

การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 27

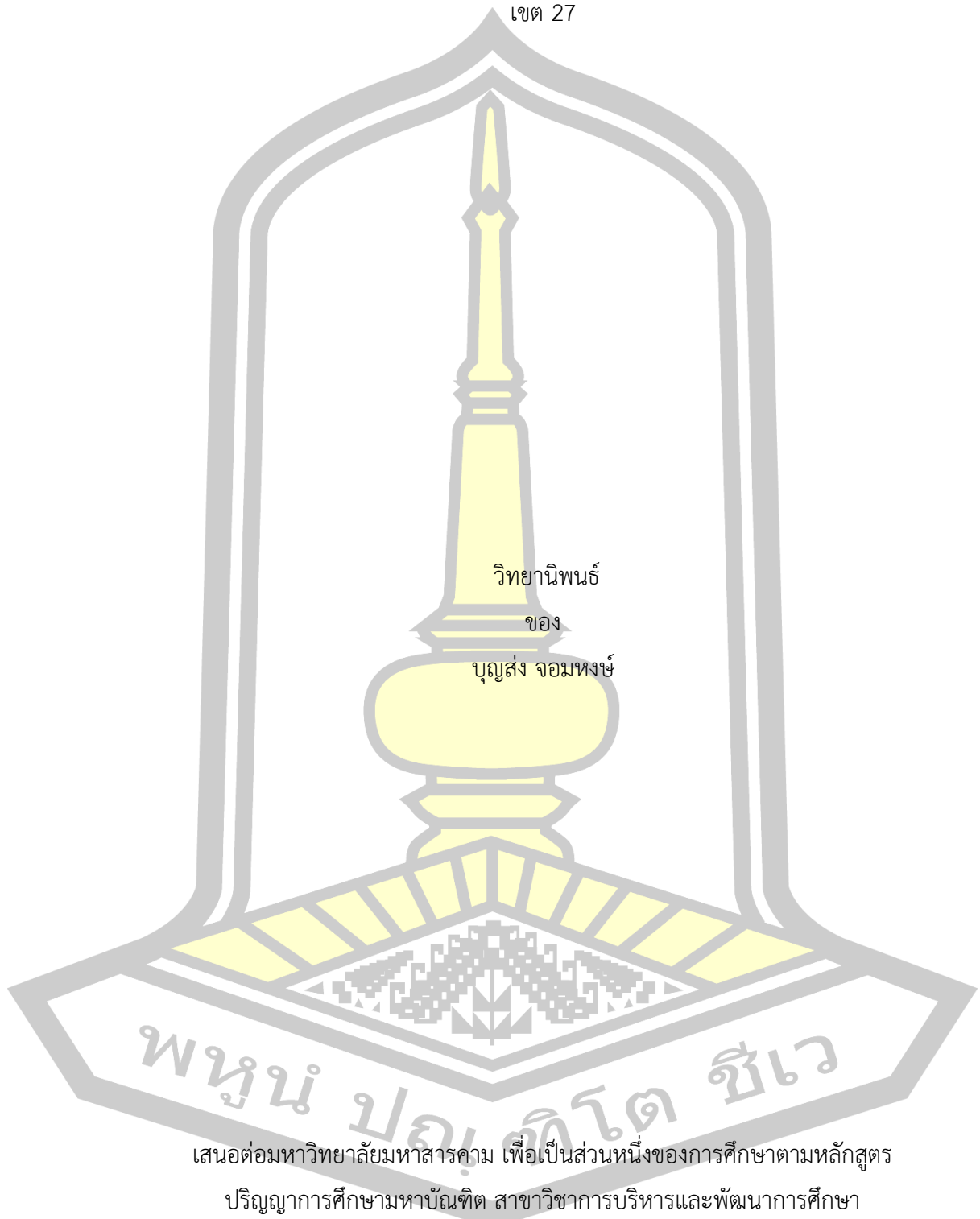
วิทยานิพนธ์
ของ
บุญส่ง จอมหงษ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
มิถุนายน 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 27

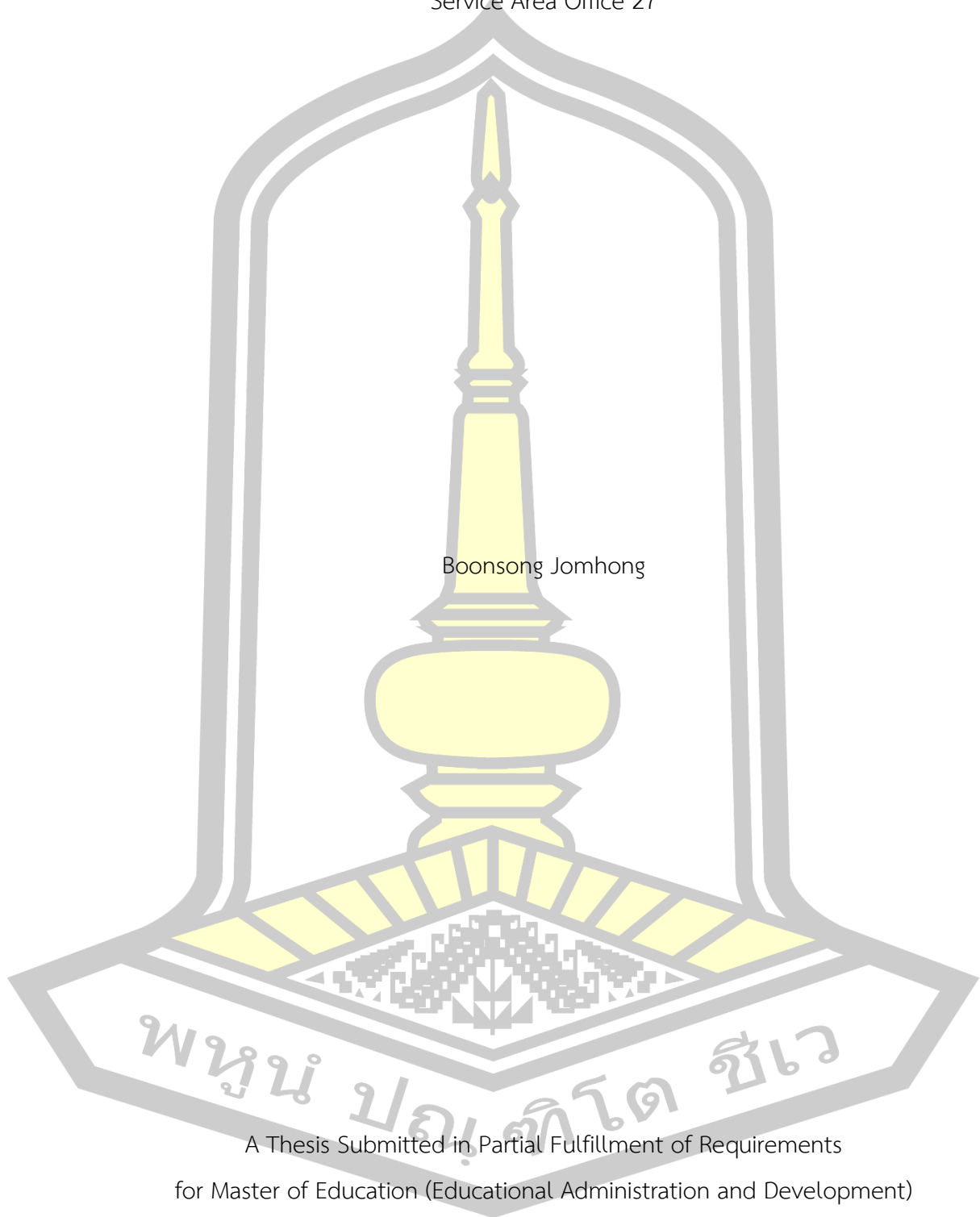
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มิถุนายน 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Developing the Guidelines for School Fund Raising under the Secondary Educational
Service Area Office 27

Boonsong Jomhong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

June 2020

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายบุญส่ง จอมหงษ์ แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. กาญจน์ เรืองมนตรี)

.....กรรมการ

(รศ. ดร. ธรินธร นามวรรณ)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. อำนาจ ชนวงค์)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ)

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27		
ผู้วิจัย	บุญส่ง จอมหงษ์		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจน์ เรืองมนตรี		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และลำดับความต้องการจำเป็นการระดมทุนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการระดมทุนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 ได้แก่ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 จำนวน 387 คน โดยการสุ่มเชิงช่วงชั้นอย่างมีสัดส่วน ระยะที่ 2 สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ที่ประสบความสำเร็จในการระดมทุน และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการระดมทุน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษา สภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27

เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การวางแผนการระดมทุน การกำหนดประเด็นการระดมทุน การดำเนินการระดมทุน และ การประเมินผลการระดมทุน

2. แนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 มี 4 องค์ประกอบ 15 แนวทาง ดังนี้ 1) การกำหนดประเด็นการระดมทุน 3 แนวทาง 2) การวางแผนการระดมทุน 6 แนวทาง 3) การดำเนินการระดมทุน 4 แนวทาง และ 4) การประเมินผลการระดมทุน 2 แนวทาง ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนาแนวทาง, การระดมทุนสำหรับสถานศึกษา

TITLE	Developing the Guidelines for School Fund Raising under the Secondary Educational Service Area Office 27		
AUTHOR	Boonsong Jomhong		
ADVISORS	Assistant Professor Karn Ruangmontri , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2020

ABSTRACT

This study aimed to : 1) study existing condition, desirable condition and need order of the school fund raising ; 2) developing the guidelines for school fund raising under the Secondary Educational Service Area Office 27. The study consisted of 2 phases : Phase 1 existing condition and desirable condition for school fund raising study by using a questionnaire, and need index analysis ; Phase 2 School fund raising guidelines designing. The sample consisted of 387 school directors and teachers selected by proportional stratified random sampling technique accompanied by an interview about school fund raising success with 3 school directors ; and 9 experts for the school fund raising guidelines development for Phase 2. The tools for this study were 5-rated scale questionnaire, interviewing form and suitability and feasibility evaluation form. Percentage, arithmetic means, standard deviation and Priority Needs Index (PNI) was used to analyze the obtained data.

The research result were

1. From the existing condition of school fund raising, it was found that there were high average score as a whole and by aspects. The desirable condition of the school fund raising average score was at highest level as a whole and at highest level for every aspect. From school fund raising need index analysis, the need

priorities were school fund raising planning, school fund raising case for support, school fund raising implementation, and school fund raising evaluation respectively.

2. The school fund raising guidelines consisted of 4 factors 15 guidelines. 1) school fund raising case for support 3 guidelines. 2) school fund raising planning 6 guidelines. 3) school fund raising implementation 4 guidelines. 4) school fund raising evaluation 2 guidelines. From school fund raising guideline evaluation by the experts, it was found that the guidelines were both high level of suitable and feasible.

Keyword : Developing the Guidelines, For School Fund Raising

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ ประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ ชนะวงศ์ กรรมการสอบ ที่ได้ให้คำปรึกษา ข้อคิด ข้อเสนอแนะ แนะนำ และตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ในภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ให้การศึกษอบรม สั่งสอน และให้ความอนุเคราะห์เสมอมา ตลอดจนให้ความรู้ประสบการณ์ที่เป็นแนวทางในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ ดร.เชษฐา ปัทมสีแก้ว นายนพรัตน์ มูลศรีแก้ว นายภูวนาท คำพัมย์ นายจตุพล ไกรยบุตร ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ดร.ปรีดา ลำมะนา อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย ว่าที่ร้อยตรี ดร.พรเทพ โพธิ์พันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการร้อยเอ็ด นายเฉลิมชัย หรสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองพอกวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกในการให้ข้อมูลและเป็นกลุ่มตัวอย่าง สำหรับความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ตลอดจนเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่น พ.31 ห้อง 2 มหาวิทยาลัยมหาสารคามทุกคน ที่กรุณาให้กำลังใจ และคอยช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณทุกกำลังใจจากครอบครัว บิดา มารดา ญาติพี่น้องทุกคน ที่เป็นกำลังใจและดูแล ห่วงใยผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

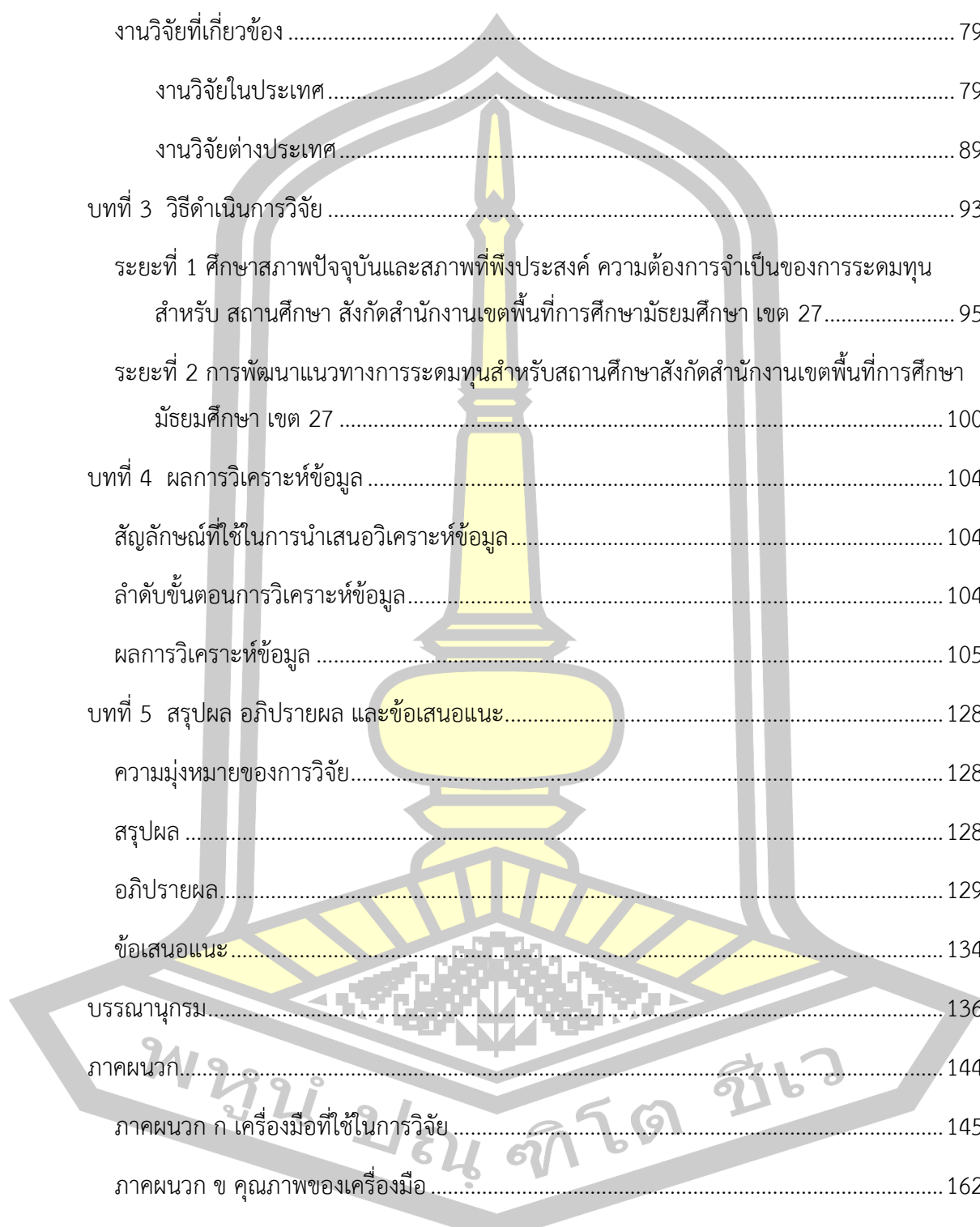
คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยน้อมบูชาพระคุณบิดาและมารดาผู้ให้ชีวิตให้ การศึกษา ตลอดจนบูรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยจนทำให้สำเร็จการศึกษา

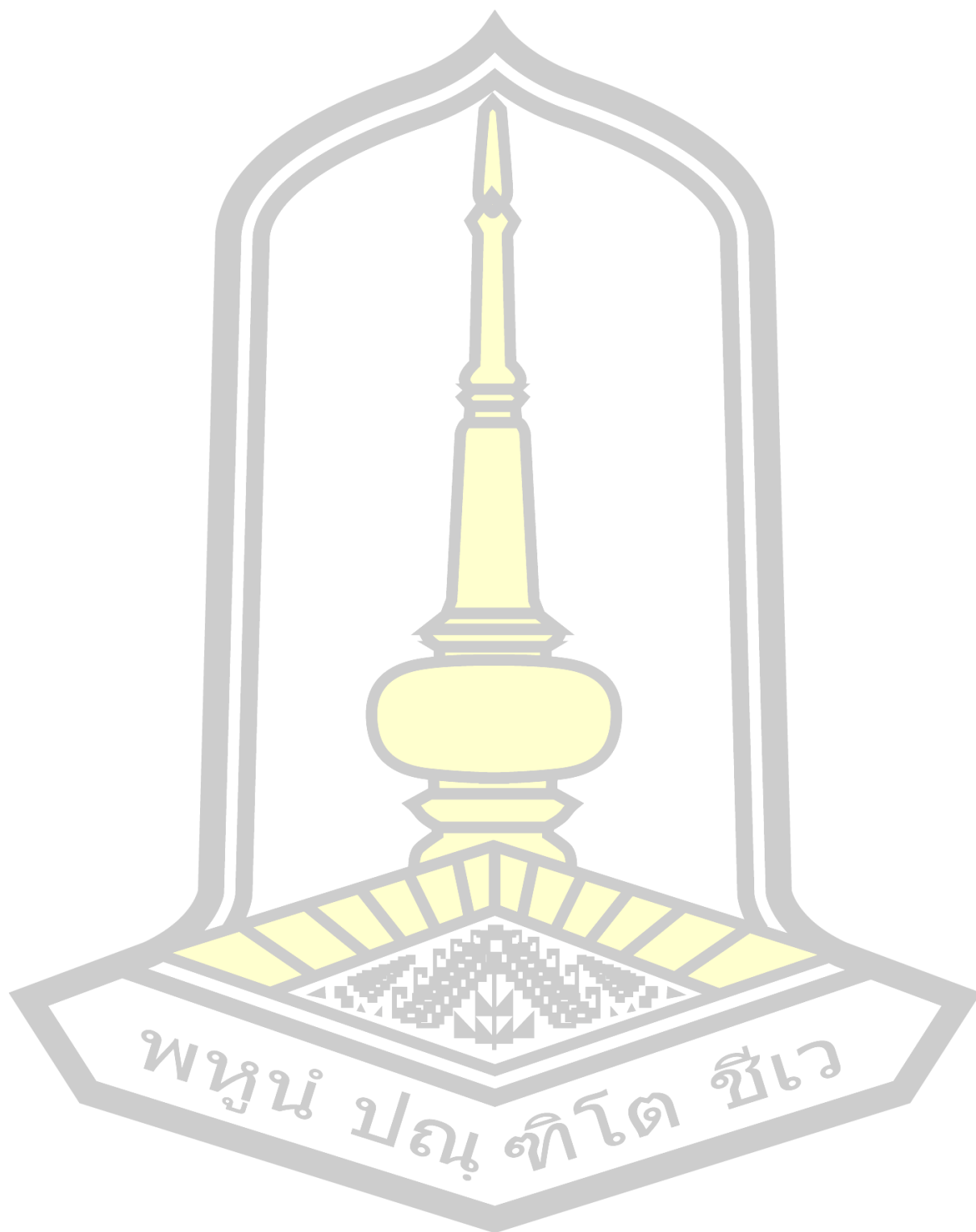
บุญส่ง จอมหงษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ท
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามของการวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การบริหารการศึกษา.....	9
การบริหารสถานศึกษา.....	11
แนวทางและการพัฒนาแนวทาง.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรทางการศึกษา.....	18
หลักการแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการระดมทุน.....	38
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น.....	74

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27.....	76
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	79
งานวิจัยในประเทศ.....	79
งานวิจัยต่างประเทศ.....	89
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	93
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของการระดมทุน สำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27.....	95
ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27	100
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	104
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอวิเคราะห์ข้อมูล.....	104
ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	104
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	105
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	128
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	128
สรุปผล	128
อภิปรายผล.....	129
ข้อเสนอแนะ.....	134
บรรณานุกรม.....	136
ภาคผนวก.....	144
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	145
ภาคผนวก ข คุณภาพของเครื่องมือ.....	162
ภาคผนวก ค ตัวอย่างภาพประกอบการวิจัย.....	165
ภาคผนวก ง หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง.....	169

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา	47
ตาราง 2 ส่วนประกอบของการเขียนประเด็นภายในเพื่อขอรับการสนับสนุน	48
ตาราง 3 คุณสมบัติของประเด็นและการตอบสนอง	51
ตาราง 4 กระบวนการพัฒนาเพื่อการระดมทุนประจำปี	71
ตาราง 5 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560–2561	78
ตาราง 6 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560–2561	78
ตาราง 7 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	96
ตาราง 8 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	105
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน	106
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการ ระดมทุนสำหรับสถานศึกษา ด้านการกำหนดประเด็นการระดมทุน	107
ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการ ระดมทุนของสถานศึกษา ด้านการวางแผนการระดมทุน	108
ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนของสถานศึกษา ด้านการดำเนินการระดมทุน	110
ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลการระดมทุน	112
ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนของสถานศึกษา และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม	114

ตาราง 15 วิธีดำเนินการตามแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 121

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการระดม
ทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 126

ตาราง 17 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์
ของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27..... 163

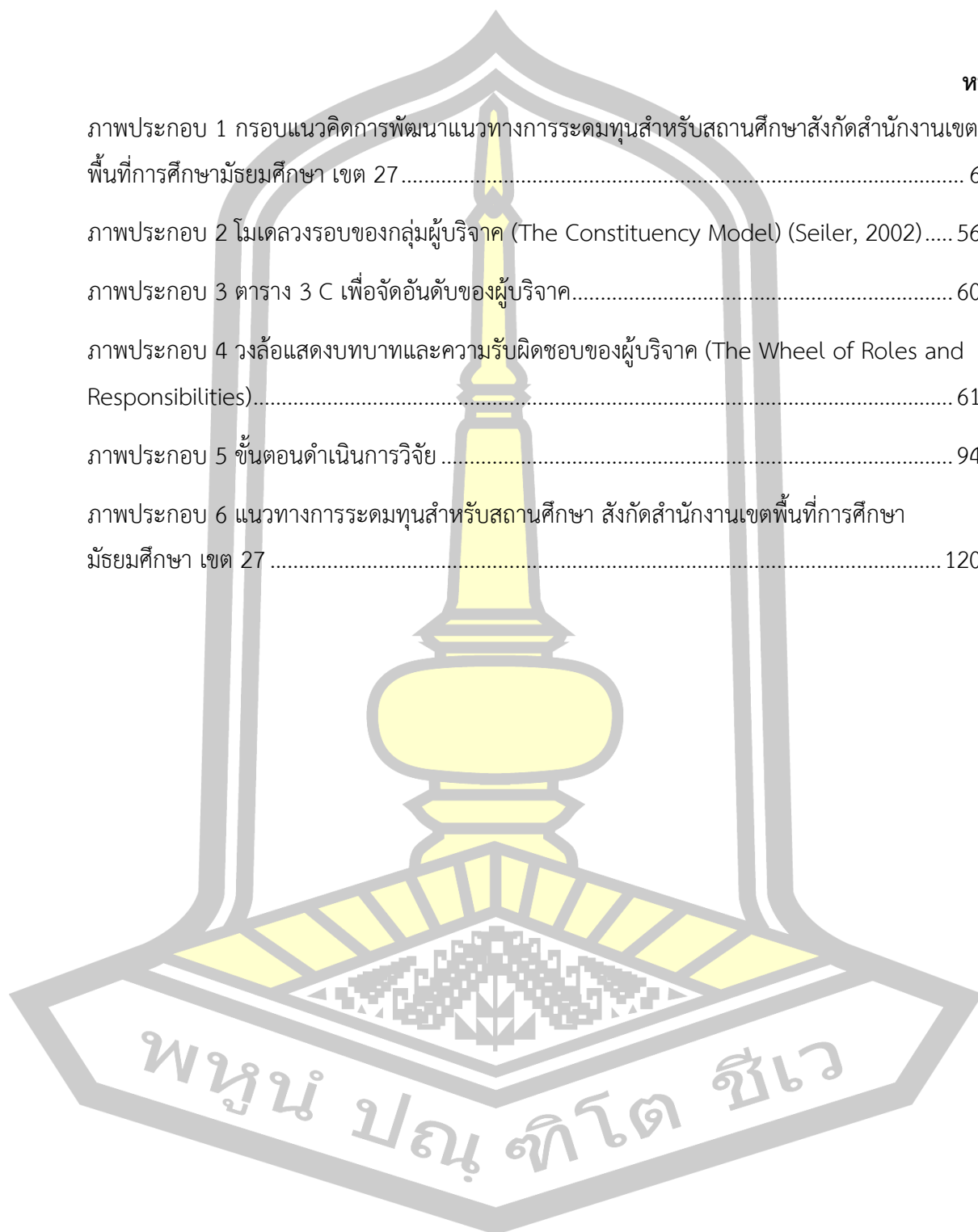
ตาราง 18 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 164

สารบัญภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27.....	6
ภาพประกอบ 2 โมเดลวงรอบของกลุ่มผู้บริจาค (The Constituency Model) (Seiler, 2002).....	56
ภาพประกอบ 3 ตาราง 3 C เพื่อจัดอันดับของผู้บริจาค.....	60
ภาพประกอบ 4 วงล้อแสดงบทบาทและความรับผิดชอบของผู้บริจาค (The Wheel of Roles and Responsibilities).....	61
ภาพประกอบ 5 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	94
ภาพประกอบ 6 แนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27.....	120

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติสาระสำคัญในหมวด 5 หน้าที่ของรัฐด้านการศึกษา โดยมาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา สิบสองปีตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และบัญญัติ เกี่ยวกับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาหรือให้ ประชาชนได้รับการศึกษา รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่าย ในการศึกษาตามความถนัดของตน ในส่วนของบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาในลักษณะ เช่นเดียวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยมาตรา 10 วรรคหนึ่งได้บัญญัติ ไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อย กว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ประกอบกับ มาตรา 14 บัญญัติว่า บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสิทธิได้รับสิทธิ ประโยชน์ตามควรแก่กรณี คือ การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู บุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่ กฎหมายกำหนด และได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษาตามที่กฎหมาย กำหนด (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้จะต้องอาศัยการร่วมแรงร่วมใจกันจากทุกฝ่ายในสังคม เพื่อให้เกิดการระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาอย่างหลากหลาย เพราะการศึกษาไม่ใช่เพียง การใช้ชีวิตในช่วงระยะเวลาหนึ่งในโรงเรียนเท่านั้น แต่เป็นเหมือนปัจจัยในการดำรงชีวิตที่ทุกคนต้อง แสวงหาและเพิ่มพูนอยู่ตลอดเวลา เพื่อพัฒนาตนเอง ครอบครัว หน้าที่การงาน ตลอดจนจนถึง ความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนาของประเทศ (กนกอร ยศไพบูลย์, 2546) นอกจากนี้การบริหาร การศึกษาให้มีคุณภาพนั้นมีความจำเป็นจะต้องใช้ทรัพยากรทางการบริหารที่มีความสมบูรณ์ เหมือนกับการบริหารงานด้านอื่น ๆ อันได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และการจัดการการระดมกำลังจาก ทุกส่วนเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาเป็นแนวคิดได้รับการยอมรับกันอย่างกว้างขวาง บทบาท หน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานที่สำคัญประการหนึ่งของคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรของสถานศึกษาซึ่งทรัพยากรทางการบริหาร (Administration Resources) แต่เดิมแนวความคิดว่า องค์ประกอบสำคัญที่เป็นปัจจัยในการบริหารงานใด ๆ สำเร็จได้ต้องอาศัยองค์ประกอบ 4M's ได้แก่ คน (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management) จะเห็นได้ว่าทรัพยากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยที่จะเกื้อหนุนให้การบริหารจัดการศึกษาดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ที่แต่ละสถานศึกษาได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณและคุณภาพของทรัพยากรทางการศึกษาที่แต่ละโรงเรียนได้รับจัดสรร หรือแสวงหาเพิ่มเติม ในการบริหารจัดการสถานศึกษาจะรอรับการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาจากรัฐเพียงฝ่ายเดียวไม่ได้ ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษาต้องตระหนักในเรื่องการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

นับตั้งแต่ปีงบประมาณ 2545 เป็นต้นมา กระทรวงศึกษาธิการได้ประสบปัญหางบประมาณที่จัดสรรให้กับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่เพียงพอ เนื่องจากการอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวไม่สะท้อนค่าใช้จ่ายจริง โดยเฉพาะแนวทางการจัดการศึกษาในปัจจุบัน มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าอดีต เช่น การจัดหาคอมพิวเตอร์ ค่าสาธารณูปโภค และกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้เสริมหลักสูตร งบประมาณที่ได้รับในอัตราที่เท่ากัน ไม่เพียงพอสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนไม่มาก โรงเรียนต้องแก้ปัญหาโดยการรับบริจาคเงินจากผู้ปกครองตามความสมัครใจ ทำให้เงินที่ได้รับไม่เพียงพอที่จะแก้ปัญหาส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาและสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้ปกครอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549)

การระดมทรัพยากรทางการศึกษาได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มาตรา 58 บัญญัติไว้ว่า “ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สินทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาดังนี้ (1) ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาศัยการจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด (2) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและ ทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและ จำเป็น ทั้งนี้ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุนการอุดหนุนและใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีตามความเหมาะสมและความ จำเป็น

ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2547)

รายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ปีงบประมาณ 2561 ได้ระบุนโยบายการศึกษาและอำนาจหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษา รวมทั้งทรัพยากรด้านงบประมาณ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาจากรายงานผลการดำเนินงาน พบว่า ยังมีสถานศึกษาหลายแห่งที่ต้องได้รับการสนับสนุนให้มีการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เพราะงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากภาครัฐนั้นไม่เพียงพอในการบริหารภายในสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดการเรียนการสอนไม่มีคุณภาพเท่าที่ควรเกิดปัญหา งบประมาณไม่เพียงพอในการบริหารจัดการศึกษา เพราะงบประมาณหลักที่ได้มาคือ งบประมาณอุดหนุนนักเรียนเป็นรายหัว ซึ่งต้องดำเนินการเป็นค่าใช้จ่ายตามกรอบที่กำหนดไว้เท่านั้น ทำให้มีความยากลำบากในการพัฒนาการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ทำให้สถานศึกษาหลายแห่งมีการระดมทรัพยากรทางการศึกษาขึ้น ยกตัวอย่างเช่น การระดมทรัพยากรเพื่อการสร้างอาคารเรียน การสร้างห้องสมุด ทำรั้วโรงเรียน ซ่อมคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กระบบไฟฟ้าควรต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจึงไม่สมบูรณ์ ทำให้ใช้งานได้ไม่เต็มที่ขาดงบประมาณในการพัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพ โรงเรียนบางแห่งได้รับจัดสรรคอมพิวเตอร์แต่ไม่มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ให้บริการไม่เต็มที่เพราะเครื่องชำรุด ไม่ทันสมัยไม่รองรับโปรแกรมใหม่ ๆ ขาดงบประมาณในการจัดหาและพัฒนาให้ใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีจำนวนจำกัด การที่สถานศึกษาทำเรื่องของงบประมาณเพิ่มจากหน่วยงานต้นสังกัดก็คงจะได้ยาก เพราะตามนโยบาย ยังจะต้องลดภาระค่าใช้จ่ายให้น้อยลงและใช้งบประมาณที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่ามากที่สุด แต่การดำเนินงานก็ยังคงต้องดำเนินต่อไปซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีประกาศให้ สถานศึกษาสามารถดำเนินการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เพื่อพัฒนางานบริหารวิชาการ บริหารบุคคล บริหารงบประมาณและบริหารทั่วไปได้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27, 2562) สถานศึกษาจะอย่างไรจึงจะระดมทรัพยากร เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ อันจะส่งผลให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ และประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในอนาคต

ดังนั้น การจัดกิจกรรมเพื่อระดมทรัพยากรทางการศึกษาที่เป็นตัวเงินหรือสิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือจึงเป็นเรื่องของทุกสถานศึกษาควรจัดให้มีการระดมทุนขึ้น และจากสภาพปัจจุบันและความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ตระหนักถึงความสำคัญใน เรื่องการระดมทุนทางการศึกษาเพื่อนำมาพัฒนาการศึกษาในส่วนที่ขาดแคลน จึงมุ่งศึกษาองค์ประกอบของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนของสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาแนวทาง

การระดมทุนสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง และได้แนวทางการระดมทุนเพื่อการศึกษาที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เพื่อเป็นข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษาในการระดมทุน
2. ได้แนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เพื่อให้สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการระดมทุน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 3,068 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 387 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ใช้วิธีการสุ่มเชิงช่วงชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportion Stratified Random Sampling)

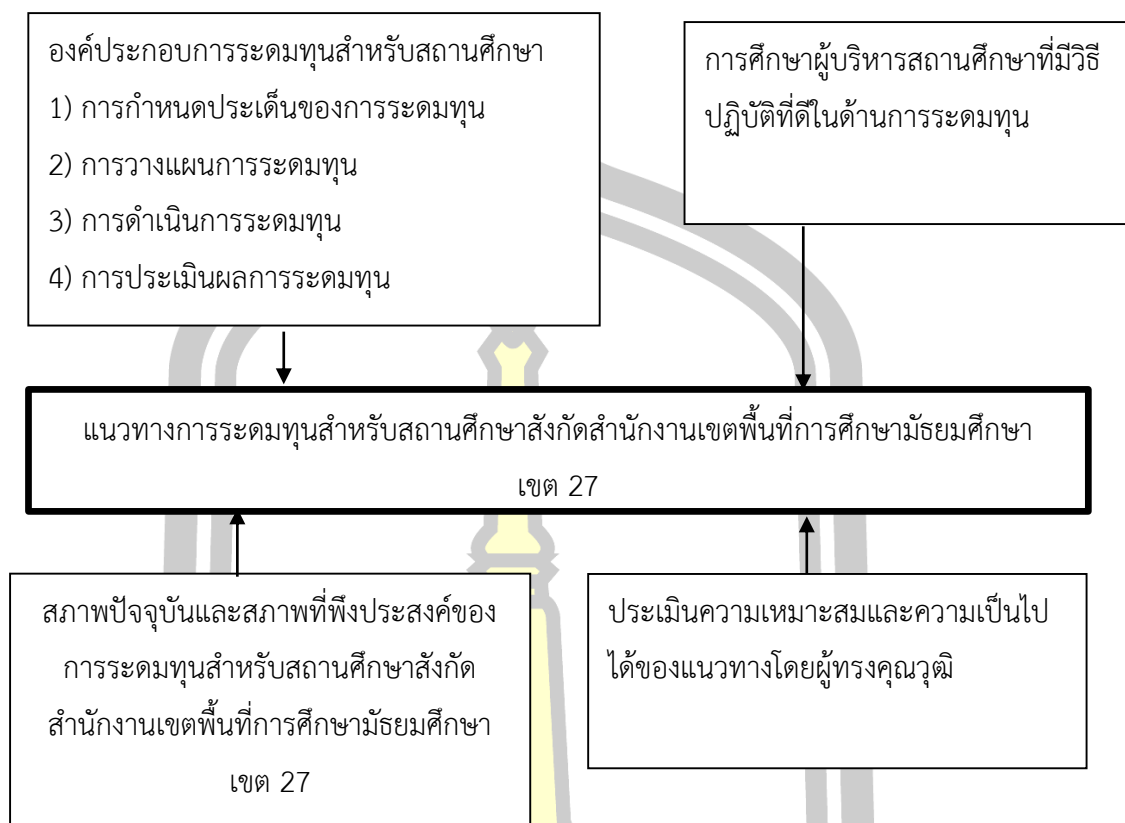
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบการระดมทุนจากนักวิชาการต่าง ๆ (Brakeley (1980) ; Terry and Doug (1999) ; ธัชชัย จิตรนันท์ (2555) ; ปราชญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง (2542)พบว่ามี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การกำหนดประเด็นของการระดมทุน
2. การวางแผนการระดมทุน
3. การดำเนินการระดมทุน
4. การประเมินผลการระดมทุน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาสังเคราะห์องค์ประกอบการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุน และได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในด้านการระดมทุน เพื่อนำมาพัฒนาเป็นแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ตามกรอบแนวคิด ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาแนวทาง หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ความชำนาญทักษะและประสบการณ์ทุก ๆ ด้านโดยมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีวิธีที่ใช้ปฏิบัติถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินงาน ต่าง ๆ ที่ผู้ศึกษาได้ศึกษา เพื่อนำไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป
2. การระดมทุน หมายถึง กิจกรรมที่มีการรวมตัวกัน มีการดำเนินการด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ และมีแนวทางการดำเนินการ เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือสิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

2.1 การกำหนดประเด็นของการระดมทุน หมายถึง การพิจารณาสภาพปัญหา ความต้องการจำเป็นเร่งด่วนของสถานศึกษาที่ต้องได้รับการช่วยเหลือด้านงบประมาณ สิ่งของ วัสดุ

อุปกรณ์ เครื่องมือ ซึ่งประกอบด้วย (1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการจำเป็นในการระดมทุน (2) การกำหนดเป้าหมายในการระดมทุน (3) การศึกษาความเป็นไปได้ในการระดมทุน

2.2 การวางแผนการระดมทุน หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินใจล่วงหน้าก่อนการระดมทุนว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร ทำเมื่อไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการระดมทุน ประกอบด้วย (1) การคัดเลือกกลยุทธ์และกิจกรรมในการระดมทุน (2) การสรรหาผู้นำ ที่ปรึกษา คณะกรรมการและผู้ประสานงานในการระดมทุน (3) การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการระดมทุน (4) การจัดงบประมาณสำหรับระดมทุน (5) การจัดระบบโครงสร้างและกำหนดบทบาทหน้าที่ในการระดมทุน (6) การแสวงหาแหล่งทุนและประเมินศักยภาพผู้ที่จะให้ทุน

2.3 การดำเนินการระดมทุน หมายถึง กิจกรรมที่ผู้นำ กรรมการและผู้ประสานงาน ดำเนิน กิจกรรมการออกขอรับการระดมทุนจากแหล่งทุน หรือผู้ที่จะให้ทุนตามแผนที่วางไว้ ประกอบด้วย (1) การจัดกิจกรรมระดมทุน (2) การออกแถลงการณ์ขอรับการระดมทุน (3) ประชาสัมพันธ์ การระดมทุน (4) การตอบรับการระดมทุน แสดงความขอบคุณและประกาศเกียรติคุณ

2.4 การประเมินผลการระดมทุน หมายถึง การนำเสนอและสรุปผลการดำเนินการระดมทุน ประกอบด้วย (1) การนำเงิน สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอรับการระดมทุน (2) สรุปรายงาน และเผยแพร่ผลงานการระดมทุน

3. สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพที่เป็นจริงและกำลังเป็นอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับการระดมทุนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

4. สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในการระดมทุนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

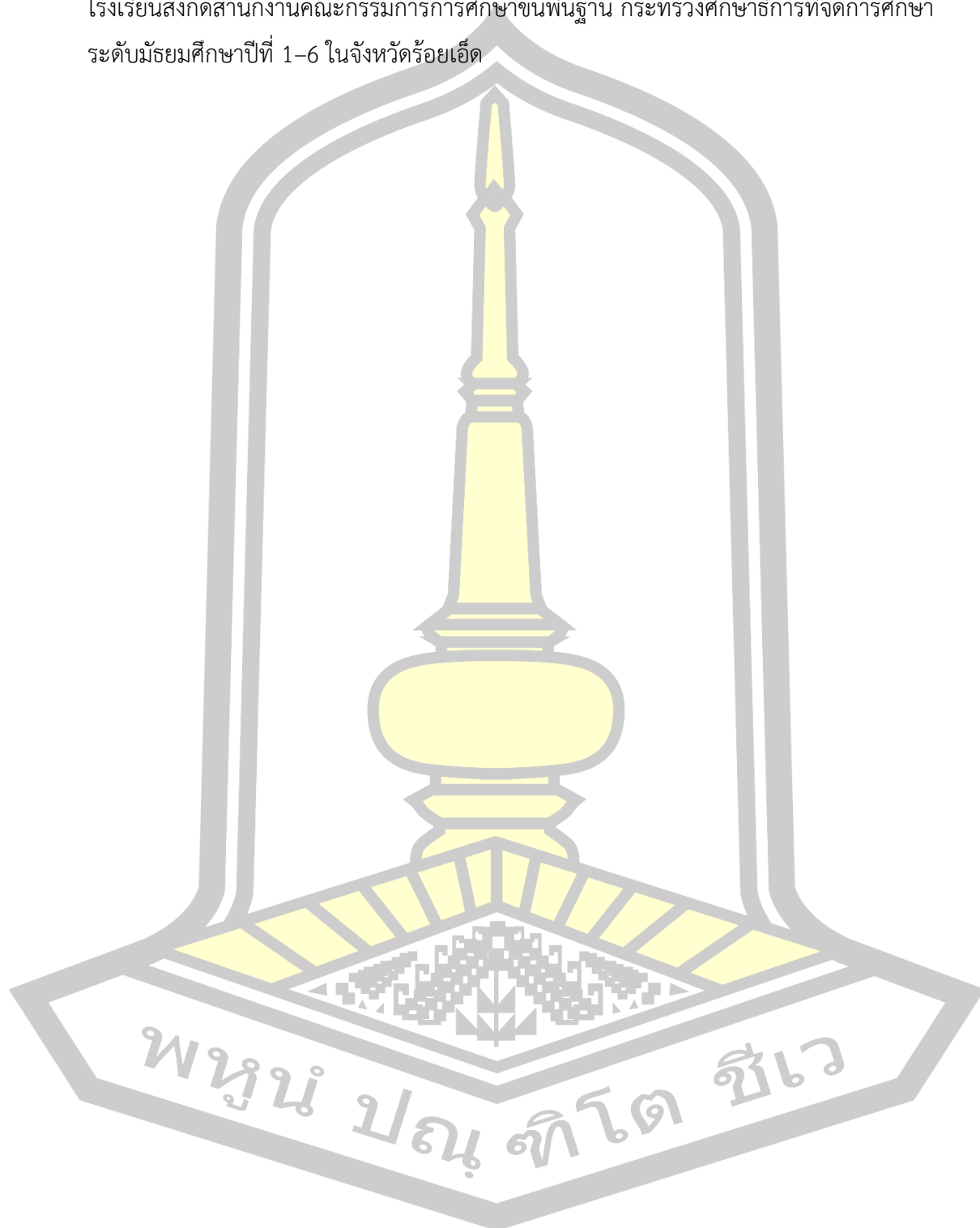
5. การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการในการจัดลำดับความสำคัญในการแก้ปัญหาหรือความแตกต่างระหว่างสภาพที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริง เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการแก้ไขความแตกต่างนั้น

6. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือข้าราชการครูที่รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

7. ครู หมายถึง ข้าราชการครู ผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

8. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 หมายถึง หน่วยงานที่กำกับดูแล
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการที่จัดการศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ในจังหวัดร้อยเอ็ด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการระดมทุนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. การบริหารการศึกษา
2. การบริหารสถานศึกษา
3. แนวทางและการพัฒนาแนวทาง
4. แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรทางการศึกษา
5. หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการระดมทุน
6. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น
7. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารการศึกษา

1. ความหมายของการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญและมีความจำเป็นต่อสมาชิกที่จะทำให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข สามารถดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การ นักวิชาการ หลายคนได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาไว้ดังนี้

รุ่ง แก้วแดง (2528) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการ ต่าง ๆ ที่จะทำให้การดำเนินงานทางการศึกษาและการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

กิติมา ปรีดีติลล (2532) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินการทุกอย่างในโรงเรียนตั้งแต่การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงาน อาคารสถานที่การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานกิจการนักเรียน และนักศึกษา และการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การบริหารงานสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนา การเรียนการสอนให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

อมรชัย ต้นติเวช (2536) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาเสริมสร้างสมาชิกของ สังคมในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ พฤติกรรม และคุณธรรม ตลอดจนค่านิยมให้ตรงกับความต้องการของสังคม สามารถเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคมโดยใช้ กระบวนการและทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบและไม่เป็นระเบียบ

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่กลุ่มบุคคลใช้ในการ ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษา โดยใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุ เจตนาารมณ์ของการจัดการศึกษา

2. ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

การบริหารเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎีมีองค์ประกอบของความรู้มีกฎ มีเกณฑ์ ทฤษฎี การบริหารที่นำมาจากศาสตร์สาขาอื่น เมื่อนำมาศึกษาค้นคว้าเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้ตั้งนั้นการที่ หน่วยงานหรือสถานศึกษาจะนำเอาทฤษฎีการบริหารจัดการไปใช้ในการบริหารหน่วยงานก็จะเป็น การบริหารจัดการเฉพาะของหน่วยงานนั้น ๆ เพื่อให้หน่วยงานประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งการที่จะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารของ ผู้บริหาร ที่จะดำเนินการให้ผู้ร่วมงานร่วมมือกันปฏิบัติงานให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ขององค์การ อย่างมีประสิทธิภาพในการบริหารหน่วยงานทางการศึกษา ซึ่งได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญ ของ การบริหารการศึกษา ดังนี้

ปรีชา คัมภีรปกรณ (2533) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารไว้ในเอกสาร ประกอบการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ดังนี้

1. ทำให้งานหรือกิจการต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างเป็นระบบและมีระเบียบ โดยไม่ก้าวร้าวกัน สามารถเรียงลำดับความสำคัญ และความรีบด่วนของงานได้
2. ทำให้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่นั้นเกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด
3. เป็นการกระจายงานให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน การบริหารจัดการจะเป็น เครื่องช่วยให้ผู้บริหารได้กระจายงานความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรต่าง ๆ ตามความรู้ความสามารถของ แต่ละบุคคล

4. ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีทิศทาง หรือมีเป้าหมายที่ ชัดเจน เพราะการบริหารจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ให้แน่ชัด เพื่อเป็นเครื่องกำหนดทิศทาง การดำเนินงานของโรงเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารไว้ว่า การบริหารงานของผู้บริหารจะช่วยให้ผู้บริหารประสบความสำเร็จ ดังนี้

1. ช่วยให้การบริหารงานสะดวกรวดเร็ว เพราะจะทำให้มองเห็นความสำคัญของงาน ช่วยลดปัญหาความซับซ้อน และสามารถมอบหมายงานได้ถูกต้อง
2. ช่วยให้ผู้บริหารนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการทำงานให้ทันความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของสังคม
3. ช่วยให้สถานศึกษาได้ขยายงาน มีความเจริญเติบโตและก้าวหน้ามองเห็นปัญหา สามารถทำงานบรรลุวัตถุประสงค์
4. ช่วยส่งเสริมตัวบุคคลในการทำงาน การจัดหน่วยงานการบริหารงานได้งานที่เหมาะสมกับบุคคลจะได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ
5. ช่วยให้ผู้บริหารได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์กระตุ้นให้บุคคลในองค์การทำงานอย่างอิสระและมีความคิดสร้างสรรค์

6. ช่วยให้การจัดหมวดหมู่ของงานเป็นไปด้วยความเหมาะสมและรวดเร็ว
7. ช่วยให้มีการประเมินผลและติดตามผลการปฏิบัติงาน

สมยศ นาวิการ (2544) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารไว้ ดังนี้

1. ช่วยให้การดำเนินงานขององค์การดำเนินไปอย่างมีทิศทาง
2. ช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ช่วยให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญต่อการดำเนินงานของหน่วยงานด้านการศึกษา ช่วยให้การดำเนินงานมีระบบไม่ซ้ำซ้อนกัน มีเป้าหมายที่ชัดเจน มองเห็นลำดับความสำคัญของงานแต่ละงาน สามารถกระจายงานให้บุคลากรแต่ละฝ่ายได้ทำงานเต็มความรู้ความสามารถ ตลอดจนช่วยให้ผู้บริหารนำเอาเทคนิควิธีการบริหารใหม่ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการทำงาน ช่วยให้หน่วยงานทันต่อการเปลี่ยนแปลง และบรรลุตามจุดมุ่งหมายขององค์การ

การบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

Hoy และ Miskel (2001) ได้ให้ความหมายการบริหารการสถานศึกษาไว้ว่า

การบริหารโรงเรียนเป็นการบริหารบุคลากรทางการศึกษา ครู นักเรียน เพื่อให้ความร่วมมือร่วมแรง

ร่วมใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนให้บุคคลทั้ง 3 กลุ่ม เห็นด้วยและดำเนินการตามข้อตกลงที่วางไว้ และพึงยึดปฏิบัติโดยเคร่งครัด

กิตติมา ปรีดีติลก (2542) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการทุกอย่างในสถานศึกษาตั้งแต่การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานอาคารสถานที่การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานกิจการนักเรียน และนักศึกษา และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ธีระ รุญเจริญ และคณะ (2545) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษาที่มีความจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จ เป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ ในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จำเป็นต้องอาศัยองค์การในการปฏิบัติ คือ สถานศึกษาซึ่งหมายถึง การปฏิบัติภารกิจของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้กระทำการปฏิรูปได้อย่างที่มีประสิทธิภาพ

วิโรจน์ สารรัตนะ (2546) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาว่า การบริหารสถานศึกษา คือ การบริหารการศึกษาแนวใหม่ ที่มุ่งให้สังคมทุกส่วนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบ การจัดการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีเครือข่ายแหล่งการเรียนรู้โดยการกระจายอำนาจให้สถานศึกษามีความคล่องตัวและตัดสินใจดำเนินงานในขอบเขตที่รับผิดชอบ โดยให้ประชาชน องค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

สรุปความหมายการบริหารสถานศึกษาได้ว่า เป็นกระบวนการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา หรือโรงเรียนที่ผู้บริหารดำเนินกิจกรรม หรือใช้กระบวนการต่าง ๆ ร่วมกับกลุ่มบุคคลและชุมชนในท้องถิ่น เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมตามวัตถุประสงค์ อย่างมีคุณภาพ โดยเริ่มจากการวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การอำนวยการ การควบคุมและการจัดการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษา

2. ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ได้มีนักวิชาการให้ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักบริหารงานนั้น จะต้องใช้ศาสตร์

และศิลป์ เพราะว่าการดำเนินงานมิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ร่วมงานแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัดและความต้องการที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะเป็นผู้นำเทคนิควิธีและกระบวนการการบริหาร ที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2545) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า ในการจัดการศึกษามีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต้องอาศัยองค์การปฏิบัติงานหลัก คือ สถานศึกษาซึ่งหมายรวมถึงการปฏิบัติงานและภารกิจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เป็นอย่างดีและผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำการปฏิรูปการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

สรุปความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาได้ว่า ภาระหน้าที่ของสถานศึกษา คือ การมีบทบาทในการบริหารจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ โดยรับผิดชอบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ในการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา

ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้ “ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ในด้านวิชาการด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยัง คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณี”

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) กำหนดแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป มีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ มีภาระหน้าที่ 17 อย่างด้วยกัน คือ

1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ

หลักสูตรท้องถิ่น

- 1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 1.9 การนิเทศการศึกษา
- 1.10 การแนะแนว
- 1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา

และองค์กรอื่น

- 1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร
หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 1.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีภาระหน้าที่ 22 อย่างด้วยกัน คือ
 - 2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อ
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี
 - 2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจาก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
 - 2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
 - 2.4 การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
 - 2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
 - 2.6 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
 - 2.7 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
 - 2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
 - 2.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
 - 2.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

2.11 การวางแผนพัสดุ

2.12 การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี

2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

2.14 การจัดหาพัสดุ

2.15 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

2.16 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

2.17 การเบิกเงินจากคลัง

2.18 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

2.19 การนำเงินส่งคลัง

2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน

2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

2.22 การจัดทำหรือจัดแบบพิมพ์บัญชีทะเบียน และรายงาน

3. ด้านการบริหารงานบุคคล มีภาระหน้าที่ 20 อย่างด้วยกัน คือ

3.1 การวางแผนอัตรากำลัง

3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

3.4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษา

3.5 การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

3.6 การลาทุกประเภท

3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.8 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

3.9 การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

3.10 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

3.11 การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

3.12 การออกจากราชการ

3.13 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

3.14 การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทาน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- 3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.16 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- 3.17 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 3.18 การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.19 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต
- 3.20 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป มีภาระหน้าที่ 22 อย่างด้วยกัน คือ
- 4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- 4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- 4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- 4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- 4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- 4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 4.8 การดำเนินงานธุรการ
- 4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 4.10 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- 4.11 การรับนักเรียน
- 4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
- 4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
- 4.14 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 4.15 การทัศนศึกษา
- 4.16 งานกิจการนักเรียน
- 4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 4.18 การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- 4.19 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
- 4.20 การรายงานผล การปฏิบัติงาน
- 4.21 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

4.22 แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน
สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา หมายถึง แนวทางการกระจายอำนาจ
การบริหารและการจัดการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหาร
งบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป

แนวทางและการพัฒนาแนวทาง

1. ความหมายของแนวทาง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พุทธศักราช 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542)
ได้ให้ความหมายไว้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนว

Good (1973) ได้ให้ความหมายของแนวทางไว้ว่า แนวทาง หมายถึง เป็นแบบอย่าง
ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำเป็นตัวอย่างเพื่อการเรียนแบบ เป็นแผนภูมิ
ซึ่งเป็นตัวแบบของสิ่งหนึ่ง เป็นหลักการหรือแนวคิดและเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความหมาย
สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

สรุปได้ว่า แนวทาง หมายถึง วิธีที่ใช้ปฏิบัติถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานต่าง ๆ
ที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาหรือพัฒนาขึ้น เพื่อนำไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

2. ความหมายของการพัฒนา

พจนานุกรมทางการศึกษา (Dictionary of education) โดย Good (1973) ได้อธิบาย
ความหมาย ของคำว่า “การพัฒนา” ทางการศึกษาว่าการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทางด้านความสามารถ
นั้น ๆ อันเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำด้วยตัวเอง หรือผู้อื่นจัดให้

พิสิทธิ์ สารวิจิตร (2525) ให้ความหมายการพัฒนา หมายถึง การปลูกสร้างคุณสมบัติ
คุณธรรม นิสัย เจตคติ ความสามารถ ความชำนาญ ความรู้ ความเข้าใจให้เกิดขึ้นในตนเอง เพื่อช่วย
ให้ตนเองเป็นบุคคลที่มีความสุข ความเจริญ ความสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะเป็นประโยชน์ต่อสังคม
ประเทศชาติ อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับความถนัด ความสนใจ และศักยภาพที่มีในตนเอง

อำภา บุญช่วย (2537) ให้ความหมายการพัฒนา หมายถึง การพัฒนาตนเองเป็น
รากฐานของการพัฒนาทั้งหลายทั้งปวงไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทีมงาน ครอบครัวยุโรป โรงเรียน
มหาวิทยาลัย หรือแม้แต่สังคม หรือประเทศชาติก็ตาม ถ้าปราศจากการพัฒนาตนเองเป็นรากฐาน
เบื้องต้นแล้วก็ยากที่จะไปพัฒนาอย่างอื่น แม้แต่จะพัฒนาครอบครัวของเราเองก็ตาม ดังนั้นการที่จะ
ไปพัฒนาใครก็ควรที่จะหาทางพัฒนาปรับปรุงตนเองก่อน เพราะเมื่อไปพัฒนาคนอื่นเขาจึงจะพึง
ยอมรับ เชื่อถือ และศรัทธา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ประกอบวิชาชีพครู

แกมवास ตรุณเดซ (2539) ให้ความหมายการพัฒนา หมายถึง การดำเนินการ เพิ่มพูน ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้แก่ การอบรม การศึกษาดูงาน การศึกษาต่อ การสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาด้วยตนเองการนิเทศการศึกษา เป็นต้น

ยนต์ ชุ่มจิต (2541) ให้ความหมายการพัฒนา หมายถึง การดำเนินงานที่พยายามจะ สร้างเสริมให้ครุมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการสอนและการทำงาน ตลอดจนมีเจตคติที่ดีในการ ทำงานรวมถึงการมีบุคลิกภาพและคุณธรรมของความเป็นครูที่ดีด้วย

จากความหมายที่นักวิชาการได้กล่าวไว้ข้างต้น สรุปความหมายของ การพัฒนา หมายถึง การกระบวนการ หรือกรรมวิธีที่จะทำให้ตนเอง เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถความชำนาญ ทักษะ และประสบการณ์

โดยสรุป การพัฒนาแนวทาง หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ทักษะและประสบการณ์ทุก ๆ ด้านโดยมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีวิธีที่ใช้ปฏิบัติถือเป็นแบบอย่าง ในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ผู้ศึกษาได้ศึกษา เพื่อนำไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรทางการศึกษา

1. ความหมายของทรัพยากรทางการศึกษา

การบริหารงานในโรงเรียนทุกแห่งหรือองค์กรใด ๆ ในประเทศไทยต้องอาศัยทรัพยากร ในการที่จะดำเนินกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ ความหมายของคำว่าทรัพยากรไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2552) ระบุว่า ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึงทรัพยากรที่ไม่มีใช้เงิน (Non-financial resources) และทรัพยากรทางการเงิน (Financial resources) ในความหมายแรก ทรัพยากรที่ไม่มีใช้เงินครอบคลุมปัจจัยหลัก ๆ คือ ที่ดิน แรงงาน ทุน และการประกอบการ ตามนัยยะนี้ ทรัพยากรทางการศึกษาจึงรวมถึงบุคลากร ที่ดิน อาคาร สิ่งก่อสร้าง วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนและการผสมผสานการใช้ปัจจัยต่าง ๆ เข้าด้วยกันและยังให้ ความหมายในวงที่แคบว่า ทรัพยากรทางการศึกษาหมายถึงปัจจัยนำเข้า (Input) ที่นำไปใช้เพื่อการ จัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทภายในสังคม ปัจจัยนำเข้านี้ส่วนใหญ่จะเป็นรูปของเงิน งบประมาณทางด้านรายจ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประจำเช่น เงินเดือนและค่าตอบแทนค่าใช้จ่าย วัสดุอุปกรณ์ กั้บรายจ่ายด้านการลงทุน

ทรัพยากรทางการศึกษาในความหมายที่กว้าง คือ ปัจจัยนำเข้า (Input) และปัจจัย กระบวนการในการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยนำเข้าให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นทรัพยากร

ทางการศึกษาจึงไม่จำกัดอยู่เฉพาะงบประมาณการศึกษา หากพูดถึงการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ความสามารถในการดึงและระดมสรรพกำลังในสังคมเข้ามาสนับสนุนส่งเสริมเกื้อหนุนการศึกษาใน รูปแบบต่าง ๆ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นเม็ดเงินหรืออุปกรณ์หรือเวลา ที่จัดเป็นการให้โอกาสทางการ ศึกษา ทั้งในแง่การสละเวลามาให้บริการทางการศึกษาจากบุคคลในสังคม ซึ่งไม่ใช่ครูหรืออาจารย์ ประจำ นอกจากนั้น ทรัพยากรทางการศึกษายังหมายรวมถึงทรัพยากรมนุษย์ที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรง และทางอ้อมกับการให้บริการการศึกษา ตลอดจนคลื่นวิทยุ โทรทัศน์ ดาวเทียม อินเทอร์เน็ตที่ สามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษา

หวน พินธุพันธ์ (2554) ได้กล่าวถึงความหมายของทรัพยากรคือสิ่งที่เป็นตัวกลาง ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของคน วัสดุ เงินหรืออื่น ๆ ที่จะเป็นเครื่องช่วยในการดำเนินงานขององค์การให้ สำเร็จ ทรัพยากรในการบริหารที่สำคัญคือ 4 Ms ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials) และการจัดการ (Management) แต่ทรัพยากรการศึกษา คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials) และการจัดการ (Management) ที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษา

รุ่ง แก้วแดง (2546) กล่าวว่า โดยทั่วไปคนมักเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรเพื่อการศึกษา ว่าหมายถึงงบประมาณจากรัฐบาลเพียงอย่างเดียว แต่ที่แท้จริงแล้วทรัพยากรคือความรู้ทุกเรื่องที่มีอยู่ ในชุมชน รวมไปถึง “ภูมิปัญญา” ก็ถือเป็นทรัพยากรของชุมชน เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ โทรศัพท์ ถ้าสามารถนำมาใช้เพื่อการเรียนรู้ได้ก็ถือเป็นทรัพยากรพัสดุ ต่าง ๆ บุคลากรและเวลาก็ถือเป็นทรัพยากร โดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์ ข้อมูล ข่าวสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศก็ถือเป็นทรัพยากร สุดท้ายจึงเป็นเรื่องของเงินหรืองบประมาณ

ดังนั้น จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ทรัพยากรทางการศึกษาหมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ผู้บริหารการศึกษานำมาใช้เป็นปัจจัยนำเข้า ผ่านกระบวนการ เกิดผลลัพธ์ผลผลิตอย่างมี ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการจัดการศึกษา

2. ความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษา

ทรัพยากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยที่จะเกื้อหนุนให้การบริหารจัดการศึกษาดำเนินไปได้ อย่างราบรื่น ประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ที่แต่ละโรงเรียนได้กำหนดไว้ ซึ่งทั้งนี้และทั้งนั้นขึ้นอยู่กับ ปริมาณและคุณภาพของทรัพยากรทางการศึกษาที่แต่ละโรงเรียนได้รับจัดสรร หรือเสาะแสวงหา เพิ่มเติม ดังนั้นทรัพยากรทางการศึกษาจึงถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากข้อความ ต่อไปนี้

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ระบุว่า ทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการปฏิรูปการศึกษา การจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการ จัดการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2537) ระบุว่า การบริหารโรงเรียน ทรัพยากรเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารประสบความสำเร็จการดำเนินงานหรือประกอบภารกิจขององค์กรนั้น มีองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1. กิจกรรมหรือภารกิจ 2. ทรัพยากร 3. คน องค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ทรัพยากรถือว่าเป็นตัวกลางที่ทำให้กิจกรรมหรือภารกิจของโรงเรียนบรรลุเป้าหมายหรือสำเร็จได้ บทบาทของทรัพยากรในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนที่มีความสำคัญ 2 ด้าน คือ ด้านปริมาณและด้านคุณภาพ

1. ด้านปริมาณ ปริมาณของทรัพยากรมีผลต่อการดำเนินกิจกรรม ได้แก่ ประสิทธิภาพของกิจกรรม ถ้าหากทรัพยากรมีเพียงพอการดำเนินกิจกรรมขององค์กรจะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงข้ามถ้าหากปริมาณของทรัพยากรมีไม่เพียงพอ การดำเนินงานของกิจกรรม จะไม่สามารถมีประสิทธิภาพได้ และประสิทธิผลของกิจกรรม ถ้าหากปริมาณของทรัพยากรมีไม่เพียงพอการดำเนินกิจกรรมก็อาจจะไม่บรรลุเป้าหมายได้ หากขาดทรัพยากรหรือทรัพยากรไม่เพียงพอแล้วการดำเนินกิจกรรมก็ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายหรือมีประสิทธิผลได้ ในส่วนของการเลือกกิจกรรมที่จะปฏิบัติ ปริมาณจะเป็นตัวกำหนดตัวหนึ่งในการเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมตามความเป็นจริงนั้น กิจกรรมจะเป็นตัวกำหนดทรัพยากร แต่ในบางกรณี ทรัพยากรจะเป็นตัวกำหนดกิจกรรม เนื่องจากข้อจำกัดของทรัพยากรและความจำเป็นที่จะต้องดำเนินกิจกรรมให้บรรลุหรือสำเร็จ ภายในเวลาที่จำกัด

2. ด้านคุณภาพ คุณภาพของทรัพยากรมีผลต่อการดำเนินกิจกรรมขององค์กร มีนัยคล้ายคลึงกับปริมาณของทรัพยากร ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ประสิทธิภาพของกิจกรรมคุณภาพของทรัพยากรจะมีผลต่อประสิทธิภาพของกิจกรรมค่อนข้างสูง ในบางครั้งแม้ทรัพยากรจะมีจำนวนมาก แต่ถ้าหากเป็นทรัพยากรที่ปราศจากคุณภาพ การดำเนินกิจกรรมก็ปราศจากประสิทธิภาพได้ เช่น ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ถ้าหากโรงเรียนมีครูที่มีความรู้ความสามารถสูงการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนนั้นก็บรรลุเป้าหมาย คือ สัมฤทธิ์ผลของนักเรียนสูง ประสิทธิภาพของกิจกรรมหรือประสิทธิผลขององค์กรมีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงกับคุณภาพของทรัพยากร ถ้าหากการดำเนินกิจกรรมใดทรัพยากรมีคุณภาพไม่ดี ประสิทธิภาพอาจจะจะมีแต่จะค่อนข้างต่ำกว่า การมีทรัพยากรที่มีคุณภาพสูง คุณภาพของกิจกรรมมีความสัมพันธ์เป็นอย่างมากกับคุณภาพของทรัพยากร ถ้าหากการดำเนินกิจกรรมใดได้ทรัพยากรที่มีคุณภาพสูง คุณภาพของกิจกรรมก็ดีไปด้วย จากตัวอย่างการจัดการเรียนการสอน ถ้าหากได้ผู้สอนซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีประสบการณ์สูง ก็จะทำให้ผู้สอนสามารถคิดหาวิธีการสอนที่ดีที่เหมาะสมกับผู้เรียนอันจะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จสูงไปด้วยการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญา แต่ในการลงทุนเพื่อการศึกษาจำเป็นต้องเปิดโอกาสให้ทุกส่วนของสังคมเข้า

มามีส่วนร่วมและการลงทุนของรัฐบาลนั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดสรรทรัพยากรและบริหารทรัพยากรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและสังคม

จากข้อความข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า ในการดำเนินงานหรือประกอบภารกิจขององค์กร นั้นมีองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) กิจกรรมหรือภารกิจขององค์กร 2) ทรัพยากร และ 3) คน ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ทรัพยากรเป็นตัวกลางที่ทำให้กิจกรรมหรือภารกิจขององค์กร บรรลุเป้าหมายหรือสำเร็จได้ บทบาทความสำคัญของทรัพยากรมี 2 ด้าน คือ ด้านปริมาณ และด้านคุณภาพ ดังนี้

1. ด้านปริมาณ

ปริมาณของทรัพยากรมีผลต่อการดำเนินกิจกรรม ดังนั้นประสิทธิภาพของกิจกรรม ถ้าหากทรัพยากรมีเพียงพอการดำเนินกิจกรรมขององค์กรจะดำเนินไปได้โดยมีประสิทธิภาพ ตรงข้าม ถ้าหากปริมาณของทรัพยากรมีไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานของกิจกรรม จะไม่สามารถมีประสิทธิภาพได้ ประสิทธิภาพของกิจกรรม ถ้าหากปริมาณของทรัพยากรมีไม่เพียงพอ การดำเนินกิจกรรมก็จะไม่บรรลุเป้าหมายได้ การเลือกกิจกรรมที่จะปฏิบัติ ปริมาณจะเป็นตัวกำหนดตัวหนึ่งในการเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมตามความเป็นจริงนั้น กิจกรรมจะเป็นตัวกำหนดทรัพยากร แต่ในบางกรณีทรัพยากรจะเป็นตัวกำหนดกิจกรรม เนื่องจากข้อจำกัดของทรัพยากรและความจำเป็นที่จะต้องดำเนินกิจกรรมให้บรรลุหรือสำเร็จภายในเวลาที่จำกัด

2. ด้านคุณภาพ

คุณภาพของทรัพยากรมีผลต่อการดำเนินกิจกรรมขององค์กรมีนัยคล้ายคลึงกับปริมาณของทรัพยากรดังที่ได้กล่าวมาแล้ว คือ

2.1 ประสิทธิภาพของกิจกรรม คุณภาพของทรัพยากรจะมีผลต่อ

ประสิทธิภาพของกิจกรรมค่อนข้างสูงในบางครั้ง แม้ทรัพยากรจะมีจำนวนมาก แต่ถ้าหากเป็นทรัพยากรที่ปราศจากคุณภาพการดำเนินกิจกรรมที่ปราศจากประสิทธิภาพได้ เช่น ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ถ้าหากโรงเรียนมีครูที่มีความสามารถสูง การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนนั้นก็จะบรรลุเป้าหมายคือผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูง ประสิทธิภาพของกิจกรรมหรือประสิทธิผลขององค์กรมีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงกับคุณภาพของทรัพยากร ถ้าหากการดำเนินกิจกรรมใดทรัพยากรมีคุณภาพไม่ดี ประสิทธิภาพอาจจะมีแต่ค่อนข้างต่ำกว่าการมีทรัพยากรที่มีคุณภาพสูง

2.2 คุณภาพของกิจกรรม คุณภาพของกิจกรรมมีความสัมพันธ์เป็นอย่างมาก

กับคุณภาพของทรัพยากร ถ้าหากการดำเนินกิจกรรมใดได้ทรัพยากรที่มีคุณภาพสูง คุณภาพของกิจกรรมก็จะดีไปด้วย

สรุปได้ว่า ความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการจัดการโรงเรียน เพราะเป็นตัวกลางหรือตัวกระตุ้นที่ทำให้กิจกรรมของโรงเรียนดำเนินไปได้ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ งานวิชาการต่าง ๆ ทรัพยากรทางการศึกษาที่มีปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการ และมีคุณภาพนั้นย่อมมีบทบาทต่อกิจกรรมหรือการดำเนินภารกิจ ของโรงเรียนให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

3. ขอบข่ายและประเภทของทรัพยากรทางการศึกษา

ถ้าหากจะกล่าวว่าทรัพยากรคือปัจจัยที่เกื้อหนุนให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรหรือหน่วยงานสำเร็จบรรลุเป้าหมายแล้วนั้น เราสามารถแบ่งประเภทของทรัพยากรออกเป็นหลายประเภทด้วยกัน การแบ่งประเภทของทรัพยากรนั้นขึ้นอยู่กับแนวคิดที่ใช้เกณฑ์อะไรเป็นการแบ่ง สำหรับในการศึกษาค้นคว้านี้ ขอเสนอเกณฑ์และแนวคิดในการแบ่งทรัพยากร 2 แนวคิดด้วยกัน คือ

1. แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (2537) ระบุว่า ตามแนวคิดทางด้านเศรษฐศาสตร์ ได้แบ่งทรัพยากรเพื่อการดำเนินกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจออกเป็น 4 ประเภทด้วยกัน คือ

1. ทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
2. ทรัพยากรทางกายภาพ ประกอบด้วย ที่ดิน (Land) เครื่องอำนวยความสะดวก (Facilities) เครื่องมือ (Equipment) วัสดุ หรือพลังงาน (Materials and/or energy)
3. ทรัพยากรการเงิน ได้แก่ เงิน และสิ่งอื่น ๆ ที่สามารถใช้จ่ายแทนเงินได้
4. ข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย ข้อมูล (Data) ความรู้ (Knowledge) ละมุนภัณฑ์ (Software) อุปกรณ์ (Hardware)

Bender (1983) ได้แบ่งทรัพยากรเพื่อการดำเนินกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจออกเป็น 4 ประเภทด้วยกัน คือ

1. ทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
2. ทรัพยากรทางกายภาพ ประกอบด้วย
 - 2.1 ที่ดิน (Land)
 - 2.2 เครื่องมือ (Equipment)
 - 2.3 เครื่องอำนวยความสะดวก (Facilities)
 - 2.4 วัสดุและหรือพลังงาน (Materials and/or Energy)

3. ทรัพยากรการเงิน ได้แก่ เงิน และสิ่งอื่นอื่นๆ ที่สามารถใช้แทนเงินได้

4. ข้อสนเทศ ประกอบด้วย

- 4.1 ข้อมูล (Data)
- 4.2 ความรู้ (Knowledge)
- 4.3 ละมุนภัณฑ์ (Software)
- 4.4 อุปกรณ์ (Hardware)

2. แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรทางการบริหาร

วิจิตร ศรีสะอ้าน (2543) ระบุว่า สำหรับทรัพยากรพื้นฐานตามแนวคิดทางการบริหารนั้นมีแนวคิดแตกต่างกันออกไปหลายแนวคิด คือ

แนวคิดแรก กล่าวว่าทรัพยากรในการบริหารที่สำคัญมีอยู่ 4 ประการ ที่รู้จักกันในนามของ “4M’s” อันได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials) และการจัดการ (Management)

แนวคิดที่สอง คิดว่าทรัพยากรพื้นฐานของการบริหารนั้นมีเพียง 3 ประการ หรือที่เรียกว่า “3M’s” ซึ่งประกอบด้วย คน (Man) เงิน (Money) และการจัดการ (Management) โดยคิดว่าเมื่อมีเงินและสามารถจัดซื้อจัดหาวัสดุได้

แนวคิดที่สาม เป็นแนวคิดทางฝ่ายธุรกิจเอกชนโดยแบ่งทรัพยากรในการดำเนินงานออกเป็น 6 ประเภท ที่เรียกว่า “6M’s” ประกอบด้วย คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials) วิธีการ (Method) ตลาด (Market) และเครื่องจักรกล (Machine)

สำหรับการบริหารการศึกษานั้น วิจิตร ศรีสะอ้าน ได้เสนอความเห็นไว้ในทางการบริหารการศึกษาถือว่า 4M’s เป็นทรัพยากรที่เป็นปัจจัยพื้นฐานเช่นเดียวกัน กล่าวคือ การบริหารการศึกษาจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายต้องอาศัยบุคลากรที่มีคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอ ต้องได้รับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานมากพอ และต้องมีวัสดุสิ่งของตามความต้องการของโครงการและแผนงาน และจะต้องมีระบบบริหารที่ดีมีประสิทธิภาพ

อุทัย บุญประเสริฐ (2538) ได้แบ่งประเภทของแหล่งทรัพยากรทางการศึกษาออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. แหล่งทรัพยากรในโรงเรียน อาจจะเป็นสิ่งของ บุคคล หรือสถานที่ที่อยู่ภายในโรงเรียนเป็นแหล่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทั้งในกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรผู้สอนควรพิจารณาและมอบหมายงานให้ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างของแหล่งวิทยากร ภายในโรงเรียน เช่น

1.1 บุคคลภายในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็น ครู เจ้าหน้าที่ หรือนักการภารโรงที่มีความรู้ความสามารถในส่วนที่เกี่ยวข้อง จากหลักการง่าย ๆ ว่า ทุกคนย่อมมีความรู้

ความสามารถที่แตกต่างกัน ไม่มีผู้ใดที่รู้จริงในทุกเรื่องจากหลักการ เพียงแต่ผู้สอนจะยอมรับและมองเห็นคุณค่าก็ช่วยให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ที่ดีขึ้น

1.2 สื่อการเรียนต่าง ๆ ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง เช่น การจัดมุมประสบการณ์ การจัดนิทรรศการตามโอกาส การให้บริการในด้านห้องหรือศูนย์วิชาการต่าง ๆ เช่น ศูนย์สื่อการเรียน บทเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น

1.3 สถานที่ซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรภายในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด โรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการ ห้องเสตทศนูปรณ์ เรือนเพาะชำ รวมทั้งห้องเรียนที่มีการจัดประสบการณ์เสริม

2. แหล่งทรัพยากรภายในท้องถิ่น เป็นไปได้ทั้งสิ่งของบุคคลหรือสถานที่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้สอนที่มีการสำรวจข้อมูลและนำข้อมูลมาใช้ให้เป็นประโยชน์ เช่น

2.1 แหล่งวัสดุต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น เช่น ดิน หิน แร่ ไม้ พืช ฯลฯ ซึ่งจะเป็นสื่อกลางให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและค่านิยมที่ถูกต้อง เห็นคุณค่าต่อสิ่งนั้น ๆ

2.2 บุคคลในท้องถิ่น จะมีความรู้ความสามารถ ความถนัดในด้านต่าง ๆ อันเกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่างฝีมืออาชีพต่าง ๆ ที่สามารถจะเชิญเป็นวิทยากรให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนได้ เช่น

2.2.1 วิทยากรท้องถิ่น ได้แก่ ผู้ที่มีถิ่นฐานบ้านเรือนและประกอบอาชีพอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น ช่างราชการ พ่อค้า เกษตรกร พระสงฆ์ ช่างฝีมือ ชาวบ้าน เป็นต้น

2.2.2 วิทยากรผู้มาเยี่ยม ได้แก่ ผู้ที่มีถิ่นฐานบ้านเรือนอยู่ในท้องถิ่นอื่น ที่มาเยี่ยมโรงเรียน หรือเป็นแขกของชุมชนเป็นครั้งคราว เช่น ศึกษานิเทศน์ พัฒนาการ ผู้อำนวยการ เฉพาะสาขา เป็นต้น

2.2.3 สถานที่ต่าง ๆ ที่สังคมสร้างขึ้นไว้อย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ ความสุข ความเพลิดเพลิน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ในท้องถิ่น สถานที่สำคัญในท้องถิ่น เป็นต้น

3. แหล่งวิทยากรนอกท้องถิ่น ซึ่งครูผู้สอนสามารถติดต่อเพื่อประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การศึกษานอกสถานที่ การขอยืมสื่อการเรียนการสอน การขอปรึกษาวัสดุสิ่งพิมพ์ เป็นต้น แหล่งวิทยากรในท้องถิ่นนั้นมีทั้งของภาครัฐและเอกชน

นอกจากนี้ ประเภทของทรัพยากรทางการบริหารการศึกษายังมีนักการศึกษา จำแนกประเภท ได้ดังนี้

นฤมล ดันสุรเศรษฐ์ (2533) ได้แบ่งประเภทของทรัพยากรเป็น 3 ประเภท

1. ประเภททรัพยากรธรรมชาติ คือ สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ที่เป็นประโยชน์ต่อมนุษย์ในด้านการศึกษาหาความรู้ ทั้งในส่วนที่ช่วยให้รู้ถึงประวัติความเป็นมาของมนุษย์ เช่น น้ำ ดิน ป่าไม้ แร่ธาตุ
 2. ประเภทสื่อ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หนังสือเล่ม โปสเตอร์ ป้ายประกาศ ฯลฯ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ฯลฯ
 3. ประเภทวัตถุและอาคารสถานที่ เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ พิพิธภัณฑสถานประกอบการ ธุรกิจ ห้องสมุดประชาชน ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
- สมาลี สังข์ศรี (2543) ได้แบ่งประเภทของทรัพยากรหรือทรัพยากรชุมชนเป็น 3 กลุ่ม

1. ทรัพยากรประเภทบุคคล ทรัพยากรประเภทบุคคลนี้ครอบคลุมทุกเพศ ทุกวัยในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นเด็ก ผู้ใหญ่ อาจจะเป็นบุคคลเพียงคนเดียว หรือเป็นกลุ่มคน เป็นกรรมการ เป็นองค์การต่าง ๆ ในชุมชนก็ได้ ที่สามารถใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน ในแต่ละชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติในหลายลักษณะ เช่น พระ ครู หมอ ยาแผนโบราณ ช่างฝีมือ ในด้านต่าง ๆ เยาวชน บุคคลวัยแรงงาน ผู้เฒ่าผู้แก่ที่สืบทอดประเพณีวัฒนธรรมต่าง ๆ ของสังคม และจะรวมไปถึงองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น ได้แก่ กรรมการหมู่บ้าน สภาตำบล ตลอดจนบุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานในชุมชน เช่น เจ้าหน้าที่เกษตร เจ้าหน้าที่สาธารณสุข นักพัฒนาชุมชน ฯลฯ และการที่ ชาวบ้านทั่วไปในหมู่บ้านมารวมมือร่วมแรงกันประกอบกิจกรรมของหมู่บ้าน ถือได้ว่าเป็นตัวอย่างของความร่วมมือ
2. ทรัพยากรประเภทวัตถุและอาคารสถานที่ ทรัพยากรประเภทนี้ ครอบคลุมวัตถุสิ่งของและอาคารสถานที่ทุกชนิดที่มีอยู่ในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ ซึ่งอาจนับได้ตั้งแต่ข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ในครัวเรือน เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ ตลอดจนกระทั่งเอกสารสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น สื่อสิ่งพิมพ์ เครื่องรับวิทยุ เครื่องรับโทรศัพท์ ครอบคลุมไปถึงอาคารสถานที่ สิ่งก่อสร้าง โบราณวัตถุ และโบราณสถานต่าง ๆ เช่น เงินสมัยต่าง ๆ พระพุทธรูป วัด เจดีย์ วิหาร พระปรางค์ สวนสาธารณะ หอประชุม สนามกีฬา ห้องสมุด
3. ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรประเภทนี้ครอบคลุมถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเองหรือมีอยู่ตามธรรมชาติ ในแต่ละชุมชน แต่ละท้องถิ่นอาจจะมีแตกต่างกันไป ทรัพยากรนี้ ได้แก่ ดิน น้ำ ทะเล ภูเขา ป่าไม้ พืชชนิดต่าง ๆ ต้นน้ำ ลำธาร น้ำมันพืช เชื้อเพลิง สัตว์ต่าง ๆ อากาศ แร่ธาตุ ฯลฯ

นคร ตั้งคะพิภพ (2549) ได้จำแนกประเภทของทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาออกเป็น 6 ประเภท คือ

1. เงินทุน ได้แก่ เงินทุนการศึกษา เงินพัฒนาสถานศึกษาในลักษณะต่าง ๆ ที่สามารถจะนำมาจัดซื้อจัดจ้างทำสิ่งของหรือจัดสร้างสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ และการใช้จ่ายเพื่อทำกิจกรรมหรือทำประโยชน์ทางการศึกษาให้มากขึ้น
2. วัสดุอุปกรณ์ การระดมทรัพยากรเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ชิ้นส่วนต่าง ๆ ที่สามารถนำมาประกอบเป็นสิ่งของที่ใช้ได้ และสิ่งของที่สามารถใช้ได้ทันที เช่น สื่อการสอน คอมพิวเตอร์ เป็นต้น
3. ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ได้แก่ ที่ดินที่ใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษา อาคารเรียน อาคารประกอบอื่น ๆ และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ที่มีผู้สร้างให้โดยไม่ต้องใช้งบประมาณแผ่นดิน
4. บุคคล ซึ่งได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องที่โรงเรียนได้รับความอนุเคราะห์มาถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับครู บุคลากร และนักเรียน
5. แหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ สถานประกอบการ สาธารณสถาน โบราณสถาน สถานที่ราชการและเอกชน ซึ่งนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการจัดการเรียนการสอนได้
6. แหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติ ได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างหลากหลาย เช่น ภูเขาป่าไม้ แม่น้ำลำธาร น้ำตก ป่าชายเลน ทะเล เป็นต้น ถ้าโรงเรียนสามารถเสาะแสวงหาและนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษา ก็จะเป็นทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติโดยไม่ต้องลงทุน

สรุปได้ว่า ขอบข่ายและประเภทของทรัพยากรทางการบริหารการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. ทรัพยากรทางบุคคล หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง นักเรียนที่มีความรู้ความสามารถ ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ ครู อาจารย์โรงเรียนอื่น ผู้นำท้องถิ่นด้านปกครอง ผู้นำศาสนา ผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
2. ทรัพยากรทางกายภาพ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษา เช่น ดิน หิน แร่ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง น้ำตก พืช สัตว์ ฯลฯ และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เช่น สถานที่ราชการ สถานประกอบการ บ้าน โสตทัศนูปกรณ์ในหน่วยงานต่าง ๆ ศูนย์วัฒนธรรมประจำจังหวัด วัด โบสถ์ มัสยิด และสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ฯลฯ นอกจากนี้ยังรวมถึงขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนในชุมชน
3. ทรัพยากรทางการเงิน หมายถึง ทรัพยากรด้านการเงิน หมายถึง ทรัพยากร ในรูปของการเงินโดยตรงและโดยอ้อม ทรัพยากรในรูปของตัวเงิน เช่น เงินทุนที่เป็นค่าใช้จ่ายการจัดสถานศึกษา ได้แก่ เงิน งบประมาณแผ่นดิน หรือเงินอุดหนุนของสถานศึกษา

เงินบริจาค เงินค่าบริการที่สถานศึกษาได้รับจากการใช้อาคารสถานที่ ฯลฯ ทรัพยากรที่ไม่ใช่ตัวเงิน เช่น แผนสำหรับใช้เงินสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่ภายในโรงเรียนชุมชน การลงทุนหลายอย่างไม่ต้องใช้เงิน เช่น วิทยุชุมชน ซึ่งคนในชุมชนสามารถให้ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องลงทุน

4. ทรัพยากรด้านการจัดการ หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่ช่วยให้การบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นยิ่งขึ้น เช่น การประชุม การวางแผน การอบรม การทำงานโดยกระบวนการกลุ่ม การบริหารแบบมีส่วนร่วม การประเมินผลการทำงาน และการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงแผนงานต่อไป

4. ประเภทของทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารโรงเรียน

ในการบริหารโรงเรียนจะต้องใช้ทรัพยากรเป็นปัจจัยสำคัญ ทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารการศึกษาในโรงเรียน โดยทั่วไปประกอบด้วยทรัพยากร 4 อย่าง คือ ทรัพยากรทางบุคคล ทรัพยากรทางกายภาพ ทรัพยากรทางการเงิน และทรัพยากรทางการจัดการ แต่ในกรณีศึกษานี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้เน้นเฉพาะทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรโดยตรง ซึ่งประกอบด้วย ทรัพยากรทางการศึกษา 3 ประเภท คือ ทรัพยากรทางบุคคล ทรัพยากรทางการเงิน และทรัพยากรทางกายภาพ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ทรัพยากรทางบุคคล

ในการจัดการศึกษาจะต้องใช้บุคลากรเป็นจำนวนมากอาจกล่าวได้ว่า ไม่มีภารกิจใดที่ใช้คนมากเท่าการจัดการศึกษา เพราะการศึกษามีหลายระดับ ทั้งในระบบนอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย มีทั้งผู้ให้โอกาสและผู้รับโอกาส ในการบริหารจึงจำเป็นต้องมีรูปแบบและวิธีการเฉพาะของตนเองที่มาทำหน้าที่ให้โอกาสทางการศึกษา กลุ่มของบุคลากรที่มาปฏิบัติหน้าที่จึงต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ มีประสบการณ์สูงกว่ากลุ่มข้าราชการอื่น เพราะภารกิจทางการศึกษามีผลต่อชีวิตของคนเป็นจำนวนมาก แต่การจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งส่วนใหญ่อยู่ตามชนบทมีปัญหาการขาดแคลนบุคลากร ทางโรงเรียนจึงแก้ปัญหาโดยใช้บุคลากรในท้องถิ่นมาช่วยในการจัดการศึกษา บุคลากรที่โรงเรียนขอความช่วยเหลือ ได้แก่ บุคคลที่เป็นประชาชนทั่วไปที่สถานศึกษาสามารถติดต่อขอความร่วมมือในการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา การจัดการศึกษามีความจำเป็นจะต้องใช้ทรัพยากรบุคคลทั้งในชุมชนและนอกชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้มีนักการศึกษากล่าวถึง ทรัพยากรบุคคล ดังนี้

นิพนธ์ สุขปรีดี (2528) กล่าวว่า ทรัพยากรบุคคลที่โรงเรียน สามารถนำมาใช้ โดยการเชิญมาเป็นวิทยากร ได้แก่ ข้าราชการ ชาวสวน ชาวนา ช่างไม้ ตำรวจ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พระสงฆ์ เป็นต้น

จรินทร์ เทศวานิช (2536) กล่าวว่า ทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง ประชากรที่อยู่ร่วมกันในสังคมหรือประเทศ ประชากรต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมมีความสัมพันธ์ต่อกัน มีการจัดระเบียบ

ภายในกลุ่มหรือสังคมนั้น มีระยะเวลาการอยู่ร่วมกันและมีสถาบันสำหรับตอบสนองความต้องการของสมาชิกภายในสังคม โดยสมาชิกยอมรับและถือปฏิบัติกันมาเพื่อช่วยให้สังคมอยู่รอดและมีระเบียบ

อุทัย บุญประเสริฐ (2538) กล่าวว่า ทรัพยากรบุคคล ได้แก่ ประชาชนหรือบุคคลประเภทต่าง ๆ ในท้องถิ่น เช่น พระ เจ้าหน้าที่การเกษตร เจ้าหน้าที่ยานามัย พ่อค้า นักธุรกิจ เจ้าของโรงงานอุตสาหกรรม ผู้นำทางศาสนา ผู้นำชาวนา ผู้นำเกษตรกร เป็นต้น ซึ่งโรงเรียนสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาของตนได้

กฤษณา สว่างแสง (2542) กล่าวว่า ทรัพยากรบุคคล ได้แก่ บุคคลต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่โรงเรียนเชิญมาเป็นวิทยากรอาจเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ผู้นำท้องถิ่น เจ้าของสถานประกอบการ ทรัพยากรเหล่านี้เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาและโรงเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเหล่านี้ได้เป็นอย่างดี

ประเวศ วะสี (2544) กล่าวว่า ทรัพยากรบุคคลในฐานะที่เป็นภูมิปัญญาไทยไว้ว่า เป็นผู้ซึ่งสร้างสมประสบการณ์หรือจัดเจนจากวิถีชีวิตและสังคมในท้องถิ่นหนึ่ง ๆ จึงมีความเป็นบูรณาการสูงทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคมและสิ่งแวดล้อม มีวัฒนธรรมเป็นฐาน มีการเชื่อมโยงไปสู่นามธรรมที่ลึกซึ้งสูงส่ง และเน้นความสำคัญของจริยธรรมมากกว่าวัตถุ

การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (2544) ระบุว่า องค์การยูเนสโกได้ให้ความหมายของผู้ทรงภูมิปัญญาอันเป็นทรัพยากรบุคคลไว้ว่า เป็นผู้ที่มีทักษะและเทคนิคในการคิดสร้างสรรค์สิ่งที่ดีำเนินการอยู่ในชีวิตประจำวันมาสร้างสรรค์ให้เป็นผลงานที่เปี่ยมด้วยศิลปะอันวิจิตรบรรจง สามารถสืบทอดไปยังอนุชนรุ่นหลัง เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ

สรุปได้ว่า ทรัพยากรบุคคลมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะล้วนเป็นผู้มีความสำคัญในการขับเคลื่อนกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยชี้ขาดในความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหาร ให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ถ้าในโรงเรียนมีทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพบุคลากรก็จะสามารถแก้ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ได้ ดังนั้น ผู้บริหารควรตระหนัก เห็นความสำคัญ สนับสนุน และระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

2. ทรัพยากรทางการเงิน

เงินหรืองบประมาณ จะเป็นสิ่งสนับสนุนการบริหารงานอื่น ๆ ให้ประสบความสำเร็จได้มีผู้ให้ความหมายของงบประมาณ ไว้หลายแนวคิด ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2525) ให้ความหมายว่า งบประมาณ หมายถึง บัญชีหรือจำนวนเงินที่กำหนดเป็นรายรับและรายจ่าย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2537) ระบุถึงความหมายของงบประมาณ ในทัศนะของนักปกครองและนักบริหารไว้ ดังนี้

1. ความหมายของนักบัญชี หมายถึง การแสดงรายรับและรายจ่าย
2. ความหมายของนักปกครอง นักปกครองจะให้คำจำกัดความงบประมาณ ว่างบประมาณคือ แผนสำหรับการใช้จ่ายในรัฐวิสาหกิจหรือรัฐบาลในช่วงระยะเวลาหนึ่ง อันแน่นอนซึ่ง ฝ่ายบริหารจะเป็นผู้จัดเตรียม และนำเสนอต่อฝ่ายนิติบัญญัติ
3. ความหมายของนักบริหาร นักบริหารได้ให้คำจำกัดความงบประมาณไว้ ดังนี้ งบประมาณ หมายถึง แผนงานที่แสดงออกในรูปของตัวเงินสำหรับระยะเวลาหนึ่งอันแน่นอน เกี่ยวกับโครงการดำเนินงานของรัฐบาล

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534) ได้ให้ความหมายของงบประมาณสถานศึกษาในทัศนะของนักวิชาการแต่ละด้านเพิ่มเติมและแตกต่างกัน ดังนี้

1. นักภาษาศาสตร์ เห็นว่า งบประมาณ คือ จำนวนเงินที่กำหนดไว้เป็นรายรับและ รายจ่าย
2. นักบริหารเห็นว่า งบประมาณ คือ แผนการใช้จ่ายทรัพยากรในการที่จะ ดำเนินการใด ๆ
3. นักบัญชี เห็นว่า งบประมาณ คือ การแสดงรายรับ และรายจ่ายสรุปได้ว่า ทรัพยากรด้านการเงิน หมายถึง ทรัพยากรในรูปของการเงิน โดยตรงและโดย อ้อม ทรัพยากรในรูปของตัวเงิน เช่น เงินทุนที่เป็นค่าใช้จ่ายการจัดสถานศึกษา ได้แก่ เงิน งบประมาณแผ่นดิน หรือเงินอุดหนุนของสถานศึกษา เงินบริจาค เงินค่าบริการที่ สถานศึกษาได้รับจากการใช้อาคารสถานที่ ฯลฯ ทรัพยากรที่ไม่ใช่ตัวเงิน เช่น แผนสำหรับใช้เงิน สื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่ภายในโรงเรียนชุมชน การลงทุนหลายอย่างไม่ต้องใช้เงินเช่น วิทยุชุมชน ซึ่งคนใน ชุมชนสามารถให้ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องลงทุน

ส่วนในเรื่องความสำคัญของทรัพยากรทางการเงินนั้น มีหลายแนวคิดดังนี้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2537) ระบุว่า งบประมาณของสถานศึกษาหากพิจารณาในเชิงภาระหน้าที่ทางการบริหารแล้ว การงบประมาณก็คือ การจัดการ ด้านการเงินในเงื่อนไขและข้อจำกัดทางการจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านต่าง ๆ งบประมาณ ของสถานศึกษา มีความสำคัญต่อการบริหารงาน เพราะจะเป็นตัวสนับสนุนการบริหารโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ งบประมาณสถานศึกษามีความสำคัญ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้สามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากทรัพยากรไม่ว่าจะเป็น คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในสถานศึกษามีอยู่จำกัด อาจกล่าวได้ว่า ไม่มีสถานศึกษาใดที่มีทรัพยากรเพียงพอกับความต้องการทรัพยากรทุกอย่างที่เราสามารถสรรหามาได้ เพื่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ล้วนมีอย่างจำกัดทั้งสิ้น วิธีการของงบประมาณจะเป็นเครื่องมือในการใช้จ่ายหรือจัดสรรทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีการวางแผนการใช้จ่าย

ทรัพยากร โดยเฉพาะเรื่องเงินให้สอดคล้องกับรายได้ว่า จะจัดเพื่อการดำเนินงานด้านใด เท่าไร มีการจัดลำดับความสำคัญของงาน โครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ การกำหนดระดับและปริมาณที่ควร จะใช้รวมทั้งการติดตามกำกับกับการปฏิบัติงานนั้น การดำเนินงานของสถานศึกษาจึงสามารถก่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดภายใต้ภาวะทรัพยากรซึ่งมีอยู่อย่างจำกัด

2. เป็นประโยชน์ในการตรวจสอบดูแลการปฏิบัติงาน เนื่องจาก งบประมาณได้ ระบุการใช้จ่ายเงินแต่ละงานหรือโครงการไว้ชัดเจน จึงสามารถตรวจสอบติดตาม การดำเนินการในแต่ละเรื่องได้ว่า ผลของงานที่ได้รับกับเงินที่ใช้จ่ายไปนั้นสอดคล้องกันมากน้อยแค่ไหน โดยเฉพาะ ความสัมพันธ์ของเงินกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายและระยะเวลาของงานที่ปฏิบัติในแต่ละ ช่วงเวลา นอกจากนั้นผู้บริหารยังสามารถอาศัยงบประมาณเป็นเครื่องมือในการประสานแผนหรือ โครงการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา เพื่อให้สามารถช่วยกันทำงานสนองนโยบาย หรือวัตถุประสงค์ หลักร่วมกัน ไม่ขัดแย้งหรือต่างฝ่ายต่างทำไปพร้อม ๆ กับการติดตามควบคุม และตรวจสอบ การปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานย่อยภายในองค์การ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541) กล่าวถึง ความสำคัญของงบประมาณ มีทั้งงบประมาณที่เป็นตัวเงินและงบประมาณที่ไม่ใช่ตัวเงิน ที่สามารถ ระดมทรัพยากรดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาเช่น สื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนที่โรงเรียน สามารถเข้าไปใช้ได้ โดยไม่ต้องใช้เงินหรืองบประมาณแต่อย่างใดงบประมาณมีความสำคัญในแง่การ บริหารงานให้มีประสิทธิภาพ 3 ประการ ดังนี้

1. ความสำคัญต่อการวางแผน การงบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญในการ วางแผนของฝ่ายบริหารเพราะในการจัดงบประมาณ จะต้องวิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมโดย ประหยัด เป็นประโยชน์และมีความเป็นไปได้ ซึ่งจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายของงานที่จะทำ และ ระยะเวลาของการบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ตลอดจนหน้าที่หรือกิจกรรมที่ส่วนต่าง ๆ ต้องรับผิดชอบเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายในรูปของแผนพัฒนาหรือแผนของเงิน

2. ความสำคัญต่อการประสานงานเมื่อกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางในการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จแล้วเป็นหน้าที่ของหัวหน้าหน่วยงานที่จะต้อง วางแผน ดำเนินงานในหน่วยงานให้ประสานสอดคล้องกันทั้งภายในและระหว่างหน่วยงานอื่นซึ่งเรา เรียกว่า การประสานแผนในรูปของแผนปฏิบัติการหรือแผนการใช้เงินหรือแผนงบประมาณจะมีผล ช่วยลดความซ้ำซ้อนความสูญเปล่าความขัดแย้งตลอดจนประโยชน์สูงสุดการใช้งบประมาณ ซึ่งมีอยู่ค่อนข้างจำกัดเป็นอย่างดี

3. ความสำคัญต่อการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงาน นอกจาก งบประมาณจะมีความสำคัญต่อการวางแผนงานและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ แล้ว ฝ่ายบริหารยังสามารถใช้แผนงบประมาณเป็นเครื่องมือควบคุมกำกับติดตามและตรวจสอบการ

ปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในชั้นการบริหารแผนและการติดตาม ประเมินผล แผนซึ่งจะทำให้ทราบความก้าวหน้าปัญหาอุปสรรค เพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาได้ทันต่อเหตุการณ์ และเป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า ความสำคัญของทรัพยากรด้านการเงิน หรืองบประมาณ เป็นทรัพยากรที่เป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะนำไปสู่การบริหารทรัพยากรด้านอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคคล ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการ ให้ขับเคลื่อนไปได้ เนื่องจากเงินหรืองบประมาณนั้นเป็นทรัพยากรการบริหารที่มีความสำคัญยิ่งที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร ดังที่เคยได้ยินได้ฟังจนคุ้นหูว่า เงินคือพระเจ้าสามารถบันดาลได้ทุกอย่าง

3. ทรัพยากรทางกายภาพ

ทรัพยากรทางกายภาพ ได้แก่ สิ่งที่มีค่าทางกายภาพ มีคุณภาพ และเป็นปัจจัย ที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการบริหารการศึกษา ประกอบด้วย ทรัพยากรทางธรรมชาติ ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น และทรัพยากรทางสังคม ดังนี้ (สุดใจ พูลพานิชย์, 2546)

ทรัพยากรทางธรรมชาติ

ทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีประโยชน์และมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกเผ่าพันธุ์และมนุษย์ได้ใช้ทรัพยากรเหล่านี้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ ในการใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมจากอดีตที่ผ่านมา มนุษย์ได้ใช้ทรัพยากรและทำลายทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ทั้ง โดยรู้ตัวและไม่รู้ตัว ปัจจุบันสถาบันต่างๆ ทั้งองค์กรเอกชน และราชการตลอดจนสื่อมวลชนได้มีการรณรงค์ในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างถูกวิธี เพื่อมิให้ทรัพยากรดังกล่าวถูกทำลาย มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการใช้ทรัพยากรในอนาคต

ความหมายและลักษณะของทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resources) หมายถึง สิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตที่อยู่บนโลก โดยรวมถึงระบบนิเวศวิทยาและสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้แก่ ที่ดิน ป่าไม้ สัตว์ แร่ธาตุ น้ำ ตลอดจนพลังงาน แสงแดด ลม เป็นต้น

ประเภทของทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติมีรูปร่างที่แตกต่างกันตามชนิดของธรรมชาติ การแบ่ง ประเภทของทรัพยากรธรรมชาติ ตามคุณสมบัติของทรัพยากรธรรมชาติ แบ่งได้ดังนี้

1. ทรัพยากรที่เสริมสร้างขึ้นมาใหม่ได้ ตามขบวนการธรรมชาติ (Renewable Resources) เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า ที่ดิน เป็นต้น แม้ว่าจะมีการเสริมสร้างขึ้นมาใหม่ได้ก็ตาม แต่ก็อาจมีการสูญเสียได้ (Destructible Resources) ส่วนทรัพยากรที่สร้างขึ้นใหม่และไม่มีวันสูญเสีย (Indestructible Resources) พลังงานแสงอาทิตย์ อากาศ น้ำ เป็นต้น

2. ทรัพยากรที่เสริมสร้างขึ้นมาใหม่ไม่ได้ ตามขบวนการธรรมชาติ (Non-Renewable Resources) ได้แก่ แร่ธาตุ น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ เป็นต้น

ความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติที่มีต่อการพัฒนาประเทศ

ทรัพยากรธรรมชาติเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ หากประเทศใดมีทรัพยากรมากและใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ก็จะทำให้ประเทศนั้นมีโอกาสพัฒนาได้มาก ซึ่งหลายประเทศได้ให้ความสำคัญต่อการใช้ทรัพยากร และการพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น เพื่อประโยชน์ระยะยาว ทรัพยากรมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ คือ ทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เกิดรายได้จากการผลิตทางเกษตรโดยตรงและจากการท่องเที่ยว ใช้ในการสร้างพลังงานไฟฟ้า การสาธารณสุขโรค การคมนาคมขนส่ง และการศึกษา เช่น แหล่งเรียนรู้ เป็นต้น

ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น

ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ สถานที่ที่องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชนสร้างขึ้น เพื่อลูกหลาน รวมทั้งเทคโนโลยีต่าง ๆ และสื่อวัฒนธรรมทางการศึกษา เช่น หอสมุดของท้องถิ่นและห้องสมุดเอกชน ทั้งที่อยู่ในและนอกสถานศึกษาขององค์กรเอกชนหรือของส่วนบุคคล แม้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศจะเจริญก้าวหน้าเพียงใดก็ตามการอ่านก็ยังมีค่ามากเพียงนั้นสถาบันการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นในท้องถิ่น คือ สถานที่สร้างขึ้นเพื่อให้คนเข้าเที่ยวชม เช่น ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์พื้นเมือง พิพิธภัณฑ์ปลาน้ำจืด สวนสัตว์ สวนสมุนไพร สวนหิน สวนรุกขชาติ ศูนย์วิทยาศาสตร์ ฯลฯ ซึ่งแต่ละท้องถิ่นสามารถสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อลูกหลานอย่างหลากหลาย แหล่งประวัติศาสตร์และโบราณคดี ได้แก่ สถานที่ที่เป็นร่องรอยความเป็นมาในอดีตของแต่ละท้องถิ่น เช่น ซากปรักหักพังของชุมชนเก่า วัดเก่า ภาพเขียนสีผนัง ถ้ำ เต่าเผา เครื่องปั้นดินเผา ปราสาทขอม ซึ่งมีในท้องถิ่น ควรจัดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้

1. สถานที่ราชการ ต้องเป็นสถานที่ของประชาชน บริการประชาชน เพื่อ ประชาชน โปร่งใส ตรวจสอบได้ เรียนรู้และเข้าใจว่ามีภารกิจอะไร ประชาชนจะปฏิบัติอย่างไรในการใช้บริการ ฯลฯ ป้าย “สถานที่ราชการห้ามเข้า” จะต้องหมดไปจากสถานที่ราชการ

2. สถานประกอบการของเอกชน เป็นความรับผิดชอบของสถานประกอบการภาคเอกชนที่ต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามปณิญา “All for Education” นอกจากให้โอกาสเป็นแหล่งฝึกงานแล้ว ควรมีกฎหมายให้สถานประกอบการจัดโอกาสให้ผู้ต้องการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ ได้ด้วย

3. สถานที่สาธารณะ เช่น สวนสาธารณะ อนุสาวรีย์ สนามกีฬา สวน อุทยาน อุทยานแห่งชาติ ป่าชุมชน ค่ายลูกเสือ ฯลฯ

4. แดนเคารพและสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ได้แก่ สถานที่สร้างขึ้นให้เป็นสถานที่ ศักดิ์สิทธิ์หรือจิตวิญญาณตามความเชื่อแต่ละชุมชน เช่น ศาลเจ้า ดอนเจ้าปู่ ศาลพระภูมิ ศาลหลักเมือง

5. วัดวาอารามและสถานที่สำคัญทางศาสนา เป็นสถาบันและแหล่งเรียนรู้คู่กับสังคมไทยและสังคมโลกมายาวนาน มีในทุกชุมชน เช่น วัดของชุมชนพุทธ โบสถ์ในชุมชนคริสต์ มัสยิดในชุมชนอิสลาม ฯลฯ นับเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญที่แต่ละท้องถิ่นควรได้จัดการให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สมบูรณ์สำหรับลูกหลาน

6. เทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ หมายถึง เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ที่ประกอบด้วยตัวเครื่อง ตัวโปรแกรมหรือชุดคำสั่ง โดยมีมนุษย์สั่งให้ทำงาน จากเครื่องรับข้อมูลคำสั่ง ทำการคำนวณ เปรียบเทียบ จนได้ผลลัพธ์ที่ต้องการ นอกจากนี้ยังประกอบไปด้วยสื่อวัฒนธรรมอื่น ๆ เช่น โปรแกรมสำเร็จรูปช่วยสอน เครื่องฉายข้ามศีรษะ โปรเจคเตอร์ เป็นต้น

ทรัพยากรทางสังคม

ทรัพยากรทางสังคม ได้แก่ ค่านิยม ศาสนา วัฒนธรรม และสถาบันทางสังคมต่างๆ ซึ่งเป็นทรัพยากรพื้นฐานทางสังคมที่มีผลต่อการบริหารการศึกษา

สุดใจ ทูลพานิชย์กิจ (2546) ได้ให้ความหมายของ ค่านิยม (Value) หมายถึง สิ่งที่คนสนใจปรารถนาจะได้ปรารถนาจะเป็นหรือเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของตน ซึ่งมักแตกต่างจากความเชื่อ ความรู้ ประสบการณ์ อายุ วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ค่านิยม มีหลายชนิด ได้แก่ ค่านิยมทางสังคม-จิตวิทยา ประกอบด้วย ความมีอิสรภาพหรือความเป็นไท ที่ไม่ต้องการอยู่ภายใต้อำนาจใคร ความเป็นปัจเจกบุคคลหรือความเป็นตัวของตัวเอง ความสันโดษ หรือการพอใจในสิ่งที่มี การเชื่อฟังผู้ใหญ่หรือผู้อาวุโสกว่าและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ค่านิยมทางจริยธรรม ประกอบด้วย ความเชื่อในศาสนา กฎแห่งกรรม และยึดถือความมีเมตตา ค่านิยมทางการเมือง ประกอบด้วย การยึดหลักการปกครองตามระบบประชาธิปไตย ยึดถือความต้องการของประชาชน ความมีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับจากประชาชน เป็นต้น

กฤษณา พันธุ์วานิช (2545) วัฒนธรรม หมายถึง สิ่งที่ดีงาม ที่มีคุณค่าที่คนในสังคมประพฤติปฏิบัติ แสดงออกมาซ้ำๆ ในรูปแบบขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมอันดีทั้งที่เป็นรูปธรรมนามธรรมที่ควรอนุรักษ์

สรุปว่า ทรัพยากรทางสังคม ได้แก่ ค่านิยมและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นพฤติกรรม ของบุคคลในสังคมที่มีความเชื่อความคิดเห็นต่อสิ่งที่พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความสำคัญ ประโยชน์ ที่ได้สั่งสม ประสบการณ์และถ่ายทอดสืบต่อมา

5. การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้วางกรอบแนวคิดที่สำคัญของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยมีจุดเน้นที่แตกต่างไปจากเดิม คือเน้นให้เป็นระบบที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระและคล่องตัวในการบริหาร ทั้งทางการบริหาร การเงินสินทรัพย์และบุคลากรตามแนวทางการบริการจัดการที่เน้นโรงเรียนเป็นฐาน โดยสถานศึกษาจะต้องจัดทำแผนการหารายได้และแผนการใช้จ่ายเงิน มีการควบคุมดูแลการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด อีกทั้งระบบข้อมูลที่เชื่อถือได้ เป็นปัจจุบันที่ครอบคลุมการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทุกด้าน มีเอกสารหลักฐานให้ตรวจสอบได้สะดวก ตลอดเวลา เพื่อความโปร่งใสและความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ โดยมีการกรอบแนวในการบริหาร ดังนี้

1. มีการวางแผนการเงิน การจัดทำงบประมาณที่สอดคล้องกับแผนงาน และการพิจารณาจัดสรรเงินที่เป็นธรรมและโปร่งใส
2. มีการบริหารสินทรัพย์ของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ
3. มีการจัดการเกี่ยวกับการรับและการจ่ายเงิน ทั้งเงินงบประมาณ และนอกงบประมาณที่สะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
4. มีการควบคุมการดำเนินงานทางการเงิน การบัญชีและพัสดุที่รัดกุม
5. มีการตรวจสอบเงินและสินทรัพย์ของสถานศึกษาที่ครอบคลุมและสม่ำเสมอ
6. มีการเก็บรักษาเอกสารหลักฐานทางการเงินของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและสะดวกต่อการค้นหาอ้างอิง
7. มีการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบรวมทั้งการจัดการองค์การในการบริหารการเงินของสถานศึกษาที่มีความชัดเจนและซับซ้อน

การบริหารทรัพยากร จะให้ความสำคัญต่อการวางแผน จัดระบบงานและระบบการควบคุมตรวจสอบที่สอดคล้องกับนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาและภารกิจของสถานศึกษา กำหนดขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร ขั้นตอนการปฏิบัติงานและการสร้างความเข้าใจเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหนึ่งๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องหลายด้านและลักษณะของการศึกษาประกอบกัน เช่น ระดับการศึกษา ประเภท พื้นที่ จำนวนเงินที่มีโครงสร้างการบริหาร ขอบข่ายความรับผิดชอบของรัฐ ข้อจำกัดของระบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ เป็นต้น เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนในที่นี้จะขอกล่าวถึงหลักการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานดังต่อไปนี้

การบริหารในระดับนี้ต้องตอบสนองเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่เน้นความสำคัญของตัวผู้เรียนและเน้นการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานตาม

โครงสร้างการกระจายอำนาจการบริหารทรัพยากรจะเป็นกลไกหรือเครื่องมือสำคัญที่กระตุ้นให้สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าว จึงกำหนดหลักการ สำคัญ

1. หลักความเป็นธรรม เพื่อให้ทุกคนได้รับโอกาสการศึกษาที่เท่าเทียมกัน แม้ตัวผู้รับการศึกษาอาจมีความแตกต่างกันในลักษณะต่างๆ ดังนั้น ความเป็นธรรมจึงหมายถึง ความเท่าเทียมกันของผู้ที่มีลักษณะและความต้องการจำเป็นแบบเดียวกัน และความไม่เท่ากันแตกต่างกันสำหรับผู้ที่มีความต้องการและความจำเป็นไม่เหมือนกัน เพื่อให้ทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกัน

2. หลักความเสมอภาค พิจารณาจากความแตกต่างในสภาพและลักษณะของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาที่มีสภาพและลักษณะเหมือนกันควรได้เท่าเทียมกัน ส่วนสถานศึกษาที่มีสภาพและลักษณะแตกต่างกัน เช่น ขนาดทำเลที่ตั้ง เศรษฐกิจแวดล้อมต่างกัน ก็ต้องนำมาพิจารณาเป็นค่าปรับให้เสมอภาคกัน และได้รับทรัพยากรไม่เท่ากัน ทั้งนี้ระบบข้อมูลสถานศึกษา จะต้องมีความถูกต้องและสะท้อนความต้องการ และความแตกต่างของสถานศึกษาอย่างแท้จริง

3. หลักประสิทธิภาพและประเมิณประสิทธิผล คือ ต้องคำนึงถึงต้นทุน ค่าใช้จ่ายทุกหน่วยที่จ่ายไปให้สูญเปล่าน้อยที่สุด ทั้งนี้ ต้องมีระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ใช้ทรัพยากรอย่าง ประหยัดคุ้มค่าโดยบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

4. หลักความพอเพียง คือ ต้องคำนึงว่าทรัพยากรทางการศึกษา ไม่ว่าจะจัดสรรให้ด้วยวิธีใดต้องทำให้สถานศึกษาสามารถทำงานได้ตามมาตรฐานที่กำหนด บางครั้งการคำนึงถึงเกณฑ์อย่างตายตัว อาจทำให้เกิดปัญหา การได้รับทรัพยากรที่น้อยเกินไปจนมาสามารถดำเนินการได้ ก็จำเป็นต้องมีการปรับระดับให้อยู่ในระดับที่พอเพียง

5. หลักการกระจายอำนาจ เพื่อลดบทบาทของภาครัฐและให้สถานศึกษาสามารถ ขงขันกันภายใต้หลักความเสมอภาคและเป็นธรรมทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้จะต้องผ่อนคลายนโยบายต่างๆ ให้สถานศึกษามีอิสระมากขึ้น และเปลี่ยนบทบาทภาครัฐจากเป็นผู้จัดดำเนินการมาเป็นผู้กำหนดนโยบาย แผนพัฒนามาตรฐานและการส่งเสริมสนับสนุนตามแนวทางที่ใช้การบริหารโรงเรียนเป็นฐาน สอดคล้องกับโครงสร้างการกระจายอำนาจ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไปมายังสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระคล่องตัวในการบริหารทรัพยากรประเภทต่างๆ ของตนเอง มีอำนาจตัดสินใจ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานและสนองตอบความต้องการของผู้เรียน

6. หลักเสรีภาพ คือ การให้ผู้เรียนมีสิทธิเลือกเข้าเรียนตามสถานศึกษาที่ต้องการ เท่ากับเป็นการเพิ่มอำนาจซื้อให้กับผู้บริโภค (ผู้เรียน) และให้ความต้องการของผู้บริโภคเป็นความต้องการที่มีอำนาจอย่างแท้จริง ซึ่งมีส่วนส่งเสริมให้ตลาดมีการแข่งขันกันให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากความต้องการของผู้เรียนในการเข้าเรียนแต่ละสถานศึกษาจะสะท้อนให้เห็นถึงปริมาณเงินที่

สถานศึกษาพึงได้รับ ซึ่งหมายถึงสถานศึกษาจะต้องแข่งขันกันพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการจัดการศึกษาที่ต้องการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด

7. หลักการปฏิบัติได้ คือ การจัดงบประมาณที่นำมาปฏิบัติต้องมีรูปธรรม วิธีการคำนวณที่สามารถอธิบายให้ทุกฝ่ายเข้าใจได้ ไม่ยุ่งยากซับซ้อน สามารถทำนายและตรวจสอบได้ จะเห็นได้ว่า หลักการบริหารทรัพยากรทุกข้อที่กล่าวมา จะตอบสนองต่อเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแนวทางปฏิรูปการศึกษาทั้งสิ้น

ปราชาญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง (2542) ได้ให้ความสำคัญของ กระบวนการบริหารโดยได้วิเคราะห์และประมวลกระบวนการบริหารออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน ซึ่งมีความสำคัญต่อการบริหารทุกประเภท ถ้าขาดการวางแผนกิจกรรมนั้นจะไม่สามารถดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ การตัดสินใจสั่งการซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการบริหาร

2. การจัดองค์การ ทำให้เกิดความมีระบบระเบียบในการปฏิบัติงาน กำหนดอำนาจหน้าที่ และตำแหน่งต่าง ๆ อย่างชัดเจน

3. การอำนวยการ เป็นความสามารถในการจูงใจ การแก้ปัญหาในหน่วยงาน เพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การควบคุม เป็นการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน การวัดผลและการแก้ไขปัญหา

5. การจัดบุคลากรลงสู่หน่วยงาน เกี่ยวกับการสรรหา การบรรจุคนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่

สุรพันธ์ ยนต์ทอง (2533) ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์ (Management by objectives หรือ MBO) ไว้ว่า การบริหารตามวัตถุประสงค์ที่จะนำไปใช้ในการบริหาร สรุปเป็นขั้นตอนที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. การกำหนดวัตถุประสงค์และการวางแผน หลักการที่สำคัญอันดับแรก คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การ โดยผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชากำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน นักวิชาการบริหารบางท่านวิจัยแล้วพบว่า การบริหารที่มีประสิทธิภาพนั้น การกำหนดวัตถุประสงค์จะต้องไม่กำหนดจากเบื้องบนลงสู่เบื้องล่าง หรือจากเบื้องล่างขึ้นไปสู่เบื้องบน แต่จะต้องร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์แล้วจึงวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยจัดลำดับความสำคัญของงานที่ทำกำหนดระยะเวลาดำเนินการ กำหนดงบประมาณ ตลอดจนกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน

2. การมอบหมายงานและหน้าที่รับผิดชอบแก่ผู้ใต้บังคับบัญชางานขั้นนี้ เป็นการช่วยให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับรู้ถึงขอบเขตของอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่และสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ในการ

ทำงานด้วยตัวเอง โดยมอบความไว้วางใจและความเป็นอิสระในการทำงานให้ ทั้งนี้จะต้องชี้แจงให้ผู้บังคับบัญชาทราบถึงงานหลักและมาตรฐานงานที่ต้องการ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายรวมขององค์กร โดยผู้บังคับบัญชาพร้อมที่จะให้คำปรึกษาหารือเมื่อผู้บังคับบัญชาต้องการ

3. ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ งานในขั้นนี้เป็นการตรวจสอบว่าการดำเนินงานที่ได้กำหนดไว้ก้าวหน้าไปมากน้อยเพียงใดและมีสิ่งใดที่ควรปรับปรุงแก้ไข บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4. การประเมินผลงาน การประเมินผลงานตามหลักของ MBO นี้เป็นการประเมินผลงานที่เน้นวัตถุประสงค์และผลงาน (Result-centered หรือ Method appraisal by results) เป็นสำคัญโดยมีหลักและวิธีการประเมินผลงานที่สำคัญดังนี้ คือ

4.1 ผู้ประเมินและผู้ได้รับการประเมินผลงาน จะต้องตั้งวัตถุประสงค์และปัจจัยในการประเมินผลงานร่วมกันตั้งแต่ตอนต้นปี หรือก่อนกำหนดแผนการดำเนินงาน

4.2 การประเมินผลงานตามหลักการนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาบุคคล และเพิ่มประสิทธิภาพงานมากกว่าที่จะใช้การประเมินผลเพื่อพิจารณาความดีความชอบหรือการลงโทษ

4.3 เน้นการวัดผลการปฏิบัติงานที่ผลงานขั้นสุดท้าย นอกจากนั้น ยังเน้นความสำเร็จของผลงาน และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้ามากกว่าความประพฤติของผู้ปฏิบัติงาน

4.4 ใช้วัตถุประสงค์และผลงาน เป็นตัวประเมินมากกว่าการให้คะแนน

4.5. การประเมินผลงานกระทำเมื่อผลงานขั้นสุดท้ายเสร็จสิ้นลงโดยผู้ประเมินและผู้ได้รับการประเมินได้มีโอกาสปรึกษาหารือร่วมกัน ทั้งในระยะเวลากำหนดวัตถุประสงค์และระยะเวลาประเมินผลงาน

ปราชญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง (2542) กล่าวถึงกระบวนการบริหารที่โรงเรียนนิยมนำมาใช้ในการบริหาร ในปัจจุบัน คือ PAPOSDCoRB

1. ความเข้าใจและการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy) มีความสามารถปฏิบัติงานโดยยึดถือนโยบายของผู้บริหารระดับสูง หลักการตามวิชาชีพ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. การใช้อำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน (Authority) มีความสามารถในการใช้อำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม

3. มีความสามารถในการคาดคะเนและจัดทำแผนงาน (Planning) มีความสามารถอย่างเพียงพอต่อการคาดการณ์ล่วงหน้า จัดทำแผนงานอย่างมีเหตุผลและคำนึงถึงความเป็นไปได้

4. ความสามารถในการจัดโครงสร้างและระบบงาน (Organizing) มีความสามารถในการจัดโครงสร้างและระบบงานที่จำเป็นเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือโครงการร่วมกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ความสามารถในการจัดบุคลากรลงหน่วยงาน (Staffing) มีความสามารถในการสรรหาคัดเลือกมอบหมายงานให้บุคลากรทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ ตามหลักการจัดคนลงให้เหมาะกับงาน

6. ความสามารถในการอำนวยความสะดวกการเป็นผู้นำ (Directing) มีความสามารถในการนำผู้อื่นด้วยการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเหมาะสม สามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาและตอบสนองต่อสถานการณ์รอบด้านได้อย่างเหมาะสม

7. การร่วมมือประสานงานประชาสัมพันธ์ (Coordinating) มีความสามารถในการประสานงานให้ได้รับความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่าย เพื่อให้งานของหน่วยงานดำเนินไปโดยราบรื่น

8. ความสามารถในการจัดทำรายงาน (Reporting) มีความสามารถในการจัดทำรายงานให้แก่ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการจัดประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานการจัดเก็บเอกสารข้อมูลอย่างเป็นระบบ

9. ความสามารถในการจัดการควบคุมทรัพยากร ค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน (Budgeting) มีความสามารถในการจัดทำข้อเสนอเพื่อกำหนดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ มีความสามารถในการควบคุมประสิทธิผลของต้นทุน

สรุปได้ว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษานั้น สิ่งที่ผู้บริหารจะต้องยึดเป็นหลักหรือแนวทางปฏิบัติสำคัญ คือ ความเสมอภาคในด้านทรัพยากร และควรมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลขององค์กร โดยจะต้องยึดหลักสำคัญว่าองค์กรหรือหน่วยงานจะประสบผลสำเร็จได้ก็ ต้องมีการลงทุนนั้น จะต้องได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า และความคุ้มค่านั้นอาจมีในรูปแบบของผลตอบแทนที่วัดได้ และที่วัดไม่ได้ก็ได้ เช่น ความมีชื่อเสียง การยอมรับ เกียรติยศ เป็นต้น

หลักการแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการระดมทุน

1. ความหมายของการระดมทุน

ราชบัณฑิตยสถาน (2525) ได้ให้ความหมายของคำว่า การระดมทุน หมายถึง การจัดหา การค้นหา และการเสาะหาส่วนทุน หมายถึง ของเดิมหรือเงินที่มีไว้ จัดตั้งไว้ เพื่อประโยชน์แห่งอกงาม ซึ่งหมายถึง ทรัพยากรที่มีอยู่ตามธรรมชาติและทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น

Rosso (1991) ได้ให้ความหมาย “Fund raising” ว่าการระดมทุนไม่ใช่เป็นวิทยาศาสตร์ของการรวบรวมทุน แต่เป็นวิทยาศาสตร์ของเศรษฐกิจที่ดีขึ้นของสังคม โดยการระดมทุน

จะเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของสังคม และจุดประสงค์ขององค์การที่ต้องการ การระดมทุนเป็นเครื่องมือของผู้บริจาคและการรับบริจาค โดยเมืองค์การและสิ่งแวดล้อมขององค์การเป็นผู้ดำเนินการ ดังนั้นในการระดมทุนต้องมีการบอกความต้องการที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยองค์การที่ทำการระดมทุนจะต้องมีการบริหารจัดการที่ดี โดยจะมีการเปรียบเทียบระหว่างแหล่งทุนขององค์การ ความตั้งใจ และกิจกรรมการระดมทุน รวมทั้งพันธกิจของโครงการระดมทุน ผู้ที่ทำหน้าที่ระดมทุนจะมีจิตใจที่รักมนุษยชาติด้วยกัน การบริจาคไม่ใช่การที่ผู้บริจาคมีใญ่บุญหรือเลื่องลือ แต่เป็นผลของการแลกเปลี่ยนทางจิตใจระหว่างผู้บริจาคและองค์การที่มีวัตถุประสงค์เหมือนกัน ดังนั้นหลักสำคัญของการระดมทุน เป็นความเชื่อมั่นหรือความศรัทธามากกว่าการบังคับ

Lindhal (1992) ได้ให้ความหมายการระดมทุนว่า การระดมทุนเป็นกิจกรรมการวางแผนที่เกี่ยวกับการบริจาคโดยที่กิจกรรมการระดมทุนจะต้องดำเนินการไปภายใต้กรอบของวัตถุประสงค์ขององค์การ กระบวนการ การระดมทุนจะเกี่ยวข้องกับองค์การที่จะระดมทุนโดยที่จะต้องมีการวางแผนในการระดมทุน และมีรายละเอียดและการประเมินภารกิจในการระดมทุน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดและต้องการที่จะบรรลุภารกิจ โดยการบริหารจัดการเทคนิค และแหล่งของทุน การปฏิบัติในการระดมทุนจะอยู่ในแผนทางยุทธศาสตร์ในการระดมทุนซึ่งองค์การจะเป็นผู้จัดทำเพื่อที่จะทำให้เกิดเศรษฐกิจที่ยั่งยืนขององค์การ

ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2541) ได้ให้ความหมายการระดมทุน หมายถึง ความสามารถในการดึงและระดมสรรพกำลังในสังคมเข้ามาสนับสนุนส่งเสริม เกื้อหนุน การศึกษาในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นเงินหรืออุปกรณ์หรือเวลาที่จัดเป็นการให้โอกาสทางการศึกษา ทั้งในแง่ของการสละเวลามาให้บริการทางการศึกษาจากบุคคลภายในสังคม ซึ่งมีใช่ครูอาจารย์ประจำ นอกจากนั้นทรัพยากรทางการศึกษา ยังหมายรวมถึงทรัพยากรมนุษย์ที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมกับการให้บริการทางการศึกษา ตลอดจน คลื่นวิทยุ โทรทัศน์ ดาวเทียม อินเทอร์เน็ต ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาด้วย

นารินทร์ รักวิจิตรกุล (2554) ได้ให้ความหมายการระดมทุน หมายถึง การรวบรวมทรัพยากรที่จำเป็นและการสร้างความสามารถของหน่วยงานในการขยายการดำเนินงาน กิจกรรมตามภารกิจ และเป็นการสร้างความมั่นคงของหน่วยงานในอนาคต

ดังนั้น สรุปได้ว่าการระดมทุน หมายถึง กิจกรรมที่มีการรวมตัวกัน มีการดำเนินการด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ และมีแนวทางการดำเนินการ เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือสิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพเป็นการหาแหล่งทุนที่ยั่งยืนของสถานศึกษาในระยะยาว และจะทำให้สถานศึกษามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเกิดจากความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะเป็นผู้ดำเนินการระดมทุนให้ประสบ

ผลสำเร็จ และเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสังคม เพื่อจะได้ร่วมมือกันพัฒนาสถานศึกษาให้เจริญต่อไป

2. ประเภทของการระดมทุนและเป็นการสร้างความมั่นคงของหน่วยงานในอนาคต

Seiler (2002) ได้แบ่งการระดมทุน (Fund Raising) ออกเป็น 4 ประเภทตามความต้องการจำเป็นในการใช้ทุนหรืองบประมาณของแต่ละองค์กร คือ

1. การระดมทุนประจำปี (Annual Fund) เป็นการระดมทุนเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรให้ดำเนินไปได้ตามปกติโดยไม่หยุดยั้ง (On going Program Support) เพื่อให้บรรลุพันธกิจขององค์กร (Organization's Mission) การระดมทุนประจำปีจะต้องมีฐานผู้บริจาคเป็นจำนวนมากซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้บริจาคหลักหรือเป็นผู้บริจาคให้กับองค์กรเป็นประจำและจัดว่าเป็นพื้นฐานในการระดมทุนประเภทอื่น ๆ

2. การระดมทุนในรูปแบบการขอบริจาครายใหญ่ (Major Gift) เป็นการระดมทุนที่มีความต้องการหรือวัตถุประสงค์เป็นกรณีพิเศษ (Special-Purpose Needs) ที่จะบริจาคเป็นทุนก้อนใหญ่กว่าผู้บริจากรายอื่น ๆ ผู้บริจาคมักจะเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับองค์กร การบริจาค ประเภทนี้อาจถือเป็นส่วนหนึ่งของการระดมทุนประจำปีการระดมทุนที่เป็นการลงทุนขนาดใหญ่และ การระดมทุนที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า

3. การระดมทุนในรูปแบบการลงทุนขนาดใหญ่ (Capital Campaign) เป็นการระดมทุนเพื่อสนองความต้องการจำเป็นในสิ่งที่ต้องลงทุนเป็นจำนวนมาก (Capital Needs) เช่น จัดซื้อจัดหาทรัพย์สินปรับปรุงซ่อมแซมโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกสร้างอาคารสิ่งปลูกสร้างหรือจัดซื้อที่ดินเพิ่มเติมเป็นต้นเนื่องจากการระดมทุนที่ต้องลงทุนขนาดใหญ่นี้ต้องเป็นการระดมทุนที่ต้องการเงินเป็นจำนวนมากจึงต้องขอบริจาคเป็นกรณีพิเศษจากฐานข้อมูลผู้บริจาคในการระดมทุน ประจำปีที่มีอยู่และต้องใช้เวลาระดมทุนต่อเนื่องเป็นเวลานานนับปีโดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่มีการลงทุนขนาดใหญ่การระดมทุนประเภทนี้อาจต้องใช้ระยะเวลา 5-7 ปีหรืออาจถึง 10 ปี

4. การระดมทุนในรูปแบบการขอบริจาคที่วางแผนล่วงหน้า (Planned Giving) เป็นการระดมทุนที่แสดงความจำนงบริจาคเป็นทุน (Endowment Needs) ไว้ ณ เวลาปัจจุบันเป็นการบริจาคทุนล่วงหน้าแต่ให้มีผลในอนาคตหรือในเวลาต่อมาหรือต่อเมื่อผู้บริจาคทุนได้เสียชีวิตลง ตัวอย่างการระดมทุนประเภทนี้ ได้แก่ ผู้บริจาคได้แสดงความจำนงบริจาคทุนโดยมอบมรดก (Bequests) การบริจาคเป็นเบี้ยรายปี (Annuity) การบริจาคจากดอกเบี้ยของกองทุนการบริจาคจากเงินรายได้ในการประกันชีวิต (Insurance) เมื่อครบเงื่อนไขการบริจาคอสังหาริมทรัพย์ (Estate) เมื่อจำหน่ายได้และการบริจากรายได้จากสัญญาซื้อขาย (Bargain Sales) เป็นต้น

3. องค์ประกอบพื้นฐานในการระดมทุน

องค์กรที่ไม่หวังผลกำไร ได้แก่ โรงเรียน วัด และการกีฬา ในโลกแห่งความฝันจะต้องมีงบประมาณเพียงพอที่จะดำเนินการ แต่ในโลกแห่งความเป็นจริงกลับไม่เป็นเช่นนั้น โรงเรียน วัด และการกีฬาทุกแห่งในโลก ยังได้รับงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการระดมทุนมาสนับสนุนอย่างไม่มีวันจบสิ้น (Endless Fundraising)

การระดมทุนให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ต้องมีองค์ประกอบพื้นฐานดังต่อไปนี้ (Brakeley, 1980)

1. การกำหนดประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุน (The Case for Support)

ในการระดมทุนจำเป็นต้องกำหนดหรือระบุประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุนว่าเพราะเหตุใดโรงเรียน วิทยาลัยมหาวิทยาลัย ศูนย์การแพทย์ องค์กรทางศาสนา องค์กรทางสังคมจึงสมควรได้รับการสนับสนุน อะไรคือผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการบริจาคเหตุผลที่เฉพาเจาะจงสำหรับผู้บริจาคหรือหน่วยงานที่จะบริจาคให้เงินสนับสนุนคืออะไร การเขียนประโยคเพื่อขอรับการสนับสนุนนับเป็นสิ่งสำคัญเบื้องต้น สำหรับการระดมทุนให้ประสบความสำเร็จ

การกำหนดประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพจะต้องกำหนดให้สอดคล้องกับเกณฑ์ 2 ประการคือ (1) ต้องกำหนดประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุนให้ใหญ่กว่าหน่วยงานหรือเกินกำลังความสามารถที่จะดำเนินการได้เพียงลำพังและจะต้องเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและความต้องการของหน่วยงานที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมให้กว้างขวางขึ้นกว่าเดิม (2) ต้องกำหนดประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุนที่แสดงถึงความมีเหตุมีผลมีความเป็นไปได้และมีประสิทธิผลแสดงให้เห็นถึงความต้องการจำเป็นที่เร่งด่วน

การกำหนดประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุนที่กล่าวมาแล้วนั้นอาจเกิดจากการใช้พรสวรรค์ของบุคคลภายในหน่วยงานหรืออาจอาศัยบุคคลภายนอกหน่วยงานมาช่วยกำหนดประเด็นให้มีความเป็นปรนัยและมีแนวคิดใหม่ ๆ ที่ดีกว่าก็ได้

2. ภาวะผู้นำในการระดมทุน (Leadership) การระดมทุนให้ประสบความสำเร็จจะต้องมีผู้นำที่เข้มแข็งอุทิศตนมีความสามารถในการสร้างให้ชุมชนตระหนักในพันธะสัญญาและเป็นฐานให้การสนับสนุนมีภาพลักษณ์ที่ดีสามารถสร้างศรัทธาและสามารถเป็นผู้นำในการระดมทุนของหน่วยงานได้อย่างแท้จริง

3. แหล่งของทุนที่บริจาค (Gift Sources) แหล่งทุนที่ให้การสนับสนุนหน่วยงานหรือองค์กรได้แก่ บุคคลหรือองค์กรที่สนใจในกิจกรรมและโครงการหรือได้รับผลประโยชน์หรือประทับใจในผลงานของหน่วยงานแหล่งทุนดังกล่าวจะต้องมีการรวบรวมจัดเป็นหมวดหมู่จัดเป็นประเภทและกำหนดเป็นชื่อของบุคคลหรือหน่วยงาน เพื่อที่จะร้องขอความช่วยเหลือตามความเหมาะสมกับช่วงระยะเวลาและลำดับความสำคัญอาจจะกล่าวได้ว่าแหล่งทุนคือส่วนหนึ่งของแผน

แม่บทสำหรับการระดมทุนเลยทีเดียวที่เดียวจากการระดมทุนของหน่วยงานส่วนใหญ่ พบว่า การระดมทุนให้เกิดความต่อเนื่องจะเป็นวิธีการระดมทุนที่มีประสิทธิภาพมาก จำนวนยอดบริจาคมากที่สุดจะได้มาจากผู้บริจาครายใหญ่ ๆ เพียงไม่กี่รายความสำเร็จของการระดมทุนขึ้นอยู่กับการจัดลำดับของผู้คาดว่าจะบริจาคได้อย่างถูกต้องตามศักยภาพของการบริจาค ความเป็นไปได้ในการบริจาคและการเกาะติดผู้ที่คาดว่าจะเป็นผู้บริจาคที่ต่อเนื่องแหล่งทุนในการขอบริจาคได้แก่ บุคคล ห้างหุ้น ส่วน บริษัท ภาคธุรกิจ เอกชน มูลนิธิ สมาคม ชมรม หน่วยงานภาครัฐ กลุ่มเพื่อน ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน ผู้ปกครอง และคนไข้ที่มีความกตัญญูก็สามารถเป็นแหล่งทุนได้เช่นเดียวกัน

4. การจัดระบบการทำงาน (Organization) ความพยายามในการระดมทุนให้ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับทักษะและการคิดอย่างละเอียดรอบคอบในการวางแผนจัดระบบงาน ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานดำเนินการระดมทุนอย่างมั่นใจ ในการนี้หากจำเป็นให้ขอคำแนะนำจากที่ปรึกษามืออาชีพซึ่งมีประสบการณ์

5. การประชาสัมพันธ์ (Public Relationship) การประชาสัมพันธ์ที่ดีและวิธีการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมจะเป็นการสร้างความสำเร็จในประเด็นที่ขอรับการสนับสนุนและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานซึ่งจะมีผลต่อเจตคติของผู้คาดว่าจะบริจาคทุกระดับและนำไปสู่ความสำเร็จในการระดมทุน การประชาสัมพันธ์ที่ดีไม่ใช่เพียงเพื่อการสนับสนุนความพยายามของหน่วยงานเท่านั้น แต่เป็นการกระตุ้นความพยายามในการดำเนินงานทุกด้าน

6. งบประมาณ (Budgets) ในการระดมทุนจำเป็นต้องตั้งงบประมาณที่เหมาะสมเพื่อให้งานดำเนินไปได้ด้วยดี การขาดเงินทุนที่จำเป็นต่อการดำเนินการระดมทุนให้สมบูรณ์ไม่ควรจะเป็นข้อแก้ตัวสำหรับการระดมทุนที่ล้มเหลว ดังนั้นจำเป็นต้องจัดงบประมาณเพื่อการระดมทุนเพื่อเป็นการลงทุนให้ได้รับผลตอบแทนกลับคืนจากการลงทุนตามเป้าหมายของการระดมทุน

7. การรณรงค์บริจาคประจำปีกับการรณรงค์บริจาคพิเศษ (Annual Campaign & Capital Campaign) การรณรงค์บริจาคทั้ง 2 ประเภทนี้ มีความแตกต่างกันคือการบริจาคประจำปีเป็นความพยายามของหน่วยงานที่จะระดมยอดเงินบริจาคทุกปี ซึ่งโดยปกติแล้วจะเพิ่มขึ้นทุกปี การบริจาคประจำปีคืออาหารที่หล่อเลี้ยงชีวิตของหน่วยงานส่วนการรณรงค์บริจาคพิเศษเป็นการดำเนินการต่อยอดจากความสำเร็จของการบริจาคประจำปีการรณรงค์บริจาคพิเศษมักแสวงหาทุนเพื่อเป้าหมายเฉพาะเจาะจงจะไม่เกี่ยวข้องกับงบบริจาคเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายประจำปี ในขณะที่มีการรณรงค์บริจาคพิเศษการบริจาคประจำปีก็ยังคงดำเนินการอยู่เหมือนเดิม ดังนั้น เพื่อไม่ให้เกิดความสับสน จึงจำเป็นต้องมีการสื่อสารที่ดีเพื่อสร้างความเข้าใจและขอความร่วมมือจากบุคลากรฝ่ายรับบริจาค ประจำปีฝ่ายรับบริจาคพิเศษและแหล่งทุนที่คาดว่าจะเป็นผู้บริจาค

8. การใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถชี้แจงได้ (Cost Effectiveness and Accountability) การระดมทุนหรือการขอรับการสนับสนุนเพื่อการกุศลจะต้องดำเนินการบนพื้นฐาน

ของจุดคุ้มทุนและคงไว้ซึ่งความโปร่งใสการระดมทุนที่ประสบความสำเร็จจะต้องทำให้เกิดความเชื่อมั่น ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพในการระดมทุนโดยปกติจะต้องไม่เกิน อัตราร้อยละ 15 ของยอดที่ได้รับบริจาค การใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพและความสามารถชี้แจงได้เป็น ประเด็นพื้นฐานของการระดมทุนของหน่วยงานทุกระดับ

Terry และ Doug (1999) ได้นำเสนอรูปแบบการวางแผนระดมทุน (The Fundraising Planning Model) ซึ่งเปรียบเสมือนแผนที่เดินทางเป็นข้อแนะนำเพื่อที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการระดมทุนรูปแบบการระดมทุนนี้จะเป็นแผนที่ดีที่สามารถสื่อสารสร้างความเข้าใจและประสานงานให้การจัดกิจกรรมระดมทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การระดมทุนของ Terry และ Doug แบ่งองค์ประกอบออกเป็น 4 องค์ประกอบหลัก คือ องค์ประกอบที่ 1 การทำความเข้าใจภาพรวมของการระดมทุน (Understanding the Big Picture) ก่อนที่จะดำเนินการใด ๆ สิ่งแรกที่ต้องดำเนินการคือศึกษาและวิเคราะห์ให้เห็นภาพรวมของการบริหารงบประมาณในปัจจุบันและประวัติการระดมทุนที่ผ่านมาของหน่วยงานหรือองค์กรซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนย่อยคือ

1. การสรุปสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการใช้ทุนหรืองบประมาณเพิ่มเติมของหน่วยงาน (Determining the Funding Need) ต้องรวบรวมและศึกษาข้อมูลจากหลักฐานเอกสารเพื่อสรุปให้ได้ว่าปัจจุบันหน่วยงานหรือองค์กรมีงบประมาณอยู่จำนวนเท่าใด จะต้องใช้งบประมาณไปเท่าใด เพียงพอต่อการบริหารจัดการหรือไม่และจำเป็นต้องระดมทุนเพิ่มให้ได้จำนวนเท่าใด นอกจากนั้นต้องสืบค้นหาและวิเคราะห์ข้อมูลว่าเมื่อปีที่ผ่าน ๆ มาได้รับทุนสนับสนุนจากแหล่งทุนใดบ้าง การระดมทุนครั้งใหม่คาดว่าจะได้รับบริจาคจำนวนเท่าใด ฐานข้อมูลผู้บริจาคที่มีอยู่มีจำนวน มากเพียงพอหรือไม่จะเสาะแสวงหาผู้บริจาครายใหม่ได้อย่างไร

2. การนำความต้องการใช้ทุนหรืองบประมาณเพิ่มเติมเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ (Breaking the Funding Need into Manageable Part) ในขั้นตอนนี้ต้องหาข้อมูลว่าในอดีตหน่วยงานเคยได้รับเงินบริจาคจากการระดมทุนจำนวนเท่าใด ใครบ้างเป็นผู้บริจาคให้ศึกษาประวัติการบริจาคว่าบุคคลเหล่านั้นบริจาคด้วยเหตุผลใดกิจกรรมการระดมทุนเท่าที่เคยดำเนินการคืออะไรจะต้องคิดค้นสร้างสรรค์กิจกรรมที่ต้องดำเนินการให้แปลกและแตกต่างไปจากปีที่ผ่าน ๆ มา เช่น หากจะระดมทุนจากบุคคลทั่วไปจะต้องดำเนินการอย่างไรจะหาฐานข้อมูลผู้บริจาคได้จากที่ใดหรือหากจะระดมทุนจากบริษัทห้างร้านมูลนิธิสมาคมหน่วยงานภาครัฐหรือสถาบันอื่น ๆ แล้วจะต้องดำเนินการอย่างไรและหาฐานข้อมูลเหล่านั้นได้จากที่ใดสิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องนำไปบรรจุไว้ให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการของหน่วยงานหรือองค์กรให้ได้

องค์ประกอบที่ 2 การตัดสินใจวางแผนด้านปัจจัย (Deciding Plan Inputs)
จัดเป็นองค์ประกอบที่เป็นหัวใจของการระดมทุนจะต้องมีการจัดประชุมคณะกรรมการระดมทุน

เพื่อร่วมกันวางแผนระดมทุนทั้งรายการกิจกรรมที่ต้องดำเนินการเพื่อให้การระดมทุนประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ไม่ต้องกังวลว่าแผนการระดมทุนที่วางไว้จะเป็นไปตามนั้นทั้งหมด เพราะแผนที่ดีสามารถจะเปลี่ยนแปลงหรือยืดหยุ่นได้ในองค์ประกอบจะแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนย่อยคือ

1. กำหนดประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุน (Building the Case) ต้องคิดค้นประเด็นหลัก เพื่อใช้ในการสื่อสารสร้างความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องกับการระดมทุนให้เกิดความชัดเจนในการสร้างประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุน (Case Statement) ต้องพยายามตอบคำถามให้ได้ว่าหน่วยงานมีภารกิจจำเป็นเร่งด่วนอย่างไรจะต้องดำเนินการในสิ่งที่ดีและมีประโยชน์ลักษณะใดต้องการระดมทุนในครั้งนี้อาจทำได้สำเร็จได้อย่างไรประเด็นหลักที่จะขอรับการสนับสนุนต้องมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่คมชัดเข้าใจง่ายจูงใจให้เห็นคุณค่าและความสำคัญและต้องนำเสนอต่อ ผู้เกี่ยวข้องในการระดมทุนอย่างกว้างขวางทั้งทางจดหมายหนังสือพิมพ์บทความและสื่อสารมวลชนแขนงต่าง ๆ

2. จำแนกกลุ่มผู้บริจาค (Identifying Key Donor) การเสาะแสวงหาและประเมินศักยภาพผู้บริจาคจะเป็นหลักประกันความเป็นไปได้และช่วยทำให้การระดมทุนมีโอกาสประสบความสำเร็จในขั้นตอนนี้สามารถจะต้องดำเนินการหลายวิธีทั้งการศึกษาศักยภาพในการบริจาคจาก ฐานข้อมูลผู้บริจาคที่มีอยู่ เช่น จากการระดมทุนที่ผ่านมาผู้บริจาคจำนวนเท่าใดใครคือผู้บริจากรายใหญ่ ผู้ใดแสดงความจำนงที่จะบริจาคครั้งใหม่ ผู้ใดสามารถพัฒนาขึ้นเป็นผู้บริจากรายใหญ่ได้นอกจากนั้นจะต้องเสาะแสวงหาและประเมินศักยภาพของผู้ที่คาดว่าจะบริจาคเพื่อเป็นการขยายฐานข้อมูลผู้บริจาคให้มีจำนวนมากขึ้นโดยใช้หลักการและวิธีการแสวงหากลุ่มผู้บริจาคที่หลากหลายดังที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น รวมทั้งต้องศึกษาว่าในคณะกรรมการระดมทุนเองผู้ใดที่สามารถเป็นผู้บริจากรายใหญ่และผู้ใดที่สามารถให้ความช่วยเหลือในการหาผู้บริจากรายใหม่เพิ่มได้เป็นต้น ว่ามีความใกล้ชิดกันเพียงใดจะต้องใช้ความพยายามในการขอบริจาคมากน้อยเพียงใดหรือบุคคลและสถาบันนั้นจะเป็นผู้บริจากรายใหญ่หรือเป็นผู้บริจาครายย่อยองค์ประกอบหรือข้อพิจารณาเหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดกิจกรรมการระดมทุนว่าสมควรจะเลือกวิธีการใด เช่น ไปพบปะและขอบริจาคด้วยตนเอง (Face to Face) การใช้จดหมายส่วนตัวการใช้โทรศัพท์การใช้ E-mail เป็นต้น

3. เลือกกิจกรรมการระดมทุนที่มีประสิทธิภาพ (Selecting Effective Fundraising Activities) ในการเลือกกิจกรรมระดมทุนนั้นต้องพิจารณาอยู่ 2 แนวทางว่าเป็นกิจกรรมระดมทุนจากบุคคลทั่วไปหรือเป็นกิจกรรมการระดมทุนจากสถาบัน (บริษัทห้างร้านมูลนิธิสมาคมหน่วยงานภาครัฐ) ซึ่งจะต้องพิจารณาเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมนอกจากนั้นให้พิจารณาถึงองค์ประกอบอื่นด้วย เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานกับบุคคลหรือสถาบันที่จะขอบริจาค

องค์ประกอบที่ 3 การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Putting the Plan Together)

การนำแผนไปสู่การปฏิบัติหลังจากได้จัดทำแผนการระดมทุนเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะต้องนำเสนอและเผยแพร่แผนที่วางไว้นี้ต่อคณะกรรมการระดมทุนกลุ่มผู้บริจาค กลุ่มที่คาดว่าจะบริจาคอาสาสมัคร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการระดมทุนอย่างกว้างขวางเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นพิเศษในขั้นตอนนี้มีอยู่ 2 อย่าง คือ ปฏิทินการดำเนินงานระดมทุน (Calendars) และตารางการจัดกิจกรรม (Activity Schedules) ซึ่งปฏิทินการดำเนินงานระดมทุนจะแสดงให้เห็นถึงกรอบเวลาที่จะต้องดำเนินงานให้แล้วเสร็จ อาจจัดทำเป็นแผนภูมิแสดงการไหลของงานตามลำดับขั้นตอน (Flow Chart) เพื่อให้เห็นภาพรวมไว้ตลอดทั้งปีว่าจะต้องดำเนินการกี่ขั้นตอนเรื่องใดบ้างแต่ละขั้นตอนต้องให้สิ้นสุดในช่วงเวลาใดส่วนตารางจัดกิจกรรมจะเป็นการระบุรายละเอียดของกิจกรรมย่อย ๆ ในการระดมทุนว่าจะระดมทุนจากแหล่งทุนใด ด้วยเทคนิควิธีการใด ใครเป็นผู้รับผิดชอบและจะระบุระยะเวลาจัดกิจกรรมให้ชัดเจนว่าจะจัดกิจกรรมระดมทุนนั้น ๆ ในวันที่ สัปดาห์และเดือนใด

องค์ประกอบที่ 4 การกำกับติดตามการดำเนินการระดมทุนตามแผน (Monitoring the Plan) เมื่อได้กำหนดว่า ใครจะต้องทำอะไรในวันเวลาใดไว้ในแผนการดำเนินงานขั้นตอนที่ผ่านมาแล้วขั้นตอนต่อไปจะต้องพยายามควบคุมกระบวนการระดมทุนให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้เพราะในการดำเนินการตามแผน บางครั้งอาจผิดพลาดไม่เป็นไปตามกำหนดเวลาหรือไม่ได้รับปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเพียงพอ ดังนั้นจึงต้องกำกับติดตามและควบคุมการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ บางครั้งอาจจำเป็นต้องยืดหยุ่นหรือแม้กระทั่งปรับลดเป้าหมายในการระดมทุนลงสิ่งเหล่านี้จะต้องจัดทำเป็นบันทึกรายงานการกำกับติดตามเอาไว้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการระดมทุนในครั้งต่อไปเพราะเมื่อสิ้นสุดการระดมทุนจะทำให้ทราบว่าแผนที่วางไว้สิ่งใดสามารถดำเนินการได้สิ่งใดมีอุปสรรคปัญหาไม่สามารถดำเนินการได้ผลการระดมทุนบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่เพราะเหตุใดซึ่งจะสามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการระดมทุนในครั้งต่อไปออกนี้เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานแล้วผลการระดมทุนเป็นอย่างไร ต้องรายงานให้ผู้บริจาคและผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบความคืบหน้าหรือข้อมูลข่าวสารด้วยเพื่อสร้างความเข้าใจความมั่นใจความใกล้ชิดและความรู้สึกที่ดีกับผู้บริจาคอันจะทำให้การระดมทุนในครั้งต่อไปเป็นไปง่ายขึ้น

ปราชาญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง (2542) ได้ให้ความสำคัญของกระบวนการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยได้วิเคราะห์และประมวลผลออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน ซึ่งมีความสำคัญต่อการบริหารทุกประเภท ถ้าขาดการวางแผนกิจกรรมนั้นจะไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพการตัดสินใจสั่งการซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการบริหาร

2. การจัดองค์การ ทำให้เกิดความมีระเบียบในการปฏิบัติงาน กำหนดอำนาจหน้าที่ และตำแหน่งต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน

3. การอำนวยการ เป็นความสามารถในการจูงใจ การแก้ปัญหาในหน่วยงาน เพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การควบคุม เป็นการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน การวัดผลและการแก้ไข

5. การจัดบุคลากรลงสู่หน่วยงาน เกี่ยวกับการสรรหา การบรรจุคนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่

รัชชัย จิตรนันท์ (2555) ได้เสนอขั้นตอนการดำเนินงานการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ประสานและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐ เอกชนและประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นระบบ

2. ศึกษาแนวทางหรือระเบียบที่จะขอรับการสนับสนุนจากแหล่งทรัพยากรทุกประเภท ตลอดจนเงื่อนไขการขอรับการสนับสนุน

3. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อวางแผนและดำเนินงานในการระดมทรัพยากรจากแหล่งสนับสนุน

4. กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ เพื่อจูงใจชักชวนประชาชน เอกชนหรือหน่วยงานต่าง ๆ ให้เข้าใจ สนใจให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษา

5. ติดตาม ประเมินผลและสรุปรายงาน เผยแพร่ เชิดชูเกียรติผู้สนับสนุนการศึกษา และทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการระดมทุนของ Brakeley (1980) ; Terry and Doug (1999) ; รัชชัย จิตรนันท์ (2555) ; ปราชญา กล้าผจญและสมศักดิ์ คงเที่ยง (2542) ผู้วิจัยจึงได้นำมาสังเคราะห์องค์ประกอบของการระดมทุน ได้ดังตาราง 1

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา

องค์ประกอบของการระดมทุน	Brakeley (1980)	Terry and Doug (1999)	รัชชัย จิตนันท์ (2555)	ปราชญา กล้าผจญและสมศักดิ์ คงเที่ยง (2542)	ความถี่
1. กำหนดประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุน	✓	✓	✓		3
2. ภาวะผู้นำในการระดมทุน	✓			✓	2
3. แหล่งทุนที่ขอบริจาค	✓		✓		2
4. การวางแผน จัดระบบการทำงาน	✓	✓	✓	✓	4
5. การดำเนินการ ประชาสัมพันธ์	✓	✓	✓	✓	4
6. งบประมาณในการระดมทุน	✓				1
7. การรณรงค์บริจาค	✓			✓	2
8. การใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพและชี้แจงได้	✓				1
9. การประเมินผลการระดมทุน		✓	✓	✓	3

ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบการระดมทุน เมื่อนำองค์ประกอบที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการ นำมาสังเคราะห์โดยมีวิธีพิจารณาจากองค์ประกอบที่มี

นักวิชาการได้กล่าวถึงพบว่า มีองค์ประกอบเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) จำนวน 9 องค์ประกอบ เมื่อพิจารณาจากความสอดคล้องปรากฏว่าบางองค์ประกอบเป็นองค์ประกอบเดียวกัน บางองค์ประกอบมีความสัมพันธ์และเกี่ยวเนื่องกันหรือมีความหมายในทิศทางเดียวกันดังนี้

- 1) การกำหนดประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุน
- 2) การวางแผนการระดมทุน ได้แก่ การวางแผน จัดระบบการทำงาน ภาวะผู้นำในการระดมทุน แหล่งทุนที่ขอบริจาคและงบประมาณในการระดมทุน
- 3) การดำเนินการระดมทุน ได้แก่ การดำเนินการประชาสัมพันธ์ การรณรงค์บริจาค
- 4) การประเมินผลการระดมทุน ได้แก่ การประเมินผล และการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การพัฒนาประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุน (Case for Support)

ประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุน นับเป็นสิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้ในการระดมทุนของหน่วยงานจัดเสมือนเป็นสารานุกรมที่รวบรวมข้อมูล และเป็นส่วนที่สนับสนุนหรือแสดงความเป็นเหตุเป็นผลว่าทำไมหน่วยงานจึงต้องระดมทุนหรือต้องได้รับการสนับสนุน

การพัฒนาประเด็นจะต้องเริ่มจากความเข้าใจว่าหน่วยงานจำเป็นต้อง ระดมเงินทุน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนเพิ่มขึ้น ประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุนจะต้องสร้างบน พื้นฐานว่าหน่วยงานจะตอบสนองความต้องการนี้ได้ด้วยวิธีใด เป็นประเด็นที่เชิญชวนให้เห็นถึง ความสามารถของหน่วยงานในการแก้ปัญหาของสังคม ประเด็นจะต้องแสดงให้เห็นถึงปัญหาและ ระบุถึงความสำคัญจำเป็นว่าเพราะเหตุใด จึงควรให้การสนับสนุนเพื่อแก้ปัญหา ประเด็นจะต้องใหญ่ เกินความสามารถหรือศักยภาพในการช่วยเหลือตนเองด้านการเงินของหน่วยงาน

ประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุน แบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ ประเด็นภายใน (Internal Case) และประเด็นภายนอก (External Case) (Seiler, 2002)

1. ประเด็นภายใน เป็นการรวบรวมและนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของ หน่วยงานให้ผู้ที่คาดว่าจะบริจาคได้รับทราบแหล่งข้อมูลของประเด็น (Case Resources) ทำหน้าที่ เป็นฐานข้อมูลให้กับประโยคประเด็น (Case Statement) ซึ่งมีแนวทางการเขียนประโยค ประเด็น ภายใน (Internal Case Statement) เพื่อขอรับการสนับสนุน ดังตาราง 2

ตาราง 2 ส่วนประกอบของการเขียนประเด็นภายในเพื่อขอรับการสนับสนุน

ส่วนประกอบของประเด็น	ข้อความที่จะต้องเขียน
1. ภารกิจ (Mission)	- ความตระหนักในสาเหตุของปัญหา - การกำหนดปัญหาที่ชัดเจนโดยหน่วยงาน
2. เป้าหมาย (Goals)	- ความสำเร็จที่ต้องการ ซึ่งจะสามารถแก้ปัญหาได้
3. วัตถุประสงค์ (Objectives)	- เมื่อบรรลุเป้าหมายแล้วอะไรจะเป็นผลที่เกิดขึ้น
4. โครงการและบริการ (Programs and Services)	- หน่วยงานให้บริการอะไรแก่ประชาชน รวมทั้งประชาชนจะ ได้รับผลประโยชน์อย่างไร
5. การเงิน (Finances)	- ค่าใช้จ่ายในการให้บริการหรือดำเนินการโครงการใน ส่วนที่ ตอบสนองความต้องการเพื่อการกุศล
6. การบริหารจัดการ (Governance)	- คุณลักษณะและคุณภาพของหน่วยงานที่แสดงให้เห็น โดยดูจากบุคลากร ภาวะผู้นำของอาสาสมัคร และโครงสร้าง การบริหารจัดการ
7. บุคลากร (Staffing)	- คุณภาพและจุดแข็งของบุคลากร

ตาราง 2 (ต่อ)

ส่วนประกอบของประเด็น	ข้อความที่จะต้องเขียน
8. สิ่งอำนวยความสะดวกและ การให้บริการ (Facilities and Service Delivery)	- สิ่งอำนวยความสะดวกของโครงการ - จุดแข็ง ข้อดี และประสิทธิภาพของวิธีการของโครงการ และการให้บริการ
9. การวางแผนและการประเมิน (Planning and Evaluation)	- โครงการและแผนปฏิบัติการในการระดมทุน - กระบวนการประเมินที่แสดงถึงพันธะสัญญาในการให้บริการ จุดแข็ง และผลกระทบ
10. ประวัติหน่วยงาน (History)	- ประวัติของผู้ก่อตั้ง บุคลากร และอื่นๆ - ความมีชื่อเสียงจากผลงานที่ประสบความสำเร็จตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา

ส่วนประกอบของการเขียนประเด็นภายในเพื่อขอรับการสนับสนุน

1. ประโยคภารกิจ (Mission Statement)

ประโยคภารกิจ คือ ประโยคปรัชญาของความต้องการของมนุษย์และสังคมที่ต้องการให้หน่วยงานนั้น ๆ ดำเนินการให้บรรลุผล เป็นประโยคที่อธิบายว่าเพราะเหตุใดหน่วยงานนี้จึงอุบัติขึ้น ประโยคภารกิจจะแสดงออกซึ่งความเชื่อของหน่วยงานและการดำเนินงานตามความเชื่อนั้น ประโยคภารกิจจะอธิบายว่า ทำไม (Why) หน่วยงานจึงดำเนินงาน เช่น ที่ดำเนินการอยู่ ประโยคภารกิจที่มีประสิทธิภาพ ต้องระบุความเชื่อและคุณค่า ประโยคภารกิจที่ดี มักจะขึ้นต้นว่า “เราเชื่อว่า” (We Believe) หรือ “เราให้คุณค่า” (We Value) ในการเขียนประโยค ภารกิจที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย การยืนยันภารกิจและความเชื่อของหน่วยงาน คำอธิบายสั้น ๆ ถึงอุปสรรคปัญหาหรือเงื่อนไขที่ขัดขวางการดำเนินงานให้บรรลุภารกิจ การเขียนสั้น ๆ ในสิ่งที่ต้องการดำเนินการเพื่อบรรเทาอุปสรรคปัญหาหรือเงื่อนไขนั้น ประโยคภารกิจจะเปิดโอกาสให้ ผู้บริจาคหรือผู้คาดว่าจะบริจาคมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามภารกิจหรือความเชื่อของหน่วยงาน

2. เป้าหมาย (Goals) ประโยคเป้าหมายโดยทั่วไปมักจะอธิบายสิ่งที่หน่วยงานต้องการดำเนินการให้บรรลุผลเพื่อแก้ปัญหาตามที่ระบุไว้ในประโยคภารกิจ เป้าหมาย มักจะเขียนในลักษณะคำที่แสดงให้เห็นถึงความทะเยอทะยาน

3. วัตถุประสงค์ (Objectives) มีความแตกต่างจากเป้าหมายตรงที่ระดับของความเฉพาะเจาะจง ที่อธิบายว่าหน่วยงานคาดหวังจะบรรลุเป้าหมายได้อย่างไร ซึ่งจะใช้คำว่า

“SMART” ช่วยในการเขียนวัตถุประสงค์ กล่าวคือ วัตถุประสงค์ต้องมีความเฉพาะเจาะจง (Specific : S) สามารถวัดได้ (Measurable : M) สามารถบรรลุผลได้ (Achievable : A) เกิดผลลัพธ์ที่ปรากฏชัดเจน (Results-oriented : R) และมีกรอบระยะเวลากำหนด (Time-determined : T)

จากประโยคเป้าหมายว่า “เพื่อเพิ่มทุนประจำปี อาจเขียนวัตถุประสงค์ได้ว่า “เราจะเพิ่มการบริจาคประจำปีจากแหล่งทุนประเภทรายบุคคลร้อยละ 5 ภายในปีหน้า” หรือ “เราจะเพิ่มการบริจาคจากแหล่งทุนประเภทบริษัทร้อยละ 15 ภายในปีหน้า” เป็นต้น

4. โครงการและการบริการ (Programs and Services) ควรเขียนอธิบายว่าหน่วยงานได้ให้บริการกับลูกค้าหรือผู้รับบริการอย่างไร ผู้รับบริการจะได้รับผลประโยชน์อย่างไร จากโครงการระดมทุนที่หน่วยงานจัดขึ้น วิธีที่ดีที่สุดในการเขียน เนื้อหาส่วนนี้คือ การหาบุคคลที่ได้รับผลประโยชน์จากโครงการระดมทุน มาเป็นผู้เล่าเรื่องและเขียนอธิบาย

5. การเงิน (Finances) ต้องสะท้อนภาพให้ชัดเจนว่าหน่วยงานแสวงหาและใช้จ่ายเงินอย่างไร ข้อมูลด้านการเงินนี้จะช่วยให้เห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการระดมทุน เป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบ และความรอบคอบในการใช้จ่ายเงิน

6. การบริหารจัดการ (Governance) ประเด็นเรื่องการบริหารจัดการเป็นประเด็นที่มีความสำคัญในการดึงดูดให้มีการบริจาค โครงสร้างการบริหารจัดการจะชี้ให้เห็นคุณภาพ และคุณลักษณะของหน่วยงาน ซึ่งจะต้องระบุข้อมูลว่าใครบ้างที่ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการ และมีบทบาทหน้าที่อะไร คุณภาพของคณะกรรมการบริหารจะสะท้อนจุดแข็งของหน่วยงาน ผู้มีศักยภาพ ในการบริจาคจะมีความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้น

7. บุคลากร (Staffing) บุคลากรจะสะท้อนความสามารถของหน่วยงาน ส่วนนี้ของเอกสารจะต้องอธิบายคุณสมบัติและความน่าเชื่อถือของบุคลากรทั้งที่เป็นบุคลากรประจำ และที่เป็นบุคลากรอาสาสมัคร ชื่อเสียง เกียรติคุณ ความสามารถ ทักษะของบุคลากร รวมทั้งคณะกรรมการจะทำให้ประเด็นที่ขอรับการสนับสนุนได้รับความสนใจจากผู้บริจาค

8. การอำนวยความสะดวกและการให้บริการ (Facilities and Service Delivery) เป็นการบรรยายถึงการอำนวยความสะดวกและการให้บริการแก่ผู้ที่คาดว่าจะบริจาคว่าจะเข้าไปมีส่วนร่วมให้การสนับสนุนหรือสามารถบริจาคได้อย่างไร

9. การวางแผนและการประเมิน (Planning and Evaluation) ต้องอธิบายแผนการระดมทุนว่าสอดคล้องกับความต้องการหรือปัญหาอย่างไร แผนการระดมทุนจะแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องได้รับเงินบริจาค และต้องนำเสนอแนวทางการประเมินผลการระดมทุน ซึ่งจะเป็นวิธีการที่แสดงถึงประสิทธิภาพและประเมินผลของโครงการ และความโปร่งใส และความรับผิดชอบต่อการใช้เงินที่ได้รับบริจาค ข้อมูลที่เกี่ยวกับการวางแผนและการประเมินจะช่วยให้เห็นว่า หน่วยงานดำเนินงานด้วยความโปร่งใส ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ตั้งใจให้ผู้บริจาคเกิดความเชื่อมั่น

10. ประวัติของหน่วยงาน (History) เป็นการนำเสนอเกียรติคุณ หรือผลงานที่ผ่านมาของหน่วยงาน การบันทึกประวัติของหน่วยงานนั้น ควรเน้นที่ผลงานชิ้นเอกและความสำเร็จของหน่วยงาน ในการให้บริการกับกลุ่มบุคคลหรือช่วยเหลือสังคม ประวัติควรดึงดูดใจ และเป็นที่ประทับใจของทั้งผู้ที่ให้บริการและผู้รับบริการ

กล่าวโดยสรุป ประเด็นภายใน (Internal Case) คือ การนำเสนอข้อมูลหรือแนะนำหน่วยงาน ให้ผู้คาดว่าจะบริจาคได้ทราบรายละเอียด เพื่อเชื่อมโยงไปถึง ประเด็นภายนอก (External Case)

2. ประเด็นภายนอก Hank Rosso ได้นิยามประเด็นภายนอกนี้ว่าประเด็นที่ออกทำงาน (The Case at Work) ประเด็นภายนอกจะนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ (Brochures) โครงการขอทุนจากมูลนิธิ (Foundation Proposals) จดหมายบอกบุญ (Direct Mail Letters) เครือข่ายบนคอมพิวเตอร์ (Web Site Development) จดหมายข่าว(New letters) การจัดงานแถลงข่าว (Speeches) และการบอกบุญตัวต่อตัว (Face to Face Solicitations) เป็นต้น

การเขียนประโยคประเด็นภายนอก มีเป้าหมายคือ การกระตุ้นให้ผู้มีศักยภาพ ในการบริจาคเกิดแรงจูงใจจนกระทั่งขั้นตัดสินใจบริจาค ดังนั้น การเขียนประโยคประเด็นภายนอก จึงต้องแสดงให้เห็นถึงความตื่นเต้น (Excitement) ความใกล้ชิด (Proximity) ความเร่งด่วน (Immediacy) การแสดงถึงอนาคต (Sense of the Future) การมีความหมาย (Meaning) และความสอดคล้องกับปัญหา (Relevance) ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นให้ผู้คาดว่าจะบริจาคมี แรงจูงใจ และตัดสินใจให้การบริจาคแก่หน่วยงานในที่สุด คุณลักษณะของประเด็นภายนอกที่ดี จะทำให้ผู้ที่คาดว่าจะบริจาคเกิดการตอบสนอง ดังตาราง 3

ตาราง 3 คุณสมบัติของประเด็นและการตอบสนอง

คุณลักษณะของประเด็นภายนอก	ลำดับของการตอบสนอง ของผู้คาดว่าจะบริจาค
ความสอดคล้องกับปัญหา (Relevance)	การเริ่มให้ความสนใจ (Attention)
ความใกล้ชิด (Proximity)	ให้ความสนใจ (Interest)
การแสดงถึงอนาคต (Sense of the Future)	เกิดความเชื่อมั่น (Confidence)
ความเร่งด่วน (Immediacy)	มีความมั่นใจ (Conviction)
ความตื่นเต้น (Excitement)	เกิดความปรารถนา (Desire)
ความสำคัญ (Importance)	ลงมือกระทำ (Action)

จากตาราง 3 การเขียนประโยคประเด็นภายนอกจะต้องสร้างความตื่นเต้นให้กับผู้อ่าน หรือผู้ฟังการบริจาคเพื่อการกุศลส่วนมากมักจะเริ่มด้วยการตอบสนองทางด้านอารมณ์ต่อเหตุผล ความจำเป็น ที่ระบุไว้ในประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุน ความใกล้ชิดต่อปัญหาจะก่อให้เกิดความตระหนักทางด้านอารมณ์ได้ เช่นเดียวกับความใกล้ชิดด้านภูมิศาสตร์ ประเด็นปัญหาที่กำหนดเกี่ยวข้องกับในชีวิตของผู้บริจาคมากน้อยเพียงใด มีความสำคัญหรือเร่งด่วนเพียงพอบที่ผู้มีศักยภาพในการบริจาคจะยื่นมือมาช่วยแก้ปัญหาหรือไม่ ประเด็นที่น่าเสนอได้แสดงให้เห็นถึงภาพอนาคตที่จะเกิดขึ้นหรือไม่ สิ่งเหล่านี้มีความหมายอย่างไรต่อผู้บริจาค ประโยคประเด็นภายนอกจะต้องสื่อสาร ให้ผู้บริจาคเห็นคุณค่าและเห็นผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา

การพัฒนาและการเขียนประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุนเป็นขั้นตอนแรกของการวางแผนสำหรับการระดมทุน ในการระดมทุนให้ประสบความสำเร็จต้องพัฒนาประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุนให้มีความชัดเจน ประกอบไปด้วยเหตุผลที่หน่วยงานสมควรได้รับการบริจาคเพื่อการสนับสนุน ผู้ที่ไปขอรับการบริจาคจะต้องสร้างความเข้าใจและคุ้นเคยกับประเด็นที่จะขอรับการสนับสนุนไม่ใช่ว่าการท่องจำประโยคประเด็นการระดมทุนที่มีประสิทธิภาพจะเกิดมาจากการฝังใจกับปัญหาและการแสดงออกถึงความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะได้รับสนับสนุน และต้องมีความกระตือรือร้นที่จะเชิญผู้อื่นให้มีส่วนร่วม นักระดมทุนที่ดีจะต้องสามารถเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ด้วยภาษาของตนเองและมีความภาคภูมิใจที่ได้อุทิศตนเองเพื่อแก้ปัญหา ประโยคประเด็นที่ดีจะช่วยให้เกิดการสนทนาอย่างต่อเนื่องระหว่างผู้ระดมทุนกับผู้บริจาค อย่างไรก็ตามผู้บริจาคจะบริจาคให้กับผู้ระดมทุนที่มีความน่าเชื่อถือและสามารถพิสูจน์ให้เห็นถึงคุณค่าของประเด็นที่ขอรับการสนับสนุนได้เท่านั้น

5. การจูงใจให้มีการบริจาค

นักระดมทุนมืออาชีพต้องตระหนักอยู่เสมอว่าผู้บริจาคจะต้องได้รับบางสิ่งบางอย่างจากการที่ได้รับบริจาคในการระดมทุนจะมีองค์ประกอบที่จูงใจให้ผู้ที่คาดว่าจะบริจาคตัดสินใจบริจาค ดังนี้ (Brakeley, 1980)

1. การได้รับการยอมรับ (Acceptance) บุคคลต้องการได้รับการยอมรับจากกลุ่มด้วยการบริจาคให้กับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากกลุ่มนั้น ดังนั้นการระดมทุนจำเป็นต้องตระหนักถึงความต้องการที่จะได้รับการยอมรับ ในการระดมทุนจะพบกลุ่มบุคคลที่มีฐานะดีมีอำนาจและมีอิทธิพลในชุมชนบริจาคถึงร้อยละ 85 ของยอดเงินเป้าหมาย
2. การคำนึงถึงผู้อื่น (Altruism) การคำนึงถึงผู้อื่นและการอุทิศตน เพื่อมนุษยชาติเป็นแรงจูงใจที่ทรงพลัง ความปรารถนาที่จะช่วยหน่วยงานให้ทำงานเพื่อช่วยเหลือ มนุษยชาติและความต้องการให้มนุษยชาติรุ่นต่อไปมีความสุขในการระดมทุน จึงต้องกำหนดประเด็นหรือเหตุผลที่ต้องการได้รับการสนับสนุนให้ชัดเจนมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

3. ความชื่นชมยินดี (Appreciation) ความชื่นชมยินดีที่เป็นแรงจูงใจใน การระดมทุนนี้มี 2 ความหมาย ความหมายแรก คือ ความชื่นชมยินดีที่ผู้บริจาคได้รับการยอมรับ จากองค์กร จากชุมชน จากเพื่อนสนิทที่ขอบริจาค และความหมายที่สอง คือ การที่ผู้บริจากรู้สึก ชื่นชมยินดีที่ การบริจาคของตนมีความหมาย ดังนั้น ในการระดมทุนจึงจำเป็นต้องจัดให้มีการ ประกาศเกียรติคุณ ของผู้บริจาค ซึ่งอาจจะรวมถึงการพิมพ์รายชื่อผู้บริจาค การส่งจดหมายขอบคุณ การมอบโล่เกียรติคุณ การประกาศเกียรติคุณในงานสำคัญ ๆ การจารึกรายชื่อในตัวอาคาร เป็นต้น

4. การเห็นชอบหรือการพิสูจน์ (Approval) การเห็นชอบหรือการพิสูจน์ มีลักษณะ ใกล้เคียงกับการได้รับการยอมรับ แต่จะเป็นการบริจาคที่แสดงให้เห็นถึงอารมณ์ที่เข้มแข็งกว่า เป็นการเพิ่มอำนาจให้ตนเอง ผู้บริจาคจะบริจาคจำนวนมาก เพื่อแสดงให้เห็นความสำเร็จของตน เช่น บุตรชายที่บริจาคอาคารโดยใช้ชื่ออาคารเป็นชื่อของบิดา อีกทั้งเป็นการทำให้สถานะทางสังคมมั่นคง ขึ้น การจูงใจให้บุคคลบริจาคด้วยเหตุผลเช่นนี้ จำเป็นต้องศึกษาข้อมูล และความสนใจของผู้คาดว่าจะ เป็นผู้บริจากรายใหญ่แต่ละคนให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

5. การได้รับการร้องขอให้บริจาค (Being Asked) การได้รับการร้องขอให้บริจาค เป็นแรงจูงใจที่สำคัญที่สุดในการระดมทุน บุคคลชอบที่จะได้รับการร้องขอให้บริจาค ซึ่งจะต้องร้องขอ ด้วยวิธีการที่ถูกต้องในเวลาที่เหมาะสม และจำนวนยอดบริจาคที่เหมาะสมบุคคล และหน่วยงาน จำนวนมากไม่ได้บริจาคในจำนวนมากเท่าที่ตนมีความสามารถในการบริจาคได้ เพราะถูกร้องขอใน จำนวนที่ต่ำกว่าศักยภาพที่สามารถจะบริจาคให้ได้ เพราะการทาบตามให้บริจาคขาดประสิทธิภาพ นั้นเอง

6. ความเชื่อในผลงาน (Belief in the Cause) การรู้จักและความเชื่อ ในผลงานเป็น องค์ประกอบเบื้องต้นของการบริจาคการแสดงประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุน (Case for Support) ขององค์กรที่ชัดเจนเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะจะเป็นการเพิ่มระดับความสำคัญและความเร่งด่วนของ เหตุที่ต้องให้การสนับสนุน เช่น สถาบันวิจัยเกี่ยวกับโรคมะเร็งหรือโรงพยาบาลเด็กมีแนวโน้มจะได้รับการสนับสนุนมากกว่าห้องสมุดหรือหน่วยงานบันเทิงอื่น ๆ

7. การสนับสนุนของสังคม (Community Support) โดยปกติแล้ว การได้รับการ ยอมรับและการสนับสนุนจากสังคม เป็นแรงจูงใจที่ทำให้ผู้นำชุมชนมีบทบาทในการเป็นผู้นำในการ ระดมทุนซึ่งแรงจูงใจนี้ สามารถนำไปใช้ได้ผลมากในหมู่นักธุรกิจ

8. การแข่งขัน (Competition) การแข่งขันสามารถใช้เป็นแรงจูงใจที่สำคัญ ทั้งในแง่ภาวะผู้นำในการบริจาคและยอดการบริจาค ทั้งนี้เพราะความต้องการที่จะชนะ (Need to Win) เป็นส่วนประกอบของบุคลิกภาพของบุคคลหลาย ๆ คน การกระตุ้นให้เกิด การแข่งขันจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มยอดบริจาค

9. ความกตัญญู (Gratitude) ความกตัญญูเป็นแรงจูงใจที่ทรงพลัง ของการบริจาค และมักจะมิบบทบาทสำคัญในโครงการระดมทุนของหน่วยงาน อาทิเช่น นักเรียน นักศึกษาที่เคยได้รับทุนการศึกษาผู้ป่วยที่มีชีวิตรอดจากการผ่าตัด ฯลฯ

10. การสนับสนุนจากกลุ่ม (Group Support) การสนับสนุนจากกลุ่มเป็นแรงจูงใจสากลของมนุษย์ที่ต้องการเป็นสมาชิกของกลุ่มที่มีความสนใจและค่านิยมเหมือนกับการประยุกต์ใช้แรงจูงใจนี้ในการระดมทุน คือ การประกาศเกียรติคุณของผู้บริจาคในรูปแบบต่าง ๆ

11. ความรู้สึกผิด (Guilt Feeling) ผู้บริจาคบางคนบริจาคเพราะความรู้สึกผิด ที่คิดว่าตนไม่ได้รับผิดชอบต่อมนุษยชาติมากเท่าที่ควรหรือ ศิษย์เก่าที่เคยทำผิดกฎระเบียบร้ายแรง อาจจะหาทางบริจาคให้กับสถานศึกษา การประยุกต์ใช้แรงจูงใจนี้ในการระดมทุนมีข้อจำกัด เพราะเป็นการยากที่จะทราบถึงความรู้สึกผิดของแต่ละบุคคล

12. ความเป็นอมตะ (Immortality) ความต้องการความเป็นอมตะหรือความทรงจำ ที่ถาวรต่อบุคคลที่ตนรัก สามารถใช้เป็นแรงจูงใจสำหรับการบริจาครายใหญ่ บุคคลที่มีความต้องการ เช่นนี้ควรได้รับการเสนอโครงการบริจาคเฉพาะบุคคล เช่น การตั้งชื่อสถาบัน อาคาร กองทุน หรือมูลนิธิ ตามนามของบุคคลที่เป็นที่รักของผู้บริจาค เป็นต้น

13. อย่ามายุ่งกับฉัน (Leave Me Alone) มีบุคคลจำนวนหนึ่งประเภทที่รำรวยมาก ๆ ผู้ซึ่งต้องการอยู่ตามลำพัง บางครั้งบุคคลเหล่านี้ได้รับการจูงใจให้เป็นผู้บริจาครายใหญ่ หรือทำสัญญาว่าจะบริจาคติดต่อกันหลายปีหรือบางครั้งอาจบริจาคเพื่อตัดปัญหาว่าต่อไปในภายหน้า จะต้องไม่ไปรบกวนให้เขาบริจาคอีก ซึ่งการบริจาดดังกล่าวจะช่วยให้เขาปลอดจากการรบกวนให้บริจาคอีกต่อไป

14. การเล่นบทบาทเป็นพระเจ้า (Playing God) บางครั้งผู้คิดว่าจะเป็นผู้บริจาคจะแสวงหาเพื่อพิสูจน์อิทธิพลของตน โดยการเล่นบทบาทเป็นพระเจ้าที่เจ็ดลบันดาลทุกสิ่งทุกอย่างให้เกิดขึ้นตามที่ตนปรารถนา

15. อำนาจและอิทธิพล (Power and Influence) ผู้ที่ประสบความสำเร็จหลายคนแสวงหาโอกาสในการบริหารองค์กร ซึ่งจะทำให้มีอำนาจและอิทธิพลซึ่งบุคคลดังกล่าวควรได้รับการระบุให้มีบทบาทเป็นผู้นำในการระดมทุน

16. การบริจาคเพื่อการป้องกัน (Preventive Giving) แรงจูงใจนี้เหมาะสมกับการประยุกต์ใช้ในหน่วยงานสุขภาพ ด้วยเหตุผล เช่น ช่วยให้มีการค้นพบวิธีการรักษาโรคมะเร็ง (หากเป็นมะเร็งจะได้มีวิธีการรักษาได้) การใช้แรงจูงใจประเภทนี้จำเป็นต้องทำด้วยความระมัดระวังต่อความรู้สึกและทำด้วยความเหมาะสม

17. การได้รับผลตอบแทนจากการลงทุน (Return on Investment) โดยธรรมชาติของผู้บริจาคมักจะแสวงหาแหล่งบริจาคที่จะให้ผลตอบแทนที่ดี การตอบแทนอาจเป็นได้หลายวิธี

ซึ่งหน่วยงานที่ขอรับบริจาคจะต้องแสดงให้เห็นคุณค่าและผลประโยชน์ที่จะได้รับ จากการบริจาค เช่น การบริจาคที่สามารถลดหย่อนภาษีได้ ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจบริจาค ผู้ระดมทุนจะต้องอดทนที่จะชี้แจงถึงผลตอบแทนและสิทธิประโยชน์ที่ผู้บริจาคพึงจะได้รับ

18. การช่วยให้พ้นภัย (Salvation) เป็นการบริจาคเพราะหาหลักประกัน หรือเป็นเกราะกำบังที่ทรงพลังอันสามารถที่จะทำให้ตนพ้นภัยได้ เช่น การบริจาคเพื่อทำบุญให้กับสถาบันทางศาสนา

19. ความสงสาร ความเห็นอกเห็นใจ (Sympathy) ความสงสารนี้หมายถึง ความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะช่วยผู้อื่นให้ได้รับสิ่งที่ต้องการ และพ้นจากความเศร้าโศก เป็นความรู้สึกของการเอื้ออาทรต่อเด็ก คนชรา ผู้ยากไร้ ผู้ประสบภัยพิบัติ เป็นต้น

20. ความสนุกสนาน (For Fun) แรงจูงใจสุดท้ายที่สำคัญที่เป็นประโยชน์คือ ความรู้สึกสนุกสนานในการที่ได้เป็นผู้ให้บุคคลทั่วไปที่เคยชินกับบริจาคด้วยแรงจูงใจนี้ เพราะเป็นโอกาสที่จะได้แสดงให้เห็นว่าเงินของตนมีคุณค่าในการทำสิ่งดี ๆ ให้เกิดขึ้น ได้สร้างผลงานที่มีคุณค่าร่วมกับบุคคลอื่น ถือเป็นความต้องการทางด้านจิตวิทยาของบุคคลที่ต้องการแสดงความรักต่อมนุษยชาติ ด้วยการแสดงออกถึงความเมตตากรุณา

กล่าวโดยสรุป ในการระดมทุนแต่ละประเภทแต่ละครั้ง จะประยุกต์ใช้ แรงจูงใจของผู้บริจาคแบบใดนั้น ขึ้นอยู่กับการใช้สามัญสำนึกการแสวงหาความสนใจ ความเข้าใจ ความต้องการทางจิตวิทยาของแต่ละบุคคลอย่างแท้จริง และที่สำคัญกว่าสิ่งอื่น คือ การทำการวิจัย หรือการศึกษา ข้อมูลผู้คาดว่าจะเป็นผู้บริจาคที่ถูกต้อง จะช่วยให้การระดมทุนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6. การแสวงหากลุ่มผู้บริจาค

การระดมทุนที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้ระดมทุนจะต้องรู้จักกลุ่มผู้บริจาค (Identifying the Constituency) บางหน่วยงานจะมีกลุ่มผู้บริจาคที่ชัดเจน เช่น สถานศึกษา มหาวิทยาลัยจะมีนักเรียน นักศึกษา ศิษย์เก่า และผู้ปกครอง เป็นกลุ่มผู้บริจาค เช่นเดียวกันกับโรงพยาบาล จะมีคนไข้ หรือผู้ป่วยที่เคยเข้ามารักษาเป็นกลุ่มผู้บริจาค เป็นต้น การระบุและการพัฒนากลุ่มผู้บริจาคจะเป็นหัวใจสำคัญของการระดมทุน (Seiler, 2002)

กลุ่มผู้บริจาค คือ กลุ่มคนที่ให้ความสนใจต่อการให้บริการของหน่วยงาน (Interested Parties) รวมถึงบุคคลที่มีส่วนร่วมกับหน่วยงานทั้งในปัจจุบัน และในอดีต ตลอดจนผู้ที่มีศักยภาพในการมีส่วนร่วมในอนาคต ในการระดมทุนให้บรรลุเป้าหมายจำเป็นต้องทราบความสนใจ ความต้องการของบุคคลที่อยู่ในกลุ่มผู้บริจาค ทั้งนี้เนื่องจากระดับของการมีส่วนร่วมของบุคคลเหล่านี้ คือ สิ่งสำคัญในการระดมทุนการจำแนกหรือระบุกลุ่มผู้บริจาคของหน่วยงานสามารถดำเนินการได้หลายวิธี ดังต่อไปนี้

1. การใช้วงรอบของกลุ่มผู้บริจาค (Constituency Model)

กลุ่มผู้บริจาคสามารถจำแนกออกเป็นวงรอบ โดยเริ่มจากศูนย์กลางขยายออก ภายนอกคล้ายกับวงรอบของน้ำเมื่อมีการโยนหินลงในสระน้ำ ณ จุดที่ก้อนหินกระทบกับน้ำจะเป็นวงรอบที่ทรงพลังที่สุด และคลื่นวงรอบที่ถัดออกต่อ ๆ มา จะกว้างขึ้นและอ่อนกำลังลงตามลำดับ เปรียบได้กับปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มผู้บริจาค กลุ่มที่อยู่ศูนย์กลางจะมีพลังและความเชื่อมโยงที่เข้มข้นกว่ากลุ่มผู้บริจาคที่อยู่วงรอบที่ 2 วงรอบที่ 3 และวงรอบที่ 4 ที่อยู่ถัดออกไป ดังภาพประกอบ 2

ที่มา : Seiler (2002)

ภาพประกอบ 2 โมเดลวงรอบของกลุ่มผู้บริจาค (The Constituency Model) (Seiler, 2002)

จากภาพประกอบ 2 ในการจำแนกกลุ่มผู้บริจาค โดยอาศัยวงรอบผู้บริจาคมีหลักการสำคัญคือ

วงรอบที่ 1 หรือศูนย์กลางของวงรอบ ได้แก่ บุคคลที่เป็นคณะกรรมการนโยบาย (Board of Trustees) คณะผู้บริหารระดับสูง (Senior Management) และผู้บริจาครายใหญ่ (Major Donors) คณะกรรมการนโยบายมีภารกิจ วิสัยทัศน์ นโยบายและภารกิจของหน่วยงาน คณะผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่บริหารจัดการให้บรรลุผลตามที่กำหนดในภารกิจ ผู้บริจาครายใหญ่คือผู้ให้การสนับสนุนต่อภารกิจและมีพันธะสัญญาในการบริจาคทุน บุคคลทั้ง 3 กลุ่มนี้จะเป็นพลังสำคัญที่มีอิทธิพลและเป็นพลังขับเคลื่อนการระดมทุนสำหรับหน่วยงานที่มีขนาดใหญ่ วงรอบนี้อาจจะรวมบุคคลกลุ่มอื่น ๆ ด้วย เช่น คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการมูลนิธิ คณะกรรมการสมาคม และคณะกรรมการศิษย์เก่า เป็นต้น

วงรอบที่ 2 ได้แก่ กลุ่มอาสาสมัครในการระดมทุน กลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการของหน่วยงาน กลุ่มบุคลากรในหน่วยงานที่ไม่ใช่ผู้บริหาร กลุ่มผู้บริจาคทั่วไป กลุ่มสมาชิกของหน่วยงาน (ในกรณีที่ เป็นหน่วยงานที่มีสมาชิก) หรือกลุ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน เช่น กลุ่มพ่อค้าแม่ค้าที่ทำธุรกิจ ใน หน่วยงาน กลุ่มคนที่ประกบกันในวงรอบที่ 2 นี้ มีความสำคัญเพราะเป็นกลุ่มที่เป็นฐานของ การสนับสนุนและมีศักยภาพที่จะมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นในอนาคต รวมถึงความสามารถในการร่วมพัฒนา กลยุทธ์ระดมทุน การร่วมเป็นอาสาสมัครระดมทุน และการพัฒนาแผนการจัดหาผู้บริจาครายใหญ่

วงรอบที่ 3 ประกอบด้วยบุคคลที่เคยมีส่วนร่วม บุคคลที่เคยเป็นคณะกรรมการ และบุคคลที่เคยเป็นผู้บริจาค ในวงรอบที่ 2 แต่ในปัจจุบันลดระดับการมีส่วนร่วมลงไปออกไปอยู่ วงรอบที่ 3 กลุ่มคนในวงรอบที่ 3 นี้ สามารถปรับเปลี่ยนและย้ายมาอยู่วงรอบที่ 2 หรือวงรอบที่ 1 ถ้าหน่วยงานสามารถค้นหาความรักและภักดีของคนกลุ่มนี้ได้

วงรอบที่ 4 ประกอบด้วย บุคคลที่มีความสนใจคล้ายกัน เป็นวงรอบที่นิยามหรือระบุคน ในกลุ่มนี้ได้ยาก เป็นกลุ่มคนที่รู้จักหรือมีความสัมพันธ์เพียงเล็กน้อยกับหน่วยงาน และหน่วยงานเองก็ รู้จักและมีความสัมพันธ์กับคนกลุ่มนี้น้อยมากเช่นกัน แต่คนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่หน่วยงานต้องตระหนัก และแสวงหา ด้วยการใช่วิธีส่งจดหมายบอกบุญ (Directed Mail) ถึงแม้ว่าจะได้รับการตอบจดหมาย กลับมาจำนวนน้อย แต่เป็นสิ่งที่หน่วยงานจำเป็นต้องดำเนินการ เพื่อเป็นการขยายฐานหรือจำนวน ผู้บริจาคให้มีจำนวนมากขึ้น

วงรอบที่ 5 เป็นวงรอบสุดท้าย คือ กลุ่มบุคคลที่อยู่รอบหน่วยงาน เป็นกลุ่มคนที่มีส่วน ร่วมกับหน่วยงานน้อยมาก และหน่วยงานมีความรู้เกี่ยวกับศักยภาพในการบริจาคของบุคคล กลุ่มนี้ น้อยมาก อย่างไรก็ตามหน่วยงานควรแก่การใส่ใจ เพราะการบริจาคขนาดปานกลาง และการบริจาค อย่างต่อเนื่องของบุคคลในกลุ่มนี้อาจจะกลายเป็นกลุ่มผู้บริจาคหลักของหน่วยงานในอนาคตต่อไปได้

Rosso (1991) ได้นำเสนอหลักการสำคัญ 2 ประการ ในการใช้วงรอบของ กลุ่มผู้บริจาค ดังนี้

1. หลักการของพลังงาน (Energy) เริ่มจากศูนย์กลางและขยายออกสู่ วงรอบนอก ความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งที่สุดเริ่มจากวงรอบศูนย์กลาง ดังนั้นการระดมทุนต้องเริ่มจาก บุคคลในศูนย์กลางของวงรอบก่อนแล้วค่อยขยายการรณรงค์ออกไปยังรอบนอกออกไป
2. หลักการของสภาพที่เปลี่ยนแปลงได้ (Fluidity) ของกลุ่มคนในแต่ละ วงรอบ กล่าวคือ ผู้บริจาครายใหญ่ในปีนี้อาจจะเปลี่ยนไปเป็นผู้บริจาคทั่ว ๆ ไปในปีหน้า คณะกรรมการของหน่วยงานที่หมดวาระจะกลายเป็นบุคคลที่เคยเป็นคณะกรรมการหรือการ เปลี่ยนแปลงด้วยเหตุผลอื่น ๆ เช่น การย้ายถิ่นที่อยู่อาศัย การเปลี่ยนอาชีพ หรือความสนใจของผู้ บริจาคหรือความสามารถในการบริจาคเปลี่ยนไป กลุ่มบุคคลในวงรอบต่าง ๆ จะมีการเปลี่ยนแปลงไป ประมาณ ร้อยละ 20-25 ทุกปี

ในการระดมทุนให้ประสบความสำเร็จ การกำหนดกลุ่มผู้บริจาคจะมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพราะระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มบุคคลแต่ละวงรอบจะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการระดมทุนของหน่วยงาน

2. หลักLAI (Linkage–Ability–Interest)

ในอีกแนวทางหนึ่งของการระบุงกลุ่มผู้บริจาค คือ การวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้คาดว่าจะเป็นผู้บริจาค ซึ่งจะเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะสำคัญ 3 ประการ ดังนี้ (Seiler, 2002)

1. มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับหน่วยงาน (Linkage : L) ซึ่งมักจะหมายถึง การเชื่อมโยงระหว่างบุคคลกับบุคคล สัมพันธ์เชื่อมโยงกับกลุ่มเพื่อนของผู้บริจาคในปัจจุบันการพบปะ ส่วนบุคคลกับผู้มีศักยภาพในการเป็นผู้บริจาค ความสัมพันธ์เชื่อมโยงนี้อาจจะหมายถึง ความสัมพันธ์เชื่อมโยงทางด้านภูมิศาสตร์ ด้านอารมณ์ และด้านวิชาชีพ ดังนั้น หน่วยงานควรคิดทบทวนหลักการ เรื่องความเชื่อมโยง หรือสร้างเครือข่าย โดยกำหนดว่าใครรู้จักใคร ใครสามารถจัดการและ ประสานงานเรื่องการพบปะเพื่อให้การรับบริจาคประสบความสำเร็จ

2. มีความสามารถในการบริจาค (Ability : A) โดยทั่วไปแล้วผู้ที่คาดว่าจะเป็นผู้บริจาค คือ ผู้ที่มีความสามารถ มีศักยภาพด้านการเงิน ดังนั้น ในการขอบริจาคหน่วยงาน จะต้องคาดการณ์หรือวิจัยการตลาดก่อน เพื่อแสวงหาและประเมินความสามารถในการบริจาคของผู้คาดว่าจะบริจาค

3. มีความสนใจ (Interest : I) ในภารกิจของหน่วยงาน ทั้งนี้เพราะถึงแม้ว่าบุคคลจะมีความสามารถในการบริจาค แต่พวกเขาจะไม่บริจาคถ้าพวกเขาไม่มีความสนใจใน หน่วยงานหรือกิจกรรมของหน่วยงาน เพราะความสนใจทำให้เกิดการติดตามข้อมูลข่าวสาร และ นำไปสู่การมีส่วนร่วมในการระดมทุน

คุณลักษณะ 3 ประการนี้มีความสำคัญมากในการระบุหรือกำหนดผู้ที่คาดว่าจะเป็นผู้บริจาค หากเทียบเคียงกับวงรอบของผู้บริจาค (The Constituency Model) แล้วจะพบว่าผู้ที่คาดว่าจะเป็นผู้บริจาคที่มีคุณภาพมากที่สุดและจะพบบุคคลที่มีคุณลักษณะเหล่านี้มากยิ่งขึ้นในวงรอบที่ 1–3 ดังนั้น ในการระดมทุนจึงจำเป็นต้องประชาสัมพันธ์เพื่อสื่อสารให้สาธารณชนเกิดความสนใจหน่วยงาน ภารกิจและเป้าหมายของหน่วยงาน ทั้งในรูปแบบของจดหมายข่าว หรือการจัดกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ เช่น การจัดเลี้ยง การสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมประจำปี การจัดทำศตศึกษา การวิ่งการกุศลและการแข่งขันกีฬา เป็นต้น การประชาสัมพันธ์ และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี จะทำให้เกิดความตระหนัก หรือความสนใจต่อหน่วยงานและเป้าหมายของหน่วยงาน เมื่อเกิดความตระหนัก (Awareness) แล้วจะนำไปสู่ความเข้าใจ (Understanding) ในภารกิจของหน่วยงานและนำไปสู่การเชื่อเชียวกลุ่มผู้คาดว่าจะบริจาคให้มีพันธะสัญญา (Commitment) ต่อหน่วยงาน และตัดสินใจบริจาคให้กับหน่วยงานในที่สุด ดังนั้นการมีความรู้

และเข้าใจแนวคิดเรื่องวงรอบของกลุ่มผู้บริจาค และคุณลักษณะ LAI นี้ จะช่วยให้เกิดการระดมทุนที่มีประสิทธิภาพได้

3. หลัก 3 C (Capacity–Commitment–Connection)

ในการระดมทุนให้บรรลุเป้าหมายจำเป็นต้องระบุกลุ่มผู้บริจาคให้ได้วิธีการง่าย ๆ ที่จะดึงดูดให้คนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทุน คือ ต้องมีการวางแผนที่จะแกะรอยหรือสะกดรอย (Tracking) ให้เข้าถึงตัวบุคคลเหล่านั้น ซึ่งจะต้องอาศัยวิธีการที่จะประเมินบุคคลให้ได้อย่างรวดเร็ว เชื่อถือได้และจัดอันดับได้ อันจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการระดมทุนจากผู้ที่เราคิดว่าจะบริจาค

คุณลักษณะสำคัญ 3 ประการ ของผู้ที่เราคิดว่าจะบริจาค ที่จำเป็นต้องวัดอย่างน้อยมี 3 ประการ ที่เรียกว่า “3C” คือ

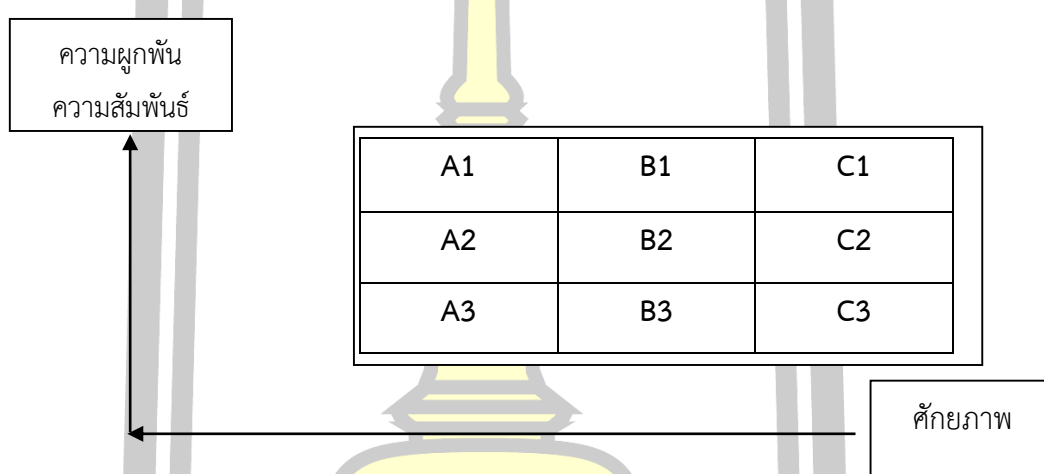
1. ศักยภาพ (Capacity) ให้ประเมินศักยภาพหรือความสามารถของแต่ละคนที่จะให้การช่วยเหลือเรื่องการเงินแก่หน่วยงาน หากพบว่าในปัจจุบันเขายังบริจาคไม่เต็มที่ แต่พบว่าเขาสามารถที่บริจาคได้อีกมากมายให้วางแผนหาวิธีการกระตุ้นเชิญชวนให้พวกเขาเข้ามามีส่วนร่วมและยกระดับการบริจาคให้สูงขึ้น
2. คำมั่นสัญญา (Commitment) ให้ทบทวนประวัติการบริจาคของแต่ละบุคคลที่เคยบริจาคให้กับหน่วยงานว่าผู้ใดคือผู้บริจากรายใหญ่ที่สุด เขาเคยให้คำมั่นสัญญาว่าจะบริจาคให้มากกว่าครั้งที่ผ่านมาหรือไม่ แสดงความจำนงที่จะบริจาคทุกปี หรือบริจาคแบบปีเว้นปี อย่างไรก็ตามผู้บริจากรายย่อยที่ให้คำมั่นสัญญาว่าจะบริจาคอย่างสม่ำเสมอก็เป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความเข้มแข็งในการระดมทุนขององค์กรได้เช่นกัน
3. ความสัมพันธ์ (Connection) ให้ทบทวนความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่คิดว่าจะบริจาคกับองค์กรว่ามีความแน่นแฟ้นเพียงใด ใครคือผู้ที่รู้จักกับบุคคลดังกล่าวเป็นอย่างดี รู้จักเขามากน้อยแค่ไหน การมีความสัมพันธ์นับเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้สามารถโน้มน้าวหรือเชิญชวนให้เขาเพิ่มความสนใจและให้การสนับสนุนหน่วยงานของเราได้

การใช้หลักการ 3 C เมื่อต้องการทราบว่าใครบ้าง ที่มีความเป็นไปได้ที่จะเป็นผู้บริจาคในอันดับต้น ๆ เราต้องดำเนินการวัดคุณสมบัติ 3C ของแต่ละคน โดยเริ่มต้นที่ศักยภาพในการบริจาค (Capacity) เป็นอันดับแรก หากต้องการทราบว่าผู้บริจากรายใหญ่แต่ละคนสามารถที่จะบริจาคให้ได้จำนวนเท่าใด ขึ้นอยู่กับคำมั่นสัญญา (Commitment) และความสัมพันธ์(Connection) ที่มีต่อหน่วยงานของแต่ละคน

ในการประเมินผู้ที่เราคิดว่าจะบริจาค เพื่อจัดอันดับผู้บริจาดนั้น ผู้ที่มีศักยภาพสูงในการบริจาค ผู้ที่มีพันธะสัญญากับหน่วยงานและผู้ที่มีความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นกับ หน่วยงานมากกว่า จะเป็นบุคคลที่มีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการระดมทุน การจัดอันดับผู้บริจาคเช่นนี้ เพื่อที่จะ

กำหนดตัวบุคคลที่หน่วยงานต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ บุคคลที่อยู่ในอันดับสูงเท่าไร ต้องแสดงความสนใจในตัวเขามากขึ้นเท่านั้น

การเลือกว่าใครจะเป็นผู้ที่มีศักยภาพในการบริจาคระดับ A, B หรือ C (A คือ ผู้บริจาคสูงสุด C คือ ผู้บริจาคต่ำสุด) และหากแบ่งระดับความสัมพันธ์ของผู้บริจาค ที่มีต่อหน่วยงาน ออกเป็นระดับ 1, 2 หรือ 3 แล้ว (1 แทน ระดับความสัมพันธ์สูงสุด และ 3 แทนระดับความสัมพันธ์ต่ำสุด) เมื่อจะจัดอันดับผู้บริจาค ให้นำรายชื่อผู้บริจาคมารายชื่อลงในตาราง 9 ช่อง ว่าควรจะอยู่ในช่อง A1 ถึง C3 ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 3 ตาราง 3 C เพื่อจัดอันดับของผู้บริจาค

จากภาพประกอบ 3 บุคคลใดที่อยู่ในช่องอันดับ A1 (มีศักยภาพสูง มีความผูกพัน และ ความสัมพันธ์กับองค์กรสูง) คือ ผู้ที่เป็นแหล่งเงินทุนมหาศาล ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะสนับสนุนหรือให้การบริจาคทุนให้กับองค์กร ส่วนบุคคลที่อยู่ในช่องอันดับ C3 คือ ผู้ที่มีฐานะปานกลาง โดยทั่วไปจะมีจะมีความสามารถที่จะช่วยเหลือสนับสนุนองค์กรในระดับต่ำ

รายชื่อที่ในช่อง A ทั้งหมด คือ ผู้ที่มีศักยภาพทางการเงินสูง การระดมทุนส่วนใหญ่ จะได้รับจากผู้ที่อยู่ในช่อง A1, A2, B1 และ C1

ผู้บริจาคที่อยู่ในช่อง C1 จะบริจาคมากกว่าผู้ที่อยู่ในช่อง A2 ทั้งนี้เพราะผู้ที่อยู่ในช่อง C1 คือ ผู้ที่มีความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้น (Stronger Connection) อยู่กับองค์กร

ผู้บริจาคในช่อง A1 คือ ผู้ที่บริจาคที่แน่นอนในปัจจุบัน และมีศักยภาพที่จะบริจาคต่อไปในอนาคต

ผู้ที่อยู่ในอันดับ 2 และ 3 ในแต่ละตารางยังมีศักยภาพทางการเงินสามารถจะเพิ่มยอดบริจาคให้สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ได้ วิธีการที่จะยกระดับหรือเพิ่มอันดับของผู้บริจาคให้สูงขึ้นได้ คือ การโน้มน้าว จูงใจให้เขาได้เข้ามามีส่วนร่วมและคลุกคลีกับองค์กรให้มีความใกล้ชิดมากขึ้น

พึงจำไว้ว่า การจัดอันดับนี้ไม่ได้แน่นอนตายตัวอยู่ตลอดเวลา ต้องทบทวน ระดับ A, B หรือ C ก่อนที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมระดมทุนในทุกครั้ง สถานะหรืออันดับของผู้บริจาคสามารถที่จะปรับเปลี่ยนได้ตลอดเวลา ทั้งเพิ่มขึ้นหรือลดลง

4. การวิเคราะห์บทบาทและความรับผิดชอบของผู้บริจาค

เทคนิควิธีการระบุกลุ่มผู้บริจาคอีกวิธีหนึ่ง คือ การวิเคราะห์บทบาทและความรับผิดชอบของ ผู้ที่คาดว่าจะเป็นผู้บริจาครายใหญ่หรือผู้ที่จะเป็นผู้นำอาสาสมัครที่ช่วยในการระดมทุน เพื่อช่วยให้สามารถกำหนดพฤติกรรมของกลุ่มผู้บริจาคที่มีความสัมพันธ์กับหน่วยงาน บทบาทและความรับผิดชอบ ซึ่งได้แก่ ครอบครัว อาชีพ ศาสนา การศึกษา นันทนาการ การเมือง และชีวิตสังคม (Seiler, 2002) ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 4 วงล้อแสดงบทบาทและความรับผิดชอบของผู้บริจาค (The Wheel of Roles and Responsibilities)

จากภาพประกอบ 4 วงล้อแสดงบทบาทและความรับผิดชอบของผู้บริจาค อธิบายได้ว่า

1. ครอบครัว เป็นศูนย์กลางของบุคคล ส่วนมากครอบครัวมักมีอิทธิพลทางบวก ต่อกระบวนการตัดสินใจบริจาค และความสนใจของครอบครัวจะอยู่เบื้องหลังกระบวนการตัดสินใจ

บริจาค ดังนั้น ผู้ระดมทุนจำเป็นต้องทราบว่า ครอบครัวยุคของแต่ละบุคคลมีผลกระทบต่อการทำงานอย่างไร

2. อาชีพ มีผลต่อความสามารถในการบริจาค บางสาขาวิชาชีพมีธรรมชาติที่เอื้ออำนวยต่อการเป็นผู้บริจาครายใหญ่ เช่น แพทย์ นักธุรกิจ นักลงทุนด้านเทคโนโลยี นักกฎหมาย เป็นต้น ส่วนวิชาชีพอื่น ๆ เช่น นักการศึกษา พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ อาจจะมีผลต่อความสามารถในการบริจาคเพียงเล็กน้อย ผู้ระดมทุนต้องค้นหาว่าแต่ละบุคคลมีอาชีพอะไร และมีศักยภาพในการให้ความช่วยเหลือหน่วยงานได้อย่างไร

3. ศาสนา เป็นศูนย์กลางของการกุศลมาแต่ดั้งเดิม ดังนั้น การที่บุคคลจะบริจาคด้วยเหตุผลการทำบุญเพื่อศาสนา จึงเป็นสิ่งที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างง่าย

4. การศึกษา เป็นองค์ประกอบสำคัญของชีวิตบุคคลและมีผลกระทบว่าความสามารถในการเป็นผู้บริจาครายใหญ่ ถ้าบุคคลมีค่านิยม มองเห็นคุณค่า คุณประโยชน์ด้านการศึกษาอยู่ในระดับสูง จะสามารถใช้เป็นเหตุผลสำคัญสำหรับการจูงใจให้บริจาคเพื่อการจัดการศึกษา

5. กิจกรรมนันทนาการ ผู้คาดว่าจะบริจาคบางราย จะมีความสนใจในกิจกรรมนันทนาการบางประเภท เช่น กีฬา ดนตรีการละเล่น การสะสม ซึ่งแสดงถึงศักยภาพในการที่จะเป็นผู้บริจาคได้ ดังนั้น ผู้ระดมทุนจะต้องให้ความสนใจด้านนันทนาการของผู้บริจาค

6. การเมือง บุคคลที่เป็นนักการเมือง หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมืองมักจะเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อสังคม และมักจะเป็นผู้มีเครือข่ายความสัมพันธ์ที่กว้างขวาง ซึ่งสามารถใช้ขยายไปสู่กลุ่มผู้บริจาคกลุ่มต่าง ๆ ได้

7. บทบาททางสังคม เป็นสิ่งสำคัญในการระดมทุน ที่ช่วยสร้างเครือข่ายและ การเชื่อมโยงกลุ่มไปยังผู้บริจาคที่มีพลังงานและเข้าสังคมได้ดี ย่อมช่วยกระจายข่าวสารของหน่วยงาน การขยายการติดต่อด้านสังคม จะช่วยให้การระดมทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

7. การวิจัยการตลาดสำหรับการระดมทุน (Market Research for Fund Raising)

การวิจัยการตลาด เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับการแนะนำผลิตภัณฑ์ใหม่ และเพื่อต้องการทราบระดับความต้องการและยอมรับของลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ เป็นการศึกษาการยอมรับของประชาชนต่อภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้น โดยการโฆษณาและศึกษาปฏิกิริยาตอบสนองที่มีต่อผลิตภัณฑ์ แนวคิดเหล่านี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการระดมทุนของหน่วยงานการกุศลได้

การวิจัยการตลาดสำหรับการระดมทุน คือ การศึกษาหรือการพิจารณา ความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ของการระดมทุน การวิจัยการตลาดเพื่อการระดมทุน เป็นการหาคำตอบให้กับคำถามหลัก ดังต่อไปนี้ (Brakeley, 1980)

1. ประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุนมีความถูกต้องและดึงดูดใจหรือไม่ ข้อเสนอของโครงการระดมทุนมีความน่าสนใจและสนองต่อความต้องการของผู้คาดว่าจะบริจาคหรือไม่ หน่วยงานเองมีความเข้มแข็งเพียงพอที่จะดำเนินโครงการระดมทุนหรือไม่
 2. คุณภาพของภาวะผู้นำในการระดมทุนของหน่วยงานมีความเข้มแข็งเพียงพอหรือไม่ จำเป็นต้องหามาจากภายนอกหรือไม่ ใครคือผู้ที่มีศักยภาพการเป็นผู้นำที่เข้มแข็งที่สุดในการระดมทุนครั้งนี้ และความรับผิดชอบในการระดมทุนเฉพาะครั้งนี้เหมาะสมกับภาวะผู้นำแบบใด
 3. การระดมทุนครั้งนี้ จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขอบริจาคได้เงินจำนวนมากน้อย เพียงใด ได้มีการกำหนดเป้าหมายไว้อย่างชัดเจนหรือไม่ แหล่งทุนสนับสนุนทั่วไป คือ แหล่งใด แหล่งทุนที่สำคัญจะสามารถจัดหาได้ภายใต้เงื่อนไขอะไร จำนวนผู้บริจากรายใหญ่มีเพียงพอที่จะช่วยให้โครงการระดมทุนประสบความสำเร็จหรือไม่ ผู้คาดว่าจะบริจาคสามารถระบุเฉพาะเจาะจงได้หรือไม่ และจำนวนเงินที่จะได้รับการบริจาคโดยประมาณคือเท่าไร การกำหนดระยะเวลาของการบริจาคที่เป็นไปได้คือช่วงเวลาใด ระดับการได้รับการสนับสนุนที่คาดหวังจากมูลนิธิต่าง ๆ และแหล่งทุนรัฐบาลคือระดับใดและให้การสนับสนุนมากน้อยเท่าไร ความเป็นไปได้ของการบริจาคของผู้บริจากรายใหญ่ที่ไม่ได้คำนวณไว้ล่วงหน้าอาจมีหรือไม่
 4. กิจกรรมหลัก หรือรูปแบบ หรือกลยุทธ์ในการระดมทุนครั้งนี้ คืออะไร สื่อสิ่งพิมพ์ การประชาสัมพันธ์โครงการระดมทุน คืออะไร แผนปฏิบัติการในการระดมทุนชัดเจนหรือไม่
 5. ใช้ระยะเวลานานเท่าไรในการระดมทุน ระดมทุนในช่วงเวลาใด และแต่ละช่วงเวลากิจกรรมหลักของโครงการคืออะไร
 6. โครงการระดมทุนจะจัดวางบุคลากรอย่างไร บุคลากรของหน่วยงานที่มีอยู่สามารถดำเนินการระดมทุนได้หรือไม่ ต้องการบุคลากรเพิ่มเติมหรือไม่
 7. จำเป็นต้องขอคำแนะนำจากที่ปรึกษามืออาชีพหรือไม่ จะแสวงหาที่ปรึกษาที่เหมาะสมได้โดยวิธีใด ที่ปรึกษามีปฏิสัมพันธ์กับบุคลากรของหน่วยงานอย่างไร
 8. ค่าใช้จ่ายในการระดมทุนครั้งนี้จะเป็นจำนวนมากน้อยเท่าใด ค่าตอบแทนที่จ่ายให้ที่ปรึกษาเป็นเงินเท่าไร อะไรบ้าง คือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ต้องคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า
- คำถามดังกล่าวสามารถนำมาใช้ในการวิจัยการตลาดของการระดมทุน หลังจากการวิจัยเพื่อให้ได้คำตอบแล้ว จะต้องจัดทำรายงานผลการวิจัย (The Study Report) เพื่อนำเสนอข้อค้นพบและบทสรุปของกระบวนการวิจัยการตลาด ข้อเสนอแนะเฉพาะ และแผนปฏิบัติการ เนื่องจากรายงานผลการวิจัยทำหน้าที่คล้ายกับพิมพ์เขียวของการรณรงค์ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีความชัดเจนและมีความกะทัดรัด การเขียนรายงานฉบับสมบูรณ์จะประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้
1. ข้อค้นพบและบทสรุป (Findings and Conclusions) การวิเคราะห์ส่วนนี้จะต้องครอบคลุมประเด็นการขอรับการสนับสนุนจากผู้นำ และแหล่งทุนที่จะสนับสนุน

จะต้องอภิปรายองค์ประกอบทั้งทางบวกและทางลบที่ผู้ตอบคำถามตอบมา ตามด้วยดัชนีชี้วัดจำนวน ยอดบริจาคที่คาดว่าจะสามารถระดมทุนได้ ระบุผู้ที่มีศักยภาพที่จะเป็นผู้บริจาครายใหญ่ และ ประเมินการยอดบริจาคและนำเสนอตารางลำดับของการบริจาค

2. ข้อเสนอแนะ (Suggestion) ส่วนนี้ของรายงานจะนำเสนอข้อเสนอแนะเฉพาะ จากข้อค้นพบและบทสรุป แม้ว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นเรื่องที่ยาก แต่การเขียนข้อเสนอแนะ จะต้องมีการตีความและการนำไปใช้อย่างชาญฉลาดและมีจินตนาการ ข้อเสนอแนะจะต้องเป็น รูปธรรมและมีการเสนอแนะในทุก ๆ ประเด็นของข้อค้นพบทั้งทางบวกและทางลบ ผู้นำและ คณะกรรมการระดมทุนจะต้องนำข้อเสนอแนะไปวิเคราะห์และศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม ก่อนการตัดสินใจดำเนินการระดมทุน

3. แผนปฏิบัติการ (Action Plan) เป็นการนำเสนอเป้าหมาย และสิ่งที่จำเป็น สำหรับโครงการระดมทุน ซึ่งจะประกอบด้วย

3.1 คุณลักษณะเฉพาะของโครงการ (Program Specifications) ได้แก่ การนิยามลักษณะของการระดมทุน เป้าหมายของยอดบริจาค จำนวนและขนาดของการบริจาคที่ ต้องการ นโยบายการระดมทุน และพิจารณาวิธีการที่จะดำเนินการเรื่องนี้ให้ประสบความสำเร็จ

3.2 แผนการจัดองค์กรของหน่วยงาน โดยใช้แผนภูมิและการบรรยาย โดยแสดง ให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารและคณะกรรมการระดมทุน แต่ละเอียดอย่าง ชัดเจน

3.3 การกำหนดเวลา การกำหนดช่วงระยะเวลาของโครงการ การระดมทุน เป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการระดมทุน สิ่งที่น่าเสนอ คือ บรรยากาศของ ท้องถิ่นใน การระดมทุน ระยะเวลาที่เหมาะสมที่สุดของปีสำหรับการระดมทุน ระยะเวลาที่ดีที่สุด ในการเริ่มต้นและประกาศเป้าหมายของการรณรงค์ และช่วงระยะเวลาที่ดีที่สุดของการเชิญชวนให้ บริจาค

3.4 การประชาสัมพันธ์ ต้องเสนอแผนการประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย วิธีการเผยแพร่เป้าหมาย และประเด็นที่ขอรับการสนับสนุน ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์ และกิจกรรม การประชาสัมพันธ์ที่ต้องใช้ ตลอดจนการมอบหมายภารกิจและความรับผิดชอบด้านประชาสัมพันธ์ ให้กับบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

3.5 งบประมาณ ต้องเสนอการประเมินค่าใช้จ่ายของโครงการระดมทุน บนพื้นฐานของทรัพยากรภายในหน่วยงานที่ต้องใช้อย่างประหยัดเกิดความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ สูงสุด

กล่าวโดยสรุป การวิจัยการตลาดคือ การศึกษาความเป็นไปได้หรือพิมพ์เขียว ในการระดมทุนเพื่อให้เกิดความมั่นใจและมั่นคง ในการระดมทุนให้ประสบความสำเร็จ นั่นเอง

8. วิธีการขอบริจาคโดยใช้บันไดการบอกบุญ (Ladder of Effectiveness)

ในการระดมทุนที่มีประสิทธิภาพ ผู้ระดมทุนจะต้องมีความเข้าใจและใช้เทคนิคการบอกบุญด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่ง Hank Rosso ได้แนะนำวิธีการบอกบุญตามลำดับขั้นบันได ซึ่งจะช่วยลดความกลัวของผู้บอกบุญที่จะต้องเผชิญในขณะดำเนินการบอกบุญ นอกจากนั้นยังเป็นการพัฒนาความคาดหวังที่จะเกิดขึ้นจากการเลือกวิธีบอกบุญจากบันไดสูงสุดสู่บันไดต่ำสุด ซึ่งมีประสิทธิภาพลดลงตามลำดับ เช่น การบอกบุญแบบตัวต่อตัวโดยกลุ่มเพื่อนของผู้คาดว่าจะบริจาคจะเป็นวิธีบอกบุญที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ในขณะที่การบอกบุญโดยใช้สื่อหรือโดยจดหมาย จะมีประสิทธิภาพน้อยที่สุด ทั้งนี้วิธีการบอกบุญที่มีประสิทธิภาพจะเรียงลำดับเป็นขั้นบันได 9 ขั้น (Schwartzberg, 2002) มีรายละเอียดดังนี้

1. การบอกบุญแบบตัวต่อตัว (Personal Face-to-Face-Visit) การบอกบุญแบบตัวต่อตัวเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ผู้บอกบุญจะต้องเป็นผู้ที่สนิทสนมคุ้นเคยและมีความเชื่อมโยงกับผู้คาดว่าจะบริจาคเป็นอย่างดี ฝ่ายระดมทุนหรือผู้บอกบุญควรจะมีความรู้ มีพันธะสัญญาต่อภารกิจของหน่วยงาน เป็นผู้เชี่ยวชาญที่คอยตอบคำถามทุกคำถาม และรู้สึกสบายใจในการบอกบุญ แต่ถ้าไม่รู้สึกสบายใจหรือไม่เต็มใจในการบอกบุญ ให้เว้นที่จะใช้การบอกบุญด้วยวิธีการนี้เพราะจะทำให้เกิดอาการอึดอัดใจทั้งผู้บอกบุญ และผู้คาดว่าจะเป็นผู้บริจาค

2. การบอกบุญโดยจดหมายส่วนตัว (Personal Letter) เป็นวิธีการบอกบุญที่เพื่อนเขียนจดหมายถึงเพื่อน หรือเพื่อนร่วมงาน หรือสมาชิกของครอบครัว พร้อมทั้งแนบซองจดหมายให้ตอบกลับ เพื่อกระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการทำบุญ และใช้วิธีติดตามด้วยการโทรศัพท์ (Telephone Follow-Up) ถึงผู้คาดว่าจะบริจาค หลังจากได้รับจดหมายหนึ่งหรือ สองวัน หรืออาจจะรอถึงเจ็ดหรือสิบวัน ถ้ายังไม่ได้รับการตอบกลับ ผู้บอกบุญจึงโทรศัพท์เพื่อเป็นการติดตามการบอกบุญ ถ้าผู้คาดว่าจะบริจาคไม่ได้ตอบจดหมายกลับ และผู้บอกบุญไม่สามารถติดต่อทางโทรศัพท์ได้แสดงว่าการขอบริจาคด้วยวิธีการนี้ไม่ได้ผล

3. การบอกบุญโดยโทรศัพท์ (Personal Telephone) การโทรศัพท์ เป็นการติดต่อส่วนตัวถึงกลุ่มเพื่อนและติดตามด้วยการโทรศัพท์ติดตามซ้ำไปอีกครั้ง หรือโอกาสที่จะได้รับการบริจาค จะมีมากขึ้นถ้ามีการติดตามด้วยจดหมาย (Letter Follow-Up) หรือการเตือนด้วยอีเมล (E-mail) เพราะโดยข้อเท็จจริงแล้วการติดตาม (Follow-Up) เป็นการจูงใจให้ผู้ที่จะคาดว่าจะบริจาคตัดสินใจที่จะบริจาคได้ง่ายขึ้น

4. การบอกบุญด้วยการส่งอินเทอร์เน็ต (Internet) ส่วนตัว และอีเมล เมื่อระบุผู้คาดว่าจะบริจาคได้แล้ว มีข้อเสนอแนะให้บอกบุญโดยการเข้าพบเป็นส่วนตัวหรือส่งจดหมายส่วนตัวหรือโทรศัพท์บอกบุญ ก่อนตามลำดับขั้นบันไดที่กล่าวมาแล้ว หลังจากนั้นให้หน่วยงานหันมาสนใจผู้คาดว่าจะบริจาคอื่น ๆ ที่เคยรู้จักและมีรายชื่ออยู่ก่อน เช่น ผู้ที่เคยบริจาค ผู้ที่คาดว่าจะบริจาค

ผู้รับบริการหรือลูกค้าของหน่วยงาน กลุ่มผู้บริจาคกลุ่มอื่น ๆ ตลอดจนรายชื่อบุคลากรที่มีความเชื่อมโยงกับหน่วยงาน เพื่อขอบริจาคหรือบอกบุญทางอินเทอร์เน็ต และโดยเป็นจดหมายส่วนตัว และเป็นอีเมล

5. จดหมายแบบไม่เป็นส่วนตัว (Impersonal Letter) การบอกบุญโดยจดหมายแบบที่ไม่เป็นส่วนตัว ถือว่าเป็นเครื่องมือที่ไม่มีประสิทธิภาพในการระดมทุน แต่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการแสวงหาผู้บริจาครายใหม่แทนผู้บริจาครายเดิม เป็นวิธีการที่มีราคาไม่แพง แต่สามารถเข้าถึงกลุ่มคนจำนวนมาก รายชื่อของผู้ที่จะส่งจดหมายอาจจะขอมาจากหน่วยงานอื่นหรือรวบรวมจากบุคลากรในหน่วยงาน รายชื่อจากภาคราชการหรือแหล่งอื่น ๆ เนื่องจากรายชื่อเหล่านี้เป็นเพียงผู้มีศักยภาพในการบริจาคไม่ใช่ผู้คาดว่าจะบริจาค ดังนั้น วิธีการนี้อาจจะไม่ประสบความสำเร็จในการระดมทุนเท่ากับวิธีการส่งจดหมายส่วนตัว

6. การโทรศัพท์แบบไม่เป็นส่วนตัว (Impersonal Telephone) เป็นการใช้โทรศัพท์แบบไม่เป็นส่วนตัวเพื่อการบอกบุญ ซึ่งอาจจะใช้ได้ผลดีกับบางหน่วยงาน แต่เป็นวิธีการระดมทุนที่ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ว่าวิธีการนี้จะถูกดำเนินโดยอาสาสมัคร บุคลากรของหน่วยงาน หรือบุคลากรที่รับจ้างทำงาน วิธีการนี้อาจจะก่อให้เกิดสายสัมพันธ์ที่ไม่ดีหรือสร้างความรบกวนกับ ผู้รับสายในการใช้โทรศัพท์ที่ไม่เป็นส่วนตัวอาจจะได้รับคำมั่นสัญญาว่าจะบริจาค แต่เมื่อถึงเวลา รวบรวมเงินบริจาค มักจะได้รับจำนวนเงินที่น้อยกว่าคำสัญญาที่รับปากไว้ดังนั้นในการขอบริจาคหรือ บอกบุญหน่วยงานควรใช้วิธีการโทรศัพท์ติดต่อหลายต่อหลายครั้งเพื่อให้ได้พบกับบุคคลโดยตรง แทนที่จะใช้วิธีการพูดกับเครื่องตอบรับโทรศัพท์อัตโนมัติ

7. การจัดงานระดมทุน (Fund Raising Benefits and Special Events) การจัดงานระดมทุนเป็นวิธีการขอบริจาคหรือบอกบุญด้วยการจัดกิจกรรม เพื่อการจัดหาเงินสำหรับโครงการระดมทุนโดยทั่วไปแล้วการจัดงานระดมทุน มักจะทำเงินกำไรให้กับหน่วยงานได้ถึงร้อยละ 50 นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้รับทราบผลงานของหน่วยงานได้ประกาศเกียรติคุณ อาสาสมัครช่วยงาน ผู้บริจาค ผู้ให้การสนับสนุนอื่น ๆ เป็นการพัฒนาภาพลักษณ์ของหน่วยงานและเพื่อการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

8. การบอกบุญหน้าประตูบ้าน (Door-to-Door Soliciting) การบอกบุญด้วยวิธีการออกเดินเคาะประตูบ้านเพื่อขอบริจาคหลังจากติดประกาศหรือโฆษณาแล้วหน้าไว้แล้ว ไม่ใช่วิธีการระดมทุนที่ดี เพราะเป็นเรื่องลำบากที่ดำเนินการต้องใช้อาสาสมัคร และเวลาจำนวนมาก แต่จะได้รับบริจาคกลับมาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

9. การใช้สื่อโฆษณา (Media Advertising) การขอบริจาค หรือบอกบุญด้วยการประชาสัมพันธ์ใน หนังสือพิมพ์ วิทยุหรือโทรทัศน์มักจะมีค่าใช้จ่ายสูงและสามารถใช้ได้ผลดี ในกรณีที่ต้องการสร้างอารมณ์ร่วม จากการเกิดความเสียหายที่รุนแรง เช่น แผ่นดินไหว พายุ น้ำท่วม อัคคีภัย

เป็นต้น ซึ่งต้องอาศัยเหตุการณ์ที่ไม่ปกติ หรือจังหวะเวลาที่เหมาะสม วิธีการโฆษณาทางสื่อ
นี้มักจะรวบรวมเงินบริจาคได้ไม่มากนัก เพราะเป็นการขอบริจาคจากบุคคลทั่วไป ไม่มีการระบุ
กลุ่มเป้าหมายผู้ที่คาดว่าจะบริจาคอย่างชัดเจน

9. แหล่งในการระดมทุน

Levenson (2003) กล่าวว่า ในปัจจุบันนี้ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีภารกิจที่
สำคัญเพิ่มขึ้น คือ การระดมทุนเพื่อนำมาพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในขณะที่โรงเรียนของ
รัฐพยายามที่จะสนองต่อความต้องการของนักเรียน ปรากฏว่า โรงเรียนเอกชน วิทยาลัย และ
มหาวิทยาลัย และองค์กรที่ไม่หวังผลกำไรส่วนใหญ่มีการระดมทุนได้ประสบความสำเร็จปีละ
หลายพันล้านดอลลาร์ ทั้งนี้ในการระดมทุนสามารถจำแนกแหล่งระดมทุนได้ 4 ประเภท ดังนี้

1. บริษัทห้างร้าน (Corporate) บริษัทต่าง ๆ อาจให้การสนับสนุนโรงเรียน
โดยผ่านทางมูลนิธิหรืออาจจะบริจาคให้โดยตรง หลายบริษัทสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมกับทาง
โรงเรียน โดยให้การสนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนการช่วยเหลือทางด้าน
เทคนิค โรงเรียนจะต้องตรวจสอบว่าในชุมชนมีบริษัทใดบ้าง ที่สามารถจะเข้ามาให้การสนับสนุน
โรงเรียนได้

2. มูลนิธิ (Foundation) มูลนิธิมีอยู่ 2 รูปแบบ คือ มูลนิธิที่เป็นอิสระ
(Independent Foundation) และมูลนิธิของชุมชน (Community Foundation) มูลนิธิที่เป็นอิสระ
จะเป็นองค์กรที่ไม่ใช่ของทางราชการ โดยปกติจะมีประธานมูลนิธิ ซึ่งจะบริหารโดยองค์คณะบุคคลที่
เป็นกรรมการของมูลนิธิ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีวัตถุประสงค์ที่จะให้การสนับสนุนทุนแก่หน่วยงานต่าง ๆ
รวมทั้งโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนควรพยายามศึกษาว่ามูลนิธิใดบ้างที่มีวัตถุประสงค์หรือมีความสนใจที่
จะให้การสนับสนุนโรงเรียน

3. หน่วยงานของรัฐบาล (Government) โดยปกติรัฐบาลจะต้องตั้งงบประมาณ
ส่วนหนึ่งไว้เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนและนักเรียนซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก โครงการที่จะให้ความช่วยเหลือ
จากทางรัฐบาลมักจะมีเพียงปีละครั้ง มีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน เช่น ความช่วยเหลือในด้าน
สุขภาพพลานามัย ด้านการใช้พลังงาน ด้านวิทยาศาสตร์ และด้านศิลปะ

4. บุคคลทั่วไป (Individual) บุคคลทั่วไปที่มีฐานะร่ำรวย มั่งคั่ง มีบทบาทสำคัญ
อย่างสูงยิ่งในการให้การสนับสนุนโรงเรียนของรัฐ ประมาณกันว่า มากกว่า 82% ของเงินบริจาค
มาจากบุคคลผู้มั่งคั่ง ซึ่งในแต่ละปี บุคคลเหล่านี้จะบริจาคเพราะเหตุผลที่ดีและมีคุณค่าเพียงพอ เหตุ
ที่โรงเรียนของรัฐไม่สามารถขอบริจาคทุนจากบุคคลทั่วไป เป็นเพราะผู้บริหาร ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง
และผู้เกี่ยวข้องไม่รู้จักวิธีการที่จะร้องขอทุนจากพวกเขา ดังนั้นจึงต้องมีการเรียนรู้จากโรงเรียนเอกชน
วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย หรือองค์กรการกุศลอื่น ๆ เพราะองค์กรเหล่านี้ มีประสบการณ์
และผ่านการฝึกฝนในเรื่องนี้มาเป็นอย่างดี

Hodge (2003) ได้จำแนกแหล่งในการระดมทุน ที่เรียกว่า Gift Source หรือ Markets ได้ 5 ประเภท คือ

1. บุคคลทั่วไป (Individuals)
2. บริษัทห้างร้าน (Corporation)
3. มูลนิธิ (Foundations)
4. สมาคม (Associations)
5. หน่วยงานภาครัฐ (Government)

Roach (2001) กล่าวว่า โรงเรียนจะต้องมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ทั้งด้านสิ่งก่อสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวก และการเรียนการสอน เนื่องจากโรงเรียนมีงบประมาณไม่เพียงพอ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการระดมทุนหรือขอรับบริจาคจากแหล่งทุนต่าง ๆ มีรายงานว่า ในปี ค.ศ. 1999 ในประเทศสหรัฐอเมริกา องค์กรที่ไม่มุ่งหวังผลกำไรต่าง ๆ สามารถระดมทุนรวมกันได้ถึง 190 ล้านล้านดอลลาร์ (190 Billion) จากแหล่งทุนที่สำคัญ คือ บุคคลทั่วไป บริษัทห้างร้าน และมูลนิธิ นอกจากนี้ยังพบว่า มูลนิธิ (Foundation) มีการบริจาคเงิน ประมาณ 11% บริษัทห้างร้านต่าง ๆ (Corporations) บริจาคเพียง 0.5 % ส่วนที่เหลือ อีกประมาณ 88.5 % ได้รับการบริจาคจากบุคคลทั่วไป (Individuals)

10. ประเภทของการระดมทุน

Seiler (2002) ได้แบ่งการระดมทุน (Fund Raising) ออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ ตามความต้องการจำเป็นในการใช้ทุนหรืองบประมาณของแต่ละองค์กร คือ

1. การระดมทุนประจำปี (Annual Fund) เป็นการระดมทุนเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา หรือสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรให้ดำเนินไปได้ตามปกติโดยไม่หยุดยั้ง (Ongoing Program Support) เพื่อให้บรรลุพันธกิจขององค์กร (Organization' Mission) การระดมทุนประจำปี จะต้องมีฐานผู้บริจาคเป็นจำนวนมากซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้บริจาคหลักหรือเป็นผู้บริจาคให้กับองค์กรเป็นประจำ และจัดว่าเป็นพื้นฐานในการระดมทุนประเภทอื่นๆ

2. การระดมทุนในรูปแบบการขอบริจาครายใหญ่ (Major Gift) เป็นการระดมทุนที่มีความต้องการหรือวัตถุประสงค์เป็นกรณีพิเศษ (Special-Purpose Needs) ที่จะบริจาคเป็นทุนก้อนใหญ่กว่าผู้บริจากรายอื่น ๆ ผู้บริจาคมักจะเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับองค์กร การบริจาคประเภทนี้ อาจถือเป็นส่วนหนึ่งของการระดมทุนประจำปี การระดมทุนที่เป็นการลงทุนขนาดใหญ่และการระดมทุนที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า

3. การระดมทุนในรูปแบบการลงทุนขนาดใหญ่ (Capital Campaign) เป็นการระดมทุนเพื่อสนองความต้องการจำเป็นในสิ่งที่ต้องลงทุนเป็นจำนวนมาก (Capital Needs) เช่น จัดซื้อจัดหาทรัพย์สิน ปรับปรุงซ่อมแซมโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก สร้าง อาคาร

สิ่งปลูกสร้าง หรือจัดซื้อที่ดินเพิ่มเติม เป็นต้น เนื่องจากการระดมทุนที่ต้องลงทุนขนาดใหญ่นี้ ต้องเป็นการระดมทุนที่ต้องการเงินเป็นจำนวนมาก จึงต้องขอบริจาคเป็นกรณีพิเศษ จากฐานข้อมูล ผู้บริจาคในการระดมทุนประจำปีที่มีอยู่และต้องใช้เวลาระดมทุนต่อเนื่องเป็นเวลานานนับปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่มีการลงทุนขนาดใหญ่ การระดมทุนประเภทนี้ อาจต้องใช้ระยะเวลา 5-7 ปี หรืออาจถึง 10 ปีเลยทีเดียว

4. การระดมทุนในรูปแบบการขอบริจาคที่วางแผนล่วงหน้า (Planned Giving) เป็นการระดมทุนที่แสดงความจำนงบริจาคเป็นทุน(Endowment Needs) ไว้ ณ เวลาปัจจุบัน เป็นการบริจาคทุนล่วงหน้า แต่ให้มีผลในอนาคต หรือในเวลาต่อมา หรือต่อเมื่อผู้บริจาคทุนได้เสียชีวิตลง ตัวอย่างการระดมทุนประเภทนี้ ได้แก่ ผู้บริจาคได้แสดงความจำนงบริจาคทุนโดยมอบมรดก (Bequests) การบริจาคเป็นเบี้ยรายปี (Annuity) การบริจาคจากดอกเบี้ยของกองทุน การบริจาคจากเงินรายได้ในการประกันชีวิต (Insurance) เมื่อครบเงื่อนไขการบริจาคอสังหาริมทรัพย์ (Estate) เมื่อจำหน่ายได้ และการบริจากรายได้จากสัญญาซื้อขาย (Bargain Sales) เป็นต้น

11. การระดมทุนประจำปี (The Annual Fund)

การระดมทุนประจำปี เป็นการสร้างฐานของการระดมทุนประเภทอื่น ๆ และทำหน้าที่ในการสร้างฐานข้อมูลของผู้บริจาค แม้ว่าองค์กรการกุศล หรือหน่วยงานที่ไม่หวังผลกำไร รวมทั้งสถานศึกษาต่าง ๆ ในประเทศไทยจะมีการระดมทุนประจำปีมาเป็นเวลาช้านาน แต่จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไม่พบว่าผู้ใดได้รวบรวมและนำเสนอองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการระดมทุนประจำปีไว้เป็นหลักฐานเอกสาร ส่วนในต่างประเทศได้ศึกษาพบหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการระดมทุนประจำปี ดังนี้

1. ลักษณะของการระดมทุนประจำปี

Shaffer (1999) ได้กล่าวถึงลักษณะของการระดมทุนประจำปี ไว้ในเอกสาร Research for the Annual Fund ว่าการระดมทุนประจำปี คือ การรณรงค์หารายได้ให้กับหน่วยงานหมุนเวียนเป็นประจำ ซึ่งวัตถุประสงค์ของการระดมทุนประจำปี (Annual Fund Objective) มีดังนี้

1. เพื่อหาผู้บริจากรายใหม่ (New Donors)
2. เพื่อพัฒนาผู้บริจากรายเก่า (Upgraded Donors)
3. เพื่อให้ผู้บริจากรายเก่าย้อนกลับมาบริจาคซ้ำอีก (Renewed Donors)
4. เพื่อเป็นพื้นฐานในการบริจากรายใหญ่ (Major Gift) การบริจาคที่มีการวางแผนล่วงหน้า (Planned Gift) หรือการรณรงค์บริจาคแบบพิเศษ (Campaign Gift)

Roach (2001) กล่าวว่า การระดมทุนประจำปี (Annual Fund) คือ จุดเริ่มต้นในการขอบริจาคเป็นการร้องขอที่ไม่ใช่การบังคับ สำหรับนำทุนมาพัฒนาโรงเรียนปีละครั้ง สองครั้ง

การระดมทุนประจำปีจะเป็นการสร้างฐานข้อมูลของผู้บริจาค (Donor Database) และผู้ที่มีความคุ้นเคย (Acquaints People) ที่จะให้ทุนสนับสนุนโรงเรียน ทั้งนี้โรงเรียนจะต้องมีเหตุผลความจำเป็นที่เด่นชัด (Focus on the Reasons) ในการเงินบริจาคจะต้องสามารถอธิบายถึงความต้องการจำเป็นของสิ่งที่ต้องการความช่วยเหลือ (Case for Support) และมีเป้าหมาย (Target) ที่ชัดเจน

Levenson (2003) อธิบายลักษณะของการระดมทุนประจำปีว่า เป็นการจัดหาทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนในแต่ละปีอย่างต่อเนื่อง การระดมทุนประจำปีจะมียอดเงินบริจาคต่ำกว่าการระดมทุนขนาดใหญ่ (Capital Campaign) การระดมทุนประจำปีซึ่งเป็นยอดจำนวนเงินบริจาคไม่มาก จะทำให้เกิดผู้บริจากรายใหม่เพิ่มขึ้นทุกปี และผู้บริจาค รายเก่า จะมีการเพิ่มบริจาคมามากขึ้น กลยุทธ์ในการระดมทุนประจำปี จะมีหลากหลาย เช่น Phone-a-Thons การใช้โทรศัพท์ขอบริจาค (Telethons) การส่งจดหมายขอบริจาคโดยตรง (Direct-Mail) การส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) การเปิดประมูลราคา (Auction) การจัดกิจกรรมร่วมรับประทานอาหารเย็น (Dinner Meeting) การจัดกิจกรรมร่วมรับประทานอาหารเช้า (Breakfast Meeting) หรือการจัดกิจกรรมร่วมรับประทานอาหารกลางวันอย่างเป็นทางการ (Luncheons) การร่วมประชุมและขอปรึกษากับองค์กรต่าง ๆ เช่น สโมสรโรตารี (Rotary Club) สมาคมผู้ปกครองครูและนักเรียน (Parent-Teacher-Student Organization) หรือการจัดการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ เช่น การแข่งขันกอล์ฟ (Golf Tournament) การแข่งขันเทนนิส (Tennis Tournament) การวิ่งมาราธอน (Marathons) วิ่งมินิมาราธอน (Mini Marathons) การเดินการกุศล (Walks) หรือโดยการขอบริจาคทางเว็บไซต์ (Website) เป็นต้น

Rosso (2003) ได้รวบรวมและนำเสนอองค์ความรู้ไว้ว่า การระดมทุนประจำปีเป็นการสร้างฐานของการระดมทุนประเภทอื่น ๆ และทำหน้าที่ในการสร้างฐานข้อมูลของผู้บริจาค นอกจากนั้น การระดมทุนประจำปียังเป็นเครื่องมือในการสร้างการมีส่วนร่วมการให้ข้อมูล และการเชื่อมโยงกลุ่มผู้บริจาคกับหน่วยงานความสำเร็จในการระดมทุนประจำปีจะช่วยให้หน่วยงานสามารถระดมทุนประเภทอื่น ๆ ได้ดีและกว้างขวางขึ้นกว่าเดิมจากประวัติศาสตร์การบริจาคประจำปี ในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า การระดมทุนประจำปีจะได้เงินบริจาคจากแหล่งทุนที่เป็นรายบุคคลถึงร้อยละ 75 ส่วนที่เหลือเป็นการบริจาคของบริษัท มูลนิธิ สมาคม หรือภาคราชการ การระดมทุนประจำปี มีลักษณะสำคัญพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. เป็นการหาทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของหน่วยงาน
2. เป็นการขอรับบริจาคจากผู้บริจากรายเก่าและการเพิ่มยอดบริจาคของผู้บริจากรายเก่า
3. เป็นการบอกบุญและแสวงหาผู้บริจากรายใหม่
4. เป็นการสร้างและขยายฐานของจำนวนผู้บริจาคให้เพิ่มขึ้น

5. เป็นการใช้เป็นฐานข้อมูลผู้บริจาค ในการระบุผู้ที่มีศักยภาพเป็นบริจาค รายใหญ่ได้

6. เป็นการให้ความรู้สร้างการมีส่วนร่วม และการสร้างเครือข่ายของผู้บริจาค กลุ่มต่าง ๆ ของหน่วยงาน

7. เป็นการส่งเสริมนิสัยการบริจาคทานที่จะเป็นการกระตุ้นให้ผู้บริจาค พัฒนาการเป็นผู้บริจาคในกรณีอื่น ๆ ได้

8. เป็นการคงไว้ถึงความโปร่งใสด้วยการเสนอรายงานประจำปี ในการระดมทุนประจำปีนั้น จำนวนต้องใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องมีการวางแผน การระดมทุน ซึ่งโดยทั่วไปจะพบว่า ร้อยละ 10 ของผู้บริจาคมีความสามารถในการบริจาคจะบริจาค ถึงร้อยละ 60 ของยอดเงินบริจาคประจำปี

หลักการระดมทุนประจำปี ที่เป็นที่ยอมรับคือ บุคคลจะไม่บริจาคให้ตัวบุคคล แต่จะบริจาคให้บุคคลที่ขอรับบริจาคเพราะความมีเหตุผลในการขอบริจาคที่เหมาะสม (Right Cause) การขอรับบริจาคต้องร้องขอรับบริจาคจากบุคคลที่เหมาะสม (Right Prospect) โดยบุคคลที่ร้องขอมีความเหมาะสม (Right Person Asked) ร้องขอในจำนวนที่เหมาะสม (Right Amount of Money) ร้องขอในช่วงเวลาที่เหมาะสม (Right Time) และต้องดำเนินการด้วยวิธีการที่เหมาะสม (Right Ways) ในการระดมทุนประจำปีมีกระบวนการดังตาราง 4

ตาราง 4 กระบวนการพัฒนาเพื่อการระดมทุนประจำปี

วัตถุประสงค์	กระบวนการ	สิ่งที่จำเป็นต้องทำ
1. การระบุผู้ที่จะบริจาคที่มีศักยภาพในการบริจาค	รวบรวมรายชื่อผู้บริจาค	แสวงหารายชื่อ ระบุรายชื่อและทำการวิจัยกลุ่มผู้บริจาคกลุ่มต่าง ๆ
2. การเปลี่ยนผู้ที่มีศักยภาพในการบริจาคเป็นผู้ที่คาดว่าจะบริจาค	ทดสอบรายชื่อด้วยการระบุ ความเชื่อมโยงที่มีต่อหน่วยงาน	ประเมินเพื่อรวมรายชื่อผู้คาดว่าจะบริจาค
3. การเปลี่ยนผู้ที่จะบริจาคเป็นผู้บริจาค	สร้างความเชื่อมโยง ทดสอบ ความสนใจ ร้องขอให้บริจาคประกาศเกียรติคุณผู้บริจาค	การบอกบุญด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น เข้าพบเป็นการส่วนตัวเพื่อรับบริจาค ส่งจดหมาย โทรศัพท์ ฯลฯ

ตาราง 4 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	กระบวนการ	สิ่งที่จำเป็นต้องทำ
4. การเปลี่ยนผู้ที่เริ่มต้นเป็นผู้บริจาค เป็นผู้บริจาคประจำ	สร้างความเชื่อมโยง ทดสอบ ความสนใจ ร้องขอให้บริจาค ประกาศเกียรติคุณบริจาค	การรายงานการใช้จ่ายเงินบริจาค การเชิญชวนให้ส่วนบริจาคซ้ำอีกในปีต่อไป
5. การเพิ่มยอดบริจาค	การวิจัยสร้างความเชื่อมโยง ทดสอบความสนใจ ร้องขอให้บริจาค ประกาศเกียรติคุณผู้บริจาค	การรายงานการใช้จ่ายเงินบริจาค การเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของผู้บริจาคและการเพิ่มยอดบริจาค การใช้แนวคิดชุมชนคนบริจาค (ชมรมผู้บริจาค)
6. เพิ่มความมั่นใจยอดบริจาคพิเศษ (1,000 บาทขึ้นไป)	ดำเนินการวิจัยอย่างต่อเนื่องด้วยการสร้างความเชื่อมโยง การมีส่วนร่วม การสร้างความสนใจ การร้องขอรับบริจาคการประกาศ เกียรติคุณ	พรรณนาความต้องการในการพัฒนา และความจำเป็นที่ต้องใช้เงินบริจาคอย่างไร การร้องขอรับบริจาคเป็นรายบุคคล การเชิญชวนให้เข้าชมรมผู้บริจาค
7. เพิ่มความมั่นใจยอดบริจาครายใหญ่ (10,000 บาท ขึ้นไป)	การใช้ความเชื่อมโยงทั้งหมดที่มีอยู่เพื่อค้นหาผู้คาดว่าจะเป็นผู้บริจาครายใหญ่การร้องขอรับบริจาค การประกาศเกียรติคุณ การมอบรางวัล	การให้มีส่วนร่วมในหน่วยงาน เช่น การวางแผนการพัฒนาประเด็นเพื่อขอรับบริจาค การกำหนดแผนการพัฒนางานในหน่วยงาน การจัดกิจกรรมแถลงข่าว การจัดกิจกรรมระดมทุน การส่งจดหมายบอกบุญรายบุคคล
8. เพิ่มความมั่นใจยอดบริจาคก้อนใหญ่ (Big Gift)	การมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องด้วยการสร้างความเชื่อมโยงการเพิ่มความสนใจ การสนับสนุนให้บริจาค การร้องขอรับบริจาค การประกาศเกียรติคุณ การมอบรางวัล	การรายงานใช้จ่ายเงินบริจาค การมีส่วนร่วมของผู้บริจาคในฐานะผู้สนับสนุนหลัก การมีส่วนร่วมในกิจกรรมแถลงข่าว การจัดกิจกรรมระดมทุน การติดต่อประสานเป็นรายบุคคล การรายงานการใช้จ่ายเงินเป็นรายบุคคล
9. เพิ่มความมั่นใจการบริจาคที่มีการวางแผนล่วงหน้า (Planned Gift)	การมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง การสร้างความรู้สึกการเป็นเจ้าของ และร่วมกับหน่วยงานในการกำหนดความต้องการในการพัฒนาหน่วยงาน การสนับสนุนความสนใจในการพัฒนาหน่วยงานร่วมกัน	การสร้างความเชื่อมโยงและการมีส่วนร่วมให้แข็งแกร่งขึ้น

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการระดมทุนแล้วนำมาสังเคราะห์องค์ประกอบ จากนั้นศึกษาแต่ละองค์ประกอบเพื่อหาตัวชี้วัด ซึ่งสรุปได้ว่าการระดมทุนมี 4 องค์ประกอบ 15 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. การกำหนดประเด็นของการระดมทุน หมายถึง การพิจารณาสภาพปัญหา ความต้องการจำเป็นเร่งด่วนของสถานศึกษาที่ต้องได้รับการช่วยเหลือด้านงบประมาณ สิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ซึ่งประกอบด้วย

- 1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการจำเป็นในการระดมทุน
- 1.2 การกำหนดเป้าหมายในการระดมทุน
- 1.3 การศึกษาความเป็นไปได้ในการระดมทุน

2. การวางแผนการระดมทุน หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินใจล่วงหน้า ก่อนการระดมทุนว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร ทำเมื่อไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการระดมทุน ประกอบด้วย

- 2.1 การคัดเลือกกลยุทธ์และกิจกรรมในการระดมทุน
- 2.2 การสรรหาผู้นำ ที่ปรึกษา คณะกรรมการและผู้ประสานงานในการระดมทุน
- 2.3 การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการระดมทุน
- 2.4 การจัดงบประมาณสำหรับระดมทุน
- 2.5 การจัดระบบโครงสร้างและกำหนดบทบาทหน้าที่ในการระดมทุน
- 2.6 การแสวงหาแหล่งทุนและประเมินศักยภาพผู้ที่คาดว่าจะให้ทุน

3. การดำเนินการระดมทุน หมายถึง กิจกรรมที่ผู้นำ กรรมการและผู้ประสานงาน ดำเนิน กิจกรรมการออกขอรับการระดมทุนจากแหล่งทุน หรือผู้ที่คาดว่าจะให้ทุนตามแผนที่วางไว้ ประกอบด้วย

- 3.1) การจัดกิจกรรมระดมทุน
- 3.2 การออกกรณรงค์ขอรับการระดมทุน
- 3.3 ประชาสัมพันธ์การระดมทุน
- 3.4 การตอบรับการระดมทุน แสดงความขอบคุณและประกาศเกียรติคุณ

4. การประเมินผลการระดมทุน หมายถึง การนำเสนอและสรุปผลการดำเนินการระดมทุน ประกอบด้วย

- 4.1 การนำเงิน สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอรับการระดมทุน
- 4.2 สรุปรายงาน และเผยแพร่ผลงานการระดมทุน

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

1. ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2538) ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นว่า หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบัน (What is) กับสภาพที่ควรเป็น (What Should be) ที่มีระบบเพื่อจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง โดยเป็นการระบุความต้องการจำเป็นพิจารณาตัดสินความขัดแย้ง ตรวจสอบสภาพทั่วไปตามธรรมชาติและหาสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องจำเป็นและการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไข การจัดสรรงบประมาณ การจัดทำแผน การดำเนินงานขององค์กร

มยุรี เขียวฉะอ่อน (2541) ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นว่า หมายถึง การวิเคราะห์ช่องว่างหรือความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพที่ต้องการหรือสภาพที่ควรจะเป็น แล้วจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอันเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

ปานจันทร์ โททอง (2542) ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นว่า หมายถึง กระบวนการในการค้นหาความแตกต่างระหว่างสภาพที่คาดหวังกับสภาพที่แท้จริง ซึ่งเป็นภาวะที่ไม่พึงประสงค์ที่ต้องได้รับการแก้ไข พัฒนา ปรับปรุงให้ความแตกต่างหรือปัญหานั้น ลดลง

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการในการจัดลำดับความสำคัญในการแก้ปัญหาหรือความแตกต่างระหว่างสภาพที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริง เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการแก้ไขความแตกต่างนั้น

2. ความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น

Klimes (1977) ได้เสนอว่า ความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็นต่อการวางแผนหรือการพัฒนางานองค์กรได้ว่า การวางแผนการทำงานจะต้องเริ่มที่การประเมินบริบทเพื่อเข้าใจสถานภาพที่เป็นอยู่ ของหน่วยงาน และรู้ความต้องการของหน่วยงานว่าจำเป็นต้องได้รับการตอบสนองในด้านใด การดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่ช่วยในการทำงาน ด้วยเหตุนี้ถึงมีการพัฒนาริธีการวิจัย การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment Research) เพื่อช่วยวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข โดยเริ่มจากกำหนดจุดเริ่มต้นและจุดหมายปลายทาง กิจกรรม การวางแผนและพัฒนางานองค์กรจึงมีสองส่วน คือกิจกรรมการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น และกิจกรรมการบริหารจัดการ ทั้งสองกิจกรรมมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน กิจกรรมส่วนแรกคือ การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น เป็นการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและ

สภาพที่ควรจะเป็น และกำหนดวิธีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งหมายถึงการวิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด ที่จะทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กร กิจกรรมส่วนที่สองคือ การบริหารจัดการตั้งแต่ การกำหนดเป้าหมาย การวางแผน การนำแผนสู่การปฏิบัติและการประเมินผล ซึ่งสภาพที่ควรจะเป็นนำมากำหนดเป้าหมายการทำงานและทางเลือกที่กำหนดได้จากการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น จะถูกนำมาใช้ในขั้นตอนการวางแผนงานการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นจึงมีความสำคัญต่อการวางแผนและพัฒนาองค์กร

3. การจัดลำดับความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวาณิช (2550) ได้เสนอว่า การจัดลำดับความต้องการจำเป็น เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาในกระบวนการกำหนดความต้องการจำเป็น ซึ่งจะทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางในการพัฒนาต่อไป ในที่นี้ขอนำเสนอวิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุง (PNI_{modifies}) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

วิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุง (PNI_{modifies}) วิธีนี้ปรับปรุงจากสูตร PNI แบบดั้งเดิม โดยนงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช เป็นวิธีการที่หาค่าผลต่าง I - D แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไป และให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวัง มีสูตรดังนี้

$$PNI_{\text{modifies}} = \frac{I-D}{D}$$

เมื่อ PNI แทน ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I แทน ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น

D แทน ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นอยู่

ในการประเมินใช้ค่าดัชนี (PNI_{modified}) ที่มีค่า 0.3 ขึ้นไปเป็นเกณฑ์ที่ถือเป็นความต้องการจำเป็น การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจะเรียงดัชนีจากมากไปหาน้อย ดัชนีที่มีค่ามากแปลว่า มีความต้องการจำเป็นสูงที่ต้องได้รับการพัฒนามากกว่าดัชนีที่มีค่าน้อยกว่า และเมื่อได้ผลลัพธ์แล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังตามค่าดัชนีที่คำนวณ ซึ่งทำให้ได้สารสนเทศที่มีประโยชน์ในแง่การจัดการมากขึ้นด้วย

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

สภาพทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดตั้งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2553 ที่กำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 รับผิดชอบการจัดการศึกษามัธยมศึกษาครอบคลุมทั้ง 20 อำเภอ ในจังหวัดร้อยเอ็ด

สถานที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 (ร้อยเอ็ด) ถนนเทวภิบาล ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 45000 โทรศัพท์ 043-515369, โทรสาร 043-515657

ทิศทางการพัฒนา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ได้นำนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดเป็นนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีคณะบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ได้ทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในภายนอกขององค์กร ร่วมกำหนดกลยุทธ์ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนา การจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงานที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เป็นองค์กรชั้นนำที่จัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึงมีคุณภาพตามมาตรฐาน บนพื้นฐานความเป็นไทย

พันธกิจ

1. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาให้ทั่วถึง และมีคุณภาพ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตาม หลักสูตรมีทักษะชีวิต และปฏิบัติตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา
4. พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ

5. พัฒนาระบบบริหารจัดการ ให้มีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล เน้นการมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบ ต่อคุณภาพการศึกษา และบูรณาการการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์

1. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับได้รับการศึกษาทั่วถึง เสมอภาค และมีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล
2. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาทุกคน มีคุณธรรมจริยธรรม และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตรงตามสายงาน และมีวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 และสถานศึกษามีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เน้นการทำงานแบบบูรณาการ มีเครือข่าย การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา

กลยุทธ์

- กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้มาตรฐานตามหลักสูตร ส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยี
- กลยุทธ์ที่ 2 สร้างโอกาสและทางเลือกในการเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการที่หลากหลาย
- กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้ปฏิบัติงานได้เต็มตามศักยภาพ
- กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีคุณภาพและมาตรฐานด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ข้อมูลด้านคุณภาพการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มุ่งพัฒนาให้นักเรียนทุกคนบรรลุถึงศักยภาพสูงสุดใฝ่ตน มีความรู้และทักษะอ่านคล่อง เขียนคล่อง และคิดคำนวณที่เข้มแข็ง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้และการดำรงชีวิตในอนาคตและได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Test : O-NET)

ตาราง 5 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560–2561

ผลการประเมินจำแนกตาม กลุ่มสาระ	คะแนนเฉลี่ย		
	ปีการศึกษา 2560	ปีการศึกษา 2561	ผลต่าง +/-
ภาษาไทย	42.74	46.43	+3.69
คณิตศาสตร์	31.72	29.27	-2.45
วิทยาศาสตร์	37.15	35.11	-2.04
สังคมศึกษา	45.62	48.92	+3.30
ภาษาอังกฤษ	29.27	30.42	+1.15

จากตาราง 5 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เปรียบเทียบระหว่าง ปีการศึกษา 2560 และปีการศึกษา 2561 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีผลต่างระหว่างปีค่าเฉลี่ย 0.73 คะแนน โดยเรียงลำดับผลต่างระหว่างปี จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ เท่ากับ 3.69 3.30, -2.45, -2.04, และ 1.15 ตามลำดับ

ตาราง 6 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560–2561

ผลการประเมินจำแนกตาม กลุ่มสาระ	คะแนนเฉลี่ย		
	ปีการศึกษา 2560	ปีการศึกษา 2561	ผลต่าง +/-
ภาษาไทย	45.82	49.30	+3.48
คณิตศาสตร์	24	22.38	-1.62
วิทยาศาสตร์	31.58	30.18	-1.61
สังคมศึกษา	38.58	34.48	-4.10
ภาษาอังกฤษ	21.47	24.28	+2.81

จากตาราง 6 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบระหว่าง ปีการศึกษา 2560 และปีการศึกษา 2561 พบว่า

คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีผลต่างระหว่างปีค่าเฉลี่ย 0.166 คะแนน โดยเรียงลำดับผลต่างระหว่างปี จากมากไปหาน้อย ได้แก่ สังคมศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์เท่ากับ -4.10, 3.48, 2.81, -1.61, และ -1.62 ตามลำดับ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

นารีรัตน์ รักวิจิตรกุล (2548) ได้ดำเนินการวิจัย เรื่อง การระดมทุนเพื่อการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการระดมทุนของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการระดมทุนของโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 267 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามสภาพการระดมทุนประกอบด้วย 3 ตอน รวม 43 ข้อ และแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าความถี่และร้อยละ ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) สภาพการระดมทุนเพื่อการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสรุปได้ดังนี้ 1.1) โรงเรียนประถมศึกษาที่มีการระดมทุนคิดเป็นร้อยละ 90.64 โรงเรียนที่ไม่มีการระดมทุน คิดเป็นร้อยละ 9.36 ของจำนวนโรงเรียนที่ตอบแบบสอบถาม 1.2) โรงเรียนประถมศึกษาที่มีการระดมทุน จัดกิจกรรมระดมทุนเฉพาะกิจ คิดเป็นร้อยละ 54.13 และร้อยละ 33.47 จัดกิจกรรมระดมทุนตามแผนพัฒนาโรงเรียน 1.3) จำนวนโรงเรียนสูงสุด 3 อันดับแรกที่ได้รับยอดเงินบริจาค ได้แก่ ร้อยละ 26.86 ได้รับยอดเงินบริจาค 50,001-100,000 บาท ร้อยละ 19.83 ได้รับยอดเงินบริจาคต่ำกว่า 50,000 บาท และร้อยละ 14.05 ได้รับยอดเงินบริจาค 100,001-150,000 บาท 1.4) จำนวนโรงเรียนที่มีการระดมทุนได้รับเงินบริจาคตามเป้าหมายร้อยละ 46.69 สูงกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 33.06 และต่ำกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 20.25 1.5) จำนวนโรงเรียนที่มีการระดมทุนจัดกิจกรรมผ้าป่าการศึกษาเฉพาะกิจ ร้อยละ 45.04 จัดกิจกรรมผ้าป่าการศึกษาประจำปี ร้อยละ 42.97 จัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่าร้อยละ 25.21 และเสนอโครงการเพื่อขอรับบริจาคจากแหล่งทุน ร้อยละ 19.42 1.6) จำนวนโรงเรียนที่มีการระดมทุนตั้งงบประมาณระดมจากยอดเงินบริจากร้อยละ 58.68 ตั้งงบประมาณโดยไม่เกี่ยวข้องกับยอดเงินบริจาค ร้อยละ 38.43 และตั้งงบประมาณระดมทุนคิดเป็นร้อยละจากเงินบริจาค ร้อยละ 2.89 1.7) จำนวนโรงเรียนที่มีการระดมทุนมีการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการระดมทุนด้านการกำหนดประเด็นหรือเหตุผลเพื่อขอรับการสนับสนุน ด้านภาวะผู้นำในการระดมทุน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการบริหารจัดการ กว่าร้อยละ 90 มีการปฏิบัติกิจกรรมด้านอาสาสมัครระดมทุน

ร้อยละ 78-85 และกิจกรรมที่ไม่มีการปฏิบัติด้านการกำหนดแหล่งทุน 5 อันดับแรก ได้แก่

- 1) กิจกรรมการกำหนดเป้าหมายบริจาคของผู้บริจาครายใหญ่กว่าควรบริจาคเป็นเงินเท่าไร ร้อยละ 62.40
 - 2) กิจกรรมตั้งเป้าหมายจำนวนผู้คาดว่าจะบริจาคที่มียอดเงินบริจาคที่แตกต่างกัน ร้อยละ 51.65
 - 3) กิจกรรมการกำหนดรายชื่อและจำนวนผู้ที่จะเป็นผู้บริจาครายใหญ่ ร้อยละ 40.49
 - 4) กิจกรรมการกำหนดจำนวนผู้คาดว่าจะบริจาครวมทั้งหมดว่ามีจำนวนเพียงพอที่จะทำให้ได้ยอดเงินบริจาคตามเป้าหมายที่กำหนด ร้อยละ 35.95 และ
 - 5) กิจกรรมการกำหนดเป้าหมายผู้บริจาคที่ชัดเจนจากคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนบุคคลต่าง ๆ ในชุมชน บริษัทห้างร้านหรือมูลนิธิต่าง ๆ ร้อยละ 26.03
- 1.8) โรงเรียนที่มีการระดมทุนพบปัญหาของการระดมทุนมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ ร้อยละ 23.97 ระบุว่าโรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนที่มีเศรษฐกิจยากจนเป็นชุมชนขนาดเล็กทำให้ระดมทุนได้เงินไม่มากเท่าที่ควร ร้อยละ 4.96 ชุมชนให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาน้อย และร้อยละ 3.72 ระบุว่า การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง 1.9) โรงเรียนที่มีการระดมทุนเสนอแนะเกี่ยวกับการระดมทุน 3 อันดับแรก ดังนี้ ร้อยละ 9.10 เสนอให้ทุกภาคมีส่วนร่วมเป็นกรรมการระดมทุน ร้อยละ 8.68 เสนอว่าควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทราบข่าวการระดมทุนและควรมีการวางแผนร่วมกันอย่างเป็นระบบและปฏิบัติตามแผนระดมทุนทุกขั้นตอน
- 2) ผลจากการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาสขนาดใหญ่และโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง และโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการระดมทุนสามารถสรุปผลได้ดังนี้ 2.1) ความศรัทธาต่อผลงานของโรงเรียนในการปฏิบัติภารกิจให้การศึกษาก่อให้เกิดผลในชุมชน 2.2) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในการเชิญชวนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 2.3) ภาวะผู้นำของศิษย์เก่าในการระดมทุน 2.4) ชุมชนมีเศรษฐกิจดีและตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา 2.5) ชุมชนและบุคลากรในโรงเรียนมีวัฒนธรรมของการบริจาคเพื่อส่วนรวม 2.6) บุคลากรในโรงเรียนมีการทำงานร่วมกันเป็นทีม 1.7) การบริหารจัดการเงินบริจาคมีความโปร่งใสและบรรจวัตถุประสงค์ของการขอรับบริจาค 1.8) การแสวงหาแหล่งทุนจากภายนอกชุมชน เช่น เสนอโครงการขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล และบริษัทการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (มหาชน) เป็นต้น

ณัฐนรี สุพรรณพงศ์ (2551) ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางส่งเสริมการระดมทุนในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการระดมทุนในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ ปัญหาอุปสรรคของการระดมทุนในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากองค์กรสาธารณประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคม (SPSS) สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ

ความสัมพันธ์ โดยใช้ T-test และ F-test ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ วิธีการระดมทุนในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ พบว่า องค์กรสาธารณประโยชน์มีวิธีการระดมทุนในการจัดสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีวิธีการระดมทุนทางตรงและทางอ้อม กล่าวคือ วิธีการระดมทุนทางตรงโดยการพูดคุยเกี่ยวกับการขอรับบริจาคกับเพื่อนร่วมงานมากที่สุด และน้อยที่สุด คือ การจัดแพ็คเกจการกุศล สำหรับวิธีการระดมทุนทางอ้อมโดยการโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ มากที่สุดและน้อยที่สุดคือ การจัดคอนเสิร์ตการกุศล ทางโทรทัศน์ ส่วนปัญหาอุปสรรคของการระดมทุนในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาด้านบริหารจัดการในการที่ผู้บริหารต้องการให้ทุกคนทำงานตามที่ตนสั่งการมากที่สุด และน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารจะไม่ยึดเงื่อนไขขององค์กร สำหรับปัญหาด้านงบประมาณ พบว่าองค์กรประสบปัญหาทางงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานไม่เพียงพอมากที่สุด และน้อยที่สุด คือ องค์กรไม่ให้ความสำคัญในการวางระบบงบประมาณ นอกจากนี้ปัญหาด้านบุคลากรมีการฝึกอบรมและสัมมนาค่อนข้างจำกัด จึงทำให้บุคลากรมีความรู้และทักษะในงานที่ปฏิบัติค่อนข้างน้อยมากที่สุด และน้อยที่สุด คือ บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจต่อกระบวนการขององค์กรต่างๆที่จะขอรับสนับสนุนน้อย ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ คือ รัฐควรส่งเสริมสนับสนุนการระดมทุนในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์โดยกำหนดมาตรการส่งเสริมการระดมทุนจากภาครัฐกิจ องค์กรเอกชน และภาคประชาชนในรูปแบบต่างๆ เช่นในรูปมูลนิธิชุมชน กองทุนร่วมใจสังเคราะห์ชุมชน ส่วนองค์กรสาธารณประโยชน์ควรมีการกำหนดนโยบายในการพัฒนาบุคลากร โดยการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความชำนาญ และทักษะการระดมทุนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วีระวัชร สุนทรนนท์ (2551) ศึกษาการพัฒนาแนวทางการวางแผนการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา กรณีศึกษา : โรงเรียนวัดศรีภักดิ์โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดลาดตระโหว่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และกรรมการสถานศึกษา โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ สมุดบันทึกแบบสอบถาม คู่มือแนวทางการวางแผนการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา กล้องบันทึกภาพ และเทปบันทึกเสียง วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการวางแผนการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ในสถานศึกษาขนาดเล็กที่พัฒนาขึ้นตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้บริหาร ครูและกรรมการสถานศึกษา ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดเป้าประสงค์ 2) การค้นหาโอกาสและพิจารณาถึงปัญหาอุปสรรค 3) การแปลงโอกาสให้เป็นแนวทางปฏิบัติ 4) การเลือกแนวทางที่ดีที่สุด 5) การตรวจสอบและประเมินผลงาน โดยนำไปทดลองใช้แนวทางการวางแผนการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก จากการประเมินผลการทดลองใช้ ซึ่งมีผู้บริหารสถานศึกษา ครู

และกรรมการสถานศึกษา โดยประเมินผลแล้วเห็นว่า แนวทางการวางแผนการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ทั้ง 5 ขั้นตอน มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางการวางแผนการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก

จากรูรณ กอกลงาม (2552) ศึกษากลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษากลยุทธ์การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง 2) เพื่อเปรียบเทียบกลยุทธ์การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง จำแนกตามความคิดเห็นของกลุ่มฝ่ายการเมืองท้องถิ่น กลุ่มพนักงานประจำ และกลุ่มกรรมการสถานศึกษาสังกัดเทศบาลและจำแนกตามประเภทของเทศบาลที่บริหารสถานศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกลยุทธ์การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง สรุปผลการวิจัย (1) กลยุทธ์การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง พิจารณาในภาพรวม พบว่ากลยุทธ์ที่มีการดำเนินการเป็นลำดับแรก คือ การสร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นของชุมชนที่มีต่อบุคลากรของสถานศึกษา รองลงมาคือ การประชาสัมพันธ์การติดต่อสื่อสารระหว่างสถานศึกษาและชุมชน และการสร้างความน่าเชื่อถือของชุมชนที่มีต่อสถานศึกษา (2) เปรียบเทียบกลยุทธ์การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง จำแนกตามความคิดเห็นของกลุ่มฝ่ายการเมืองท้องถิ่น กลุ่มพนักงานประจำและกลุ่มกรรมการสถานศึกษามีระดับการปฏิบัติงานที่ไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประเภทของเทศบาลพบว่ามีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน (3) และ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกลยุทธ์การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง ที่สำคัญที่สุดคือ การประชาสัมพันธ์ผ่านนักเรียน รองลงมา การจัดสวัสดิการฟรี และการประชุมชี้แจง

ปริญญา อังกุลดี (2552) ศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการระดมทรัพยากร เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 สรุปผลการศึกษา 1) สภาพปัญหาการระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ และด้านความร่วมมือและการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง 2) ข้อเสนอแนะในการระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านบุคลากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ควรนำผลการ

ประเมินภายนอกของสำนักงานประเมินมาตรฐานการศึกษา มาประกอบการวางแผนจัดการ วัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับความต้องการและเป็นธรรม จัดสรรลูกจ้าง พนักงาน ข้าราชการครู ระดมทรัพยากรจากผู้ปกครอง จัดขอนักศึกษาฝึกสอนจากมหาวิทยาลัย ด้านงบประมาณ โรงเรียน ควรเสนอผลการจัดการศึกษา เพื่อให้ทราบสภาพปัญหาอุปสรรค โดยเฉพาะงบประมาณเพื่อให้ผู้ที่ เกี่ยวข้องได้ตระหนัก และเข้ามามีส่วนร่วมช่วยสนับสนุนหรือระดมทุนช่วยโรงเรียน จัดการระดมทุน โดยขอรับบริจาคจากทุกครัวเรือนและหน่วยงานต่างๆ ทั้งในเขตบริการและนอกเขตบริการ ด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ ควรนำเสนอ คณะกรรมการสถานศึกษาได้รับทราบชี้แจงถึงความจำเป็นในการที่ต้องใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อที่จะได้ระดมทรัพยากรให้เพียงพอ ด้าน ความร่วมมือและการมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน ให้มากขึ้น รวมทั้งองค์กรภายนอก ให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุด เพื่อจะได้มีความภาคภูมิใจใน การเป็นเจ้าของความคิด และผลงานของโรงเรียน ด้านการจัดการ ควรมีการจัดการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดความตระหนักในปัญหาของโรงเรียนพร้อมหาทาง ช่วยเหลือโรงเรียนให้ปฏิบัติการกิจให้บรรลุตามเป้าหมาย

ปรีดา ลำมะนา (2553) ได้ศึกษารูปแบบการระดมทุนของโรงเรียนมัธยมศึกษาใน ประเทศไทย วิทยานิพนธ์นี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพการระดมทุนของโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) สังเคราะห์องค์ประกอบในการระดมทุนของโรงเรียนมัธยมศึกษา 3) สังเคราะห์หลักการคำนวณ ยอดเงินบริจาคเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนระดมทุน และ 4) นำเสนอรูปแบบการระดมทุนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย วิธีดำเนินการวิจัยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methodology) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 62 คน การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการระดมทุน 4 แห่ง และประเมินรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 6 ชนิด คือ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ แบบสัมภาษณ์ แบบฟอร์มตาราง การจัดอันดับการบริจาคในการระดมทุน และแบบบันทึกการปฏิบัติงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐาน เสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) สภาพการระดมทุนของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีดังนี้คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ มีการระดมทุนตามแผนพัฒนาโรงเรียน โดยได้กำหนดประเด็นเพื่อ ขอรับการสนับสนุนเสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ ส่วนใหญ่ระดมทุน ได้จำนวนน้อยกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ไม่ได้มีการศึกษาความเป็นไปได้ก่อนการระดมทุนไม่มีการ จัดทำฐานข้อมูลผู้ที่เคยบริจาคและผู้คาดว่าจะเป็นผู้บริจาค ขาดหลักการคำนวณยอดเงินบริจาค เพื่อวางแผนระดมทุน แหล่งทุนที่สำคัญในการระดมทุน ได้แก่ บุคคลทั่วไป ผู้ปกครอง นักเรียน ศิษย์เก่านักเรียนปัจจุบัน บริษัท ห้างร้าน ครู อาจารย์ มีการแต่งตั้งผู้นำ ที่ปรึกษาและคณะกรรมการ

ระดมทุน ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำในการระดมทุนสูง ขาดการพัฒนาบุคลากร ก่อนที่จะระดมทุน ไม่มีรูปแบบการระดมทุนที่ชัดเจน ขาดการกำหนดกลยุทธ์และการวางแผน ปฏิบัติการระดมทุน กิจกรรมการระดมทุนที่โรงเรียนส่วนใหญ่เลือกใช้ ได้แก่ การทอดผ้าป่าการศึกษา การเสนอโครงการขอรับบริจาคจากนักการเมืองในท้องถิ่น การจัดงานชุมนุมศิษย์เก่า และการจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ตามเทศกาลต่าง ๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ วันสถาปนาโรงเรียน เป็นต้น วิธีการขอบริจาคใช้สื่อประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมหารายได้ การส่งจดหมายขอบริจาค และการขอบริจาคด้วยตนเอง แบบตัวต่อตัว งบประมาณที่ใช้ดำเนินการ ตั้งจากยอดเงินบริจาคโดยไม่จำกัดจำนวน

การประชาสัมพันธ์ใช้วิธีการส่งจดหมายข่าว ประกาศ ทางหอกระจายข่าว สถานีวิทยุรถยนต์ โฆษณา และผ่านทางเว็บไซต์ของโรงเรียน มีการประกาศเกียรติคุณผู้บริจาค มีการดำเนินการเพื่อแสดงความโปร่งใส ได้นำเงินบริจาคที่ได้รับจากการระดมทุนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตรงตามประเด็นการขอรับการสนับสนุน มีการประเมินผล สรุปรายงาน และเผยแพร่ผลงานการระดมทุน 2) องค์ประกอบในการระดมทุนของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีการดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนระดมทุน มี 8 องค์ประกอบ ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการระดมทุนมี 5 องค์ประกอบ และขั้นตอนที่ 3 การกำกับติดตาม ประเมินและรายงานผล มี 4 องค์ประกอบ 3) หลักการคำนวณยอดเงินบริจาคจากโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการระดมทุน สรุปเป็นสูตรได้ ดังนี้ 1) ผู้บริจาคกลุ่มสูง หรือผู้บริจากรายใหญ่ จำนวนประมาณร้อยละ 10 ของผู้บริจาคทั้งหมด ต้องบริจาคเงินให้ได้ ประมาณ ร้อยละ 50 ของ เป้าหมายการระดมทุน 2) ผู้บริจาคกลุ่มกลาง จำนวนประมาณร้อยละ 30 ของผู้บริจาคทั้งหมดต้องบริจาคเงินให้ได้ ประมาณ ร้อยละ 30 ของ เป้าหมายการระดมทุน 3) ผู้บริจาคกลุ่มต่ำ หรือผู้บริจากรายย่อย จำนวนประมาณ ร้อยละ 60 ของผู้บริจาคทั้งหมด ต้องบริจาคเงินให้ได้ ประมาณ ร้อยละ 20 ของ เป้าหมายการระดมทุน 4) รูปแบบการระดมทุนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยที่พัฒนาขึ้นผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินแล้วว่ามีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในระดับมาก ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน 17 องค์ประกอบ ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนระดมทุน มี 8 องค์ประกอบ ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการระดมทุน มี 5 องค์ประกอบ และขั้นตอนที่ 3 การกำกับติดตาม ประเมินและรายงานผล มี 4 องค์ประกอบ โดยสรุปรูปแบบการระดมทุนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ โรงเรียนมัธยมศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งสถานศึกษาในระดับการศึกษาอื่น ๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้มีงบประมาณเพียงพอในการแก้ปัญหาและพัฒนาการบริหาร และจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพที่เหมาะสมและเป็นไปได้ในบริบทของประเทศไทย

พัชรกฤษฎี พวงนิล (2553) ได้ศึกษากลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐในจังหวัดมหาสารคาม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและพัฒนากลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนา

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐในจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนิน 2 ระยะ คือระยะที่ 1 ศึกษาบริบทเพื่อจัดทำร่างกลยุทธ์ ประกอบด้วย ศึกษาเอกสาร การศึกษาพหุกรณี จำนวน 3 โรงเรียน สนทนากลุ่ม และศึกษาเชิงสำรวจ และระยะที่ 2 การพัฒนาและตรวจสอบกลยุทธ์ พิจารณาจากเกณฑ์ความเป็นไปได้ และได้รับการยอมรับ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ การประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ สภาพปัจจุบัน ปัญหาในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา พบว่า 1) ด้านเงินหรืองบประมาณโรงเรียนมีการปฏิบัติและปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2) ด้านบุคคล โรงเรียนมีการปฏิบัติและปัญหาระดับปานกลาง 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี โรงเรียนมีการปฏิบัติและปัญหาระดับกลาง 4) ด้านที่ดินและสิ่งก่อสร้าง โรงเรียนมีการปฏิบัติและปัญหาระดับกลาง 5) ด้านแหล่งเรียนรู้โรงเรียนมีการปฏิบัติระดับมากแต่มีปัญหาอยู่น้อยมาก ประเด็นกลยุทธ์ในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา จำแนกเป็น 4 ด้านคือ 1) ด้านเงินทุนงบประมาณ ประกอบด้วย 8 กลยุทธ์ 21 มาตรการ และ 43 ตัวชี้วัด 2) ด้านบุคคล ประกอบด้วย 8 กลยุทธ์ 23 มาตรการ และ 48 ตัวชี้วัด 3) ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี ประกอบด้วย 8 กลยุทธ์ 24 มาตรการ และ 57 ตัวชี้วัด 4) ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง 8 กลยุทธ์ 23 มาตรการ และ 49 ตัวชี้วัด 5) ด้านเรียนรู้ ประกอบด้วย 8 กลยุทธ์ 23 มาตรการ และ 45 ตัวชี้วัด ส่วนกลไกการนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ กลไกคุณกลยุทธ์และการประเมินกลยุทธ์นั้น มี 3 กลไกหลัก 1) ด้านองค์กร คือ กำหนดโครงสร้างองค์การการประสานงานมอบหมายภารกิจ ระบบกำกับ ติดตาม ตรวจสอบโปร่งใส 2) กลไกบุคคล คือ ผู้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน มีทักษะและความสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและปรับกลยุทธ์ มีความเสียสละ อุตุน แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีความมุ่งมั่นเพื่อบรรลุเป้าหมาย และ 3) กลไกด้านบริหารจัดการ คือยึดหลักการมีส่วนร่วม จัดสรรทรัพยากรตามความจำเป็นการให้อำนาจ กระจายอำนาจ การบริหารจัดการ คุณการปฏิบัติงาน ด้วยแผนงานหรือโครงการ จะต้องสอดประสานเชื่อมกัน เพื่อมีประสิทธิภาพการดำเนินงาน โรงเรียนควรนำมาตราการไปวางแผนในการปฏิบัติให้ต่อเนื่องสอดคล้องกับบริบทของแต่ละโรงเรียน

จักรกฤษณ์ พุทระ (2556) ได้ศึกษาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ในปี 2554 ประชากรได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน ครูรับผิดชอบงานระดมทรัพยากร 1 คน รวม 4 คน ต่อ 1 โรงเรียน มีทั้งหมด 15 โรงเรียนรวมทั้งสิ้น 60 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 รวมทุกด้าน อยู่ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.34 ได้แก่ ด้านจัดการ ค่าเฉลี่ย 3.86 ด้านวัสดุอุปกรณ์ ค่าเฉลี่ย 3.82 ด้านบุคลากร ค่าเฉลี่ย 3.13

ด้านงบประมาณ 2.53 ตามลำดับ 2) จากการสัมภาษณ์เชิงลึกถึงแนวทางในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา มีข้อเสนอแนะผู้ตอบแบบสอบถามดังนี้ 1) ด้านงบประมาณ ภาครัฐจะต้องจัดงบประมาณเพิ่มขึ้นให้พอต่อความต้องการและขอรับการสนับสนุนจากองค์กรทุกภาคส่วนที่พอจะให้ความช่วยเหลือ 2) ด้านบุคลากร สถานศึกษาควรประสานงานกับกรรมการสมาคมผู้ปกครอง เขิญกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น พระสงฆ์ ผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพต่าง ๆ การวางแผนการจัดการศึกษาของโรงเรียนมีวิธีรับสนับสนุนด้านอุปกรณ์เทคโนโลยีที่หลากหลาย 3) ด้านอุปกรณ์ สถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีในการจัดการศึกษาอย่างยิ่งเป็นอุปกรณ์ที่เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อขอรับการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีจากทรัพยากรต่าง ๆ เช่น บุคคล ผู้ปกครองศิษย์เก่า เอกชน ห้างร้าน สถานประกอบการอย่างสม่ำเสมอ 4) ด้านการจัดการ สถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดการจัดเก็บสิ่งต่าง ๆ จะทำให้การบริหารจัดการมีคุณภาพดี การปรับปรุงสภาพแวดล้อมดูแลทรัพยากรที่มีให้ดูดี ให้งานงานรับผิดชอบดูแลจัดซื้อที่ทันสมัยและมีคุณภาพ มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการศึกษาและชุมชนได้ทราบอย่างต่อเนื่อง จัดมีศูนย์อนุรักษ์วัฒนธรรมและให้ความรู้แก่ครูและบุคลากร

ยศลักษณ์ หมื่นวงศ์ (2556) ได้ศึกษาปัญหา แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าเพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาและแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตัวอย่าง การศึกษาครั้งนี้คือ ผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ปี การศึกษา 2555 จำนวน 260 โรงเรียนเลือกเจาะจง ส่วนการสัมภาษณ์ เลือกผู้บริหารจำนวน 20 คนจากโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ชนิดได้แก่ แบบสอบถามและสัมภาษณ์มีโครงสร้าง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ผลการศึกษาค้นคว้าดังนี้ 1) ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อสภาพการระดมทรัพยากรการศึกษาของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 รวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีความเห็นต่อสภาพการระดมทรัพยากรการศึกษาของโรงเรียน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นต่อปัญหาการระดมทรัพยากรการศึกษาของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวมและรายด้านมีปัญหาในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความเห็นต่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านมีปัญหาในระดับน้อย

3) ข้อเสนอแนะแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 1) ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ได้เสนอหลักการบริหารโรงเรียนไปสู่แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษา คือ การบริการแบบมีส่วนร่วมและการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ซึ่งจะต้องคำนึงถึงหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ทั้ง 6 ประการ มาประกอบการบริหารด้วย คือ หลักนิติธรรม ความรับผิดชอบ ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม ความคุ้มค่า ต้องมีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาครูในโรงเรียน ด้านความรู้ ความสามารถการบริหารจัดการทรัพยากรในโรงเรียน เพื่อที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องใช้ศาสตร์ศิลป์และศิลป์ ในการบริหาร จำเป็นจะต้องผนวกการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและการบริหารแบบมีส่วนร่วมเข้าด้วยกัน เพื่อประสิทธิภาพตามหลักการบริหารสถานศึกษา 2) ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1 ร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน 2 การร่วมกันลงมือทำ 3 ร่วมกันตรวจสอบและประเมินผล และ 4 การร่วมกันปรับปรุงพัฒนา 3) ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เกี่ยวกับข้อมูลตัวเลข การระดมทรัพยากรทางการศึกษา พบว่า ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย กล่าวคือ สามารถระดมทรัพยากรโดยเฉพาะ ด้านงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์จำนวนมาก โดยระดมทรัพยากรทางการศึกษาเป็นตัวแทนและการศึกษาที่ไม่เป็นตัวแทน ประชุมระดมสมองโดยพลังงานของชุมชนในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ให้ชุมชนมีความรู้และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อการพัฒนาและ การศึกษาจะเห็นว่าความสำเร็จในการระดมทรัพยากรของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เป็นความสำเร็จที่อยู่บนหลักการของความร่วมมือของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู การยึดหลักภาวะผู้นำที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทั้งตัวและหน้าที่การงาน ความต่อเนื่อง ความสม่ำเสมอ วิธีการปฏิบัติดังกล่าวได้มาซึ่งความสำเร็จในการระดมทรัพยากรเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน

สุริวัลย์ ภูมิพันธ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการระดมทุนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการระดมทุนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนของสถานศึกษา และ 3) เพื่อพัฒนาแนวทางการระดมทุนของสถานศึกษา การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการระดมทุนของสถานศึกษา ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนของสถานศึกษา โดยใช้แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนของสถานศึกษา วิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ระยะที่ 3 ออกแบบแนวทางการระดมทุนของ สถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 คือ

ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ระยะที่ 2 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 28 คน และครูผู้มีบทบาทในการระดมทุน จำนวน 307 คน โดยการสุ่มเชิงช่วงชั้นอย่างมีสัดส่วน และสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน จากสถานศึกษา 3 แห่งที่ประสบความสำเร็จในการระดมทุน และระยะที่ 3 ออกแบบแนวทางการระดมทุนของสถานศึกษา และประเมินความเหมาะสมของแนวทางการระดมทุน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน และการสนทนากลุ่มย่อยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการระดมทุนของสถานศึกษา สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบของการระดมทุนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีองค์ประกอบจำนวน 4 ด้าน และตัวบ่งชี้จำนวน 18 ตัวบ่งชี้ ซึ่ง ประกอบด้วย 1) ด้านการศึกษาความเป็นไปได้ของการระดมทุน จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ 2) ด้านการวางแผนการระดมทุน จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ 3) ด้านการดำเนินการระดมทุน จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ และ 4) ด้านการประเมิน ติดตาม และการรายงานผลการปฏิบัติงานของการระดมทุน จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ 2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการระดมทุนของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนของสถานศึกษา พบว่าโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านที่ 4 การประเมิน ติดตาม และการรายงานผลการ ปฏิบัติงานของการระดมทุน ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการระดมทุนของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการศึกษาความเป็นไปได้ของการระดมทุน ด้านการวางแผนการระดมทุน ด้านการดำเนินการระดมทุน และ ด้านการประเมินติดตาม และการรายงานผลการปฏิบัติงานของการระดมทุน ตามลำดับ 3. แนวทางการระดมทุนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีรายละเอียดของการดำเนินงานตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) ด้านการศึกษาความเป็นไปได้ของการระดมทุน ประกอบด้วย การกำหนดประเด็นเพื่อขอรับการ บริจาค การกำหนดเป้าหมายของยอดบริจาค การสรรหาผู้นำของโครงการระดมทุน และการแสวงหา แหล่งทุน 2) ด้านการวางแผนการระดมทุน ประกอบด้วย การคัดเลือกผู้นำของการระดมทุนในระดับต่าง ๆ ผู้บริจาครายใหญ่ การคัดเลือกกลยุทธ์และกิจกรรมในการระดมทุน การจัดงบประมาณและคณะดำเนินงานระดมทุน การอบรมบุคลากรและอาสาสมัครที่เกี่ยวข้องในการบอกบุญ และการประชาสัมพันธ์ 3) ด้านการดำเนินการระดมทุน ประกอบด้วย การดำเนินการขอรับบริจาคตามแผนที่ตั้งไว้ การบอกบุญด้วย

วิธีการต่างๆ และการจัดกิจกรรมระดมทุน และ 4) ด้านการประเมิน ติดตาม และการรายงานผลการปฏิบัติงานของการระดมทุน ประกอบด้วย การประเมินและติดตามความก้าวหน้าในการระดมทุน การแจ้งรายรับ-รายจ่ายของการระดมทุน การนำเงินบริจาคไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอรับการสนับสนุน และการประเมินผล สรุปรายงาน และเผยแพร่ผลงานการระดมทุน

งานวิจัยต่างประเทศ

Stovall (2005) ได้ศึกษา วิธีการระดมทุนของผู้บริหารวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ทั้งที่เป็นของเอกชนและของรัฐ ที่มีนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นชาวผิวดำ จำนวน 4 แห่ง ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศสหรัฐอเมริกา ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเลือก กรณีศึกษา วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย จำนวน 4 แห่ง แบบเจาะจง แหล่งข้อมูลในการวิจัยมาจากหลายแห่งใช้วิธีการรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง การสังเกต และการศึกษาเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยจะมีวิธีการรณรงค์ระดมทุนด้วยวิธีการที่หลากหลายแตกต่างกันไป ได้แก่ วิธีการที่เป็นประเพณีดั้งเดิมสืบทอดกันมา ใช้วิธีการที่เป็นประเพณีดั้งเดิมสืบทอดกันมา ใช้วิธีการระดมทุนแบบชั่วคราวชั่วคราวตามความต้องการจำเป็นของแต่ละสถาบัน บางแห่งใช้การระดมทุนจากผู้บริจาครายใหญ่เป็นการเฉพาะซึ่งจะต้องใช้ภาวะผู้นำของสถาบัน บางแห่งใช้วิธีการระดมทุนจากนักศึกษาและคณาจารย์ และบางแห่งใช้วิธีการให้ทุกคนในสถาบัน มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ระดมทุนจากเพื่อน ๆ และครอบครัวของแต่ละคน อย่างไรก็ตาม พบว่าผู้บริหารของผู้บริหารวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง จะใช้ภาวะผู้นำในการระดมทุน (Leadership Characteristic) ในรูปแบบที่แตกต่างกัน คือ ผู้บริหาร Lee University จะใช้ภาวะผู้นำแบบผู้นำตามสถานการณ์ (Situation) ผู้บริหารของ Monroe University ใช้ภาวะผู้นำแบบ อัตตาทิปไตย (Authoritarian) ผู้บริหารของ Verona University ใช้ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย (Democratic) และผู้บริหารของ Wren University จะใช้ภาวะผู้นำแบบความสามารถพิเศษ (Charismatic) อย่างไรก็ตามผู้บริหารมหาวิทยาลัยทุกแห่งมีความเชื่อที่สอดคล้องตรงกันว่า ภาวะผู้นำ (Leadership) มุมมองในบทบาทหน้าที่ (Perspective on the Role) วิสัยทัศน์ (Vision) และความสามารถ (Ability) ของผู้บริหาร

Duronio and Loessin (1991) ได้ศึกษาการระดมทุนของมหาวิทยาลัย A public doctoral พบว่า มหาวิทยาลัยแห่งนี้ประสบผลสำเร็จในการระดมทุนประจำปี (Annual giving) ในมหาวิทยาลัยกลุ่มเดียวกัน ถึงแม้ว่าในภาพรวมแล้วหลาย ๆ โครงการที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้เริ่มดำเนินการระดมทุนจากการศึกษาวิจัยพบว่า 1) การมีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำของอธิการบดีในกระบวนการระดมทุน 2) ใช้ความเป็นสถาบันที่มีอายุถึง 120 ปีทำให้ศิษย์เก่าเกิดความจงรักภักดีต่อมหาวิทยาลัย 3) กำหนดพันธกิจและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย โดยเน้นย้ำความต้องการและ

ทิศทางของมหาวิทยาลัย 4) ยอมรับความต้องการในการพัฒนามหาวิทยาลัยและต้องการให้มหาวิทยาลัยแห่งนี้อยู่ในตำแหน่งที่สูงขึ้น 5) มีการวางแผนที่ดีและมีวิธีการกำหนดเป้าหมายเหมาะสม 6) มีประเพณีและโครงการในการขอรับบริจาคประจำปีและแผนในการรณรงค์การรับบริจาคที่ดี 7) มีการประเมินจากหน่วยต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยในการรณรงค์ระดมทุนครั้งสำคัญ 8) มีนโยบายที่ดีและโครงการต่าง ๆ เป็นที่ยอมรับ

Sheridan (2005) ได้ศึกษาองค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จต่อการ ระดมทุนแบบทางไกล (Online) ในสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยครั้งนี้ได้มุ่งศึกษาองค์ประกอบ 6 ประการ คือ 1) ระยะเวลาที่ใช้ในการระดมทุนแบบทางไกล 2) คุณลักษณะของสถาบันที่ขอบริจาคแบบทางไกล 3) เทคโนโลยีที่ใช้ในการระดมทุนแบบทางไกล 4) วิธีการทางการตลาดที่ใช้ในการระดมทุนแบบทางไกล 5) งบประมาณที่ใช้ในการลงทุนในการระดมทุนแบบทางไกลและ 6) ประสบการณ์ที่ผ่านมาในการระดมทุนแบบทางไกล วิธีการวิจัยได้ใช้เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังสถาบันอุดมศึกษาที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 48 แห่ง ได้รับ แบบสอบถามคืน จำนวน 29 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 60 ในจำนวนนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสถาบันที่ประสบความสำเร็จในการระดมทุนสูง (Highly Successful Institutions) ได้แก่ สถาบันที่สามารถระดมทุนในระหว่าง วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2547 ได้มากกว่า 310,000 ดอลลาร์ ขึ้นไป และกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการ ระดมทุนแบบทางไกล แบบธรรมดา (Successful Institutions) ซึ่งสามารถระดมทุนแบบทางไกลได้ จำนวนเงินน้อยกว่า 310,000 ดอลลาร์ ในช่วงระยะเวลาเดียวกันผลการวิจัยพบว่า ความสำเร็จในการระดมทุนแบบทางไกลของสถาบันอุดมศึกษาทั้งสองกลุ่มจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ คือ 1) กลยุทธ์ทางการตลาดในการระดมทุนแบบทางไกลซึ่งพบว่า สถาบันอุดมศึกษาทั้งสองกลุ่มจะใช้วิธีการที่เหมือนกัน คือ การใช้เว็บไซต์ (Website Exposure) ส่งอีเมลไปยังมูลนิธิสมาคม (E-Mail to Alumni) ใช้วิธีการโทรศัพท์ติดต่อ (Phone Campaign) และการส่งจดหมายขอบริจาคโดยตรง (Direct Mail Campaign) 2) คุณลักษณะของสถาบันที่จะขอบริจาคแบบทางไกล และ 3) เทคโนโลยีที่ใช้ในการระดมทุนแบบทางไกล ส่วนองค์ประกอบอีก 3 ประการ คือ ระยะเวลาที่ใช้ในการระดมทุนแบบทางไกล งบประมาณที่ใช้ในการระดมทุนแบบทางไกล และประสบการณ์ที่ผ่านมาในการระดมทุนแบบทางไกลไม่ส่งผลต่อความสำเร็จในการระดมทุนแบบทางไกล

Caboni (2010) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง โครงสร้างมาตรฐานของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ในการระดมทุน ความมุ่งหมายของการเพื่อศึกษาการวิจัยรับรู้ของผู้ระดมทุนในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับสิ่งที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมระดมทุนที่ไม่เหมาะสม โครงสร้างมาตรฐานของการระดมทุนในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่าโครงสร้างมาตรฐานในการระดมทุน ได้แก่ มาตรฐาน 3 ประการ ซึ่งละเมิดไม่ได้ ได้แก่ การป้องกันการบริจาคที่ไม่เหมาะสม การไม่ใส่ใจ

ของสถาบัน และการแสวงหาผลประโยชน์จากทรัพยากรของสถาบัน และผลการวิจัยค้นพบข้อห้าม 6 ประการ ได้แก่ 1) การจัดการผู้บริจาค 2) การโอ้อวดประสบการณ์วิชาชีพ 3) การขอรับบริจาคที่ไม่ซื่อสัตย์ 4) การละเลยต่อภารกิจของสถาบัน 5) ค่านายหน้าตอบแทน 6) การบังคับให้ทำสัญญาที่จะบริจาคที่ไม่สมเหตุสมผล งานวิจัยยังได้ศึกษาแหล่งอิทธิพลทางสังคมและบุคคลของการควบคุมทางสังคมต่อการยอมรับมาตรฐานของการระดมทุน

Durand (2002) ได้วิจัยเรื่องคุณลักษณะทางสถิติ คุณลักษณะขององค์กรและภาวะผู้นำ ที่มีผลต่อการดำเนินงานระดมทุน : กรณีศึกษาวิทยาลัยของรัฐในรัฐนิวยอร์ก การระดมทุนทางการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การรักษาสุขภาพและการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาในสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 2001 อธิการบดีของมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก (State University of New York : SUNY) ชื่อ รอเบิร์ต แอล คิงส์ ได้ประกาศที่จะระดมทุน 1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงระยะเวลา 5 ปี เป้าหมายส่วนใหญ่จะต้องบรรลุผลโดยมีมหาวิทยาลัย เป็นศูนย์กลางแต่สถาบันอื่น ๆ ในระบบจะต้องดำเนินการระดมทุนด้วยเช่นกัน ความมุ่งหมายของ การวิจัยครั้งนี้เพื่อการตรวจสอบ การดำเนินการระดมทุนของหน่วยงานต่าง ๆ ในระบบ SUNY ภายใน วันที่ 30 มิถุนายน ปี ค.ศ. 2000 งานวิจัยนี้ดำเนินการเป็น 3 ระยะ ได้แก่ 1) ทุกคณะถูกจัดลำดับ โดยเทียบเคียงกับ หน่วยงานที่คล้ายคลึงกันระดับชาติเกี่ยวกับผลของการระดมทุน 2) การใช้วิธีการ Stepwise Regression Analysis เป็นสูตรเพื่อการพัฒนาศักยภาพของทุกคณะในการระดมทุน 3) การสำรวจ ผู้บริหารหลักของแต่ละสถาบันเพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำของ องค์กร และ คุณลักษณะทางสถิติจำนวนประชากรที่อาจจะมีผลกระทบต่อ การดำเนินการระดมทุน ในช่วง ระยะเวลาของการดำเนินการวิจัยนี้ ผลการวิจัยพบว่า คณะต่าง ๆ ในระบบ SUNY ประสบ ความสำเร็จมากในการระดมทุน ถ้าพยายามเน้นที่การขอการสนับสนุนจากรายบุคคลที่ไม่ใช่ศิษย์เก่า มูลนิธิและผู้ปกครอง ความคิดเห็นและเจตคติส่วนใหญ่ของผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาที่ตอบแบบสำรวจ ปรากฏว่าสอดคล้องกับที่วรรณกรรมด้านการระดมทุนได้กล่าวถึงความสำเร็จของการระดมทุน สิ่งที่ผู้ตอบแบบสอบถามรายงานคือความจำเป็นที่ต้องให้ความรู้บุคลากรถึงความจำเป็นที่ต้องมีการ ระดมทุน การกำหนดเป้าหมายการระดมทุนที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมการสื่อสารภาพลักษณ์ของ สถาบันต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

จากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจะเห็นได้ว่า การระดมทรัพยากรทางการศึกษาเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาในการส่งเสริมและสนับสนุนการระดมทุนทางการศึกษา เพื่อใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่ความยั่งยืนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการ การศึกษา ตามหลักการแนวคิดทฤษฎีและแนวทางในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา การระดม ทรัพยากรต้องอาศัยหลักการของการระดมทุนโดยมีผู้นำที่มีลักษณะที่ดีสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้บริจาคกับสถานศึกษา และเข้าใจในกระบวนการของการระดมทุนตามทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่

รวมถึงความเชื่อบรรทัดฐานและค่านิยมของคนในสังคมในการร่วมกันกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งการระดมทรัพยากรของสถานศึกษาถือเป็นระบบย่อยระบบหนึ่งของระบบการศึกษา รวมทั้งต้องอาศัยแนวคิดของการมีส่วนร่วมของคนในองค์กร ชุมชน ที่ต้องร่วมมือและพึ่งพาอาศัยกัน มีการแลกเปลี่ยน โดยอาศัยหลักพื้นฐานของการปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนก่อเกิดพฤติกรรมรวมหมู่ว่าเหตุใดจึงเกิดการกระทำร่วม ดังนั้นการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารจะนำหลักการใดมาใช้ เพื่อให้สามารถระดมทรัพยากรได้ตามวัตถุประสงค์นำมาใช้ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผู้วิจัยได้ดำเนินการในลักษณะของ การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัย ออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการ ระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

ซึ่งระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่คาดหวัง แสดงโดยแผนภาพ ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 5 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

รายละเอียดแต่ละระยะของการพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีดังนี้

**ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของการระดมทุน
สำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27**

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
การบริหารการศึกษา การบริหารสถานศึกษา การระดมทรัพยากรทางการศึกษา การพัฒนาแนวทาง
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปล วิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดการระดมทุน
โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้องค์ประกอบและตัวชี้วัดการระดมทุน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนสำหรับ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จากทั้ง 60 โรงเรียน ปีการศึกษา 2562
จำนวน 3,068 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 387 คน
ผู้วิจัยได้ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1.2.1 ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิโดยใช้ตำแหน่งเป็นเกณฑ์
แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู

1.2.1.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาใช้เกณฑ์ร้อยละ 80
ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 48 คน

1.2.1.2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างครูโดยการเปิดตาราง Krejcie and
Morgan ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 339 คน

1.2.2 ใช้วิธีการสุ่มเชิงช่วงชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportion Stratified Random
Sampling) กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของประชากรที่สังกัดในสถานศึกษาขนาดเล็ก
ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และตำแหน่งทางการศึกษา เพื่อสุ่มให้ได้ตัวอย่างจำนวน 387 คน ดังตาราง 7

ตาราง 7 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขนาดสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครู		รวม	
	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง
สถานศึกษาขนาดเล็ก	37	30	887	100	924	130
สถานศึกษาขนาดกลาง	13	10	689	78	702	88
สถานศึกษาขนาดใหญ่	10	8	1,432	161	1,442	169
รวม	60	48	3,008	339	3,068	387

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และได้กำหนดน้ำหนักคะแนนตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert Scale) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด ตามกรอบการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุเกี่ยวกับอุปสรรคและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้อย่างอิสระ

2.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระดมทุน นำข้อค้นพบที่ได้มาทำการวิเคราะห์ประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

2.2.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 แบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา แล้วนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence) IOC แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .60 ขึ้นไป และใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1 หมายถึง สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 หมายถึง ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท/ปริญญาเอก ด้านการบริหารการศึกษา 4 คน
2. มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท/ปริญญาเอก ด้านการวิจัยการศึกษา 1 คน

ซึ่งได้ผู้เชี่ยวชาญสำหรับตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1. รศ.ดร.ธรินธร นามวรรณ วุฒิกการศึกษา ศษ.ด. สาขาการบริหารการศึกษา ตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. นายเชษฐา ปัทมสีแก้ว วุฒิกการศึกษา ป.ด. สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหลุกง ตำบลโนนจาน อำเภอบัวลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

3. นายนพรัตน์ มุลศรีแก้ว วุฒิการศึกษา ค.ม. สาขาการบริหาร
การศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนม่วงมิตรวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 27

4. นายภูวนาท คำพมัย วุฒิการศึกษา กศ.ม. สาขาการบริหาร
การศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสูงยางวิทยาประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 27

5. นายจตุพล ไกรยบุตร วุฒิการศึกษา กศ.ม. สาขาการบริหาร
การศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเทอดไทยวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 27

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลอง
ใช้เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่
ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 30 คน

2.2.6 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ตามวิธี Item Total
Correlation (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ระหว่างคะแนนรายข้อคำถามกับคะแนนรวมโดยการ
คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

2.2.7 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์
แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยเกณฑ์ความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้จะมีค่า
ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

2.2.8 ปรับปรุงแบบสอบถามหลังทดลองใช้อีกครั้ง แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา
เพื่อขอคำแนะนำก่อนนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.2.9 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถาม เสนอผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความ
อนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง
และประสานขอนัดหมายวันในการรับแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้วิจัย

4. การจัดการกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดการกระทำข้อมูล

4.1.1 ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4.1.2 กำหนดรหัส ให้คะแนน และบันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เป็นค่าความถี่และร้อยละ

4.2.2 ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุน

4.2.2.1 ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์ต่อไปนี้

มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุดให้ค่าคะแนน 5 คะแนน

มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์มากให้ค่าคะแนน 4 คะแนน

มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์ปานกลางให้ค่าคะแนน 3 คะแนน

มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์น้อยให้ค่าคะแนน 2 คะแนน

มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์น้อยที่สุดให้ค่าคะแนน 1 คะแนน

4.2.2.2 นำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีการแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.51–5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์มาก

2.51–3.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์ปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์น้อย

1.00–1.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

5.2.1 ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

5.2.2 การตรวจสอบอำนาจจำแนก โดยการใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

5.2.3 การตรวจสอบความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยการใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

ขั้นตอนที่ 3 นำค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนมาวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็น PNI_{modified} (Modified Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความสำคัญ

ของความต้องการจำเป็น ค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น คำนวณโดยใช้สูตรดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2550)

$$\text{ค่า } PNI_{\text{modified}} = (I-D)/D$$

ค่า	PNI_{modified}	หมายถึง ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
	I	หมายถึง ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
	D	หมายถึง ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษา Best Practices เกี่ยวกับการระดมทุน จากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

1. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

1.1 เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และ

1.2 เป็นหรือเคยเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จด้านการระดมทุน สามารถระดมทุนได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ หรือเคยได้รับรางวัลผู้บริหารดีเด่นระดับประเทศ

โดยผู้ให้ข้อมูล ได้แก่

1. ดร.ปรีดา ลำมะนา อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

2. ว่าที่ร้อยตรี ดร.พรเทพ โพธิ์พันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

3. นายเฉลิมชัย หรสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองพอกวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง ซึ่งใช้คำถามที่ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป และความคิดเห็นเกี่ยวกับการระดมทุนซึ่งมีส่วนประกอบดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตำแหน่งทางการบริหาร ตำแหน่งทางวิชาการ คุณวุฒิสูงสุด สถานที่ทำงาน ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา โดยกำหนดโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้องและครอบคลุมองค์ประกอบของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา ได้แก่

1. การกำหนดประเด็นการระดมทุน
2. การวางแผนการระดมทุน
3. การดำเนินการการระดมทุน
4. การประเมินผลการระดมทุน

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา
2. สร้างเป็นข้อคำถามของแบบสัมภาษณ์
3. นำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสัมภาษณ์ สำนวนภาษา และปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. จัดทำฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วถูกต้องครบถ้วนไปใช้ในการเก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานกับผู้ให้ข้อมูล และเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์และจัดเก็บข้อมูลด้วยวิธีการจดบันทึก ใช้เครื่องบันทึกเสียงและกล้องถ่ายภาพ Digital โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ไปยังผู้ให้ข้อมูล เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ณ สถานที่ปฏิบัติงานของผู้ให้ข้อมูล ที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์ส่งถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเองพร้อมนัดหมายวันเวลาที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสะดวกในการให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัย

3. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันเวลาที่นัดหมายพร้อมเก็บบันทึกข้อมูลโดย

ละเอียด

4. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการสัมภาษณ์มาเรียบเรียง จัดระเบียบข้อมูล จัดกลุ่มเนื้อหาตามองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย

4.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ขั้นตอนที่ 2 ยกร่างแนวทางการระดมทุน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27

ผู้วิจัยได้ยกร่างแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 โดยดำเนินการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีจากผู้ที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการระดมทุน มาพัฒนาเป็นแนวทางการระดมทุน

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบยืนยันแนวทาง และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบยืนยันแนวทางการระดมทุน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 คน ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 1.1 วุฒิกการศึกษาปริญญาโท/ปริญญาเอก ด้านการบริหารการศึกษา
- 1.2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานบริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 7 ปี
- 1.3 มีประสบการณ์ในการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ

แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการระดมทุน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 ลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาขึ้นโดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของแนวทาง และวิธีการพัฒนาแนวทาง

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 กำหนดประเด็นสำคัญของแนวทางที่จะประเมินจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแล้วนำมาสร้างข้อกระทงให้ครอบคลุมประเด็นดังกล่าวครบทุกประเด็น

2.2.2 นำแบบประเมินแนวทางในลักษณะแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนภาษา เนื้อหาสาระสำคัญที่ตรงและครอบคลุมทุกประเด็น แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะทั้งหมด

2.2.3 นำแบบประเมินแนวทางเสนอผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบยืนยัน ประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือราชการในการเก็บข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2 ติดต่อประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบยืนยันประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การจัดการกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดการกระทำกับข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

4.1.1 ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ในการตอบแบบประเมิน

4.1.2 กำหนดรหัส ให้คะแนน และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์เพื่อ

ประมวลผลทางสถิติ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยคะแนนความเหมาะสมและความเป็นไปได้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.51-5.00 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับมาก

2.51-3.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับน้อย

1.00-1.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ลำดับการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน จำนวนคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
D	แทน ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน
I	แทน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์

ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และลำดับความต้องการจำเป็นในการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

ตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และขนาดของสถานศึกษา ดังตาราง 8

ตาราง 8 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่งหน้าที่		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	48	14.81
1.2 ครู	276	85.19
รวม	324	100
2. ขนาดของสถานศึกษา		
2.1. เล็ก	30	62.50
2.2. กลาง	10	20.83
2.3. ใหญ่	8	16.67
รวม	48	100

จากตาราง 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 14.81 และสถานภาพเป็นครู จำนวน 276 คน คิดเป็น ร้อยละ 85.19 สถานศึกษา ขนาดเล็กจำนวน 30 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 62.50 สถานศึกษาขนาดกลางจำนวน 10 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 20.83 และสถานศึกษาขนาดใหญ่จำนวน 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 16.67

2. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาแสดงในตาราง 9 ถึงตาราง 13

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุน
สำหรับสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

องค์ประกอบของการระดมทุนสำหรับ สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ระดมทุน	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ระดมทุน
1. การกำหนดประเด็นการระดมทุน	4.16	0.17	มาก	4.64	0.10	มากที่สุด
2. การวางแผนการระดมทุน	4.01	0.20	มาก	4.53	0.09	มากที่สุด
3. การดำเนินการระดมทุน	4.06	0.11	มาก	4.51	0.06	มากที่สุด
4. การประเมินผลการระดมทุน	4.20	0.08	มาก	4.61	0.03	มากที่สุด
รวม	4.10	0.08	มาก	4.57	0.06	มากที่สุด

จากตาราง 9 พบว่า สภาพปัจจุบันของการระดมทุนของสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านที่ 4 การประเมินผลการระดมทุน ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมาคือ ด้านที่ 1 การกำหนดประเด็นการระดมทุน ($\bar{X} = 4.16$) และด้านที่ 3 การดำเนินการระดมทุน ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านที่ 2 การวางแผนการระดมทุน ($\bar{X} = 4.01$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนของสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 1 การกำหนดประเด็นการระดมทุน ($\bar{X} = 4.64$) รองลงมาคือ ด้านที่ 4 การประเมินผลการระดมทุน ($\bar{X} = 4.61$) และด้านที่ 2 การวางแผนการระดมทุน ($\bar{X} = 4.53$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านที่ 3 การดำเนินการระดมทุน ($\bar{X} = 4.51$)

พหุ ประสิทธิภาพ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการ ระดมทุน
สำหรับสถานศึกษา ด้านการกำหนดประเด็นการระดมทุน

การกำหนดประเด็นการระดมทุน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ระดมทุน	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ระดมทุน
1. วัตถุประสงค์ของการระดมทุนมีความ จำเป็นต่อการสร้างแรงจูงใจเพื่อการ ระดมทุน	4.04	0.70	มาก	4.50	0.54	มาก
2. วัตถุประสงค์ของการระดมทุน สอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายการ พัฒนาการศึกษา	4.09	0.70	มาก	4.57	0.49	มากที่สุด
3. วัตถุประสงค์ของการระดมทุนได้รับ ความเห็นชอบจากคณะกรรมการ สถานศึกษาและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4.45	0.67	มาก	4.75	0.43	มากที่สุด
4. สถานศึกษาคำนวณเพื่อตั้งเป้าหมาย ของการระดมทุนไว้	4.17	0.61	มาก	4.71	0.45	มากที่สุด
5. สถานศึกษาได้ประเมินว่าเป้าหมาย ของการระดมทุนที่สถานศึกษากำหนดไว้ มีความเป็นไปได้	4.03	0.65	มาก	4.69	0.46	มากที่สุด
รวม	4.16	0.17	มาก	4.64	0.10	มากที่สุด

จากตาราง 10 พบว่า สภาพปัจจุบันของการระดมทุนของสถานศึกษา ด้านการกำหนด
ประเด็นการระดมทุนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่
ข้อ 3 วัตถุประสงค์ของการระดมทุนได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและทุกฝ่ายที่
เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมาคือข้อ 4 สถานศึกษาคำนวณเพื่อตั้งเป้าหมายของการระดมทุนไว้
($\bar{X} = 4.17$) และข้อ 2 วัตถุประสงค์ของการระดมทุนสอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายการพัฒนา
การศึกษา ($\bar{X} = 4.09$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 5 สถานศึกษาได้ประเมินว่า
เป้าหมายของการระดมทุนที่สถานศึกษากำหนดไว้มีความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.03$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนของสถานศึกษา ด้านการกำหนดประเด็นการระดมทุนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 3. วัตถุประสงค์ของการระดมทุนได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมาคือ ข้อ 4 สถานศึกษาคำนวณเพื่อตั้งเป้าหมายของการระดมทุนไว้ ($\bar{X} = 4.71$) และข้อ 5 สถานศึกษาได้ประเมินว่าเป้าหมายของการระดมทุนที่สถานศึกษากำหนดไว้มีความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.69$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือข้อ 1 วัตถุประสงค์ของการระดมทุนมีความจำเป็นต่อการสร้างแรงจูงใจเพื่อการระดมทุน ($\bar{X} = 4.50$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการ ระดมทุนของสถานศึกษา ด้านการวางแผนการระดมทุน

การวางแผนการระดมทุน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการระดมทุน	\bar{X}	S.D.	ระดับการระดมทุน
1. สถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ กิจกรรม และวิธีการในการระดมทุนชัดเจน	4.15	0.73	มาก	4.69	0.46	มากที่สุด
2. สถานศึกษากำหนดระยะเวลา ปฏิทิน แผนปฏิบัติการการระดมทุน	4.08	0.70	มาก	4.58	0.49	มากที่สุด
3. สถานศึกษาสรรหาบุคคลผู้มีความเหมาะสมเพื่อเป็นประธานดำเนินโครงการระดมทุน	4.17	0.65	มาก	4.63	0.48	มากที่สุด
4. สถานศึกษาแสวงหาและร้องขอ บุคคลภายนอกมาเป็นพี่ปรึกษาและ คณะกรรมการในการระดมทุน	4.06	0.74	มาก	4.55	0.49	มากที่สุด
5. สถานศึกษากำหนดผู้ประสานงานหลัก ในการระดมทุน	4.15	0.74	มาก	4.58	0.49	มากที่สุด
6. สถานศึกษาพัฒนาบุคลากรที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับการระดมทุนให้มีความรู้ สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ความจำเป็นของการระดมทุน	3.94	0.78	มาก	4.55	0.49	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

การวางแผนการระดมทุน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการระดมทุน	\bar{X}	S.D.	ระดับการระดมทุน
7. สถานศึกษาพัฒนาบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการระดมทุนให้สามารถสร้างแรงจูงใจและโน้มน้าวผู้บริจาคให้เห็นความจำเป็นของโครงการระดมทุน	3.95	0.74	มาก	4.54	0.49	มากที่สุด
8. สถานศึกษาจัดตั้งงบประมาณสำหรับการระดมทุนไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี	3.53	0.92	มาก	4.33	0.47	มาก
9. สถานศึกษาขอรับทุนจากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นงบประมาณในการระดมทุน	3.76	0.84	มาก	4.36	0.48	มาก
10. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการระดมทุน	4.34	0.67	มาก	4.58	0.49	มากที่สุด
11. สถานศึกษาประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการระดมทุนฝ่ายต่าง ๆ	4.13	0.74	มาก	4.51	0.50	มากที่สุด
12. สถานศึกษาแสวงหารายชื่อผู้ให้ทุนกลุ่มต่าง ๆ ที่จะให้การสนับสนุน	4.12	0.68	มาก	4.50	0.52	มาก
13. สถานศึกษาหาหรือติดต่อผู้ที่คาดว่าจะเป็นผู้ให้ทุนรายใหญ่	3.95	0.80	มาก	4.52	0.50	มากที่สุด
14. สถานศึกษาประเมินจำนวนและกำหนดยอดการระดมทุนจากผู้ให้ทุนรายใหญ่	3.80	0.82	มาก	4.56	0.50	มากที่สุด
รวม	4.01	0.20	มาก	4.53	0.09	มากที่สุด

จากตาราง 11 พบว่า สภาพปัจจุบันของการระดมทุนของสถานศึกษา ด้านการวางแผนการระดมทุนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 10 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการระดมทุน ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาคือข้อ 3 สถานศึกษาสรรหาบุคคลผู้มีความเหมาะสมเพื่อเป็นประธานดำเนิน

โครงการระดมทุน ($\bar{X} = 4.17$) และข้อ 1 สถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ กิจกรรมและวิธีการในการระดมทุนชัดเจน ข้อ 5 สถานศึกษากำหนดผู้ประสานงานหลักในการระดมทุน ($\bar{X} = 4.15$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 8 สถานศึกษาจัดตั้งงบประมาณสำหรับการระดมทุนไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 3.53$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนของสถานศึกษา ด้านการวางแผนการระดมทุน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.53$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ระดับมากที่สุด 11 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 สถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ กิจกรรมและวิธีการในการระดมทุนชัดเจน ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมาคือ ข้อ 3 สถานศึกษาสรรหาบุคคลผู้มีความเหมาะสมเพื่อเป็นประธานดำเนินโครงการระดมทุน ($\bar{X} = 4.63$) และข้อ 2 สถานศึกษากำหนดระยะเวลา ปฏิทินแผนปฏิบัติการการระดมทุน ข้อ 5 สถานศึกษากำหนดผู้ประสานงานหลักในการระดมทุน ข้อ 10 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการระดมทุน ($\bar{X} = 4.58$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อ 8 สถานศึกษาจัดตั้งงบประมาณสำหรับการระดมทุนไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 4.33$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนของสถานศึกษา ด้านการดำเนินการระดมทุน

การดำเนินการระดมทุน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการระดมทุน	\bar{X}	S.D.	ระดับการระดมทุน
1. กลยุทธ์ กิจกรรมและวิธีการระดมทุน สร้างความสนุกสนาน ความสามัคคีและแรงจูงใจต่อผู้ให้ทุน	3.95	0.80	มาก	4.46	0.50	มาก
2. สถานศึกษาจัดกิจกรรมและวิธีการระดมทุนตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการระดมทุน	3.94	0.78	มาก	4.42	0.51	มาก
3. สถานศึกษากำกับติดตาม และรายงานความคืบหน้าการดำเนินการระดมทุนเป็นระยะ ๆ	4.03	0.75	มาก	4.51	0.50	มากที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

การดำเนินการระดมทุน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการระดมทุน	\bar{X}	S.D.	ระดับการระดมทุน
4. ผู้ประสานงานการระดมทุนแต่ละสายใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อติดต่อกับผู้ให้ทุน เช่น พบเป็นการส่วนตัว โทรศัพท์ โอนไลน์ เฟสบุ๊ก เป็นต้น	4.18	0.66	มาก	4.53	0.51	มากที่สุด
5. สถานศึกษาประชาสัมพันธ์การระดมทุนด้วยสื่อต่าง ๆ ที่เข้าถึงการรับรู้ของกลุ่มผู้ให้ทุนอย่างทั่วถึง	4.05	0.81	มาก	4.55	0.49	มากที่สุด
6. สถานศึกษาดำเนินการแสดงความขอบคุณต่อผู้ให้ทุนด้วยสื่อต่าง ๆ เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ ประกาศทางเว็บไซต์	4.04	0.87	มาก	4.51	0.51	มากที่สุด
7. สถานศึกษาดำเนินการประกาศเกียรติคุณเพื่อสร้างความภูมิใจแก่ผู้ให้ทุน เช่น ใบอนุโมทนา หนังสือรับรองการบริจาค โล่เกียรติยศ เป็นต้น	4.25	0.75	มาก	4.61	0.48	มากที่สุด
รวม	4.06	0.11	มาก	4.51	0.06	มากที่สุด

จากตาราง 12 พบว่า สภาพปัจจุบันของการระดมทุนของสถานศึกษา ด้านการดำเนินการระดมทุน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 7 สถานศึกษาดำเนินการประกาศเกียรติคุณเพื่อสร้างความภูมิใจแก่ผู้ให้ทุน เช่น ใบอนุโมทนา หนังสือรับรองการบริจาค โล่เกียรติยศ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือข้อ 4 ผู้ประสานงานการระดมทุนแต่ละสายใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อติดต่อกับผู้ให้ทุน เช่น พบเป็นการส่วนตัว โทรศัพท์ โอนไลน์ เฟสบุ๊ก เป็นต้น ($\bar{X} = 4.18$) และข้อ 5 สถานศึกษาประชาสัมพันธ์การระดมทุนด้วยสื่อต่าง ๆ ที่เข้าถึงการรับรู้ของกลุ่มผู้ให้ทุนอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.05$) ตามลำดับ และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 2 สถานศึกษาจัดกิจกรรมและวิธีการระดมทุนตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการระดมทุน ($\bar{X} = 3.94$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนของสถานศึกษา ด้านการดำเนินการระดมทุน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ระดับมากที่สุด 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 7 สถานศึกษาดำเนินการประกาศเกียรติคุณเพื่อสร้างความภูมิใจแก่ผู้ให้ทุน เช่น โบอนุโมนทนา หนังสือรับรองการบริจาค โฉ่เกียรติยศ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.61$) รองลงมาคือข้อ 5 สถานศึกษา ประชาสัมพันธ์การระดมทุนด้วยสื่อต่าง ๆ ที่เข้าถึงการรับรู้ของกลุ่มผู้ให้ทุนอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.55$) และข้อ 4 ผู้ประสานงานการระดมทุนแต่ละสายใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อติดต่อกับผู้ให้ทุน เช่น พบเป็นการส่วนตัว โทรศัพท์ โอนไลน์ เฟสบุ๊ก เป็นต้น ($\bar{X} = 4.53$) และ ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อ 2 สถานศึกษาจัดกิจกรรมและวิธีการระดมทุนตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการระดมทุน ($\bar{X} = 4.42$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลการระดมทุน

การประเมินผลการระดมทุน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการระดมทุน	\bar{X}	S.D.	ระดับการระดมทุน
1. สถานศึกษานำเงิน สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ได้จากการระดมทุนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการระดมทุน	4.32	0.77	มาก	4.63	0.48	มากที่สุด
2. เมื่อสิ้นสุดการระดมทุนแล้วสถานศึกษา ประชุมคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เพื่อสรุปผลการดำเนินการ รวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะใช้เป็นข้อมูลสำหรับการระดมทุนครั้งต่อไป	4.17	0.72	มาก	4.58	0.49	มากที่สุด
3. สถานศึกษาแจ้งรายรับ รายจ่ายทั้งหมดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบด้วยการสื่อสารวิธีต่าง ๆ	4.15	0.87	มาก	4.64	0.49	มากที่สุด
4. สถานศึกษาสรุปรายงานและเผยแพร่ผลงานการระดมทุน	4.15	0.83	มาก	4.58	0.49	มากที่สุด
รวม	4.20	0.08	มาก	4.61	0.03	มากที่สุด

จากตาราง 13 พบว่า สภาพปัจจุบันของการระดมทุนของสถานศึกษาด้านการประเมินผล การระดมทุน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 1 สถานศึกษานำเงิน สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ได้จากการระดมทุนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์ ของการระดมทุน ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมาคือข้อ 2 เมื่อสิ้นสุดการระดมทุนแล้วสถานศึกษาประชุม คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เพื่อสรุปผลการดำเนินการ รวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะใช้เป็นข้อมูล สำหรับการระดมทุนครั้งต่อไป ($\bar{X} = 4.17$) และ ข้อ 3 สถานศึกษาแจ้งรายรับ รายจ่ายทั้งหมด ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบด้วยการสื่อสารวิธีต่าง ๆ ข้อ 4 สถานศึกษาสรุปรายงานและเผยแพร่ผลงาน การระดมทุน ($\bar{X} = 4.15$) ตามลำดับ

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลการระดม ทุน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 3 สถานศึกษาแจ้งรายรับ รายจ่ายทั้งหมดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบด้วยการสื่อสารวิธีต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.64$) รองลงมาคือ ข้อ 1 สถานศึกษานำเงิน สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ได้จากการระดมทุนไปใช้ให้เกิด ประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการระดมทุน ($\bar{X} = 4.63$) และข้อ 2 เมื่อสิ้นสุดการระดมทุนแล้ว สถานศึกษาประชุมคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เพื่อสรุปผลการดำเนินการ รวบรวมปัญหาและ ข้อเสนอแนะใช้เป็นข้อมูลสำหรับการระดมทุนครั้งต่อไป และข้อ 4 สถานศึกษาสรุปรายงานและ เผยแพร่ผลงานการระดมทุน ($\bar{X} = 4.58$)

3. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการระดมทุนของสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อจัดลำดับความสำคัญ (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified}) เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาแนวทางการระดมทุนของสถานศึกษา ปรากฏผลดัง แสดงในตาราง 14

พหุบัณฑิต ชีวะ

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนของสถานศึกษา และ
ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม

องค์ประกอบของการระดมทุนของ สถานศึกษา	D	I	PNI_{modified}	ลำดับ ความต้องการจำเป็น
1. การกำหนดประเด็นการระดมทุน	4.16	4.64	0.115	2
2. การวางแผนการระดมทุน	4.01	4.53	0.129	1
3. การดำเนินการระดมทุน	4.06	4.51	0.110	3
4. การประเมินผลการระดมทุน	4.20	4.61	0.097	4

จากตาราง 14 ซ้ำว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการระดมทุนของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย
ได้แก่ องค์ประกอบด้านที่ 2 การวางแผนการระดมทุน มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.129 องค์ประกอบ
ด้านที่ 1 การกำหนดประเด็นการระดมทุน มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.115 องค์ประกอบด้านที่ 3
การดำเนินการระดมทุน มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.110 และองค์ประกอบด้านที่ 4 การประเมินผล
การระดมทุน มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.097 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

1 การศึกษา Best Practices เกี่ยวกับการระดมทุน จากผู้บริหารสถานศึกษา
จำนวน 3 คนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

ผู้ให้ข้อมูลท่านที่ 1 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับการยอมรับในเรื่องการระดมทุน
เนื่องจากมีผลงานในเรื่องการระดมทุนเพื่อพัฒนาโรงเรียนหลายแห่งที่ได้ไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียน ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวคิดและแนวทางการระดมทุนดังนี้

ด้านการกำหนดประเด็นการระดมทุน

1. การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในปัจจุบันของโรงเรียน โดยการ
สอบถามข้อมูลจากคณะครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

2. การศึกษานโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและแนวทางการพัฒนาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ระยะ 3-5 ปี เพื่อหาประเด็นการระดมทุน

3. ขอความเห็นชอบจากฝ่ายบริหารและคณะครูแล้วจึงนำเข้าสู่การประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษา และการประชุมผู้ปกครองในลำดับต่อไป

4. กำหนดเป้าหมายยอดการระดมทุน รายการต่าง ๆ ที่ต้องได้รับการ

สนับสนุน

ด้านการวางแผนการระดมทุน

1. กำหนดกลยุทธ์ กิจกรรมที่จะใช้ในการระดมทุน โดยเปิดโอกาสให้คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์และจัดกิจกรรมการระดมทุน เพื่อความรู้สึกร่วมในกิจกรรม

2. สรรหาบุคคลที่จะมาเป็นคณะกรรมการ ผู้นำ ผู้ประสานงานในการระดมทุนโดยการประชุมคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา และศิษย์เก่า

3. ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการและกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ให้ชัดเจน รวมถึงจัดให้มีการประชุมชี้แจงถึงบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

4. ประชุมชี้แจงถึงความสำคัญและวัตถุประสงค์ของการระดมทุนในครั้งนั้น ๆ ให้คณะกรรมการ ผู้ประสานงาน ได้เข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน

5. คัดเลือก กลั่นกรองแหล่งทุนจากรายชื่อผู้ที่คาดว่าจะให้การสนับสนุน โดยมีการวิเคราะห์ถึงศักยภาพและสายสัมพันธ์ของแหล่งทุนกับสถานศึกษา

6. มีปฏิทินกรอบระยะเวลาการดำเนินกิจกรรมการระดมทุนที่ชัดเจนในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน

ด้านการดำเนินการระดมทุน

1. คณะกรรมการทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรมีบทบาทในการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะใช้ในการระดมทุน รวมถึงรูปแบบวิธีการในการออกณรงค์ระดมทุน เพื่อจะได้มีการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นร่วมกัน

2. การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ จะต้องกระตุ้นอารมณ์และความรู้สึกของผู้บริจาค โดยทำให้ผู้ที่คาดว่าจะบริจาคเกิดความเข้าใจ ยอมรับเป้าหมายและภารกิจที่สถานศึกษาจะดำเนินการ

3. การขอรับการระดมทุนจากผู้บริจาคโดยผู้ที่ทำหน้าที่ในการระดมทุนหรือ
 ประสานงานจะต้องแสดงออกถึงความขอบคุณ ความจริงใจในการนำทุนที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์
 อย่างแท้จริง

4. แสดงความขอบคุณผู้ให้การสนับสนุนหรือผู้บริจาคในทุกช่องทาง
 การสื่อสารประชาสัมพันธ์ รวมทั้ง เปิดโอกาสให้เข้ามาชื่นชมความสำเร็จที่เกิดจากทุนที่บุคคลเหล่านั้น
 มอบให้จะทำให้การระดมทุนจากบุคคลนั้นเกิดขึ้นได้อีกครั้ง

ด้านการประเมินผลการระดมทุน

1. นำเงิน สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับจากการระดมทุนไปใช้ตามวัตถุประสงค์
 ที่ตั้งไว้และประชาสัมพันธ์ความคืบหน้าของการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

2. คณะกรรมการฝ่ายบัญชีสรุปยอดรายรับ รายจ่าย ให้บุคคลทั่วไปได้รับ
 ทราบ

3. เผยแพร่ผลงาน ความสำเร็จของกิจกรรมการระดมทุนตามประเด็นการ
 ระดมทุนที่ตั้งไว้ให้สาธารณชนทราบ

4. สรุปผลการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่ต้น เพื่อเป็นข้อมูลในการ
 ดำเนินการระดมทุนครั้งต่อไป

ผู้ให้ข้อมูลท่านที่ 2 ได้ระดมทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
 เป็นประจำทุกปี ได้ให้ความสำคัญของการระดมทุน ซึ่งมีกลยุทธ์และแนวทางในการดำเนินการสรุป
 จากการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

ด้านการกำหนดประเด็นการระดมทุน

1. การได้มาซึ่งประเด็นในการระดมทุน เกิดจากการศึกษาสภาพปัญหาและ
 ความต้องการในปัจจุบันของโรงเรียน จากนั้นนำประเด็นปัญหานั้นเข้าสู่การประชุมของฝ่ายบริหาร
 และคณะครู เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับประเด็นการระดมทุนในเบื้องต้น

2. เมื่อได้รับความเห็นชอบจากฝ่ายบริหารและคณะครูแล้วจึงนำเข้าสู่การ
 ประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษา และการประชุมผู้ปกครองในลำดับต่อไป

3. มีภาพความสำเร็จที่ชัดเจนที่เกิดจากการระดมทุนในแต่ละประเด็นแต่
 ละครั้ง เพื่อกระตุ้นผู้มีส่วนได้เสียและผู้ให้การสนับสนุนทุน พร้อมทั้งนำเสนอรายละเอียดงบประมาณ
 ที่คาดว่าจะใช้ในการดำเนินการที่ชัดเจน

4. การวางแผนในการระดมทุนครั้งแรกเป็นสิ่งที่สำคัญ ควรมีการศึกษา
 ความเป็นไปได้กับสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด เนื่องจากหากว่าการระดมทุนครั้งแรกประสบ
 ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จะก่อให้เกิดพลังและความเชื่อมั่นในการระดมทุนครั้งต่อไป

ด้านการวางแผนการระดมทุน

1. การสรรหาบุคคลที่จะมาเป็นผู้นำในการระดมทุนเป็นเรื่องที่สำคัญอีกประเด็นหนึ่ง ควรให้ความสำคัญกับบุคคลที่มีความผูกพันกับโรงเรียน เช่น ครูเก่า ศิษย์เก่า มีการจัดตั้งเป็นชมรมเพราะบุคคลเหล่านี้จะเป็นพลังในการรวมกลุ่มเพื่อร่วมระดมทุนมาพัฒนาโรงเรียน
2. ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการและกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ให้ชัดเจน รวมถึงจัดให้มีการประชุมชี้แจงถึงบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
3. เปิดโอกาสให้คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์และจัดกิจกรรมการระดมทุน เพื่อความรู้สึกร่วมกันมีส่วนร่วมในกิจกรรม
4. ประชุมชี้แจงถึงความสำคัญและวัตถุประสงค์ของการระดมทุนในครั้งนั้น ๆ ให้คณะกรรมการ ผู้ประสานงาน ได้เข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน
5. ศึกษาข้อมูลการระดมทุนครั้งที่ผ่าน ๆ มาเพื่อหาข้อมูลกลุ่มผู้ให้การสนับสนุนและประเมินความเป็นไปได้ของยอดการระดมทุน
6. มีปฏิทินการดำเนินกิจกรรมการระดมทุนที่ชัดเจนในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน

ด้านการดำเนินการระดมทุน

1. คณะกรรมการทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรมีบทบาทในการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะใช้ในการระดมทุน รวมถึงรูปแบบวิธีการในการออกณรงค์ระดมทุน เพื่อจะได้มีการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นร่วมกัน
 2. ใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลายในการติดต่อสื่อสาร รวมถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการติดต่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ และประสานงาน ทำให้เกิดความรวดเร็วในการดำเนินงาน
 3. การระดมทุนในโอกาสพิเศษ สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดการระดมทุนประสบผลสำเร็จ
 4. การระดมทุนจากผู้ปกครองตามโครงการในแผนปฏิบัติการเป็นอีกหนึ่งในแนวทางการระดมทุนที่ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้โครงการนั้นจะต้องเกิดประโยชน์โดยตรงกับนักเรียน
- ด้านการประเมินผลการระดมทุน

1. การให้เกียรติแก่ผู้ให้ทุน โดยการยกย่องชมเชย ประกาศเกียรติคุณ ในโอกาสต่าง ๆ เป็นเรื่องที่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอ และเปิดโอกาสให้เข้ามาชื่นชมความสำเร็จที่เกิดจากทุนที่บุคคลเหล่านั้นมอบให้จะทำให้การระดมทุนจากบุคคลนั้นเกิดขึ้นได้อีกครั้ง

2. เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการระดมทุนแล้ว สถานศึกษาจะต้องเริ่มดำเนินการนำทุน ที่ได้รับไปดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์โดยด่วน เพื่อให้ผู้บริจาคสามารถมองเห็นผลงานที่เป็นรูปธรรม สถานศึกษาต้องไม่นำทุนที่ได้ไปใช้ในการดำเนินการอย่างอื่นที่ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ หรือประเด็นที่ขอรับการสนับสนุนที่สถานศึกษากำหนดไว้ในตอนแรก

ผู้ให้ข้อมูลท่านที่ 3 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จและได้รับการยอมรับในเรื่องการระดมทุนอีกท่านหนึ่ง เนื่องจากมีผลงานในเรื่องการระดมทุนเพื่อพัฒนาโรงเรียนหลายแห่งที่ได้ไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวคิดและแนวทางการระดมทุน ซึ่งมีกลยุทธ์และแนวทางในการดำเนินการสรุปได้ดังนี้

ด้านการกำหนดประเด็นการระดมทุน

1. การได้มาซึ่งประเด็นในการระดมทุน เกิดจากการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในปัจจุบันของโรงเรียน การศึกษาแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ระยะ 3-5 ปี จากนั้นนำประเด็นปัญหานั้นเข้าสู่การประชุมของฝ่ายบริหาร และคณะครู เมื่อได้รับความเห็นชอบจากฝ่ายบริหาร และคณะครูแล้วจึงนำเข้าสู่การประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษา และการประชุมผู้ปกครองในลำดับต่อไป

2. ที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการระดมทุนและเสนอในภาพกว้างถึงที่มาของแหล่งทุน รวมถึงระยะเวลาในการระดมทุน

3. ในการระดมทุนครั้งแรกเป็นสิ่งที่สำคัญ ควรมีการศึกษาความเป็นไปได้กับสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด เนื่องจากหากว่าการระดมทุนครั้งแรกประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จะก่อให้เกิดพลังและความเชื่อมั่นในการระดมทุนครั้งต่อไป

ด้านการวางแผนการระดมทุน

1. การสรรหาบุคคลที่จะมาเป็นคณะกรรมการ ผู้นำ ผู้ประสานงานในการระดมทุนโดยการประชุมคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา และศิษย์เก่า

2. จัดตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ และมอบหมายภาระหน้าที่ที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ความถนัด ประสบการณ์ในการทำงานประสานงานกับชุมชน หน่วยงาน องค์กร และเป็นที่ยอมรับของชุมชน

3. จัดประชุมคณะกรรมการ ผู้ประสานงาน ครูและบุคลากรเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการระดมทุน และแนวทางการดำเนินการระดมทุน

4. คณะกรรมการร่วมวางแผนกลยุทธ์ในการระดมทุนรวมถึงกิจกรรมที่จะใช้ในการระดมทุนให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

5. คณะกรรมการจัดทำงบประมาณเพื่อสำรองจ่ายในการดำเนินงานประสานงาน จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อเตรียมงานให้เกิดข้อผิดพลาดน้อยที่สุด

ด้านการดำเนินการระดมทุน

1. ใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลายในการติดต่อสื่อสาร รวมถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการติดต่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ และประสานงาน ทำให้เกิดความรวดเร็วในการดำเนินงาน
2. ใช้แนวทางการขอรับการระดมทุนด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ด้วยบุคคลที่เป็นผู้ประสานงานที่ได้รับมอบหมาย
3. เตรียมความพร้อมของการจัดกิจกรรมทั้งด้านสถานที่ การประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ เพื่อลดความผิดพลาดและสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ร่วมกิจกรรม
4. แสดงความขอบคุณผู้ให้การสนับสนุนโดยการประกาศกระจายเสียงในวันจัดกิจกรรม มอบโล่เพื่อเป็นการประกาศเกียรติคุณกับผู้บริจาครายใหญ่ และนำเสนอข่าวสารทางเว็บไซต์ของโรงเรียนและสื่ออื่น ๆ

ด้านการประเมินผลการระดมทุน

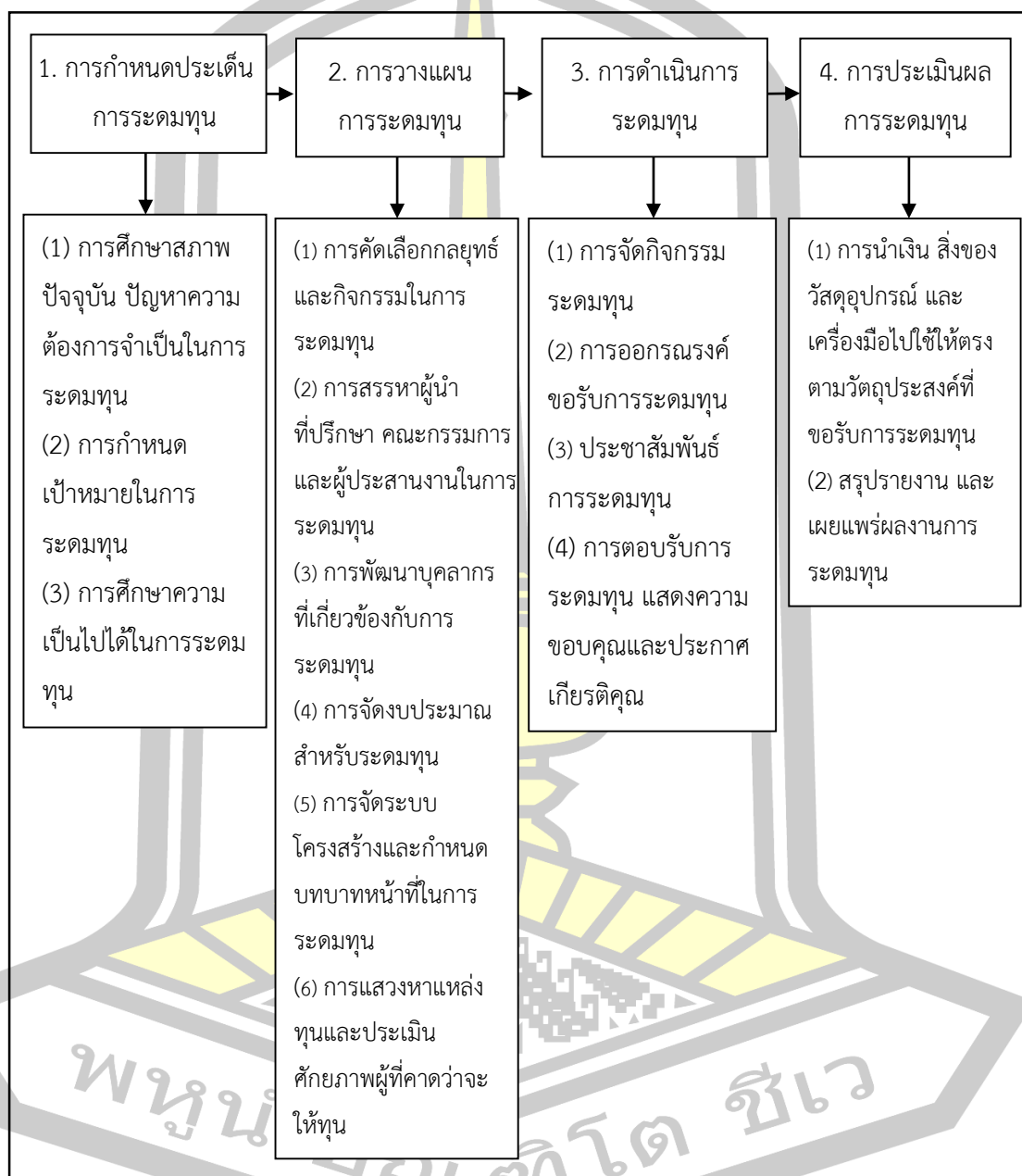
1. ให้คณะกรรมการฝ่ายบัญชีได้แสดงยอดการระดมทุนเป็นระยะ ๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกร่วมกันมีส่วนร่วมในการระดมทุน
2. เมื่อสิ้นสุดการดำเนินกิจกรรมการระดมทุนคณะกรรมการฝ่ายบัญชีสรุปยอดรายรับ รายจ่าย ให้บุคคลทั่วไปได้รับทราบ
3. นำเงิน สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับจากการระดมทุนไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และประชาสัมพันธ์ความคืบหน้าของการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะทางสื่อที่ผู้ให้การสนับสนุนทุนสามารถเข้าถึง

จากผลการศึกษาการระดมทุนของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในการระดมทุนจนประสบความสำเร็จพบว่า การระดมทุนต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกันเป็นอย่างมาก สิ่งที่ทำให้การระดมทุนประสบความสำเร็จของผู้บริหารคือภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารมีความศรัทธาที่พัฒนาสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าอย่างแท้จริง หลักความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในการบริการชุมชน การระดมทุนมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ใช้เงินตรงตามวัตถุประสงค์ของการระดมทุน ทำให้ชุมชนเกิดความศรัทธาชุมชนเข้มแข็งเกิดการยอมรับและเกิดพลังในการร่วมมือพัฒนาสถานศึกษา ชุมชนมีความสามัคคีและเข้มแข็ง ศิษย์เก่ามีความรักในสถาบันและอยากจะทำหน้าที่ของตนเอง และมีการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

2. ยกร่างแนวทางการระดมทุน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 27

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนของสถานศึกษา การศึกษาแนวทางการระดมทุนของผู้บริหาร

สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices) และการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา
 แนวทางการระดมทุนของสถานศึกษา มาร่างเป็นแนวทางทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 แนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา เขต 27

วิธีดำเนินการตามแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27

จากแนวทางการดำเนินการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการ
ระดมทุนของสถานศึกษา การศึกษาแนวทางการระดมทุนของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี
(Best Practices) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการตามแนวทางการระดมทุนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
ที่ตั้งไว้ ดังตาราง 15

ตาราง 15 วิธีดำเนินการตามแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27

องค์ประกอบ การระดมทุน	แนวทางการระดมทุน	วิธีการดำเนินการ
1. การกำหนดประเด็น การระดมทุน	1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการจำเป็น ในการระดมทุน	- ตรวจสอบความต้องการการระดมทุนโดยสอบถาม ความเห็นถึงความขาดแคลนและต้องได้รับการแก้ไข เร่งด่วนจากคณะครู ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้มีส่วน ได้เสีย - ศึกษานโยบายของกระทรวง แนวทางการพัฒนา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อให้กำหนด ประเด็นการระดมทุนได้สอดคล้องกับนโยบายและทิศ ทางการพัฒนา - ประชุมคณะครู ผู้ปกครองและคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานเพื่อสรุปประเด็นการระดมทุน
	2) การกำหนดเป้าหมายใน การระดมทุน	- ประชุมคณะครู ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าและ คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานเพื่อกำหนด เป้าหมายของการระดมทุน
	3) การศึกษาความเป็นไป ได้ในการระดมทุน	- ประชุมคณะครู ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าและ คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานเพื่อวิเคราะห์ ความเป็นไปได้ของการระดมทุนตามประเด็นที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงสภาพสังคม เศรษฐกิจ รวมถึงข้อมูล การระดมทุนในครั้งที่ผ่านมา

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ การระดมทุน	แนวทางการระดมทุน	วิธีการดำเนินการ
2. การวางแผนการ ระดมทุน	1) การคัดเลือกกลยุทธ์และ กิจกรรมในการระดมทุน	<ul style="list-style-type: none"> - ประชุมคณะครู ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าและ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อร่วมกัน เสนอกิจกรรม กิจกรรมและวิธีดำเนินการเพื่อระดมทุน - ร่วมกันพิจารณาและให้ความเห็นชอบในกลยุทธ์ และกิจกรรม โดยเลือกกลยุทธ์และกิจกรรมที่ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและสถานการณ์ - กำหนดปฏิทินการดำเนินกิจกรรมการระดมทุน
	2) การสรรหาผู้นำ ที่ปรึกษา คณะกรรมการและผู้ ประสานงานในการระดมทุน	<ul style="list-style-type: none"> - ประชุมคณะครู ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าและ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อสรรหาผู้นำ ที่ปรึกษา คณะกรรมการและผู้ประสานงานในการ ระดมทุน
	3) การพัฒนาบุคลากรที่ เกี่ยวข้องกับการระดมทุน	<ul style="list-style-type: none"> - หาผู้เชี่ยวชาญในการระดมทุนที่ประสบความสำเร็จ เพื่อจัดอบรมเกี่ยวกับวิธีการและหลักการของการระดม ทุนให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการระดมทุนของใน สถานศึกษา เพื่อให้การระดมทุนได้รับความร่วมมือ และการตอบรับ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย
	4) การจัดงบประมาณสำหรับ ระดมทุน	<ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการแต่ละฝ่ายเสนอของบประมาณที่ใช้ ในการดำเนินการส่วนที่เกี่ยวข้อง - คณะกรรมการอำนวยการพิจารณาความเหมาะสม และอนุมัติงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการของแต่ละ ฝ่าย
	5) การจัดระบบโครงสร้างและ กำหนดบทบาทหน้าที่ในการ ระดมทุน	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำร่างคำสั่งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ รวมทั้ง กำหนดบทบาทและหน้าที่ที่ชัดเจนในการร่วมปฏิบัติ ในการระดมทุน ทั้งนี้คณะกรรมการที่ตั้งขึ้นควรมีทั้ง บุคลากรภายในและภายนอกเพื่อความสะดวกในการ ติดต่อประสานงาน

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ การระดมทุน	แนวทางการระดมทุน	วิธีการดำเนินการ
	6) การแสวงหาแหล่งทุนและประเมินศักยภาพผู้ที่คาดว่าจะให้ทุน	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลแหล่งทุนจากการระดมทุนเดิมของสถานศึกษา - รวบรวมรายชื่อบุคคล กลุ่มคน หน่วยงาน ห้างหุ้นส่วน มูลนิธิเพื่อประเมินความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา และความเป็นไปได้ที่จะนำบุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงาน องค์กรเหล่านั้นเข้ามาอยู่ในรายชื่อผู้ที่คาดว่าจะให้ทุน - แสวงหาผู้คาดว่าจะให้ทุนรายใหม่ - คณะกรรมการดำเนินการร่วมประมาณการศักยภาพของแหล่งทุนเพื่อจำแนกออกเป็นกลุ่มผู้ให้ทุนรายใหญ่ กลุ่มกลางและกลุ่มรายย่อย
3. การดำเนินการระดมทุน	1) การจัดกิจกรรมระดมทุน	<ul style="list-style-type: none"> - เตรียมความพร้อมในเรื่องอาคารสถานที่ การดำเนินงานด้านพิธีการ - ประสานคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เพื่อสำรวจความพร้อมและให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ - กำกับติดตามการดำเนินงานของฝ่ายต่าง ๆ ตามปฏิทินที่กำหนดไว้เป็นระยะ ๆ
	2) การออกรณรงค์ขอรับการระดมทุน	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากร คณะกรรมการและผู้ประสานงานร่วมสนับสนุนในโครงการระดมทุนก่อนเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงความจริงใจ มุ่งมั่นและเสียสละของผู้มีส่วนรับผิดชอบในการระดมทุน - คัดเลือกบุคคลที่มีศักยภาพ มีความสามารถที่จะโน้มน้าวผู้ที่คาดว่าจะให้ทุนได้เป็นผู้นำ ผู้ประสานงานกับผู้ที่คาดว่าจะให้ทุนเป็นราย ๆ ไป - บุคคลผู้เป็นผู้นำ ผู้ประสานงานการระดมทุนติดต่อพบปะผู้ที่คาดว่าจะให้ทุนเพื่อขอรับการสนับสนุน ด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม เช่น แบบตัวต่อตัว จดหมายส่วนตัว โทรศัพท์ ไลน์ เป็นต้น

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ การระดมทุน	แนวทางการระดมทุน	วิธีการดำเนินการ
	3) ประชาสัมพันธ์การระดมทุน	<p>- จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและบุคคลทั่วไปให้ทราบถึงประเด็นการระดมทุน เป้าหมายของยอดการระดมทุน ที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ และจะต้องอธิบายให้ได้ว่าหากได้รับทุนหรือการบริจาคแล้วจะแก้ปัญหาของสถานศึกษาได้อย่างไร จะเกิดประโยชน์อย่างไร ทั้งหมดนี้ต้องประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับผู้คาดว่าจะให้ทุนได้รับทราบ คณะกรรมการผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์การระดมทุน จะต้องเตรียมข้อมูล เพื่อที่จะประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ</p>
	4) การตอบรับการระดมทุน แสดงความขอบคุณและ ประกาศเกียรติคุณ	<p>- ส่งใบเสร็จรับเงิน หรือใบอนุโมทนาบัตร พร้อมหนังสือขอบคุณจากสถานศึกษา</p> <p>- การประกาศทางสื่อมวลชนว่าได้รับการสนับสนุนทุนจากใคร เป็นจำนวนเท่าใด</p> <p>- จัดพิธีมอบโล่หรือเกียรติบัตรเพื่อเป็นการประกาศเกียรติคุณ</p> <p>- การประกาศหรือลงตีพิมพ์ในวารสารประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา ทางเว็บไซต์ของสถานศึกษา</p> <p>- ในกรณีที่เป็นผู้ให้ทุนรายใหญ่อาจจะจารึกชื่อไว้ในกรณีที่เป็นอาคารหรือสิ่งก่อสร้างเพื่อเป็นเกียรติแก่ผู้ให้ทุน เป็นต้น การแสดงความขอบคุณจะทำให้ผู้สนับสนุนเกิดความมั่นใจพึงพอใจ ภาคภูมิใจ ที่ได้ทำประโยชน์กับส่วนรวมทำให้ผู้ให้ทุนเกิดความผูกพันมีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงาน มีพันธะสัญญาการให้เกียรติและให้ความสำคัญเช่นนี้ จะเป็นการสร้างโอกาสให้ผู้ให้ทุน กลับมาให้การสนับสนุนสถานศึกษา โดยการให้ทุนซ้ำอีกในอนาคตต่อไป</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ การระดมทุน	แนวทางการระดมทุน	วิธีการดำเนินการ
4. การประเมินผล การระดมทุน	1) การนำเงิน สิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอรับการระดมทุน	<ul style="list-style-type: none"> - เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการระดมทุนแล้ว สถานศึกษาจะต้องเริ่มดำเนินการนำทุน ที่ได้รับไปดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์โดยด่วน เพื่อให้ผู้บริจาคสามารถมองเห็นผลงานที่เป็นรูปธรรม - ใช้จ่ายอย่างประหยัด โปร่งใส มีประสิทธิภาพ โดยอาจแต่งตั้งบุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนรับรู้ในระบบบัญชีรับ-จ่ายในการระดมทุน
	2) สรุปรายงาน และเผยแพร่ผลงานการระดมทุน	<ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษาต้องรายงานผลให้ผู้ให้ทุนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบจะได้เกิดความสุขใจ มั่นใจและภูมิใจว่าทุนของตนได้ถูกนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามวัตถุประสงค์จริง ๆ - เปิดเผยยอดเงินหรือทุนที่ได้รับทั้งหมดว่าสถานศึกษาสามารถระดมทุนได้เท่าไร อะไรบ้าง ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ หรือได้ต่ำกว่า หรือสูงกว่าเป้าหมายมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเท่าใด เป็นค่าอะไรบ้าง เมื่อหักค่าใช้จ่ายทั้งหมดแล้วยังคงเหลือเป็นจำนวนเท่าใด - ดำเนินการประเมินการดำเนินงานตามขั้นตอนของการระดมทุนตั้งแต่กระบวนการเริ่มต้นจนถึงกระบวนการสุดท้าย เพื่อให้ทราบว่าแต่ละขั้นตอนประสบความสำเร็จหรือมีปัญหาอุปสรรคอย่างไร เพื่อที่จะนำข้อมูลนี้ไปใช้พัฒนาการระดมทุนตามรูปแบบนี้ในครั้งต่อไป - หลังจากมีการประเมินการดำเนินการระดมทุนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้มีการวิเคราะห์ และสรุปรายงานผลการระดมทุนทั้งหมดไว้เป็นหลักฐาน โดยอาจทำเป็นเอกสารภาพถ่าย หรือวีดิทัศน์ เพื่อนำเสนอต่อ

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบ การระดมทุน	แนวทางการระดมทุน	วิธีการดำเนินการ
		การประชุมที่ปรึกษา ผู้นำคณะกรรมการ ผู้ประสานงาน คณะครู และผู้เกี่ยวข้องในการระดมทุน เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานและสร้างความภาคภูมิใจในความสำเร็จร่วมกัน นอกจากนั้นควรเผยแพร่ผลงานการระดมทุนให้สาธารณชนได้รับทราบด้วย ข้อมูลสารสนเทศทั้งหมดจะเป็นประโยชน์ในการแก้ไขและพัฒนาในการระดมทุนให้กับสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จในครั้งต่อไป

3. การประเมินแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

เป็นการประเมินแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยเครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางซึ่งเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน ตามตาราง 16

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

แนวทางการระดมทุนสำหรับ สถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การกำหนดประเด็นการระดมทุน	4.44	0.52	มาก	4.44	0.52	มาก
2. การวางแผนการระดมทุน	4.33	0.50	มาก	4.44	0.52	มาก
3. การดำเนินการระดมทุน	4.33	0.50	มาก	4.11	0.33	มาก
4. การประเมินผลการระดมทุน	4.77	0.44	มากที่สุด	4.77	0.44	มากที่สุด
รวม	4.47	0.21	มาก	4.44	0.27	มาก

จากตาราง 16 พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และลำดับความต้องการจำเป็นการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านที่ 4 การประเมินผลการระดมทุน ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมาคือ ด้านที่ 1 การกำหนดประเด็นการระดมทุน ($\bar{X} = 4.16$) และด้านที่ 3 การดำเนินการระดมทุน ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านที่ 2 การวางแผนการระดมทุน ($\bar{X} = 4.01$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนของสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 1 การกำหนดประเด็นการระดมทุน ($\bar{X} = 4.64$) รองลงมาคือ

ด้านที่ 4 การประเมินผลการระดมทุน (4.61) และด้านที่ 2 การวางแผนการระดมทุน ($\bar{X} = 4.53$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านที่ 3 การดำเนินการระดมทุน ($\bar{X} = 4.51$)

ผลการวิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นในการระดมทุนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การวางแผนการระดมทุน การกำหนดประเด็นการระดมทุน การดำเนินการระดมทุน และ การประเมินผลการระดมทุน ตามลำดับ

2. แนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีรายละเอียดของการดำเนินงานตาม 4 องค์ประกอบ 15 ตัวชี้วัด ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1) การกำหนดประเด็นของการระดมทุน มี 3 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการจำเป็นในการระดมทุน (2) การกำหนดเป้าหมายในการระดมทุน และ (3) การศึกษาความเป็นไปได้ในการระดมทุน องค์ประกอบที่ 2) การวางแผนการระดมทุน มี 6 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) การคัดเลือกกลยุทธ์และกิจกรรมในการระดมทุน (2) การสรรหาผู้นำที่ปรึกษา คณะกรรมการและผู้ประสานงานในการระดมทุน (3) การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการระดมทุน (4) การจัดงบประมาณสำหรับระดมทุน (5) การจัดระบบโครงสร้างและกำหนดบทบาทหน้าที่ในการระดมทุน (6) การแสวงหาแหล่งทุนและประเมินศักยภาพผู้ที่คาดว่าจะให้ทุน

องค์ประกอบที่ 3) การดำเนินการระดมทุน มี 4 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) การจัดกิจกรรมระดมทุน (2) การออกกรณีรับขอรับการระดมทุน (3) ประชาสัมพันธ์การระดมทุน (4) การตอบรับการระดมทุน แสดงความขอบคุณและประกาศเกียรติคุณ องค์ประกอบที่ 4) การประเมินผลการระดมทุน มี 2 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) การนำเงิน สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอรับการระดมทุน (2) สรุปรายงาน และเผยแพร่ผลงานการระดมทุน

ผลการประเมินความเหมาะสม และความความเป็นไปได้ของแนวทางการระดมทุน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาอภิปราย มีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2544) ได้ระบุว่า การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาเป็นส่วนหนึ่ง

ของยุทธศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2547-2553 ได้เน้นการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาด้วยการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบูรณาการโรงเรียนโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าไม่ว่าจะยุคไหนสมัยไหน การระดมทุนก็ยังมีความจำเป็นต่อการพัฒนาการศึกษาของไทย เพราะการเรียนรู้ไม่เคยหยุดนิ่ง ทรัพยากรด้านการเงินจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษา นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการประเมินผลการระดมทุน สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาซึ่งจะประสบความสำเร็จไปไม่ได้ถ้าขาดทุนที่เพียงพอ องค์ประกอบของกระบวนการระดมทุนทุกกระบวนการมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันหมดมีค่าเฉลี่ยไม่ต่างกันมาก จะขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งไปไม่ได้ แต่กระบวนการประเมินผลการระดมทุน คือกระบวนการท้ายสุดที่จะแสดงให้เห็นถึงผลสำเร็จของการระดมทุน ความโปร่งใส และการนำทุนไปใช้แก้ปัญหาตามวัตถุประสงค์ในการระดมทุนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษาต่อไป

2. การศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ผลวิจัยออกมาเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีความมุ่งหมายที่จะพัฒนาการศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้า ทั้งในด้านอาคารสถานที่ การจัดการเรียนการสอน สื่อการสอนและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ สร้างโอกาสในการพัฒนา ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา เพื่อให้เป็นผู้เรียนที่มีความ เก่ง ดี มีสุข สอดคล้องกับรายงานผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ปีการศึกษา 2561 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27, 2562) ระบุนโยบายการศึกษาและอำนาจหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษารวมทั้งทรัพยากรด้านงบประมาณเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเพราะจากรายงานผลการดำเนินงานพบว่ายังมีสถานศึกษาหลายแห่งที่ต้องได้รับการสนับสนุนให้มีการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เพราะงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากภาครัฐนั้นไม่เพียงพอในการบริหารภายในสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดการเรียนการสอนไม่มีคุณภาพเท่าที่ควรเกิดปัญหางบประมาณไม่เพียงพอในการบริหารจัดการศึกษา เพราะงบประมาณหลักที่ได้มาคือ งบประมาณอุดหนุนนักเรียนเป็นรายหัวซึ่งต้องดำเนินการเป็นค่าใช้จ่ายตามกรอบที่กำหนดไว้เท่านั้น ทำให้มีความยากลำบากในการพัฒนาการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

3. การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดประเด็นการระดมทุน มีตัวชี้วัด ดังนี้ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการจำเป็นในการระดมทุน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ปรีดา ลำมะนา (2553) โดยได้กำหนดประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุนเสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Brakeley (1980) กล่าวว่า ในการระดมทุนจำเป็นต้องกำหนดหรือระบุประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุนว่า เพราะเหตุใดโรงเรียนจึงสมควรได้รับการสนับสนุน อะไรคือผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการระดมทุน เหตุผลที่เฉพาะเจาะจงสำหรับผู้บริจาคที่จะบริจาคให้เงินสนับสนุนโรงเรียนคืออะไร ประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุนต้องสามารถตอบสนองความต้องการของโรงเรียน ที่เกินกำลังความสามารถที่โรงเรียนจะดำเนินการได้เพียงลำพัง มีเหตุมีผล มีความเป็นไปได้ มีประสิทธิผลและแสดงให้เห็นถึงความต้องการจำเป็นที่เร่งด่วน

2) การกำหนดเป้าหมายในการระดมทุน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีดา ลำมะนา (2553) การกำหนดวัตถุประสงค์ในการระดมทุน ตั้งเป้าหมายในการระดมทุน เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของการระดมทุน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Brakeley (1980) ที่กล่าวถึงความสำคัญของเป้าหมายของการระดมทุนไว้ว่า ในการระดมทุนให้ประสบความสำเร็จต้องตอบคำถามให้ได้ว่า ได้มีการกำหนดเป้าหมายไว้อย่างชัดเจนหรือไม่ จะสามารถณรงค์ขอบริจาคได้เงินมากน้อยเพียงใด แหล่งทุนสนับสนุนคือแหล่งใด แหล่งทุนที่สำคัญจะสามารถจัดหาได้ภายใต้เงื่อนไขอะไร จำนวนผู้บริจาครายใหญ่มีเพียงพอที่จะให้โครงการระดมทุนประสบความสำเร็จหรือไม่ ผู้คาดว่าจะบริจาคสามารถระบุเฉพาะเจาะจงได้หรือไม่ 3) การศึกษาความเป็นไปได้ในการระดมทุน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีดา ลำมะนา (2553) ที่พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.48 ไม่มีการศึกษาความเป็นไปได้ก่อนการระดมทุน มีเพียงร้อยละ 14.52 เท่านั้นที่มีการศึกษาความเป็นไปได้ก่อนการระดมทุน ซึ่งอาจเป็นสาเหตุสำคัญอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ไม่สามารถระดมทุนได้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Brakeley (1980) ที่กล่าวว่าการระดมทุนจะต้องมีการวิจัยการตลาดสำหรับการระดมทุน คือ การศึกษาพิจารณาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ในการระดมทุน การวิจัยการตลาดหรือการศึกษาความเป็นไปได้ การระดมทุนเป็นการหาคำตอบให้กับคำถามหลักว่าประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุนมีความถูกต้องและดึงดูดใจหรือไม่ ข้อเสนอของโครงการระดมทุนมีความน่าสนใจและสนองต่อความต้องการของผู้คาดว่าจะบริจาคหรือไม่ หน่วยงานเองมีความเข้มแข็งเพียงพอที่จะดำเนินโครงการระดมทุนหรือไม่ จำเป็นต้องถามมาจากภายนอกหรือไม่ ใครคือผู้ที่มีศักยภาพการเป็นผู้นำที่เข้มแข็งที่สุดในการระดมทุนครั้งนี้ การระดมทุนครั้งนี้ได้มีการกำหนดเป้าหมายไว้อย่างชัดเจนหรือไม่ และสามารถณรงค์ขอบริจาคได้เงินจำนวนมากน้อยเพียงใด แหล่งทุนสนับสนุนทั่วไปคือแหล่งใด แหล่งทุนที่สำคัญจะสามารถจัดหาได้ภายใต้เงื่อนไขอะไร จำนวนผู้บริจาครายใหญ่มีเพียงพอที่จะช่วยให้โครงการประสบความสำเร็จหรือไม่ ผู้คาดว่าจะบริจาคสามารถระบุเฉพาะเจาะจงได้ การกำหนดระยะเวลาของการ

บริจาคที่เป็นไปได้คือช่วงเวลาใด กิจกรรมหลักหรือรูปแบบ หรือกลยุทธ์ในการระดมทุนครั้งนี้คืออะไร สื่อสิ่งพิมพ์ การประชาสัมพันธ์การระดมทุนคืออะไร แผนปฏิบัติการในการระดมทุนชัดเจนหรือไม่ ใช้ระยะเวลาานานเท่าใดในการระดมทุน ควรจะระดมทุนในช่วงเวลาใด แต่ละช่วงเวลากิจกรรมหลักของโครงการคืออะไร โครงการระดมทุนจะจัดวางบุคลากรอย่างไร บุคลากรของหน่วยงานที่มีอยู่สามารถดำเนินการระดมทุนได้หรือไม่ ต้องการบุคลากรเพิ่มเติมหรือไม่ จำเป็นต้องขอคำแนะนำจากที่ปรึกษา มีอาชีพหรือไม่ ค่าใช้จ่ายในการระดมทุนครั้งนี้จะเป็นจำนวนมากน้อยเท่าใด อะไรบ้าง

องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนการระดมทุน มีตัวชี้วัด ดังนี้ 1) การคัดเลือกกลยุทธ์ และกิจกรรมในการระดมทุน สอดคล้องกับ Levenson (2003) กล่าวว่า กลยุทธ์ในการระดมทุน ประจำปีจะมีหลากหลายเช่น Phone a Thons การใช้โทรศัพท์ขอบริจาค (Telethons) การส่งจดหมายขอบริจาคโดยตรง (Direct-mail) การส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) การเปิดประมูลราคา (Auction) การจัดกิจกรรมร่วมรับประทานอาหารเย็น (Dinner Meeting) การจัดกิจกรรมร่วมรับประทานอาหารเช้า (Breakfast Meeting) หรือการจัดกิจกรรมร่วมรับประทานอาหารกลางวันอย่างเป็นทางการ (Luncheons) การร่วมประชุมและขอปรึกษากับองค์กรต่าง ๆ เช่น สโมสรโรตารี (Rotary Club) สมาคมผู้ปกครองครูและนักเรียน (Parent Teacher Student Organization) หรือการจัดการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ เช่นการแข่งขันกอล์ฟ (Golf Tournament) การแข่งขันเทนนิส (Tennis Tournament) การวิ่งมาราธอน (Marathons) วิ่งมินิมาราธอน (Mini Marathons) การเดินการกุศล (Walks) หรือโดยการขอปรึกษาทงเว็บไซต์ (Website) เป็นต้น 2) การสรรหาผู้นำ ที่ปรึกษา คณะกรรมการและผู้ประสานงานในการระดมทุน 3) การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการระดมทุน ก่อนการระดมทุนสอดคล้องกับงานวิจัยของ Durand (2002) ที่ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะขององค์กรและภาวะผู้นำที่มีผลต่อการดำเนินการระดมทุน : กรณีศึกษาวิทยาลัยของรัฐในรัฐนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 2001 พบว่า ความสำเร็จของการระดมทุนขึ้นอยู่กับความจำเป็นที่ต้องให้ความรู้บุคลากรถึงความจำเป็นที่ต้องมีการระดมทุน การกำหนดเป้าหมายการระดมทุนที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม การสื่อสารภาพลักษณ์ของสถาบันต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย 4) การจัดงบประมาณสำหรับระดมทุน สอดคล้องกับแนวคิดของ Brakeley (1980) เพราะการดำเนินโครงการระดมทุนเป็นกิจกรรมที่ต้องผ่านกระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ และอยู่ในช่วงระยะเวลาจึงจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการดำเนินงาน เพราะการใช้งบประมาณในการระดมทุนถือว่าเป็นการลงทุนเพื่อให้การระดมทุนดำเนินการไปด้วยดีตามแผนที่ได้กำหนดไว้ 5) การจัดระบบโครงสร้างและกำหนดบทบาทหน้าที่ในการระดมทุน ความพยายามในการระดมทุนให้ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับทักษะและการคิดอย่างละเอียดรอบคอบ ในการวางแผนจัดระบบโครงสร้างและกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน 6) การแสวงหาแหล่งทุนและประเมินศักยภาพผู้ที่คาดว่าจะให้ทุน สอดคล้องกับแนวคิดของ Seiler (2002) ที่กล่าวว่า

การระดมทุนที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้ระดมทุนจะต้องรู้จักกลุ่มผู้บริจาค (Identifying the Constituency) และการระดมทุนจะเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้จะต้องมีการแสวงหาแหล่งทุนและสามารถประเมินศักยภาพของผู้ที่คาดว่าจะให้ทุนได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Brakeley (1980) ที่กล่าวว่าแหล่งของทุนในการขอรับบริจาคที่บริจาค (Gift Sources) ได้แก่ บุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท ภาคธุรกิจเอกชน มูลนิธิ สมาคม ชมรม หน่วยงานภาครัฐ กลุ่มเพื่อน ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน ผู้ปกครอง

องค์ประกอบที่ 3 การดำเนินการระดมทุน มีตัวชี้วัด ดังนี้ 1) การจัดกิจกรรมระดมทุน สอดคล้องกับแนวคิดของ Rosso (2003) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมระดมทุน (Fund Raising Benefits and Special Events) การจัดงานระดมทุนเป็นวิธีการขอบริจาคหรือบอกบุญด้วยการจัดกิจกรรมเพื่อการจัดหาเงินสำหรับโครงการระดมทุนโดยทั่วไปแล้วการจัดงานระดมทุนมักจะทำเงินกำไรให้กับหน่วยงานได้ถึงร้อยละ 50 2) การออกบรรณรงค์ขอรับการระดมทุน ผู้ระดมทุนต้องมีความเข้าใจและใช้เทคนิคการบอกบุญด้วยวิธีการต่าง ๆ สอดคล้องกับแนวคิดบันไดการบอกบุญที่มีประสิทธิภาพของ Rosso (2003) 3) ประชาสัมพันธ์การระดมทุน การประชาสัมพันธ์ที่ดีและวิธีการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสม จะเป็นการสร้างความเข้าใจในประเด็นที่ขอรับการสนับสนุน และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงาน ซึ่งจะมีผลต่อเจตคติของผู้ที่คาดว่าจะให้ทุนทุกระดับและนำไปสู่ความสำเร็จของการระดมทุน การประชาสัมพันธ์ที่ไม่ใช่เพียงเพื่อการสนับสนุนความพยายามของหน่วยงานเท่านั้น แต่เป็นการกระตุ้นความพยายามในการดำเนินงานทุกด้าน 4) การตอบรับการระดมทุน แสดงความขอบคุณและประกาศเกียรติคุณ สอดคล้องกับแนวคิดของ Brakeley (1980) ที่กล่าวว่านักระดมทุนเมื่ออาชีพต้องตระหนักอยู่เสมอว่าผู้บริจาคจะต้องได้รับบางสิ่งบางอย่างจากการที่ได้บริจาค ในการระดมทุนจะต้องมีองค์ประกอบที่จูงใจให้ผู้คาดว่าจะบริจาคตัดสินใจบริจาคคือการขอบคุณและประกาศเกียรติคุณให้สาธารณชนได้ทราบ

องค์ประกอบที่ 4 การประเมินผลการระดมทุน มีตัวชี้วัด ดังนี้ 1) การนำเงิน สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอรับการระดมทุน 2) สรุปรายงาน และเผยแพร่ผลงานการระดมทุน องค์ประกอบด้านการประเมินผลการระดมทุนสอดคล้องกับแนวคิดของ Brakeley (1980) ที่กล่าวว่า การใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถชี้แจงได้ (Cost Effectiveness and Accountability) การระดมทุนหรือการขอรับการสนับสนุนเพื่อการกุศลจะต้องดำเนินการบนพื้นฐาน ของจุดคุ้มทุนและคงไว้ซึ่งความโปร่งใสการระดมทุนที่ประสบความสำเร็จจะต้องทำให้เกิดความเชื่อมั่น ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพในการระดมทุนโดยปกติจะต้องไม่เกิน อัตราร้อยละ 15 ของยอดที่ได้รับบริจาค การใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพและความสามารถชี้แจงได้เป็น ประเด็นพื้นฐานของการระดมทุนของหน่วยงานทุกระดับ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Terry และ Doug (1999) ที่กล่าวว่า เมื่อสิ้นสุดการระดมทุนจะทำให้ทราบว่าแผนที่วางไว้สิ่งใดสามารถดำเนินการได้สิ่งใดมีอุปสรรคปัญหาไม่สามารถดำเนินการได้ผลการ

ระดมทุนบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่เพราะเหตุใดซึ่งจะสามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการระดมทุนในครั้งต่อไปนอกเหนือเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานแล้วผลการระดมทุนเป็นอย่างไร ต้องรายงานให้ผู้บริจาคและผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบความคืบหน้าหรือข้อมูลข่าวสารด้วยเพื่อสร้างความเข้าใจความมั่นใจความใกล้ชิดและความรู้สึกที่ดีกับผู้บริจาคอันจะทำให้การระดมทุนในครั้งต่อไปเป็นไปอย่างขึ้น ซึ่งจากการเทียบเคียงแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่ามีองค์ประกอบที่สอดคล้องกับแนวคิดของ Brakeley (1980) การระดมทุนให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้จะต้องมีองค์ประกอบพื้นฐาน คือ การกำหนดประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุน (The Case for Support) ภาวะผู้นำในการระดมทุน (Leadership) แหล่งของทุนที่บริจาค (Gift Sources) การจัดระบบการทำงาน (Organization) การประชาสัมพันธ์ (Public Relationship) งบประมาณ (Budgets) การรณรงค์บริจาคประจำปีกับการรณรงค์พิเศษ (Annual Campaign & Capital Campaign) และการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถชี้แจงได้ (Cost Effectiveness and Accountability) และบางองค์ประกอบสอดคล้องกับแนวคิดของ Terry และ Doug (1999) การทำความเข้าใจภาพรวมของการระดมทุน (Understanding the Big Picture) การตัดสินใจวางแผนด้านปัจจัย (Deciding Plan Inputs) การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Putting the Plan Together) การกำกับติดตามการดำเนินการระดมทุนตามแผน (Monitoring the Plan) และบางองค์ประกอบสอดคล้องกับองค์ประกอบผลการวิจัยของ ปรีดา ลำมะนา (2553) องค์ประกอบในการระดมทุนของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีการดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนระดมทุน มี 8 องค์ประกอบ ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการระดมทุนมี 5 องค์ประกอบ และขั้นตอนที่ 3 การกำกับติดตาม ประเมินและรายงานผล มี 4 องค์ประกอบ ทั้งนี้เนื่องจากแนวทางการระดมทุนนี้ ได้สร้างและพัฒนาขึ้นให้เหมาะสมและเป็นแนวทางเพื่อนำไปใช้สำหรับการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า สภาพปัจจุบันของทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านที่ 2 การวางแผนการระดมทุน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนของสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 1 การกำหนดประเด็นการระดม ผลการวิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นในการระดมทุนของสถานศึกษามากเป็นอันดับแรก ได้แก่ การวางแผนการระดมทุน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เพื่อให้การระดมทุนมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาควรกำหนดแผนการดำเนินงาน และนโยบายในการระดมทุนในรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เพื่อเป็นทางเลือกที่เหมาะสมกับการ ระดมทุนสำหรับสถานศึกษา เพราะในทางปฏิบัติการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสามารถประยุกต์ และยืดหยุ่นได้เพื่อให้เข้ากับบริบทและสถานการณ์

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการระดมทุน โดยการ สรรหาผู้เชี่ยวชาญในการระดมทุนที่ประสบความสำเร็จ เพื่อจัดอบรมเกี่ยวกับวิธีการและหลักการของ การระดมทุนให้กับบุคลากรในสถานศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้การระดมทุนของ สถานศึกษาได้รับความร่วมมือและการตอบรับ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยปฏิบัติการเพื่อนำการพัฒนาแนวทางการระดมทุนของสถานศึกษา นี้ไปทดลองใช้กับสถานศึกษาในเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เพื่อเป็นการศึกษาความ เป็นไปได้ และศึกษาว่าแนวทางการระดมทุนของสถานศึกษานี้มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาที่มี ขนาดต่างกัน เพื่อให้ได้แนวทางการระดมทุนที่เหมาะสมกับบริบทด้านขนาดของสถานศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกอร ยศไพบูลย์. (2546). *ภาวะผู้นำทางการศึกษา*. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). *การบริหารงบประมาณงบเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป รายการเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ค่าใช้จ่ายรายหัว)*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษณา พันธุ์วานิช. (2545). วัฒนธรรมไทยคือหัวใจของชาติ. *วารสารวัฒนธรรมไทย*, 39(2), 7-9.
- กฤษณา สว่างแสง. (2542). *ความต้องการใช้ทรัพยากรภายในท้องถิ่นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย. (2544). *ยุทธศาสตร์การลงทุนทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย.
- กิติมา ปรีดีดีลก. (2532). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- กิติมา ปรีดีดีลก. (2542). *ทฤษฎีบริหารองค์การ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ธนะการพิมพ์.
- แกมवास ดรณเดช. (2539). *ความต้องการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จรินทร์ เทศวานิช. (2536). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ใน ประมวลสาระชุดการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 1 -3*. หน้า 68. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จักรกฤษณ์ พุทธะ. (2556). *การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- จาวรธรรม งามงาม. (2552). *กลยุทธ์การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลอ่าวทอง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2541). *เฟลีน*. กรุงเทพฯ : อมรินทร์บุ๊คเซ็นเตอร์.
- ชาย โพธิ์สิตา. (2547). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ณัฐนรี สุพรรณพงศ์. (2551). *แนวทางส่งเสริมการระดมทุนในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธัชชัย จิตรนันท์. (2555). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธีระ รุญเจริญ และคณะ. (2545). *การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : เอลโลการพิมพ์.
- นคร ตั้งคะพิภพ. (2549). *การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. เพชรบุรี : โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ.
- นฤมล ต้นสุเรศรัษฎ์. (2533). *แหล่งวิทยาการในชุมชน ใน เอกสารการสอนชุดวิชา การพัฒนาและการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน หน่วยที่ 1. หน้า 1-43*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นาริรัตน์ รักกิจตรกุล. (2548). *รายงานการวิจัย การระดมทุนเพื่อการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นาริรัตน์ รักกิจตรกุล. (2554). *การระดมทุนสำหรับสถานศึกษา*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิพนธ์ ศุขปรีดี. (2528). *โสตทัศนศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประเวศ วะสี. (2544). *ยุทธศาสตร์การลงทุนทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย.
- ปราชญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง. (2542). *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปริญญา อังกูดี. (2552). *สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ปรีชา คัมภีรปกรณ์. (2533). *เอกสารการสอนชุดการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.

- ปรีดา ลำมะนา. (2553). *รูปแบบการระดมทุนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมวิชาการ.
- ปานจันทร์ โททอง. (2542). *การเปรียบเทียบการประเมินความต้องการจำเป็นระหว่างวิธีเรียงลำดับความสำคัญที่แตกต่างกันโดยใช้เครื่องมือการประเมินความต้องการจำเป็นที่มีการตอบสนองเดียว*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรกฤษฎี พวงนิล. (2553). *กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของรัฐในจังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิสิทธิ์ สารวิจิตร. (2525). *วิทยุศาสตร์การพัฒนาดตนเองและบุคลิกภาพจากระดับอนุบาลถึงปริญญาเอก*. กรุงเทพฯ : พงษ์เจริญการพิมพ์.
- มยุรี เขียวฉะอ้อน. (2541). *การประเมินความต้องการจำเป็นด้านทักษะพื้นฐานของครูอนุบาลโดยการใช้ การวิเคราะห์งาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2537). *ประมวลการสอนชุดวิชาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา หน่วยที่ 1 และ 4-6*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2541). *ความเป็นครู*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ยศลักษณ์ หมิ่นวงศ์. (2556). *ปัญหา แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2551). *วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : คำสมัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2528). *เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาหน่วยที่ 1-4*. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รุ่ง แก้วแดง. (2546). *โรงเรียนนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

วานิช มาลัย และอรสา ปานขาว. (2548). *วิธีการศึกษาทางนิเทศศาสตร์ศึกษา*. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิจิตร ศรีสะอ้าน. (2543). *ทรัพยากรบริหารทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

วิโรจน์ สารรัตน์. (2546). *การบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์.

วีระวัชร สุทรนนท์. (2551). *การพัฒนาแนวทางการวางแผนการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

สถาพร ชูศรีทอง. (2543). *ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการโรงเรียนต่อการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ในโรงเรียนประถมศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมยศ นาวิการ. (2544). *การบริหาร*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สมหมายการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2534). *ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *ชุดฝึกอบรมผู้บริหารระดับสูง บริหารศาสตร์ เล่ม 3-5*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. (2562). *ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาปีการศึกษา 2561*. ร้อยเอ็ด : กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2544). *การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

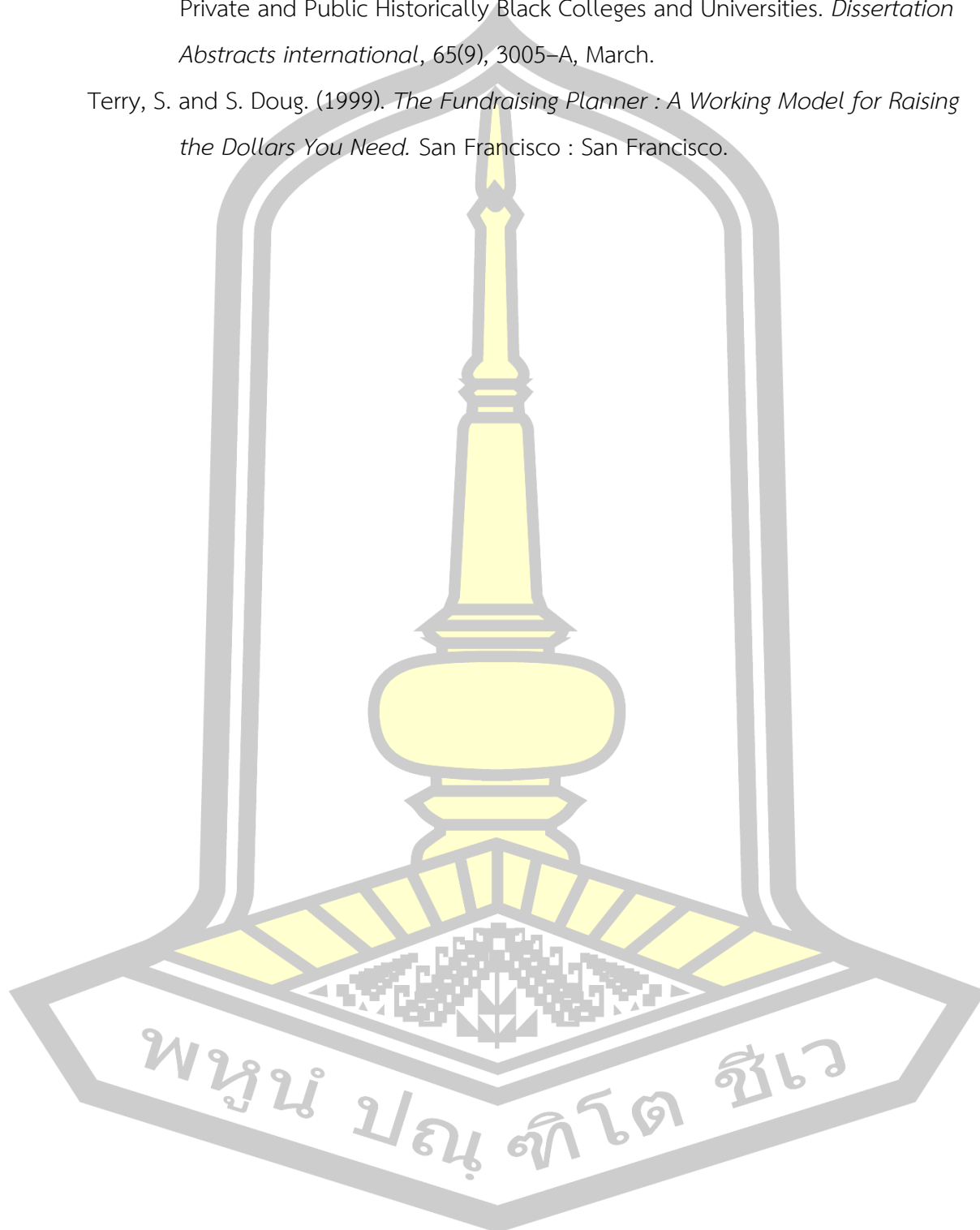
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2552). *ทรัพยากรเพื่อการศึกษา*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://www.onec.go.th/puplication/4013001/appendix.htm>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 ธันวาคม 2562].

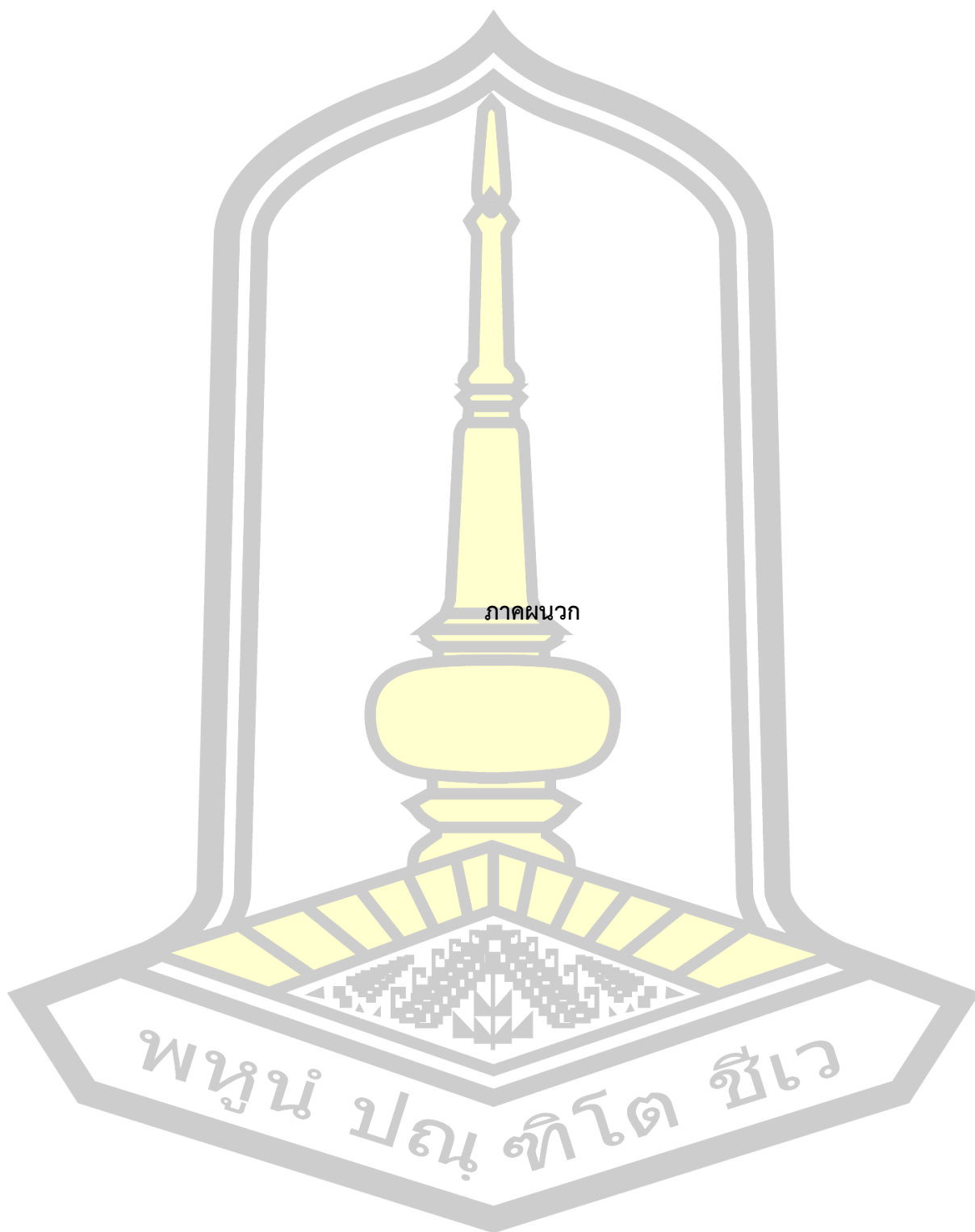
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2547). *รายงานการประเมิน คุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://plan.bopp-obec.info/>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 ธันวาคม 2562].
- สุดใจ ทูลพานิชย์กิจ. (2546). *หลักการพัฒนาเศรษฐกิจ*. กรุงเทพฯ : ธนาเพรสแอนด์กราฟฟิค.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2553). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.
- สุมาลี สังข์ศรี. (2543). การระดมทรัพยากรในชุมชนกับการศึกษานอกระบบ ใน *เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพการศึกษานอกระบบ หน่วยที่ 11*. หน้า 436. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรพันธ์ ยันต์ทอง. (2533). *การบริหารโรงเรียน นวัตกรรม เทคนิค ประสบการณ์*. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- สุริวัลย์ ภูมิพันธ์. (2559). *การพัฒนาแนวทางการระดมทุนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2538). ความรู้ชายแดนด้านการประเมินผลการศึกษา. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*, 7(2), 52-67.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หวน พิณรุฬห์. (2554). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://www.scribd.com/doc/76573227/>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 ธันวาคม 2562].
- อมรชัย ตันติเวช. (2536). *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย หน่วยงาน 1 - 4*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อรุณี อ่อนสวัสดิ์. (2551). *ระเบียบวิธีวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. พิษณุโลก : ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย.
- อำภา บุญช่วย. (2537). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2538). การใช้แหล่งทรัพยากรของท้องถิ่นในการพัฒนาโรงเรียน ใน *โรงเรียนกับชุมชน*. หน้า 156-157. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Bender, P.S. (1983). *Resource management, an alternative view of the management process*. New York : John Wiley and Sons.

- Bonita, D.R. (2002). *Demographic, Institutional and Leadership Characteristics Affecting Fund Raising Performance: A Study of Public Colleges in New York State*. Ph.D. Thesis, State University of New York at Buffalo.
- Brakeley, A.G. (1980). *Tested Ways to Successful Fund Raising*. New York : AMACOM.
- Caboni, T.C. (2010). The Normative Structure of College and University Fundraising Behaviors. *Journal of Higher Education*, 81(3), 339.
- Duronio, M.A. and B.A. Loessin. (1991). *Effective fundraising in higher education: Ten success stories*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.
- Hodge, J.M. and H. Rosso. (2003). *Achieving Excellence in Fund Raising*. 2nd ed. San Francisco : Jossey-Bass, 2003.
- Hoy, W.K. and C.G. Miskel. (2001). *Educational Administration : Theory, Resource and Practice*. 6th ed. New York : McGraw-Hill..
- Klimes, R.F. (1977). Goal Development in Planning. *Educational Technology*, 45(2), 17.
- Levenson, S. (2003). *Fundraising help for School Principals and other School Leaders*. [online]. Available from : <http://www.arc.gov/index.do?nodeId=1729>. [accessed 12 December 2019].
- Lindhal, W.E. (1992). *Strategic Planning for Fund Raising : How to Bring in More Money Using Strategic Allocation*. San Francisco : Jossey-Bass.
- Roach, A.H. (2011). *Fundraising basics for private school facilities*. Washington, DC : National Clearinghouse of Educational Facilities.
- Rosso, A.H. (1991). *Achieving Excellence in Fund Raising*. San Francisco : Jossey-Bass.
- Rosso, A.H. (2003). *The Annual Fund*. 2nd ed. San Francisco : Jossey-Bass.
- Schwartzberg, H.G. (2002). *Engineering and food for 21st Century*. Boca Raton : CRC Press LLC.
- Seiler, L.T. (2002). Developing and Articulating a Case for Support, Hank Rosso's *Achieving Excellence in Fund Raising*. 2nd ed. San Francisco : Jossey-Bass.
- Shaffer, D.W. (1999). Fractal Models and the Structure of Materials. *Materials Research Society Bulletin*, 13(2), 22.
- Sheridan, B.A. (2005). Key Components of Successful Higher Education Online Fundraising Program. *Dissertation Abstracts International*, 65(7), 2449–A.

Stovall, W.M. (2005). A Case Study of Presidents' Approaches to Fundraising at four Private and Public Historically Black Colleges and Universities. *Dissertation Abstracts international*, 65(9), 3005-A, March.

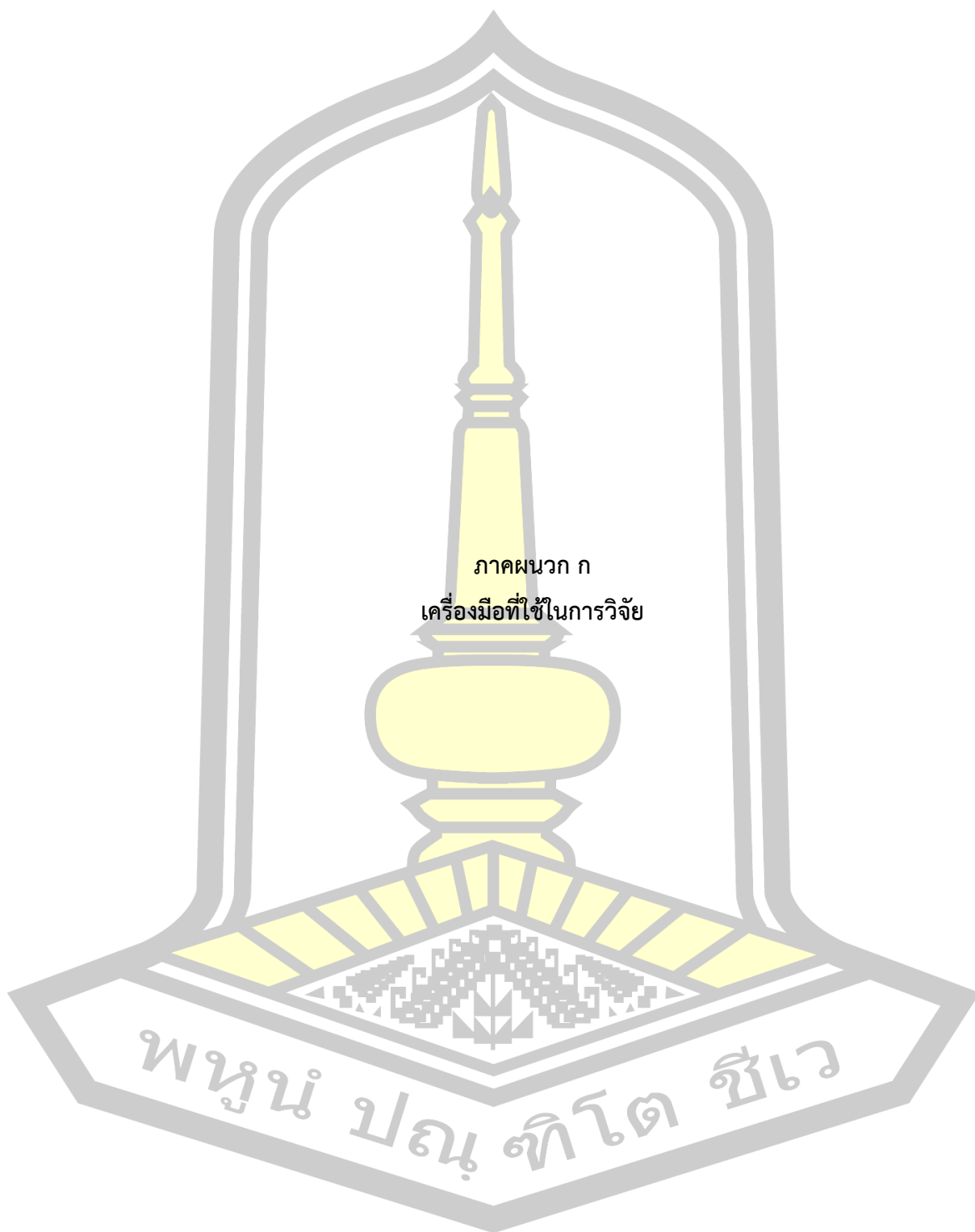
Terry, S. and S. Doug. (1999). *The Fundraising Planner : A Working Model for Raising the Dollars You Need*. San Francisco : San Francisco.

ภาคผนวก

พหุบัณฑิตยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุบัน ปณฺ ทิโต ชีเว

(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม
สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา
สำหรับการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

คำชี้แจง

1. ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาว่า ข้อคำถามของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาที่กำหนดให้วัดได้ สอดคล้องตรงตามนิยามที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยกำหนดเนื้อหาการประเมินออกเป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1.1 การกำหนดประเด็นของการระดมทุน
- 1.2 การวางแผนการระดมทุน
- 1.3 การดำเนินการระดมทุน
- 1.4 การประเมินผลการระดมทุน

2. ขอความกรุณาให้ท่านทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

+ 1 หมายถึงข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

0 หมายถึงไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

- 1 หมายถึงข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ที่ได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ในครั้งนี้

นายบุญส่ง จอมหงษ์

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

นิยามศัพท์

1. การระดมทุน หมายถึง กิจกรรมที่มีการรวมตัวกัน มีการดำเนินการด้วยเทคนิควิธีการต่างๆ และมีแนวทางการดำเนินการ เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือสิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบดังนี้

1.1) การกำหนดประเด็นของการระดมทุน หมายถึง การพิจารณาสภาพปัญหา ความต้องการจำเป็นเร่งด่วนของสถานศึกษาที่ต้องได้รับการช่วยเหลือด้านงบประมาณ สิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ซึ่งประกอบด้วย (1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการจำเป็นในการระดมทุน (2) การกำหนดเป้าหมายในการระดมทุน (3) การวิจัยการตลาดเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของในระดมทุน

1.2) การวางแผนการระดมทุน หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินใจล่วงหน้าก่อนการระดมทุนว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร ทำเมื่อไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการระดมทุน ประกอบด้วย (1) การคัดเลือกกลยุทธ์และกิจกรรมในการระดมทุน (2) การสรรหาผู้นำ ที่ปรึกษา คณะกรรมการและผู้ประสานงานในการระดมทุน (3) การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการระดมทุน(4) การจัดงบประมาณสำหรับระดมทุน (5) การจัดระบบโครงสร้างและกำหนดบทบาทหน้าที่ในการระดมทุน (6) การแสวงหาแหล่งทุนและประเมินศักยภาพผู้ที่คาดว่าจะให้ทุน

1.3) การดำเนินการระดมทุน หมายถึง กิจกรรมที่ผู้นำ กรรมการและผู้ประสานงานดำเนิน กิจกรรมการออกขอรับการระดมทุนจากแหล่งทุน หรือผู้ที่คาดว่าจะให้ทุนตามแผนที่วางไว้ ประกอบด้วย (1) การจัดกิจกรรมระดมทุน (2) การออกกรรณรังค์ขอรับการระดมทุน (3) ประชาสัมพันธ์การระดมทุน (4) การตอบรับการระดมทุน แสดงความขอบคุณและประกาศเกียรติคุณ

1.4) การประเมินผลการระดมทุน หมายถึง การนำเสนอและสรุปผลการดำเนินการระดมทุน ประกอบด้วย (1) การนำเงิน สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอรับการระดมทุน (2) สรุปรายงาน และเผยแพร่ผลงานการระดมทุน

2. ผู้ให้ทุน หมายถึง ผู้บริจาค บุคคลที่สนับสนุนงบประมาณ สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการระดมทุน

3. สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพที่เป็นจริงและกำลังเป็นอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับการระดมทุนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

4. สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในการระดมทุนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

5. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือข้าราชการครูที่รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

6. ครู หมายถึง ข้าราชการครู ผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

7. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม
สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา
สำหรับการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

ข้อที่	ข้อความ/พฤติกรรมการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา	ระดับ			ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
		ความสอดคล้อง	+1	0	
องค์ประกอบ การกำหนดประเด็นการระดมทุน					
1	วัตถุประสงค์ของการระดมทุนมีความจำเป็นต่อการสร้างแรงจูงใจเพื่อการระดมทุน				
2	วัตถุประสงค์ของการระดมทุนสอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาการศึกษา				
3	วัตถุประสงค์ของการระดมทุนได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง				
4	สถานศึกษาคำนวณเพื่อตั้งเป้าหมายของการระดมทุนไว้				
5	สถานศึกษาได้ประเมินว่าเป้าหมายของการระดมทุนที่สถานศึกษากำหนดไว้มีความเป็นไปได้				
องค์ประกอบ การวางแผนการระดมทุน					
6	สถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ กิจกรรมและวิธีการในการระดมทุนชัดเจน				
7	สถานศึกษากำหนดระยะเวลา ปฏิทินแผนปฏิบัติการการระดมทุน				
8	สถานศึกษาสรรหาบุคคลผู้มีความเหมาะสมเพื่อเป็นประธานดำเนินโครงการระดมทุน				
9	สถานศึกษาแสวงหาและร้องขอบุคคลภายนอกมาเป็นที่ปรึกษาและคณะกรรมการในการระดมทุน				
10	สถานศึกษาเชิญบุคคลภายนอกมาเป็นผู้ประสานงานในการระดมทุน				

ข้อที่	ข้อความ/พฤติกรรมการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา	ระดับ ความสอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
11	สถานศึกษาพัฒนาบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการระดมทุนให้มีความรู้สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ความจำเป็นของการระดมทุน				
12	สถานศึกษาพัฒนาบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการระดมทุนให้สามารถสร้างแรงจูงใจและโน้มน้าวผู้บริจาคให้เห็นความจำเป็นของโครงการระดมทุน				
13	สถานศึกษาจัดตั้งงบประมาณสำหรับการระดมทุนไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี				
14	สถานศึกษาขอรับทุนจากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นงบประมาณในการระดมทุน				
15	สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการระดมทุน				
16	สถานศึกษาประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการระดมทุนฝ่ายต่าง ๆ				
17	สถานศึกษาแสวงหารายชื่อผู้ให้ทุนกลุ่มต่าง ๆ ที่จะให้การสนับสนุน				
18	สถานศึกษาหาหรือติดต่อผู้ที่คาดว่าจะเป็นผู้ให้ทุนรายใหญ่				
19	สถานศึกษาประเมินจำนวนและกำหนดยอดการระดมทุนจากผู้ให้ทุนรายใหญ่				
องค์ประกอบ การดำเนินการระดมทุน					
20	กลยุทธ์และกิจกรรมและวิธีการระดมทุนสร้างความสนุกสนาน ความสามัคคีและแรงจูงใจต่อผู้ให้ทุน				
21	สถานศึกษาจัดกิจกรรมและวิธีการระดมทุนตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการระดมทุน				
22	มีการกำกับติดตาม และรายงานความคืบหน้าการดำเนินการระดมทุนเป็นระยะ ๆ				

ข้อที่	ข้อความ/พฤติกรรมการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา	ระดับ ความสอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
23	ผู้ประสานงานการระดมทุนแต่ละสายใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อติดต่อกับผู้ให้ทุน เช่น พบเป็นการส่วนตัว โทรศัพท์ โน้ตบุ๊ก เป็นต้น				
24	สถานศึกษาประชาสัมพันธ์การระดมทุนด้วยสื่อต่าง ๆ ที่เข้าถึงการรับรู้ของกลุ่มผู้ให้ทุนอย่างทั่วถึง				
25	สถานศึกษาดำเนินการแสดงความขอบคุณต่อผู้ให้ทุนด้วยสื่อต่าง ๆ เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ ประกาศทางเว็บไซต์				
26	สถานศึกษาดำเนินการประกาศเกียรติคุณเพื่อสร้างศรัทธาใจแก่ผู้ให้ทุน เช่น โบชุงโมทนา หนังสือรับรองการบริจาค โล่เกียรติยศ เป็นต้น				
องค์ประกอบ การประเมินผลการระดมทุน					
27	สถานศึกษานำเงิน สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ได้จากการระดมทุนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการระดมทุน				
28	เมื่อสิ้นสุดการระดมทุนแล้วสถานศึกษาประชุมคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เพื่อสรุปผลการดำเนินการเป็นข้อมูลสำหรับการระดมทุนครั้งต่อไป				
29	สถานศึกษาแจ้งรายรับ รายจ่ายทั้งหมดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบด้วยการสื่อสารวิธีต่าง ๆ				
30	สถานศึกษาสรุปรายงานและเผยแพร่ผลงานการระดมทุน				

พหุ ประถมศึกษา ชีวะ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. การกำหนดประเด็นการระดมทุน

.....

.....

.....

2. การวางแผนการระดมทุน

.....

.....

.....

3. การดำเนินการระดมทุน

.....

.....

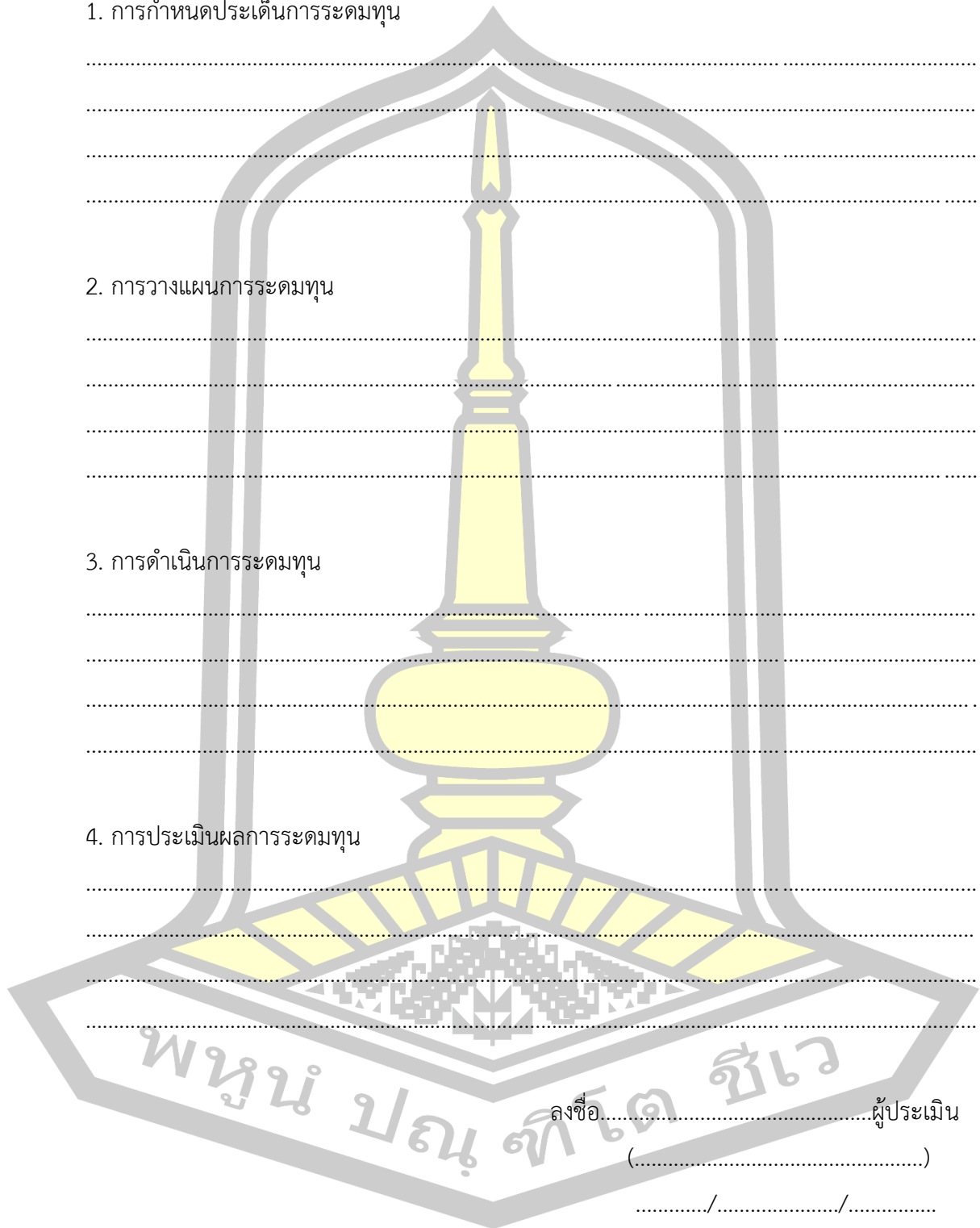
.....

4. การประเมินผลการระดมทุน

.....

.....

.....

พหุ ประเด็น ชีวะ

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบสอบถาม

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27
 2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27
 - ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
 3. การตอบแบบสอบถาม ขอความกรุณาตอบตามความคิดเห็นของท่าน ซึ่งการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ไม่มีผลกระทบต่อหน้าที่การงานของท่านแต่อย่างใด เพราะคำตอบจากแบบสอบถามนี้ใช้เป็นข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น
 4. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ แบบสอบถามนี้จะถือว่าสมบูรณ์ และสามารถนำไปประมวลผลได้
- ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ที่ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้

นายบุญส่ง จอมหงษ์

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โทรศัพท์ 081-9741857

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพของท่าน

1. สถานภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา/รักษาการแทนผู้บริหารสถานศึกษา
 ครูผู้สอน
2. ขนาดของโรงเรียน (ตามเกณฑ์ สพฐ.)
 - โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน 1 - 499 คน
 - โรงเรียนขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 500 - 1,499 คน
 - โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียน 1,500 - 2,499 คน
 - โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวนนักเรียน 2,500 คนขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

คำชี้แจง ข 1. แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า

2. โปรดใช้ดุลพินิจของท่านพิจารณาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่ พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา ตามทัศนคติของท่านแล้วทำเครื่องหมายลงในช่องระดับความคิดเห็นโดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	การระดมทุนสำหรับสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
26	สถานศึกษาดำเนินการประกาศเกียรติคุณเพื่อสร้างความภูมิใจแก่ผู้ให้ทุน เช่น โบอนุโมทนา หนังสือรับรองการบริจาค โล่เกียรติยศ เป็นต้น										
4. การประเมินผลการระดมทุน											
27	สถานศึกษานำเงิน สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ได้จากการระดมทุนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการระดมทุน										
28	เมื่อสิ้นสุดการระดมทุนแล้วสถานศึกษาประชุม คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เพื่อสรุปผลการดำเนินการ รวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะใช้เป็นข้อมูลสำหรับการระดมทุนครั้งต่อไป										
29	สถานศึกษาแจ้งรายรับ รายจ่ายทั้งหมดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบด้วยการสื่อสารวิธีต่าง ๆ										
30	สถานศึกษาสรุปรายงานและเผยแพร่ผลงานการระดมทุน										

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา

1. การกำหนดประเด็นการระดมทุน

.....

.....

.....

2. การวางแผนการระดมทุน

.....

.....

.....

3. การดำเนินการระดมทุน

.....

.....

.....

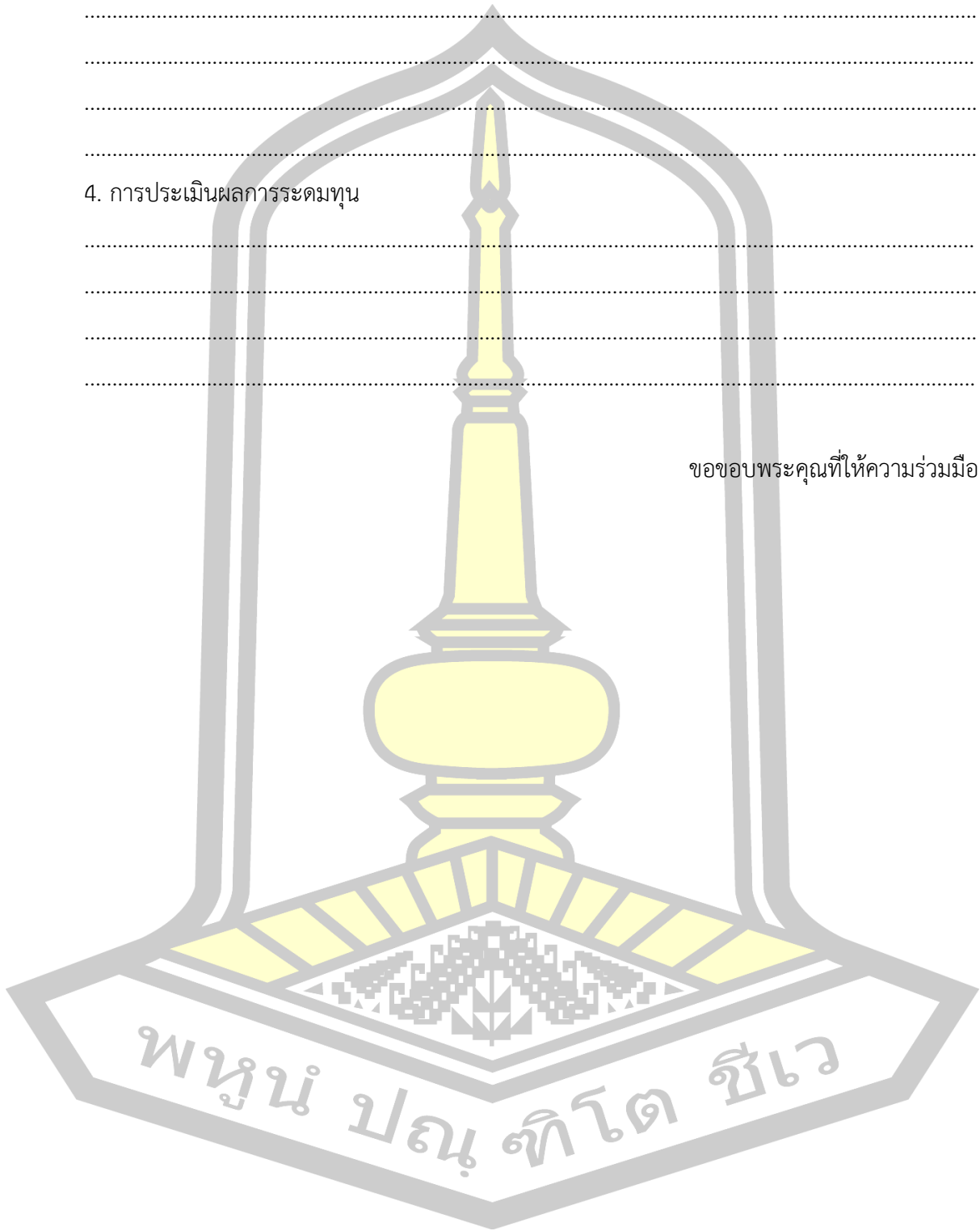
4. การประเมินผลการระดมทุน

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

แบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้สร้างขึ้นเพื่อใช้สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เกี่ยวกับการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา
2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ จะนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27
3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
 - ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย การกำหนดประเด็นการระดมทุน การวางแผนการระดมทุน การดำเนินการระดมทุน และการประเมินผลการระดมทุน
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

นายบุญส่ง จอมหงษ์

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โทรศัพท์ 081-9741857

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ตำแหน่ง.....
2. สถานที่ทำการสัมภาษณ์
3. วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์
- เริ่มสัมภาษณ์เวลา.....น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์.....น.
4. ผู้สัมภาษณ์ นายบุญส่ง จอมหงษ์

ตอนที่ 2 : รายการสัมภาษณ์

เกริ่นนำเข้าสู่การสัมภาษณ์

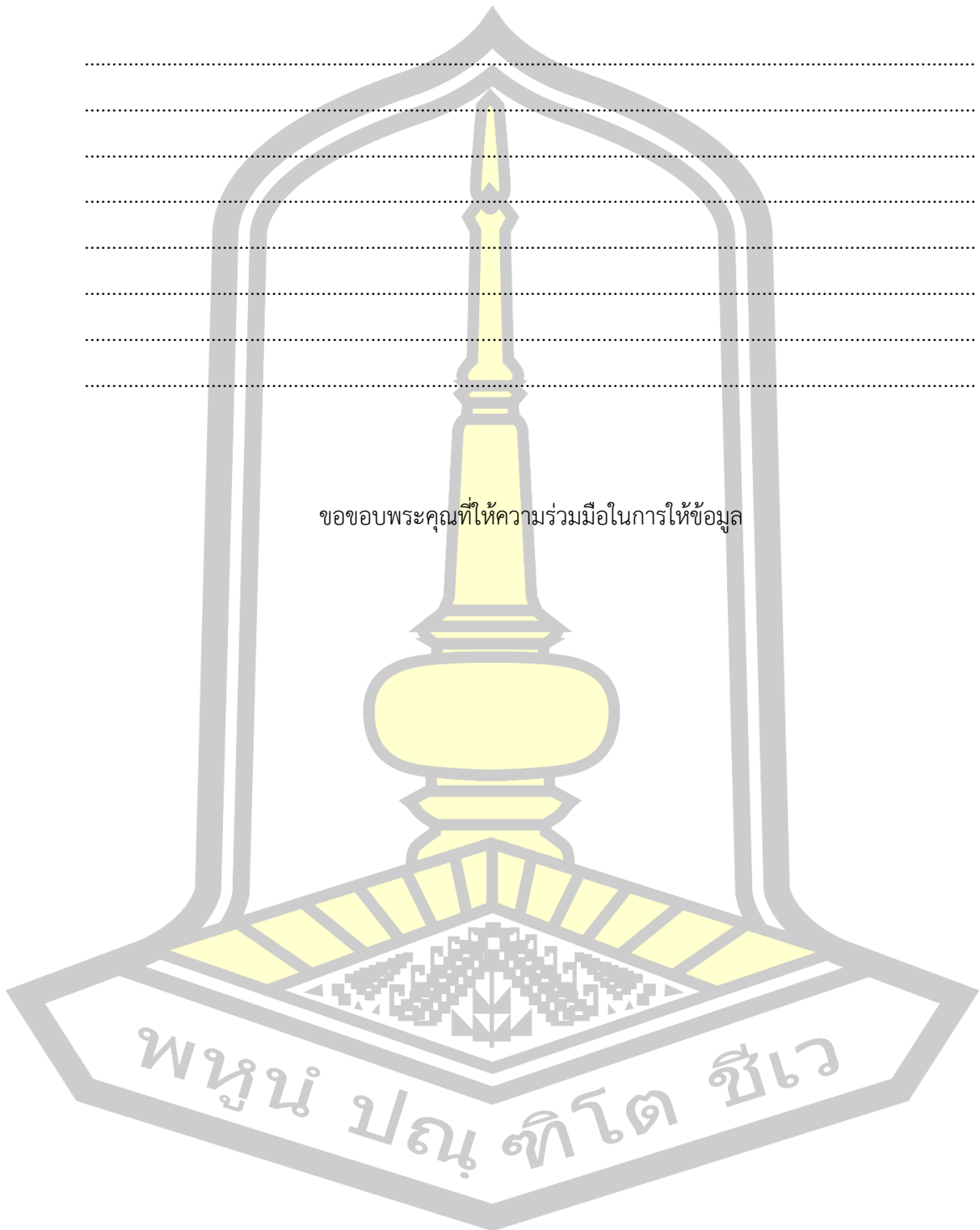
ตามที่ข้าพเจ้า นายบุญส่ง จอมหงษ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษา เรื่องการพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี

เพื่อให้การวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีความถูกต้อง เทียบตรง สมบูรณ์ ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะศึกษาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จตามแนวทางที่ท่านได้ปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์และเป็นข้อมูลต่อการบริหารจัดการด้านการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาอื่นต่อไป

ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

1. ท่านคิดว่าอะไรคือกลยุทธ์ในการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ
.....
2. การกำหนดประเด็นการระดมทุน มีวิธีดำเนินการดังนี้
.....
3. การวางแผนการระดมทุน มีวิธีดำเนินการดังนี้
.....
4. การดำเนินการระดมทุน มีวิธีดำเนินการดังนี้
.....
5. การประเมินผลการระดมทุน มีวิธีดำเนินการดังนี้
.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แบบประเมินแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27
(สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27
2. ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาตรวจสอบในหัวข้อต่างๆ ว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้เพียงใด โดยการทำเครื่องหมาย ✓/x ในช่องว่าง 5 ระดับต่อไปนี้
 ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับน้อยที่สุด
3. หากมีข้อสงสัยข้อเสนอแนะเพิ่มเติมกรุณาระบุแนบท้ายแบบประเมิน

แนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดประเด็นการระดมทุน										
ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการระดมทุน										
ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการระดมทุน										
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการระดมทุน										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

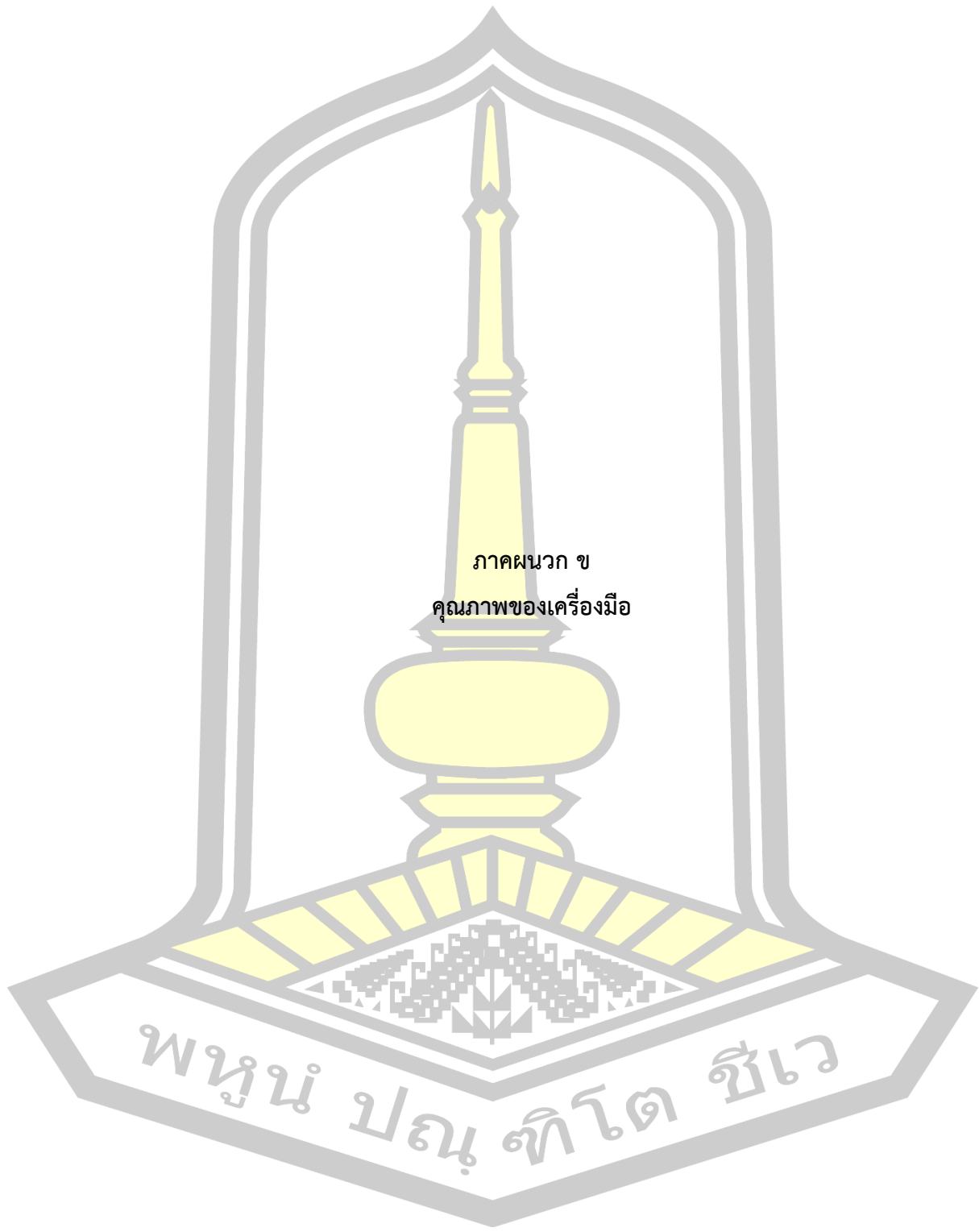
.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
คุณภาพของเครื่องมือ

พหุบัน ปณุ ทิโต ชีเว

ตาราง 17 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์
ของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

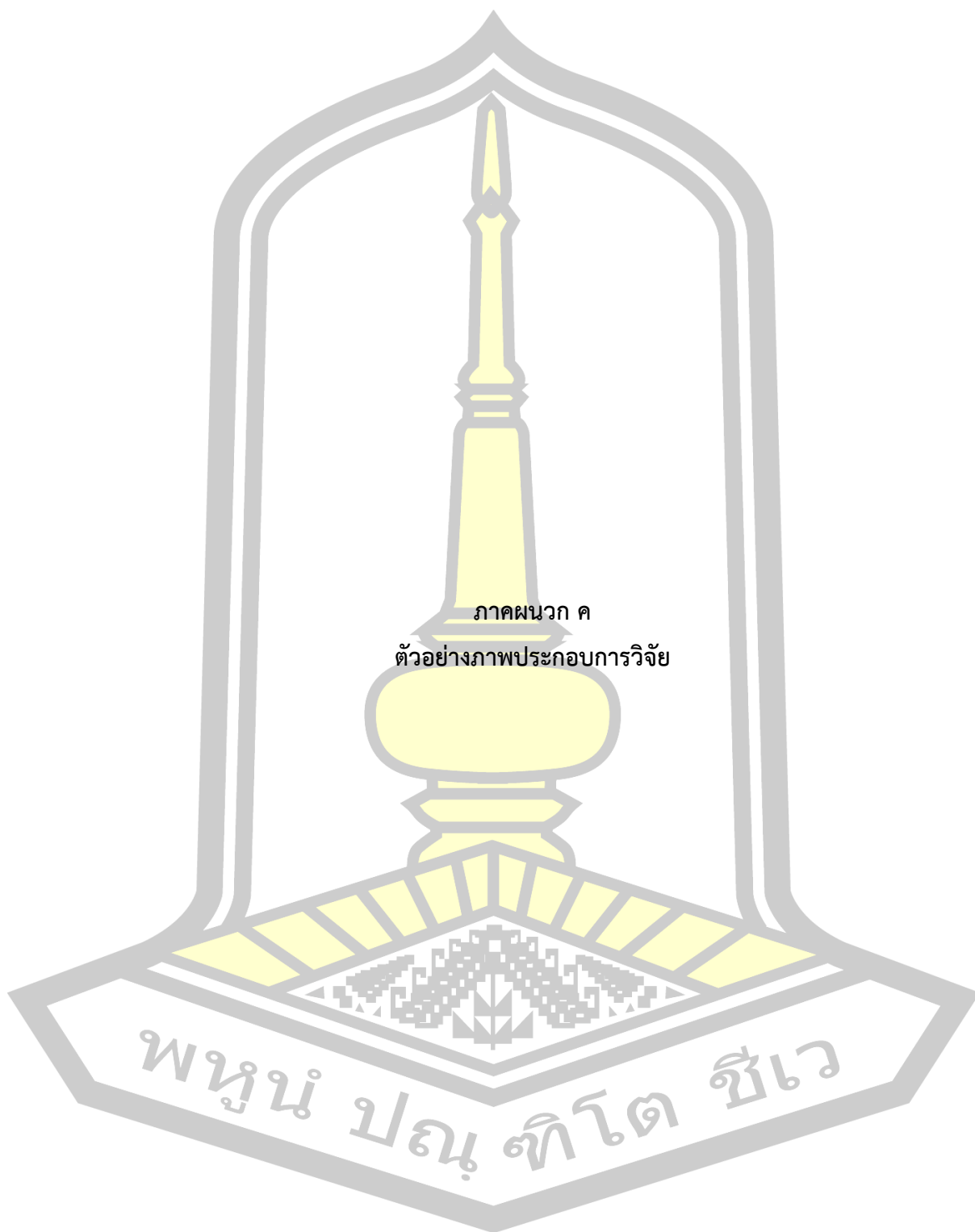
ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 18 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)
1	0.954	16	0.957
2	0.956	17	0.958
3	0.955	18	0.958
4	0.955	19	0.955
5	0.957	20	0.957
6	0.955	21	0.957
7	0.955	22	0.956
8	0.955	23	0.957
9	0.956	24	0.957
10	0.958	25	0.957
11	0.956	26	0.954
12	0.955	27	0.954
13	0.957	28	0.955
14	0.956	29	0.956
15	0.954	30	0.957

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างภาพประกอบการวิจัย

พหุณฺ์ ปณฺุ ทิโต ชีเว

สัมภาษณ์ ดร.ปรีดา ลำมะนา

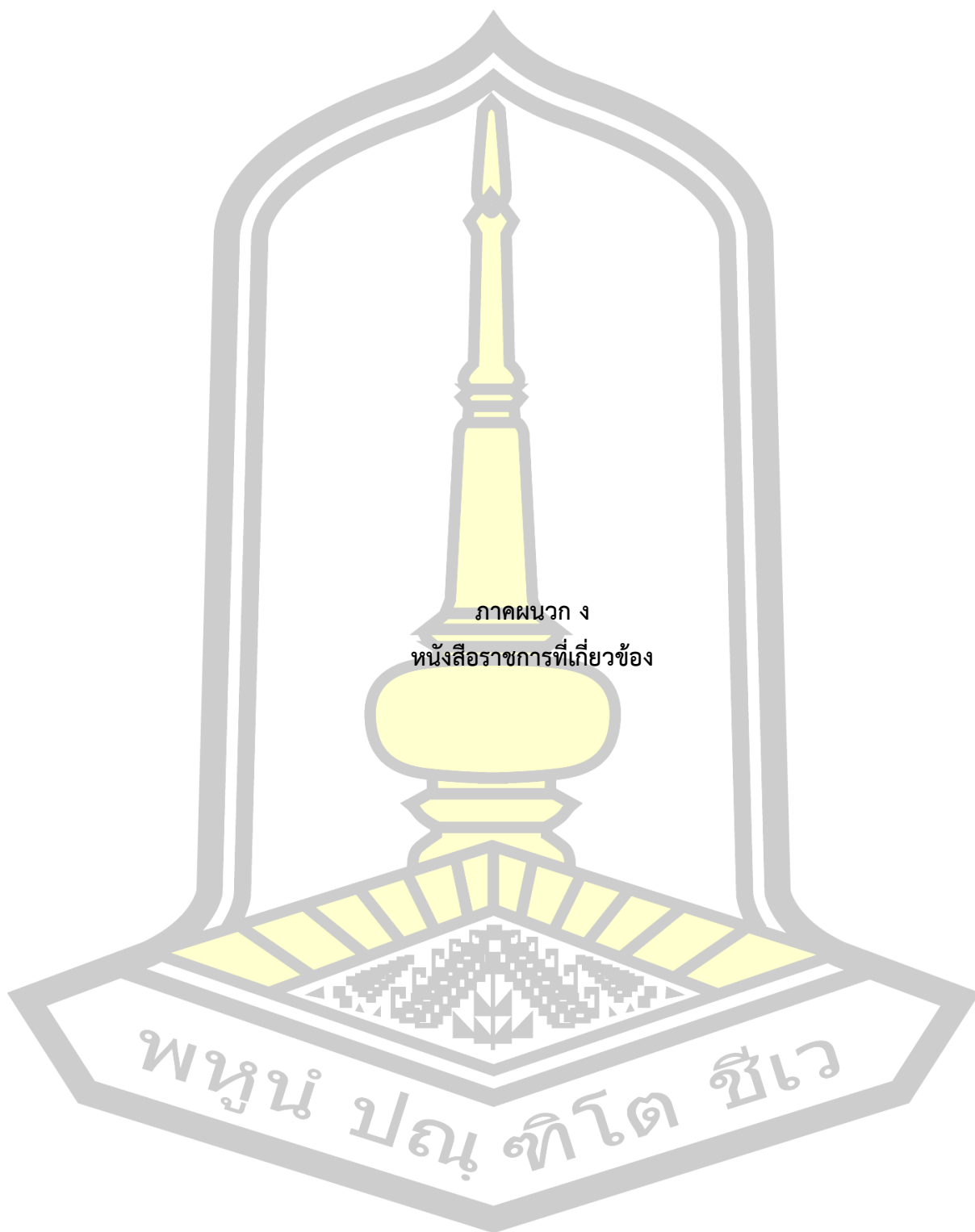
สัมภาษณ์ว่าที่ร้อยตรี ดร.พรเทพ โพธิ์พันธ์

สัมภาษณ์นายเฉลิมชัย หรสิทธิ์

ภาคผนวก ง
หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง

พหุ ประจักษ์ ชัยเว

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216
ที่ อว 0605.5(2)/ว1209 วันที่ 25 มีนาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ที่ อว 0605.5(2)/ว1209

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

25 มีนาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.เชษฐา ปัทมสีแก้ว

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0819741857

ที่ อว 0605.5(2)/ว1209

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

25 มีนาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายนพรัตน์ มุลศรีแก้ว

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โอมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0819741857

ที่ อว 0605.5(2)/ว1209

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

25 มีนาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายภูวนาท คำพมัย

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0819741857

ที่ อว 0605.5(2)/ว1209

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

25 มีนาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายจตุพล ไกรยบุตร

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0819741857

ที่ อว 0605.5(2)/ว1527

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชิตติยะวงษา

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงส์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายบุญส่ง จอมหงส์ ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0819741857

ที่ อว 0605.5(2)/ว1527

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเสลภูมิ

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงส์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจณี เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายบุญส่ง จอมหงษ์ ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0819741857

ที่ อว 0605.5(2)/ว1527

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุวรรณภูมิวิทยาลัย

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงส์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจณี เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายบุญส่ง จอมหงษ์ ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0819741857

ที่ อว 0605.5(2)/ว1527

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองน้อยวิทยาคม

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงส์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายบุญส่ง จอมหงษ์ ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0819741857

ที่ อว 0605.5(2)/ว1527

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขออนุญาตคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนทุ่งหลวงพลับพลาไชย

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงส์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขออนุญาตคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายบุญส่ง จอมหงส์ ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0819741857

ที่ อว 0605.5(2)/ว1551

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.ปรีดา ล้ามะนา

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุจรรย์ เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขออนุญาตจากท่านได้อนุญาตให้ นายบุญส่ง จอมหงษ์ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โอมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0819741857

ที่ อว 0605.5(2)/ว1551

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ว่าที่ร้อยตรีพรเทพ โพธิ์พันธุ์

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นายบุญส่ง จอมหงษ์ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี เพื่อ นิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0819741857

ที่ อว 0605.5(2)/ว1551

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายเฉลิมชัย หรสิทธิ์

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นายบุญส่ง จอมหงษ์ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0819741857

ที่ อว 0605.5(2)/ว1551

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นายบุญส่ง จอมหงษ์ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0819741857

ที่ อว 0605.5(2)/ว1552

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายขอบ ธาระมนต์

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบยื่นรับการพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา เพื่อนี้ลิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0819741857

มหาสารคาม

ที่ อว 0605.5(2)/ว1552

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายพรรัตน์ มูลศรีแก้ว

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบยืนยันการพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0819741857

มหาสารคาม

ที่ อว 0605.5(2)/ว1552

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายภูวนาท คำพมัย

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุจณ์ เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบยืนยันการพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0819741857

๗

๗
๗๗
บัณฑิต

ที่ อว 0605.5(2)/ว1552

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายจตุพล ไกรยบุตร

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบยืนยันการพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0819741857

ที่ อว 0605.5(2)/ว1552

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวประไพ ส่งเสริมสกุล

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบยืนยันการพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โอมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0819741857

๗

๗ ๗ ปณฺ ๓๓๓ ๗

ที่ อว 0605.5(2)/ว1552

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ว่าที่ร้อยตรีพรเทพ โพธิ์พันธุ์

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบยืนยันการพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0819741857

ที่ อว 0605.5(2)/ว1552

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายสันติรัฐ ไชโย

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุจรรย์ เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบยืนยันการพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โอมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0819741857

๒
๒๕๖๓ ปณฺ ๓๓๓๓

ที่ อว 0605.5(2)/ว1552

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายจักรวาล เจริญทอง

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบยืนยันการพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0819741857

บัณฑิตศึกษา

ที่ อว 0605.5(2)/ว1552

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายประวิณ เชิงสะอาด

ด้วย นายบุญส่ง จอมหงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบยืนยันการพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0819741857

ท

ชน บณ ติโต

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายบุญส่ง จอมหงษ์
วันเกิด	วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2519
สถานที่เกิด	อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 234 หมู่ที่ 22 ตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้อำนวยการโรงเรียน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนหนองผึ่งวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45150
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2538 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2542 ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2548 ปริญญานิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2552 ประกาศนียบัตรบัณฑิต (ป.บัณฑิต) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด พ.ศ. 2563 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน บุญศิริชัย